

באר יצחק

3	ציצית
16	סוד תתר"ו
23	סוד האותיות אי"ק בכתר
46	בכ"ר בחכמה
85	גל"ש בבינה
99	דמ"ת בגבורה
116	הנ"ך בחסד
121	וס"ם בת"ת
122	זע"ן בנצח
123	חפ"ף בהוד
126	טצ"ץ ביסוד
126	וירץ אהרן
128	וככרות
130	לעולם ישלים אדם פרשיות עם הצבור
134	זה ישפיל וזה ירים
136	עוד בהנ"ל
145	אי"ל איל"ת
146	עץ חיים מהלך ת"ק שנה
151	כי יקרה קץ צפור
156	ראשית גוים עמלק
156	כתוב זאת ושים באזני יהושע
170	אור זרוע לצדיק
173	ואלו ואלו דברי אלקים חיים
179	אשר ברא אלקים לעשות
180	אלף בכתר
181	רמ"ח איברים
182	היטב בע' לשון
184	לא כאברהם שקראו הר
192	סוד קרבן
203	חי חי הוא
204	צדק צדק תרדוף
211	עלמין דכיסופין
212	שם הראשון דע"ס
212	לולב שהוא שם י"ב
215	אסתר תבונה מלאה
222	כבר כתבנו שהכל מתחלק לג' ג'
224	החשמ"ל בא"ל ב"ם
227	כבר כ' פלוגתא דב"ש וב"ה האשה מתקדשת
230	חלוץ הנעל
233	סוד הגאולה הוא בכתר
236	ס' אותיות ידועים בק,ש
237	סוד יצחק ואליהו
	שם יל"י
	שבת מנין נהורין דנ"ר

באר יצחק

	סוד ב' המרגלים ששלח
	סוד ב' המאורות הגדולים
	סודף אל"ף שבו נכלל כלל הכל
	סוד שד"י אדנ"י
	כל העולם כולו תלוי בב' דברים

ציצית

ה' צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה

(א) (א) ¹ ציצית ב' שלישי ענף וא' גדיל (מנחות לט ע"א), שכלולה מג' קווין², וחור"ג הם ענפין דמתפרדין כמ"ש בתיקונים (צב ע"ב³) ושאר מקומות, (ב) ושליש גדיל בת"ת, ובכל א' ד' אותיות, שם י"ב⁴ מלך כו'⁵. (ג) ולכן י"ב גודלין, וה' קשרים, וי"ג חולייין, בסוד שמע כו' אחד⁶ (דברים ו ד), וה' חומשי תורה (ד), ותורת כהנים (ה), חמשה חלוקי אבנים כו' (שמואל א' יז מ)⁷ חמשה ואלף (מלכים א' ה יב)⁸, י"ג בריתות⁹ (ו), ולכן נקרא ח"י עלמין¹⁰, חוליא משולשת¹¹, שנכלל מג' יק"ו וכנ"ל (ז), וכן יק"ו במילואו הוא ט"ל (ח), י"פ הוא שמים, ט"ל השמים¹², וידוע ששמים הוא יק"ו (ט) וארץ ה' אחרונה (זהר בראשית כט ע"ב), לכן ט"ל השמים, והכנף היא ה' אחרונה (י), לכן ד' כנפים ד' כנפות הארץ (יא), ועשיית הציצית לקשור שמים וארץ, וכמ"ש (סוטה יז ע"א) תכלת דומה לרקיע כו', והוא קומה שלמה, ב' שלישי ענף וא' גדיל, והכנף ד' של הוי"ה, והוא תרי"ג (יב) שבהקומה, שלכן בעשרת הדברות כלולות תרי"ג מצות¹⁴, בתרי"ג אותיות מכוונת שבהן¹⁵ (יג), כי עשרה הם שיעור הקומה והוא גבוה עשרה ורחב ד' (יד)¹⁶, וכאן רחב ד' והם חגת"ם, ולכן ח' חוטין ב' הויות חו"ג ד' מצד זה וד' מצד זה (טו), ונאגדין יחד בגדיל, והם ג' פני חיה (טז), והכנף פנים

- מאיר הבאר -

¹ יהל אור ח"ב לט ע"ב

² עי' בהגר"א בספד"צ א ע"ב ד"ה ספרא דשקיל במתקלא - כל האצילות תולה במשקולת

³ נדצ"ל פט ע"ב ובדפוס עם ביאור הגר"א קג ע"ב וז"ל: כגון לולב דאיהו אגודה חדא לתתא בכל אלין מינין דהדס וערבה דאינון תלת הדסין ותריין ערבות ואיהו בפרודא לעילא דענפין מתפרדין לימינא ושמאלא ובגין דא נפרצו עליו פסול נפרדו עליו כשר

תרגום: כמו לולב שהוא אגדה אחת למטה בכל אלו המינים של הדס וערבה שהם שלשה הדסים ושתי ערבות והוא בפרוד למעלה שהענפים נפרדים לימין ולשמאל ומשום זה נפרצו עליו פסול נפרדו עליו כשר

⁴ יי"י ה'ה'ה' ו'ו'ו' ה'ה'ה' מוזכר בתז"ח טז ע"ב, ועי' בהגר"א בספד"צ ב ע"א.

⁵ ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך, עי' הגה"ה בבהגר"א על ספד"צ ד ע"ב.

⁶ אחד בגימ' י"ג, ועי' בהגר"א שם ב ע"א שבחי' י"ג היא י"ב ועוד כולל.

⁷ עי' זהר ח"ג רמז ע"א: בחמשה לחדש אבנא חמשה. לקבלייהו ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל ואינון לקבלייהו חמש תיבין דאינון שמע ישראל ה' אלקינו ה'. ועי' תיקו"ז סט ע"א שזה חג"ת נ"ה.

⁸ ז"ל הפסוק: וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף. ועי' זהר ח"ב קמה ע"ב: וכי חמשה ואלף איהו שיר השירים ודאי הכי הוא חמשה אינון תרעין ופתחין דמתפתחי במלכא דשלמא דיליה ואינון חמש מאה שנין דאילנא דחיי חמשיין שנין דיובלא ואלף דא איהו אילנא דחיי. תרגום: &

⁹ עי' גמ' נדרים לא ע"ב: רבי ישמעאל אומר גדולה מילה שנכרתה עליה שלש עשרה בריתות. ועי' בהגר"א בספד"צ כו ע"ב בענין.

¹⁰ כך נקרא היסוד זהר ח"א כה ע"ב. ועי' תיקו"ז טז ע"ב שזה הו' צירופים של יה"ו.

¹¹ עי' זהר ח"ג רכח ע"ב: שלישי גדיל ושני שלישי ענף דאיהו תכלת וכל חוליא משולשת כל משולש מסטרא דקדושה ה"ד (&) קדושה לך ישלשו וישראל שלישיה בגין (&) דושלישים על כלו דציצית מסטרא דעמודא דאמצעייתא דאיהו תליתאה לאבהן וכל דבר משולש

תרגום: שלישי גדיל, ושני שלישי ענף שהוא תכלת. וכל חוליה משולשת, כל משולש מצד הקדושה, זהו שכתוב "קדושה לך ישלשו", וישראל שלישיה משום ש"ושלישים על כולו", שציצית מצד העמוד האמצעי שהוא שלישי לאבות, וכל דבר משולש

¹² עי' שעה"פ תולדות.

¹³ רביעית?

¹⁴ עי' זהר ח"ב צג ע"ב: הני עשר אמירן דאורייתא אינון כללא דכל פקודי אורייתא. תרגום: עשר

האמירות הללו של התורה הן כלל של כל מצוות התורה.

¹⁵ עי' ספר הבהיר אות קכד.

¹⁶ תיקו"ז עז ע"א

הרביעי שקושר כולם :

(א) (א) הנה ציצית הוא לזכרון מצות ה' שהיא כלל הכל, ולכן יש בה תרי"ג וכמו שיתבאר. ועיקר מצות ציצית בנוקבא כידוע שבה המצות במעשה, ותורה בדבור בדכורא¹⁷. ומ"מ שם¹⁸ כלול הכל שהיא כלה הכלולה מכל הדרגין (ז"ח רות פ' ע"א). ומפרש רבינו כל הדרגין ביה, שמצות ציצית שליש גדיל ושני שלישי ענף הם בסוד ג' קווין של חג"ת. והענין, כי שורש הכל הוא במו"ם ששם בוצינא דקרדינותא¹⁹, קו המדה²⁰, ושם המתקלא בג' היות אשר שם²¹ שהם בסוד מלך מלך ימלוך כו²² כאשר ית' בס"ד, ושם כלל המדה וכל הבירורים. וידוע שכל הבירורים הם הכל בסוד המלבושים, בסוד חשמ"ל²³, שהיא קלי' נוגה²⁴, היא שמלתו לעורו (שמות כב כו²⁵) כתנות עור²⁶, והיא הדבוקה בנפש, כמ"ש

- מאיר הבאר -

¹⁷ עי' זהר ח"ב קיט ע"ב, עי' שעה"כ ע ע"ד, ועי' עוד בענין פת"ש עגו"י ח בית נתיבות.

¹⁸ כלומר בנוק'.

¹⁹ עי' ענינו בפת"ש צמצום י', ובהגר"א בסד"צ ד ע"א, שלמעלה ממנו נעלם לגמרי ולכן כל הפירוט וההבנה מתחיל בו. עי' זהר ח"ב רלג ע"א: מראהו כמראה נחשת הכא אתלבש בההיא לבושה דאינון טורי נחשת דאקרון (זכריה ו א) הרי נחשת ודא אייתי מדידו למעבד משחתא האי (ס"א קנה המדה) לאו איהו בוצינא דקרדינותא דטמיר וגניז אלא מתמן נפקת האי קנה לתתא דאתגליד מגו נהירו דאשתביק מבוצינא דקרדינותא כד אסתלקת לעילא ואתגלפת גו ספירו דנציץ ולא אתידע ועל דא ההוא קנה המדה איהו קיימא במדידו דמשחתא דקיימא לתתא

ולזמנין קנה המדה ולזמנין קו המדה ועל דא פתיל וקנה וכלא משחתא למעבד מדידו (התם) כל מדידו דיחזקאל איהו הוה בההוא קנה המדה ובעובדא דמשכנא כלא הוה בקו המדה תרגום: מראהו כמראה נחשת כאן מתלבש באותו לבוש שהם טורי נחשת שנקראים הרי נחשת וזה הביא מדה לעשות מדידה זה (קנה המדה) אינו הניצוץ הקשה הנעלם והגנוז אלא משם יוצא הקנה הזה למטה שנגשם מתוך אור שנשאר מהניצוץ הקשה כשמסתלק למעלה ונחלק תוך הספיר שנוצץ ולא נודע ועל כן אותו קנה המדה עומד במדידת המדה שעומדת למטה. ולפעמים קנה המדה ולפעמים קו המדה ועל זה פתיל וקנה והכל מדה לעשות מדידה כל המדידות של יחזקאל היו באותו קנה המדה ובמעשה המשכן הכל היה בקו המדה.

²⁰ מלשון בהגר"א ספד"א כא ע"א, ועי' בגר"א בתיקו"ז ל"ז ע"ב וז"ל, ונקרא קו המדה בה"ס חג"ת נ"ה.

²¹ עי' בהגר"א בסד"צ א ע"ד, וכנ"ל הערה 19 שאם מתחיל בו הציור, לכן מתחיל שם קומת אדם שהוא הציור של ג' קוים כידוע.

²² עי' בהגר"א בסד"צ ד ע"ב בהגה"ה.

²³ עי' פת"ש ז"א לד: והמלבושין האלו הם בסוד נה"י דאימא שנעשו לבושין אל המוחין שלו וכמו שית' במקומו (גדלות דז"א פתח א') בס"ד, כנוודע שמלבושין הם בנו"ה (ברכות ו' ע"א) הני מאני דרבנן כו²³, והוא בסוד החשמ"ל דאימא ח"ש בנצח ומ"ל בהוד²³ כמ"ש רבינו הגדול בפ"י להיכלות²³, שהיכל נוגה וזוהר שם הם מלבושי הנשמות, והוא החשמ"ל בשלו"ם, סוכת שלום דפרישת גדפהא, והם מהניצוצות שלמעלה מבירורי הכלים שהם נעשו מלבושים אל נר"ן שהם מוחין דגדלות, שכל עבודה של האדם הוא בתיקון ובירור הניצוצין אלו להעלותם לאימא, אשר שם הוא המדרגה שאין שטן ופגע רע ואין שליטה לסט"א שהוא הטהרה במקוה דילה ונקה²³ ע"י שם אה"ה דיודי"ן, שהם פנימיות של נה"י דילה מוחין דגדלות ובסוד התשובה [והענין בזה הוא].

²⁴ עי' שער החשמ"ל פרק א, שהוא עומד בין הכלי לאור, עי' פת"ש יעקב ולאה כג, היא החלק של הנפש שיכול להיות טור או רע, תלוי במעשה אדם, ולכן בו בדווקא יש חיוב עבודה.

²⁵ עי' זהר ח"א כג ע"ב: כל מאן דחב כאלו אפשיט לשכינתא מלבושהא²⁵ והאי איהו עונשא דאדם²⁵ וכל מאן דמקיים פקודין דאורייתא כאלו הוא לביש לשכינתא בלבושהא ובגין דא אוקמוה בכסויא דציצית (ותפילין)²⁵ (שמות כב כו) כי היא כסותו לבדה היא שמלתו לעורו במה ישכב בגלותא²⁵ והא אוקמוה תא חזי חשך איהו אוכמו דאורייתא אור חירו דאורייתא²⁵:

תרגום: כל מי שחטא, כאלו הפשיט לשכינה את מלבושיה, וזהו עונש האדם. וכל מי שמקיים מצוות התורה, כאלו הלביש לשכינה את מלבושיה. ולכן פרשוה בכסוי הציצית (ותפילין), "כי היא

למעלה²⁷ מזה, ולכן שם²⁸ צריך לעשות ציצית לזכור מצות ה' לתקן הלבוש, שהכל הוא לתיקון חטא אדה"ר דאפשיט לשכינתא מלבושהא (זחר בראשית כג ע"ב), שהיא סוד הכסא עולם הבריאה²⁹, שתחלה היה לבוש כתנות אור דעולם הבריאה ורע אתכליל שם בטוב, וחב אדם אתפשט שמאלא נפש חיה (ספרא דצניעותא דף כט ע"א) והוא נפש הבהמיות שלו שהי' מבריאה³⁰, סוד ב"ן בהמות בהררי אלף³¹ (תהלים נ י) שהוא בבריאה, ותחלה היה נכלל בהמ"ה באד"ם³², וע"י חטאו נפרד בריאה מאצילות, נפש חיה מנשמתא, בהמ"ה מאד"ם, דלא אתכללא שם, וכל המצות הם הכל לתקן אלו הלבושין, בסוד ומע"ל קטן תעשה לו אמו (שמואל א' ב ט)³³, דמקננא בבריאה³⁴ והם הלבושים³⁵ שזוכין הצדיקים בג"ע ע"י מצות, שהם

כסותה לבדה הוא שמלתו לעורו במה ישכב, בגלות, והרי פרשוה. בא וראה, חושך הוא שחור של התורה, אור הלבן של התורה.

²⁶ עי' ע"ח שער החשמ"ל פרק א: וכשחטא אדם הראשון נסתלקו ממנו המוחין וחזר בסוד היניקה לבד, ואז גם החשמ"ל עור דתבונה נסתלק, ונשארו הוא ואשתו ערומים, ואז יונקים ממנו החצונים, ונעשה העור ההוא טו"ר. והענין כי הלבוש שלהם אז הוא מבחינת {פז ע"ג} אלהים קדושים²⁶ מקטנות דיניקה, הנקרא נחש הנושך בערייתה (ב"ב טז ע"ב), בסוד קריעת י"ס שהוא בחי' אלקים קדושים²⁶ דקטנות כנזכר במ"א, לכן הלבוש הזה דקטנות כולו נקרא משכא דנחשא והבן זה. וזשרז"ל (תיקו"ז קח ע"א) כתנות עור משכא דחוייא, ואז הנחש החצון הטמא יונק משם ונעשה טו"ר עור. וז"ס חשמ"ל²⁶ כי כשפתה את חוה הוא בכח זוג היסוד דיניקה עם אור²⁶ דאלקים, משם נאחזו ויונקים ממנו, והבן ענין זוהמת הנחש מה עניינה. כלל העולה כי כל זמן שחוזר ז"א בסוד יניקה מתלבש כתנות עור חשמ"ל, וזה בלילה כנ"ל, ואז יונקים חיצונים בלילה בסוד תרין צפרין, ובבוקר חוזרין המוחין ואנו מברכין בבוקר מלביש ערומים כנז' במ"א²⁶. ואמנם אע"פ שמסתלק החשמ"ל נשארינן בחי' הצפרנים להגין, כי אם היו יונקים משם תהיה יניקתן גדולה מאד ח"ו.

ועי' פת"ש יעקב ולא ה'.

²⁷ נדצ"ל למטה

²⁸ כלומר בלבושים

²⁹ עיי"ש בזהר.

³⁰ כל זה הסבר על הספרא דצניעותא כט ע"א בגר"א שם

³¹ עי' שער החשמ"ל פרק ג: כי הז"א יורד ומתלבשין בחי' הכלים שלו בב"ע לברר משם הברורים. והנה הביורורים הם דוגמת המאכל כי הם סוד הבהמות בהררי אלף המבררים באכילתן בעולם העשייה ושם בעשייה יש בחי' ניצוצין ראויין אל אצילות ג"כ לבחי' כלי החיצון ואוכלם נוקבא דעשייה ומשם ניתנין בסוד מ"נ לאמא דעשייה וכן משם מתבררים יותר עד שעולין למלכות ליצירה ואז שם חוזרת מלכות דיצירה וכו', ועי' פת"ש קלי' ח (על פי בהגר"א בסד"צ לב ע"ב).

³² היינו בהמה בגימ' ב"ן שהוא נפש הבהמית נכלל באדם שהוא שם מ"ה שהוא תיקון לשם ב"ן עי' ע"ח שער התיקון.

³³ עי' שער הגלגולים (הקדמה א): מי שתקן כל חמשה פרצופים דעשייה, יש לו נרנח"י, וכל חמשה בחינות אלו, כל בחינה מחמשתן, שלימה בשלשה חלקיה, שהם עבור, ויניקה, ומוחין כנזכר בפסוק ומעיל קטן תעשה לו אמו וגו', נקראת נפש שלימה דעשייה. ועי' שער הפסוקים (ספר שופטים): ובה נבא לביאור הכתוב, ומעיל קטן תעשה לו אמו כי הנה בהיותו קטון בן שתי שנים, היה חכם גדול, כמ"ש חז"ל על פסוק וישחטו את הפר ויביאו את הנער אל עלי, כי הורה הלכה בפני עלי הכהן רבו, מה שלא היה יודע עלי עצמו. ומזה תבין חכמתו, וזכה שהיה לו מוחין דקטנות דזמן היניקה שלימים, כי כבר אז היה בזמן שתי שנים של היניקה. וז"ס ומעיל קטן תעשה לו אמו, והוא מה שרז"ל קוראים אותו בשם חלוקא דרבנן כנודע. ולא היה המעיל הזה מכסה גם את ראשו, רק את גופו, הנקרא שש קצוות, שהוא בחי' זמן היניקה, שאז אין לו לז"א רק ר"ק כנודע: וכבר הודעתין ענין חנה אמו, שהיא בסוד אימא עילאה, שהיא הוי"ה דס"ג, כמנין חנ"ה. ושמואל בנה, הוא ז"א. ונודע, כי אימא עילאה, הנה"י שלה, נכנסים תוך ז"א, ובתוכם המוחין דקטנות, וזהו ומעיל קטן תעשה לו אמו:

ע' זהר ח, א סו ע"א, וכן בהגר"א בסד"צ ריש ט ע"ד, ועי' ע"ח מוחין דקטנות פרק ב' וז"ל, סוד הקטנות הוא היניקה, כי כן שמואל השלים לו אז ב' שנים של היניקה והיה לו סוד הקטנות ההוא, וז"ס ומעיל קטן וגו', כי סוד מעיל זה הוא סוד שאנו קורין חלוקא דרבנן, עכ"ל. ועי' עוד שער קיצור אבי"ע פרק ה'

הלבושין דלהון משורש נפשם³⁶, שהיה נכלל באדה"ר, וכמ"ש רבינו באריכות בזה בפ"י לס"ד פ"ד (כט ע"ג), וכתב שם שאלו הלבושים הוא מד' רוחות שבג"ע, כמ"ש בזוהר (שלח קפג ע"ב), והם ד' חיות שבכסא, וכל שכר ועונש תלוי באלו הלבושים, וז"ס הציצית בכנפי בגדיהם, וידוע כי ציצית הוא בכסא בבריאה בסוד תכל"ת³⁷, וכנ"ף שהם אלף טורין³⁸, בהמו"ת בהררי אלף שהוא נפש חיה הנ"ל.

וזה"ל³⁹ ציצית בד' חיות שבכסא, שהם ד' רוחות שבג"ע עדן⁴⁰. ד' כנפות הנ"ל, וד' פעמים כנ"ף הוא גי' ציצית⁴¹, וז"ס (סוטה יז ע"א) תכלת דומה לים כו' ורקיע דומה לכסא הכבוד כו', ונק' כסא הכבוד ששם בינה מקננא⁴², והוא התיקון ללבושא הנ"ל שיתחבר הלבוש סוד ב"ן, לאד"ם סוד מ"ה, מה דאפשיט מלבושא דיליה (זהר בראשית כג ע"ב הנ"ל), וגם בזה נעשה יחוד בין בינה לחכמה, שחכמה הוא אצילות ובינה בריאה, ונעשה כס"א לכבוד⁴³, ל"ב נתיבות חכמה (ס"ד פ"א מ"א), בסוד ל"ב אלהים⁴⁴, ששם אלהים בכסא, והם סוד ל"ב חומין שבציצית, והוא סוד חלוקא דרבנן⁴⁵ הנעשה ע"י המצות, בסוד השמ"ל, דאימא, והוא שם אהי"ה דההי"ן⁴⁶, ומעיי"ל⁴⁷ קט"ן תעשה לו אמו (שמואל א' ב ט), שהט' באמצע ט"ם דז"א, וק"ן סובבו בכנ"ף שם אהי"ה, ועל הכנ"ף פתיל תכל"ת דבריאה, ו' שמות דמרגלאן דשם⁴⁸, ונמצא שציצית עיקרו בה' תתאה, שהיא יורדת לבריאה, נפש חיה, שהוא המעיל קט"ן, המאור הקט"ן⁴⁹, שה' אחרונה לא נשלם עד שנשלם הכסא, וכמ"ש רבינו שם (בסד"צ כט ע"ג) באריכות, והתכלת הוא חלון (מנחות מד ע"א) העולה מן הים אחת לשבעים שנה כו', ש"ם הוא בריאה כידוע, ימא רבא⁵⁰, ותהומא רבה⁵¹, ב' ההי"ן, וכן אימא עילאה הוא י"ם (זהר ח"ב מב ע"ב), ג' שערי בינה, דהיא

³⁴ עי' תיקו"ז כ"ד ע"ב, וע' ע"ח דרושי אבי"ע יג, שאימא מקננא בבריאה.

³⁵ פת"ש קלי' ח'

³⁶ ע' ע"ח בכ"מ (ובתוכם מלכים ד') כהדין קמצא דלבושא דיליה מגופיה, שעצם הלבוש היא באמת רק חיצוניות של הנפש.

³⁷ ע' תיקו"ז נה ע"ב וע' עוד אפיקי ים ב"ק ס ע"ב.

³⁸ ע' ע"ח שער פנימיות וחיצוניות פרק יג ופת"ש א"א טו על פי הזהר בראשית יח ע"ב

³⁹ היינו של בהגר"א בסד"צ כט ע"ג ד"ה וכן סוד

⁴⁰ ע"כ מבהגר"א בסד"צ

⁴¹ שעה"כ ציצית פרק ד.

⁴² עי' לעיל הערה 34.

⁴³ ישנם ל"ב שמות אלקים במעשה בראשית (תיקו"ז כז ע"ב), והם מקבילים לל"ב נתיבות החכמה ע' בהגר"א בס"י ב ע"א

⁴⁴ עי' לעיל הערה 33.

⁴⁵ עי' ע"ח שער מוחין דקטנות פרק ב: וכבר ידעת ענין חנה אם שמואל שהיא סוד אמא עלאה כי כן חנה גימ' ס"ג שהוא שם הבינה ושמואל נגד ז"א וז"ס ומעיל קטן על נכון והנה מעיל גימטריא קנ"א שהוא אהי"ה דהי"ן שהוא סוד נה"י של בינה המלבשת את המוחין ונקרא אהי"ה דההי"ן.

⁴⁶ אהי"ה דההי"ן בגימ' קנ"א ומעיל עם הכולל בגימ' ק"נ.

⁴⁷ ע' זהר ח"ג קעב ע"א.

⁴⁸ מלה"פ (בראשית א טז) ויעש אלהים את שני המארת הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים: ועי' זהר ח"א כ ע"א.

⁴⁹ עי' זהר ח"א לב ע"א שימא רבא היא מים עלינו. ועי' בהגר"א על ספד"צ כב ע"א ד"ה חד רגשא שימא רבא—דהיינו חכמה דא"א, ה"ה מו"ס. ועי' בהגר"א על ספד"צ לא ע"א ד"ה והענין שימא רבא הוא כינוי לחכמה דבריאה.

⁵⁰ ע' אד"ר קלב ע"א, וכן קלז ע"א.

מקננא שם⁵¹. ועולה אחת לע' שנה, שבעים דודים דסחרין לכורסייא, כמ"ש בז"ח שה"ש (דף נד ע"א סח ע"ג) ע"ש⁵², והוא מסוד יי"ן עילאה דבינה⁵³, ולכן ימי שנותינו שבעים שנה (תהלים צ ו), ואח"כ מפשימים את גופו כדי להלביש אותו הלבוש כו⁵⁴, שרווח ע"י מצות. והוא החלון שעולה מן הים א' לע' שנה, וצובעים בדמו תכלת שהוא סוד המיתה של אדם, דשאצי כולא⁵⁵, והוא לטובתו, כמ"ש להפשט כתנות עור שלו ולהלבישו כתנות אור⁵⁶, והוא סוד וא ע"ב} עור הנחש שמפשיט א' לע' שנה⁵⁷, והם ז' חוטינ וחוט א' של תכלת, שז' חוטינ הם ז' נערות הראויות

עי' ע"ח קלי' פרק ב', שכותב ש"תהום רבא" הוא בסוד חכמה דבריאה דקלי'. ועי' אד"ר קמ"ג ע"א, וכן בהגר"א על ספד"צ ל"א ע"א, שזהו שורש הטומאה שעיקר עניינו הוא הדכורא. ועי' בהגר"א על ספד"צ טו ע"ד ד"ה ואמר ש"תהום" הוא כינוי ליסוד דנוק', ואילו "תהומא רבא" הוא כינוי ליסוד דבינה.

עי' בהגר"א על ספד"צ לא ע"א ד"ה והענין ש"תהומא רבא" הוא כינוי לבינה דבריאה (.) ##* זה לא ב' ההי"ן???

עי' לעיל הערה 42.⁵¹

⁵² ז"ל: נזכירה דודיך מיין מיינה של תורה דודיך אלין ע' ממנן דסחרין כורסייא קדישא ואינון ברבין שלטין ונטלין דינא מההוא יין ועל דא כתיב אשקך מיין הרקח ואינון דודים שבעין ואלין אינון מיכאל גבריאל רפאל נוריאל וכו' תרגום: נזכירה דדיך מיין מיינה של תורה דדיך אלו שבעים ממנים שמקיפים את הכסא הקדוש ואותם גדולים שולטים ונוטלים דין מאותו יין ועל זה כתוב אשקך מיין הרקח ואותם דודים שבעים ואלו הם מיכאל גבריאל רפאל נוריאל וכו'.

⁵³ עי' זו"ח (&): מרחוק הה"ד ויבא ל"ו יין מרחוק מדוכתא עילאה משיך עליה מההוא חדוה למחדי ליה כדין אתבסם רוגזא ודינא תקיפא אתכליל ברחמי למהוי כולא כדקא יאות ובגין כך אינון דודים רחימין עילאין בוצינין קדישין לא נהרין אלא מגו ההוא יי"ן ומאן איהו דא שמא גליפא מפרש דשבעין אתון דאינון בוצינין קדישין שמא גליפא קדישא דשבעין שמהן דא איהו ברזא דאינון ענבין דנטרין יין עילאה כללא דאינון שבעין תרגום: מרחוק זהו נאמר ויבא ל"ו יין מרחוק ממקום עליון מושך עליו מאותה שמחה לשמח אותו אזי התבסם הרגז והדין הקשה נכלל ברחמים שיהיה הכל כראוי ומשום כך אותם דודים האהובים העליונים המאורות הקדושים אינם מאירים אלא מתוך אותו היי"ן ומיהו זה השם החקוק המפרש של שבעים אותיות של אותם מאורות קדושים השם החקוק הקדוש של שבעים השמות זהו בסוד של אותם הענבים ששומרים את היין העליון הכלל של אותם שבעים

⁵⁴ נ"ל שזה טעות*.

⁵⁵ ע' זהר ח"א נ"א ע"א: ודא אכלא תדיר ושצי לההוא מלה דשויון ליה דהא בכל מה דאתדבק ביה לתתא ושריא עלוי ההוא נהורא תכלא שצי ליה ואכיל ליה בגין דאורחוי הוא לשיצאה ולמהוי אכיל דהא ביה תליא שצו דכלא מותא דכלא ובגיני כך איהו אכיל כל מה דאתדבק ביה לתתא וההוא נהורא חוורא דשריא עלוי לא אכיל ולא שצי לעלמין ולא אשתני נהוריה ועל דא אמר משה כי יהו"ה אלהי"ך אש אוכלה⁵⁵ הוא אוכלה ודאי אכיל ושצי כל מה דשרי תחותיו ועל דא אמר יהו"ה אלהי"ך ולא אלהינ"ו בגין דמשה בההוא נהורא חוורא דלעילא הוה דלא שצי ולא אכיל:

תרגום: וזו אוכלת תמיד ומכלה לאותו דבר ששמים לה. שהרי בכל מה שנדבק בו למטה ושורה עליו, אותו אור תכלת מכלה אותו ואוכל אותו, משום שדרכו היא לכלות ולהיות אוכל, שהרי בו תלויה כליון הכל, מות של הכל. ולכן היא אוכלת כל מה שנדבק בה למטה. ואותו אור לבן ששורה עליו לא אוכל ולא מכלה לעולמים ולא משתנה אורו, ועל זה אמר משה "כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא", אוכלה ודאי, אוכל ומכלה כל מה ששורה תחתיו. ועל זה אמר "ה' אלהיך" ולא אלהינו, משום שמשא באותו אור לבן שלמעלה היה שלא כילה ולא אכל.

ועי' פת"ש שער הקלי' פרק ח'

⁵⁶ ע' בהגר"א בתיקו"ז יב ע"א וז"ל, מברכין בורא [מאורי האש] כו' להפשיט עור של נחש ולהתלבש במאורי האש, עכ"ל. ועי' בהגר"א בסד"צ כו ע"ג וז"ל, עשה לו כתנות עור, דמשכא דחוויא, וצריך המיתה להפשיט אותו המלבוש שהוא הגוף של נחש, עכ"ל.

##*⁵⁷

לתת לה כו' (אסתר ב ט)⁵⁸, ז' היכלות דבריאה⁵⁹, וחוט' א' של תכלת הוא האי חי"ה, נפש היה (ט"ז לע"ז), מלכות ה' תתאה, דנחתא לבריאה, שהיא כוללת כולם⁶⁰, ולכן ע"י חוט הזה כורכים כל הז' חוטי, והיא ה' תתאה שכוללת ג' קווין שהם יה"ו כמו שית', והוא⁶¹ אורך החוטים, שלישי גדיל וב' שלישי ענף, וכמ"ש בפרשת צו (דף צב ע"א⁶²) ודא איהו רזא דאילנא דענפוי מתפרשין לעילא בכל סטרא כו' וע"ש בביאור רבינו ז"ל:

(ב) ושליש גדיל בת"ת. כי הידים הם פרודות, כף זכות וכף חובה⁶³, ות"ת הוא לשון חק מכריע בנתים, שלכן היו הלוחות שנים נפרדים, בכל א' ה' דברות נגד ה' אצבעות שבכל יד⁶⁴, ובמתן תורה נאמרו כולם ביחד בדרגא דת"ת⁶⁵, כמ"ש (שמות יט טז) ויהי ביום השלישי כו'

- מאיר הבאר -

⁵⁸ ע"י תיקו"ז קעב ע"א: מיד פתח ואמר בארשית ברא שית ואינון שית ימים ברא אלה"ם מאי אלה"ם ימא שביעאה ורזא דמלה כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא עלאין שמעו נונין דרחשין בימא דאורייתא עלה אתמר שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות וכלהו שאגין על טרפין ושכינתא אתמר בה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה כל הנחלים דאזלין לימא הא שבע אינון ואינון שבע נערות [קמח ע"א] הראויות לתת לה לאימא קדישא דאיהי בת שבע ים אוקינוס כלילא משבע ימים ואמאי אתקריאת אוקינוס בגין דכל מיני מיא ונונין ורחשין דלאו אינון דילה ויתון לאעלא בה איהי מקיא לון ומתמן הם שבים ללכת כגוונא דתיבת נח דלא הוה מקבלא ממינא אחרא אלא מאלין דמני קודשא בריך הוא ובגין דא כל הנחלים דאינון תלמידי חכמים כלהו משתדלי באורייתא הולכים אל הים ובעאן לאעלא לשכינתא ואיהי לא מקבלא לון בגוה אלא לאלין דמני קודשא בריך הוא לאעלא לגבה דאינון שבע רועים ולשבטין דנפקין מנייהו ולכל דאתיין מסטרייהו ויתערבון בהון ימא קבילת לון ויתערבון בגוה אבל לאחרנין לא קבילת לון ומתמן אינון שבין ללכת תרגום: מיד פתח ואמר בראשית ברא שית והם ששה ימים ברא אלה"ם מה זה אלה"ם זה הים השביעי וסוד הדבר כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא עליונים שמעו הדגים שרוחשים בים התורה עליהם נאמר שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות וכלם שואגים על טרף ובשכינה נאמר בה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה כל הנחלים שהולכים אל הים הרי הם שבעה והם שבע הנערות הראויות לתת לה לאם הקדושה שהיא בת שבע ים האוקינוס כלול משבעה ימים ולמה נקרא אוקינוס משום שכל מיני מים ודגים ורמשים שאינם שלה ויבאו להכנס בה היא מקיאה אותם ומשם הם שבים ללכת כמו תבת נח שלא היתה מקבלת ממין אחר אלא מאלו שצוה הקדוש ברוך הוא ומשום זה כל הנחלים שהם תלמידי החכמים כולם מתעסקים בתורה הולכים אל הים ורוצים להכנס לשכינה והיא אינה מקבלת אותם לתוכה אלא רק את אותם שצוה הקדוש ברוך הוא להכנס אליה (בתוכה) שהם שבעה רועים ואת השבטים שיוצאים מהם ואת כל הבאים מצדם ויתערבו בהם הים מקבלת אותם ויתערבו בתוכה אבל את האחרים אינה מקבלת אותם ומשם הם שבים ללכת

⁵⁹ ע' זהר ח"ב רס ע"ב

⁶⁰ כלומר כל ההיכלות

⁶¹ כלומר בחי' ג' קוין

⁶² צ"ל תיקו"ז דף צ ע"א ובדפוס עם ביאור הגר"א זה דף קג ע"ב וצ"ע שהרי הגר"א לא מסביר שם

שום דבר

⁶³ ע"י ס"י פ"ב מ"א כף זכות וכף חובה ולשון חק מכריע בינתיים שזה כללות הענין של ג' קוים.

⁶⁴ ע"י זהר ח"ג רמה ע"ב: דאורייתא דהוה בתרין לוחין ה' דברן בלוחא חדא לקבל ה' אצבעאן דיד

ימינא וה' בלוחא תניינא לקבל ה' אצבעאן דיד שמאלא

תרגום: התורה שהיתה בשני לוחות, חמשה דברות בלוח אחד כנגד חמש אצבעות של יד ימין, וחמשה בלוח שני כנגד חמש אצבעות של יד שמאל.

וע"י שם רנו ע"ב: וי' דברן אתייהבו חמש בלוחא חדא וחמש בלוחא תניינא איהי כליל לון ה' מכתר עד גבורה וה' מעמודא דאמצעייתא עד ברתא ואינון ה' ה' וכי אית למלא בעשרה פיות אלא כליל לון בבת יחידה⁶⁴, ואתעבידו כלהו חדא אוף הכי ו' אתקרי קול ולא אשתמודעין ביה עד דאשתתף עד דבור ובגין דא (&) קול דברים אתם שומעים:

תרגום: ועשרה דברות נתנו חמשה בלוח אחד וחמשה בלוח שני, היא כוללת אותו חמשה מכתר עד גבורה, וחמשה מהעמוד האמצעי עד הבת, והם חמשה חמשה. וכי יש לדבר בעשרה פיות, אלא כולל אותם בבת יחידה י', ונעשו כולם אחד. כמו כן כאן, ו' נקראת קול, ולא מכירים בו עד שמשתתף עד דיבור, ומפני זה "קול דברים אתם שומעים".

והוא (שבת פז ע"א) אוריין תליתאה כו' שהוא בסוד חג"ת, על ידי תליתאה משה דעת⁶⁶ שכולל ב' הידים ג"כ, לעמא תליתאה, שהם כהנים ליום וישראלים שהם ג"כ בדרגא דחג"ת כידוע⁶⁷:
 (ג) ר"ל דהם ד' ציצית בכל א', ב' שלישי ענף ושליש גדיל, הם נגד ג' הויות דשם י"ב, שהוא מלך מלך ימלוך⁶⁸, וכמו שכתבתי ששרשם במו"ס בבוצינא דקרדינותא⁶⁹, שמשם שורש המתקלא דג' ספרים⁷⁰, שהם חג"ת, וכן י"ב גודלין שבכל ציצית הם נגד שם י"ב הנ"ל, ובד' ציצית הם מ"ח, בסוד מ"ח אותיות שבי"ב צירופי הוי"ה, שהם כלל הכל⁷¹, והם נגד מ"ח צורות שבי"ב מזלות⁷² ובסוד מ"ח נביאים (סדר עולם רבא כא), שהם מבינה⁷³, שבה כלל הי"ב מזלות, י"ב תיקונים⁷⁴, וכולם מי"ב אתוון דבמו"ס, שהם שורש הכל, שהם⁷⁵ מתחלקים ג"כ לח' וד', ח' תיקונים בדכורא נוצר חסד וד' בנוק⁷⁶. והנה ידוע שהדיקנא הוא בסוד מלבוש, כמ"ש (סד"צ ג ע"א) לבושיין דיקר אתקין כו', ועשית בגדי קודש לאהרן כו'⁷⁷ (שמות כח ב), והם ח' בגדים של זהב מסט' דחכמה, וד' לבן בסט' דבינה, שהוא דרגא דיוה"כ, דאז עייל לק"ק וכידוע. וכן כאן הציצית בסוד מלבוש, ולבוש הוא י"ג הויות⁷⁸ נגד י"ג תיקונים, וכן סוד הציצית ב' שלישי ענף, ח' גודלין, נגד ח' דכורא, וד' גדיל נגד ד' דנוק, ולכן שם כרוך בחוט של תכלת, והענין כי שם י"ב ידוע שהם ט' דכורא⁷⁹, וג' ההי"ן אחרונים נגד ג' מקומות שנשרשת בהם⁸⁰, בעט' היסוד ובחזה בת"ת וברעת, והם ג"פ יהו"י⁸¹ והרביעית ה' אחרונה שמשלמת השם, ונמצא שב' הויות עד החזה והויה אחת משם ולמטה בנהי"ם. ושם⁸² עיקר מקומה של נוק, ומשם ולמעלה נק' דכורא, לכן ח' הם נפרדים, וד' שם הגדיל ע"י חוט של תכלת, בסוד (ידמיה לא כא) נקבה תסובב גבר, ור"ת הוא גנ"ת, והוא נפ"ש חי"ה, ששם הלבושיין וסוד הציצית כמ"ש:
 (ד) ר"ל כמ"ש בכ"מ, והוא מבואר בפ"י רבינו בתיקונים (לו ע"ג ד"ה דאיהו רזא) דו'

⁶⁵ ע"י בהגר"א בסד"צ א ע"ב בהגה"ה: *הגה"ה - וע"י חב"ד שהם ג' ספרים של המשקולת נברא העולם כנ"ל, וע"י נתן התורה, שח"ב הן ב' ספרים שהן⁶⁵ כף כו', ששני הידים הן כעין שני לוחות, ה' אצבעות בזו וה' בזו⁶⁵ כמו בלוחות, והן הכותבין מכתב אלקים חרות על הלוחות (שמות לב טז), והתורה נתנה ע"י מכתב על הלוחות, וע"י דבור עשרת הדברות לישראל⁶⁵, והוא הלשון, ובו נכלל כל שבשני הלוחות.

⁶⁶ ע"י ע"ח מוחין דזו"ן א', וע"י תיקו"ז כח ע"ב.

⁶⁷ ע"י תיקו"ז קח ע"א.

⁶⁸ ע' בהגר"א בסד"צ ד ע"ב בהגה"ה

⁶⁹ ע"י לעיל הערה 19.

⁷⁰ כלומר הג' ספרים שנפתחים בראש השנה המוזכר בגמ' ר"ה טז ע"ב, וע' מקורו בבהגר"א בסד"צ

א ע"ב ד"ה ספרא

⁷¹ ע"י תיקו"ז יא ע"א: ובצירוף ד"ב הוויין אשתמודעו כלהו, וע"י עוד פת"ש שבירה ה'.

⁷² ע"י באריכות לקמן קעז ע"ב, ובהגר"א תיקו"ז קי"ט ע"ג.

⁷³ ע"י תיקו"ז נה ע"א מבינה נביאים.

⁷⁴ כלומר תיקוני דיקנא, וע"י ספד"צ (יח ע"א) דיקנא כו' מאודנין נפקא

⁷⁵ כלומר התיקוני דיקנא

⁷⁶ ע"י ענינו בהגר"א בסד"צ יח ע"ג ד"ה וידוע, וכן ד"ה ואמר ארבע

⁷⁷ ע"י בהגר"א בסד"צ ג ע"ד ד"ה והדיקנא הוא

⁷⁸ כ"ו כפול י"ג שוה של"ח בגימ' לבו"ש.

⁷⁹ כלומר יה"ו הוא בחי דכורא

⁸⁰ ע"י רע"מ תרומה קנח ע"א שמוש ומאנא ועטרה, והוא רביעית לכל תלת המוזכר בתיקו"ז (&).

⁸¹ כלומר בג' מקומות אלה מצנו יה"ו בכל א' וא', חב"ד חג"ת נה"י.

⁸² בנהי"ם בסוד ג' עדרי צאן ע"י סתרי תורה ויצא קנא ע"ב וע"י ע"ח ז"א פרק ב'.

תיבות דשמע ישראל הם בדכורא בו"ק, שה' תיבות ראשונות הם עד הוד, ואח"ד הוא יסוד, והוא בסוד חמשה חומשי תורה שבכתב שהוא דכורא, ותיבת אחד הוא י"ג מדות שהתורה נדרשת בהם, שבה מתחבר תורה שב"כ עם תורה שבע"פ, ו' תיבות דבשכמל"ו הם ו' סדרים דתורה שבע"פ. וכן כאן בציצית, י"ג חוליות הם נגד תיבת אח"ד שביסוד, וחמשה קשרים נגד ה' תיבות עד אחד, וכולם נכללים בדרגא דנוק, שהיא השליש גדיל כמ"ש. וכן תורה שבכתב עם י"ג הנ"ל הם כולם נדרשים בתורה שבע"פ, ולכן נקראת נפ"ש חי"ה, שהיא בדרגא דנפש וח"י, הם י"ג וה' הנ"ל. וה' בתראה דרגא דידיה דמשלמת לון, והוא חו"ט שכורך בו החוליות ועושה בו הקשרים. והוא מ"ש (מגילה יג ע"א) אסתר ירקרקת היתה, וחוט של חסד משוך עליה, שצבע ירקרק הוא גוון תכלת שבציצית, והוא חו"ט שכורכים בו, ומשוך עליו⁸³ חסד כמ"ש (משלי לא כו) ותורת חסד על לשונה, והוא מסוד ה' וי"ג הנ"ל בדכורא, שע"י אחד דמיחד לון מתבסמת ע"י חסדים והוא לבן שבציצית:

(ה) ות"כ. ר"ל שהוא ר"ת תורת כהנים, ור"ל שתיבת אח"ד (ב ע"א) שבק"ש הוא ברייתא דר"י הנזכר בראש ת"כ, שהוא י"ג מדות שהתורה נדרשת בהם, שבה מתחבר תורה שבכתב עם שבע"פ כמ"ש (אות ד).

ומ"ש חמשה חלוקי אבנים כו', הוא מ"ש בתיקונים [דף נט ע"א סט ע"א בהג"ה] והאי אבן איהי חמשה אבנים דשוי דוד בקירטא ואתעבידו כולהו חד, הה"ד ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל, ואינן גדולה גבורה ת"ת נצח הוד כו' ואלין ה' חלוקי אבנים נטיל לון מן הנחל דאיהו יסוד ח"י עלמין. וכד שוי לון בקירטא דאיהו מלכות אתעבידו בה חד וטבע במצחא כו' ואינן ה' אבנים דאינן שמע ישראל כו'⁸⁴. ופי' רבינו שם (ד"ה מן הנחל) דהם חמשה חסדים דמקבל יסוד מה"ס הנ"ל, וביסוד הוא אחד דהוא הנחל, אבל במלכות נעשה א' ממש, והוא סוד א"ח דהוא יסוד, וד' מלכות, וקוצו של ד' הוא אות ברית דמתבר א"ח עם ד'. ובזה נצח את הפלישתים, כמ"ש (שמואל א' יז טז) ויתיצב מ' יום השכם והערב, שביטלם מק"ש של

- מאיר הבאר -

⁸³ נדצ"ל 'עליה! ##* אבל אם זה שייך לציצית או ללובש זה לשון זכר.

⁸⁴ ז"ל בשלימות: והאי אבן איהי חמשה אבנים דשוי דוד בקירטא ואתעבידו כלהו חד הה"ד (שמואל א' ו') ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל ואינן גדולה גבורה תפארת נצח הוד דבהון שבח דוד לקודשא בריך הוא ואמר לך ה' הגדולה והגבורה וגו' (דבה"י א' כט יא) ואלין חמשה חלוקי אבנים נטיל לון מן הנחל דאיהו יסוד ח"י עלמין וכד שוי לון בקירטא דאיהי מלכות קדישא אתעבידו בה חד וטבע במצחא דפלשתא וקטיל ליה

ואינן חמש אבנים דאינן שמע ישראל ה' אלהינו ה' וכד שוי לון בקירטא דאיהי שפה דפומא צריך למעבד לון בה כלהו אחד דבזמנא דינצח בה קודשא בריך הוא כל אומין דעלמא יתקיים בהון כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכם אחד והא שפ"ה ודאי דא שכינ"ה דהכי סליקת בחושבן שפ"ה בגין הכי כל אומין דעלמא עתידין לאשתעבדא תחות ידהא ולאמלא לה עליהו ביומין דמלכא משיחא לקיים מה דאתמר בה ומלכותו בכל משלה

תרגום: והאבן הזו היא חמש אבנים ששם דוד בקלע ונעשו כלן אחת זהו שכתוב ויקח דוד חמשה חלקי אבנים מן הנחל והן גדלה וגבורה תפארת נצח הוד שבהן שבח דוד את הקדוש ברוך הוא ואמר לך יהו"ה הגדלה והגבורה וגו' ואלו חמשה חלוקי האבנים נטל אותם מן הנחל שהוא יסוד ח"י העולמים וכששם אותם בקלע שהיא המלכות הקדושה נעשו בה אחת והטביע במצח הפלשתי והרג אותן

והם חמש האבנים שהם שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה וכששם אותם בקלע שהיא השפה של הפה צריך לעשות אותם בה כולם אחד שבזמן שינצח הקדוש ברוך הוא את כל אמות העולם יתקיים בהם כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהו"ה לעבדו שכם אחד והשפ"ה הזו ודאי זו שכינה שכך עולה בחשבון שפ"ה לכן כל אמות העולם עתידות להשתעבד תחת ידיה ולהמליכה עליהם בימי מלך המשיח לקיים מה שנאמר ומלכותו בכל משלה.

ערבית וק"ש של שחרית, וע"י יהודא דק"ש קטיל ליה, שהמיפה שיוצא מיסוד הוא ח"ן לפלח כבדו דסט"א כמ"ש רבינו בפ"י שם בע"א⁸⁵.

(ו) ר"ל כמ"ש בשלמה (מלכים א' ה יב) וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף, שהם כל הדרגין, שג' אלפים הם ג"ר חב"ד, וחמשה ואלף הם ה"ס מחסד עד יסוד, ויסוד הוא אלף שבו נעשים אחד ביהודא חדא, ונק' אח"ד ע"ש י"ג בריתות דביה⁸⁶.

(ז) ר"ל שלכן נק' יסוד ח"י עלמין ע"ש שכולל בו ה"ח מחסד עד הוד, והוא עצמו י"ג אח"ד, והם י"ג חוליות שבציצית על הגדיל שהוא ת"ת כמ"ש"ל, שגוף וברית חשבינן חד (תיקו"ז מ' ע"ב), וגם נכרך ע"י חוט של תכלת שהוא אח"ד דמתייחד עם נוק', תורה שבע"פ בשכמל"ו. וכל חוליא היא מג' כריכות, שכל א' נכלל מיה"ו, וכידוע שבו"ק הם ו' פעמים יה"ו, שהם ו' צירופים שלהם, ששה חותמות, כמ"ש בס"י⁸⁷, ונק' חותמות שהוא בסוד (ז"ח ד' ע"ג) חותמא דגושפנקא דחתים ב"י שמיא וארעא, דעת דכולל ג' יה"ו, ג' מוחין חב"ד, ומתפשט בכל הו"ק, ונכלל ביסוד, ו' זעירא (זוהר ח"ג עד ע"ב), בסוד אח"ד, ולכן הם כל א' כלול מג'.

(ח) ר"ל שיה"ו במילוי אלפין, יו"ד ה"א וא"ו, הוא ט"ל, נגד ט"ל כריכות. וידוע שמילוי זה הוא במו"ס, בוצינא דקרדינותא⁸⁸, שהוא סוד ט"ל של תחית המתים, שהוא בגבורה דגניז שם⁸⁹, שהוא שורש הבירור, שכל הדינים מתבסמין בשרשם⁹⁰, ולכן קבעו תח"מ בברכת גבורה. וכמ"ש (ישעיה נ"ו יט) כי טל אורות מליך, ובוצינא דקרדינותא גניז במעוי דאימא (אד"ז רצב ע"ב), דהיא מקננא בכסא⁹¹, ולכן תח"מ באלף השביעי בדרגא דידה⁹². והוא בתכלת שבציצית, ששם עלמא דמותא⁹³, כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא (דברים ד כד), התכלת שסביב הפתילה, וכמ"ש רבינו בפ"י להיכלות⁹⁴ שגוון תכלת שבנר סביב הפתילה הוא נהורא אוכמא דרגא דמלכות, שבה אילנא דמותא⁹⁵, והוא בארץ שלכן בו מתים, משא"כ בשמים, שם נהורא - מאיר הבאר -

⁸⁵ נ"ל שזה בדף מה ע"ב ד"ה קשתותיהן.

⁸⁶ ע"י לעיל הערה 9.

⁸⁷ כלומר כמ"ש"כ הגר"א בס"י יד ע"ג, ע"י לעיל הערה 10..

⁸⁸ ע"י לעיל הערה 19.

⁸⁹ כלומר גבורה דעתיק ע"י בהגר"א בסד"צ ו ע"ב ד"ה וגבורה דרדל"א

⁹⁰ ע"י ע"ח סוף שער מז בשינויי הנוסחאות וז"ל: כל הדינים כשהם מתפשטים הם רעים וכאשר שורשם מאיר בהם הנה הם מתבטלים, וכן ע"י שעה"כ דרושי ר"ה דרוש ז'.

⁹¹ ע"י לעיל הערה 42.

⁹² ע"י בהגר"א בספד"צ יא ע"א ד"ה שביעאה עליהו.

⁹³ ע"י שעה"פ וירא שכך נקרא כל עולמות ב"ע

⁹⁴ ע"י יהל אור בראשית יד ע"ג אבל נ"ל שזה טעות, וכוונתו למש"כ בהגר"א בס"י י ע"א*##.

⁹⁵ ע"י זהר בראשית לה ע"ב: ויצו יהו"ה אלה"ם (בראשית ב טז) הא תנינן לית צו אלא ע"ז יהו"ה זו ברכת השם⁹⁵ אלה"ם אלו הדיינין על האדם זו שפיכות דמים לאמר זו גלוי עריות מכל עץ הגן ולא גזל אכל תאכל ולא אבר מן החי ושפיר מכל עץ הגן אכל תאכל דשריא ליה כלא דליכלינהו ביחודא דהא חזינן אברהם אכל יצחק ויעקב וכל נביאים אכלו וחיו אבל אילנא דא אילנא דמותא איהו (כמה דכתיב (בראשית ב יז) ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו) מאן דנטיל ליה בלחודוי מ"ת דהא סמא דמותא נטיל (בגין דאיהו מפריש ליה מן חיינן) ועל דא כי ביום אכלך ממנו מות תמות בגין דקא פריש נטיעין: תרגום: "ויצו ה' אלהים", הרי שנינו, אין צו אלא עבודה זרה, "ה" זו ברכת השם, "אלהים" אלו הדינים, "על האדם" זו שפיכת דמים, "לאמר" זו גלוי עריות, "מכל עץ הגן" ולא גזל, "אכל תאכל" ולא אבר מן החי, ויפה. "מכל עץ הגן אכל תאכל" שהתיר לו הכל לאכלם יחד, שהרי ראינו אברהם אכל, יצחק ויעקב וכל הנביאים אכלו וחיו. אבל עץ זה, עץ המות הוא, (כמו שכתוב "ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו"). מי שנטולו לבדו, מת, שהרי לקח סם המות (בגלל שהוא מפרידו מהחיים), ועל זה כי ביום אכלך ממנו מות תמות", בגלל שמפריד הנטיעות.

חיוורא⁹⁶, והוא סוד עה"ה, ולכן נגזר מיתה על אדה"ר דאפריד לה מעה"ת, ולקח אותה בלי עה"ת. וז"ס הציצית ג"כ שהוא נפש חיה, לבושא דאפריד יתה מאצילות מדכורא ששם עה"ה, וירדה לבריא⁹⁷, ולכן הציצית ד' כנפות הארץ, שידוע (זהר בראשית כט ע"ב) ששמים הוא ו' דכורא, ונוק' ארץ מרובעת⁹⁸, ד' כנפות הארץ, וצריך שם ציצית לקשר חוט של תכלת בז' חוטים שבלבן, שז' חוטים הם ו' דכורא, נהורא חיוורא דשמים, והתכלת הוא עה"ד, לקשר שני העצים יחד, ופתיל תכלת הוא תכלת שסביב הפתילה.

[וז"ס הכתוב (איוב לח יג) לאחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה, שהמיתה הוא בארץ, לאתבלע זוהמא הדבוקה בנפש בארבע כנפות שבה, והם סוד ד' יסודות⁹⁹, שהם ד' יצרין: תאוני וכעסני וחמדה וליצנות¹⁰⁰, שהם נגד ד' קלי', ד' דרגין שבהם נגד ד' חיות שבמרכבה, וע"י המיתה נפרדים מן הנפש מארבע כנפות שבה, ור"ת לאחוז ב'כנפות כו' הוא ל"ב חוטים שבציצית, וס"ת לאחוז בכנפות הארץ הוא מלכו"ת¹⁰¹, נפש חיה הנ"ל, שהיא בסוד ד', תכלת הנ"ל. וצריך לנער ממנה הרשעים (ב ע"ב) שהם ד' דרגין שבהם, שנבררים הד' יסודות שבגוף בקבר, ועי"ז נודכך הנפש, ואז בתה"מ תתחבר עם הרוח, נהורא תכלא בנהורא חיוורא¹⁰², וז"ס הציצית שצריך להשים בתכריכי המת, שהוא חלוקא דרבנן דלהון¹⁰³, כמ"ש במדרש¹⁰⁴ ועשו להם ציצית לדורותם לדור ת"ם, והם בגדי לבן מנהורא חיוורא שבשמים, וכמ"ש (יחזקאל לז טז) קח לך עץ א' כו' והיו שני העצים לאחדים בידך, והוא בסוד אח"ד י"ג חוליות הנ"ל.]

(ט) מביא ראייה שט"ל הוא בסוד ג' אתוון יק"ו שבמילואו הוא ט"ל, וי"פ ט"ל גימ' שמים, כמ"ש (בראשית כז כח) ויתן לך האלהים מטל השמים כו' והוא בדכורא. והענין שכל כריכה הוא בהיקף, בעגול, והוא בציור יו"ד. ונמצא שט"ל כריכות הם במספר שמים ממש, וז"ס ט"ל מלאכות במלאכת המשכן, שמשם אנו לומדים ל"ט אבות כו'¹⁰⁵, שהם בסוד ימי

- מאיר הבאר -

⁹⁶ עיי' ז"ח (&): שחורה אני ונאווה בוצינא דמערב כד שלטא וקיימא לגבי בוצינא דמזרח דא אוכמא ודא חיוורא כמה הוא יאה בהווא נהירו חוורא נהירו דבוצינא תרין נהורין מתחברן כחדא תתאה אוכמא עילאה חיוורא דא שלטא על דא נהורא חיוורא על אוכמא ועם כל דא כמה איהי יאה תרגום: שחורה אני ונאווה (שיר א) נר המערב כששולט ועומד אל נר המזרח זה שחור וזה לבן כמה הוא יאה באותו האור הלבן האור של המאור שני אורות מתחברים כאחד התחתון שחר והעליון לבן זה שולט על זה האור הלבן על השחר ועם כל זה כמה הוא יאה.

⁹⁷ עיי' ע"ח סדר אבי"ע פרק ו, ובהגר"א בסד"צ ח סוף ע"ד.

⁹⁸ עיי' תיקו, ה ע"ב שנקודות הם עגולים ואותיות הם מרובעים, וידוע שנקודות הם שייך לר"ק ואותיות לנוק'.

⁹⁹ עיי' ז"ח יג ע"ד שיש ד' יסודות.

¹⁰⁰ עיי' שערי קדושה חלק א' שער ב', ועיי' גר"א משלי א כב-כג, ג לד, ט ז-ח, יג א, יד ו, יט כה, יט כט, כב י, כד ט, כ א.

¹⁰¹ כלומר הגימ' של ז' ת' צ' הוא גימ' מלכות עה"כ.

¹⁰² עיי' זהר ח"א נא ע"א

¹⁰³ עיי' לעיל הערה 33.

¹⁰⁴ תנא דבי אליהו רבה פרק כו וז"ל, אין לדורותם אלא לדור תם ואין תם אלא יעקב שנאמר (בראשית כה) ויעקב איש תם תם מגזל תם מגלוי עריות תם משפיכות דמים לפיכך הביאוהו ונתנוהו אצל עול מלכות שמים שהיא חמורה וכו'.

¹⁰⁵ של שבת עיי' שבת קב ע"ב.

באר יצחק

החול, והוא כי המשכן הוא ציור כל הנבראים שנבראו בו ימי בראשית, ולכן כל מה שהיה במשכן היה בסוד מעשה בראשית בבריאתם, ובשבת נח מל"ט הנ"ל, והם בו"ק שהם ו' ימי בראשית שבהם סוד יק"ו בו' הותמות כידוע¹⁰⁶.

(י) ר"ל ארץ דרגא דמלכות, ה' אחרונה. וידוע שנוק' היא בסיומא דדכורא, בנה"י שבו¹⁰⁷, ותופסת ד' ספי' נהי"מ¹⁰⁸. ובדכורא הם ו' עד החזה, שלכן הם ד"ו פרצופים¹⁰⁹, והם בסוד שמים וארץ, ששמים הוא ו', ז' רקיעים כלולים בו"ק עם עט' היסוד¹¹⁰, שהוא ווילין¹¹¹ שאינו משמש כלום, והוא שייך לארץ, כתר מלכות¹¹², ולכן היא נק' ה', שהארץ עם ד' יסודות הוא ד', ועם ווילין הוא בחי' חמישית, כתר על גבה. ולכן נוק' היא הכנף של המלבוש, והנה המלבוש של האדם הוא חשמ"ל דידיה¹¹³, היא שמלתו לעורו, ושם הוא קלי' נוגה, ועיקר אחיזתה בסופה של החשמ"ל בנהי"מ, בסוד (בראשית לב כה) ויגע בכף יריכו¹¹⁴, וכמ"ש (ברכות ו ע"א) הני מאני דרבנן בו' הני ברכי דשלהי בו'¹¹⁵, והוא בנוקבא, ששם אחיזתם, שהנחש תחלת

- מאיר הבאר -

¹⁰⁶ עי' לעיל הערה 87.

¹⁰⁷ עי' לעיל הערה 82.

¹⁰⁸ עי' ע"ח מול"מ פרק ה'

¹⁰⁹ עי' גמ' ברכות סא ע"א: דו פרצופין ברא הקדוש ברוך הוא באדם הראשון שנאמר אחר וקדם צרתני ועוד עי' תיקו"ז קכ ע"א: ה' אתפלג לד"ו פרצופין ד"ו ד' ארבע רגלין דכרסיא ו' (מלכים א י) שש מעלות לכסא. תרגום: ה' מתחלק לד"ו פרצופים ד"ו ד' ארבעת רגלי הכסא ו' שש מעלות לכסא.
¹¹⁰ ועי' גדלות דז"א כה שזה עטרת היסוד דאימא, ועי' גר"א ספד"צ ח ע"ב שהעליון ערבות היא בינה, וצ"ע.

¹¹¹ צ"ל וילון, עי' חגיגה דף יב ע"ב וז"ל וילון אינו משמש כלום אלא נכנס שחרית ויוצא ערבית ומחדש בכל יום מעשה בראשית וכו'.

¹¹² עי' תיקו"ז יט ע"ב.

¹¹³ עי' לעיל הערות 23, 24

¹¹⁴ עי' שער הפסוקים (פרשת ויצא) (מזולתו) כבר הודעתך, כי ז"א, נקרא ישראל. ועוד יש בחי' פרצוף אחר, העומד מכנגד החזה דז"א ולמטה, ונקרא יעקב. וזש"ה, וירא כי לא יכול לו לישראל עצמו, שהוא זעיר, רק יעקב התחתון. ולכן מה עשה, ויגע בכף ירכו, הוא פרק התחתון של נצח דזעיר, אשר הוא בחי' חכמה, שהוא פרק העליון דנצח דיעקב. וגם הוא בבחי' פרק עליון דהוד דרחל, כי הנה יעקב ורחל עומדים אב"א, ונמצא נצח דיעקב כנגד הוד דרחל, משא"כ יעקב עם זעיר, שהם בבחי' פנים ואחור, ואז נצחיהם והודהם שוים, וז"ס היות נוהג גיד הנשה, בימין ובשמאל. (ע"כ מזולתו):

¹¹⁵ עי' זהר ח"ב (ק"ב ע"ב): תא חזי דאית לאהדרא סבא במלין קדמאין דהכי הוו עבדי ישראל עד דאשתתפו בדרגין תתאין ירך דקא אמרן סגי אתקיפו לון ישראל בההוא ירך מרדכי הוה אחמי לההוא רשע דהמן ההוא ירך דיליה ועל דא הוה רגיז מלה דאתחזי ליה ואיהו ארגיז ליה בהדיה חמו חבריאי מה כתיב (בראשית כז טז) ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמדות וגו' באלין לבושין דיליה גזל דיליה ואפיק ליה מכל ברכאן דיליה ומבכרותא

ובגין כך עילה דקא אשכחו רתיכין דיליה לרבנן איהו דחופיא דלהון למאני דרבנן תדיר לירכין דלהון ולמאנין דלהון ואלין תרין מלין דסטרא אחרא הוו וכל דא בגין דגזלו לון מניה לית להו עילה אלא לרבנן ובגין כך הני מאני דרבנן דקא בלו מחופיא דלהון איהו והני ברכי דשלהי מינייהו הוי ודאי ומדלהון הוו ומנהון נטלי עילה וממה דהוו מנייהו בעאן לרבנן דאינון כללא דההוא יושב אהלים ועל דא לית עילה בלא עילה ועל דא לית מלה בלא דינא וכל מלה תב לאתריה

תרגום: בא וראה שיש לחזר זקן לדברים ראשונים שכך היו עושים ישראל עד שהשתתפו בדרגות התחתונות הירך שאמרנו הרבה התקיפו את ישראל באותה הירך מרדכי היה מראה לאותו המן הרשע את אותה ירך שלו ולכן היה רוגז דבר שנראה לו והוא הרגיז אותו עמו ראו החברים מה כתוב ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדל החמדות וגו' בלבוש הללו שלו גזל אותו והוציא אותו מכל ברכותיו ומהבכורה.

ולכן העלה שמצאו המרכבות שלו לחכמים הוא החכונן שלהם עם בגדי רבותינו תמיד לירכים שלהם ולבגדים שלהם ואלו שני הדברים היו של הצד האחר וכל זה משום שגזלו ממנו אותם ואין

ביאתו היה בחוה, והוא הכנף דיליה, והיא באר"ץ במספר מילוי כנף כ"ף נו"ן פ"ה. (יא) וד' כנפות הם ארבע כנפות האר"ץ, ד' פעמים אר"ץ, שלכן שם הוצרכו הציצית, לזכור את מצות ה', לדחותם מד' כנפות הנ"ל. וז"ס הגלות שנפזרו בד' כנפות הארץ, כי כנ"ף במלוי זה כ"ף נו"ן פ"ה גי' פז"ר, והוא שהגלות היה לברר כל הברורים של סוד נפש הבהמיות מסוד שם ב"ן¹¹⁶, שלכן הוא בד' מלכיות, שהם נגד ד' קלי', שהם נגד ד' חיות שבמרכבה כידוע¹¹⁷. והם ד' יצרין נגד ד' יסודות¹¹⁸, וסוד הברור הוא רפ"ה ניצוצין הידועים¹¹⁹, כי כמו שהשכינה נפרדה ממקומה, דאפשיט לבושא דילה (זוהר בראשית נג ע"ב), כמ"ש (הושע ב ה) פן אפשיטנה ערומה כו', כמו כן אבדו ישראל מלבושא דלהון, והוצרכו להתפור בע' אומין, שהוא כתנות עור¹²⁰, משכא דחויא, נגד ע' כוחות של הנפש, ואעפ"כ סוכת שלום פרישת גדפהא עליהם בגלותא לשומרם¹²¹, והוא סוד הכנף הנ"ל, מילוי אהי"ה דההי"ן¹²². וז"ס מ"ש (שמות ג יד) אהי"ה אשר אהי"ה (ברכות ט ע"ב) אהיה עמהם בגלות אחרות כו'. וידוע כי באמת ע"ב אומין הם עם עשו וישמעאל, שהם כללא דלהון¹²³, ולכן שם גלות הרביעי, והם בד' כנפות הארץ, ד"פ ע"ב הוא סוד רפ"ה, שהוא הברור דלהון בגלותא. ולכן אמרו (שבת לב ע"ב) כל הזהיר במצות ציצית זוכה ומשמישים לו שני אלפים ות"ת עבדים שנא' והחזיקו כו' מכל לשונות הגוים בכנף איש יהודי כו', והם י"פ ע' בכל כנף, והוא כי מצות ציצית רומז על סוד תיקון הלבושים, שאז וביער רוח הטומאה¹²⁴, והטוב שבקלי' נונה יתברר לקדושה, שהוא החשמ"ל, והם אותם שיחזיקו בכנף איש יהודי, מסוד ע' אומין שהם כתנות עור¹²⁵, ויתחברו בחשמ"ל כנף דקדושה, שכל א' הוא כלול מי', שאין קדושה שורה בפחות מעשרה (מגילה נג ע"ב), וכמ"ש (צפניה ג ט) אז אהפוך אל עמים שפה ברורה יחד לקרוא כולם כו', והוא הטוב שבנונה, והרע יתבל¹²⁶ ויתבטל, והוא מ"ש (איוב לח יג) לאחוז בכנפות הארץ, הוא הטוב שבנונה, וינערו רשעים ממנה הרע שבו, וכמ"ש (ישעיה נב ב) התנערי ג' ע"א מעפר כו', שהוא מיכלא דההוא חויא, והוא סוד ע' פ"ר, ד' פעמים ע' מד' כנפות הוא פ"ר, והוא הסיגים דמנצפ"ך כידוע (ע"ח שער רפ"ח פרק ה').

(יב) כבר נתבאר זה שסוד הציצית הוא לחבר נפש חיה, ב' העצים ביחד, סוד שכינה באצילות בדכורא, והוא הכריכה חוט של תכלת עם ז' חומין של לבן, וולפי אותם הסוברים

להם עלה אלא לחכמים ולכן הבגדים הללו של החכמים הם מתבלים מהחכוכ שלהם והברכים הכושלות הללו זה מהם ודאי ומשלהם היו ומהם נוטלים תואנה וממה שהיו מהם ורוצים לחכמים שהם כלל של אותו שיושב אהלים ולכן אין עלה בלי עלה ולכן אין דבר בלי דין וכל דבר שב למקומו. ועי' גר"א בספד"צ ט ע, ד שמקשר את הזהר עם הגמ' בברכות עם הפרשה של יעקב ושרו של עשו.

¹¹⁶ היינו ב"ן דב"ן?

¹¹⁷ עי' בהגר"א ספד"צ לד ע"ג.

¹¹⁸ עי' לעיל הערה 100.

¹¹⁹ עי' ע"ח שער רפ"ח שהוא החיות הנשאר בתוך הכלים של המלכים שמתו, וזה כל קיומנו, ומקום תיקון שלנו.

¹²⁰ עי' לעיל הערה 26.

¹²¹ עי' תיקו"ז ס ע"ב.

¹²² עי' לעיל הערה 45.

¹²³ עי' בהגר"א בתיקו"ז פד ע"ד.

¹²⁴ על פי זכריה יג ב וז"ל, ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ.

¹²⁵ עי' לעיל הערה 26.

¹²⁶ נדצ"ל יתבלה

שד' חוטים של לבן וד' של תכלת הם בסוד ד' אותיות הויה עם ד' אותיות אדני בשילוב שהוא החשמ"ל כידוע (תיקו"ז כו ע"א) שהוא סוד שמים, ולכן דומה לרקיע ולכסא, ב' הדרגין ביחד, ועיין בזהר (פ' שלח לך קעה ע"ב) מאי תכלת, תכלית דכולא, ר"י אומר כסא הכבוד אתקרי, והוא כמ"ש שהוא במלכות סופא דכל דרגין בד' כנפות הארץ, והוא בבריאה, בכסא הכבוד, שצריך לחברה בכבוד דלעילא¹²⁷, בינה עם חכמה, בריאה עם אצי. ובציצית נכלל כל הויה, כמ"ש שיק"ו הם הציצית עצמם, ב' שלישי כו', והכנף הוא הרביעי, והם ד' יסודות ד' דרגין דכלילין כולא.

(יג) ולכן בציצית הוא כל תרי"ג, שהוא קומה שלמה איברים וגידיים, וכלל תרי"ג מצות שהם כלולים בד' אותיות הויה, שמ"י עם י"ה, זכר"י עם ו"ה כידוע (רע"מ עקב רעג ע"ב). ובעשרת הדברות הם נכללים כל התרי"ג מצות לבד ז' דרבנן, שיו"ד הדברות הם קומה שלמה, וכולם כלולים בציצית, שלכן התחיל באנכ"י שהוא כס"א (תיקו"ז טז ע"ב), ושם בינה מקננא¹²⁸, אנכ"י דיצי"מ¹²⁹.

(יד) ר"ל שיו"ד הדברות הם קומה שלמה של י"ס, והוא רשות היחיד, שגובהו עשרה ורחבו ד' (תיקו"ז עז ע"א¹³⁰), שהם בסוד יו"ד אתוון דשמא מפרש, שקיו דאילנא לגיו (תיקו"ז יט ע"א), והוא סוד אד"ם דכליל כולא¹³¹, ורחבו ד' ד' אותיות הפשוטים, שד' אותיות הפשוטים מורים על חבת"ם, שהם כללות של כל הי"ס, מרכבה שלמה, שהם ג' קוויין והרביעית המקבלת, ג' דשמים, וא' בארץ המקבל, אבל הפרטות הם יו"ד, ולכן בפרטות השם מתמלא ב' אתוון ולכך נכלל בהם כל התרי"ג.

(טו) וכן כאן בציצית הוא ג"כ רחבו ד', בד' כנפות שהם כנגד ד' יסודות, וגם בסוד התחלקם לג' דרגין, שהם י"ב אתוון דג' שמות הויה כנ"ל, הם ג"כ מתחלקים כך, ב' שלישי ענף, הם ד' חוטים לצד זה, וד' לצד זה. והם בסוד ג' חיות שהם בחג"ת, כתיב (יחזקאל י כא) וד' פנים לאחד להם, והם ב' חיות בב' צדדים אריה שור שהם חו"ב ימינא ושמאלא הם ב' הויות. (טז) והשלישי פני נשר ת"ת דרגא דיעקב, והוא באמצעיתא, וד' פנים שלו ג"כ ד' אותיות הויה, והוא באמצעיתא שהוא הגדיל הכולל שניהם ביחד, ונכללים בו בד', בסוד ד' גודלים של הגדיל, והרביעי הוא הכנף עצמו שבו תלוי כל הציצית, הוא סוד פני אדם במלכות שכולל כולם, כמ"ש (יחזקאל א ה) ודמות אדם להנה כו'. וז"ס הציצית שהם בסוד החיות כידוע¹³², והם ג"כ בסוד ח"י חוליות עם הקשרים, וה' הוא הכנף, ולכן הם ד' חיות וד' פעמים הוא ע"ב שהם ח"י בכל ציצית מהד', והוא חס"ד והם נגד ע"ב תיבות בפ' ציצית עם תיבות ה' אלהיכם אמת כידוע:

- מאיר הבאר -

¹²⁷ עי' בהגר"א בס"י יב ע"א

¹²⁸ עי' לעיל הערה 42.

¹²⁹ עי' זהר ח"ג רנו ע"ב שמוזכר יצ"מ נ' פעמים בתורה.

¹³⁰ עי' ע"ח מלכים ז'.

¹³¹ עי' אד"ר קלה ע"א.

¹³² עי' פרי עץ חיים (ציצית פרק ד): ודע, כי יוסף בו ס' גבורות סביב, והם מסבבים למלכות שהיא מטתו, שנאמר ששים גבורים סביב לה. וג"כ עוד סוד, בנ"ך גי' ע"ב, הוא חסד המתגלה בפום אמה, והוא י"ח בכל כנף, בסוד ט"ט דמטטרון, שהוא שדי, וד' ציצית שהם כנגד ד' חיות המרכבה, דכתיב והחיות רצוא ושוב, גימטריא שדי.

¹³³ (ב) (יז) סוד תת"ו דרגין בנוק' שיר כו'. שהוא סוד (מלכים א' ה יב) ויהי שירה חמשה ואלף¹³⁴, הוא ה"א בתראה מלא. וכן הוא בה"א ראשונה דסלקא לשם (יח). וזהו אשר לשלמה כידוע¹³⁵, והוא סוד ה"ח וא' הקושרן בחי' יסוד, ודעת עצמו אלף אכסדרין¹³⁶ (יט). ועוד יש אלף זעירא חותם שני במלכות (כ). חלק א' מאלהים והוא תת"ו (כא). וכן הוא בז"א כשנכנס הדעת באימא (כב).

(ב) (יז) דברי רבינו כאן קצרים וסתומים מאד, והנה במ"א¹³⁷ כתב בליקוטי רבינו בשנוי דברים וז"ל: בז"ח שה"ש (& סב) תת"ו סימן¹³⁸, הענין כי שיר השירים גי' תת"רע"ה, ואמר בפ' תרומה (קמ"ד ע"א) שיר חד השירים תרין, הרי תת"רע"ח¹³⁹, והן דרגין שבמלכות. וידוע שכלולה מחו"ג, הפנימים הוא חסדים, והוא ע"ב, נשאר תת"ו, והוא גבורות זעו ורת"ת כו', ובנו כולוהו (ג ע"ב) אית חד דרגא פנימאה כו' [הוא ציון למ"ש בז"ח שם (מט ע"ג & ע"ש) אתבריר רחימו כו' והוא חסדים, ותת"ו הם בעלי השיר, והם מסמ' דגבורות, בחי' הלויים כידוע, עכ"ל רבינו שם.

והענין כי השיר ידוע שהוא בגבורות המבוססים¹⁴⁰, שהוא יין המשמח¹⁴¹, שלכן (ברכות

- מאיר הבאר -

¹³³ לא מצאתי

¹³⁴ עי' לעיל הערה 8.

¹³⁵ עי' זהר ח"ב קמה ע"ב: אשר לשלמה – מלך שהשלום שלו.

¹³⁶ עי' אד"ר קלו ע"א.

¹³⁷ לא מצאתי*

¹³⁸ ז"ל: כמה דאצטריך אתערו דחדוה לאתערא מהאי עלמא לעילא הכי אצטריך לאתערא חדוה וחדו מעלמא דסיהרא לגבי עלמא עילאה ובגין כך עלמין קיימין בדוגמא חדא ואתערו לא סלקא אלא מתתא לעילא

שיר תת"ו סימן באתון גליפאן דשמא קדישא זעו ורת"ת דכל עלמין וכל נוקבין דתהומא רבא עד דהאי פשיטו דרוחא עאל לגבי תרעא קדמאה דלסטר מזרח ההוא מארי דעיינין בת"ק מפתחאן דהיכלין והא איהו בגליפו דשמא קדישא דתריסר אתון דטאסין ביה תשע סרי משריין מלהטן דנורא וההוא מארי דעיינין לקיט גומרין שייפי דנורא ועאלין גו ההוא היכלא דאתקרי זבול היכל דתמן כל שבחין אתסדרן לסלקא לעילא וע"ד כתיב בנה בניתי בית זבול לך ואיהו היכלא דאית בה תת"ו דרגין דסלקן בשבחי דתושבחתא ובגו כולהו אית חד דרגא פנימאה מכולהו דתמן אתבריר רחימו דהאי תושבחתא ברירו דנקודא תתאה וכד אתבריר מוגו כולהו סלקא לעילא ברזא דשיר ואיקרי שיר השירים וסלקא מכל אינון שבחין ואתבריר מכולהו

תרגום: כמו שצריך התעוררות של שמחה להעיר מהעולם הזה למעלה כך צריך לעורר שמחה וחדוה מעולמה של הלבנה אל העולם העליון ומשום כך העולמות עומדים בדגמא אחת ואין התעוררות עולה אלא מלמטה למעלה

שיר תת"ו סימן באותיות חקוקות של השם הקדוש זעה ורת"ת של כל העולמות וכל נקבי תהום רבה עד שהתפשטות הרוח הזו מתעוררת (נכנסת) לשער הראשון שלצד מזרח אותו בעל העינים עם חמש מאות מפתחות של היכלות והרי הוא בחקיקת השם הקדוש של שתיים עשרה אותיות שטסים בו תשעה עשר מחנות לווהטים של אש

ואותו בעל העינים לוקט גחלי אש איברי האש ונכנסים לתוך אותו ההיכל שנקרא זבול ההיכל ששם מסתדרים כל השבחים לעלות למעלה ועל זה כתוב (מלכים א' ח) בנה בניתי בית זבול לך והוא ההיכל שיש בו תת"ו דרגות שעולות בשבחי התשבחת ובתוך כלם יש דרגה פנימית אחת מכלן ששם נבחרת אהבת התשבחת הזו בחירת הנקודה התחתונה וכשנברר מתוך כלם עולה למעלה בסוד השיר ונקרא שיר השירים ועולה מכל אותם השבחים ונבחר מכלם

¹³⁹ היינו שיר השירים ועוד ג' סה"כ תת"רע"ח.

¹⁴⁰ עי' יה"א ח"ב ג ע"ד ז"ל: ששירתא מסטרא דגבורה של הלויים והוא בהמתקת הגבורות בחסדים וכו' כמ"ש בז"ח ריש שיה"ש שר עם יו"ד והוא נהורא דעתיקא.

לה ע"א) אין אומרים שירה אלא על היין, וכמ"ש למעלה מזה באריכות¹⁴², וז"ס כל השיר שהוא להרחבת הנפש¹⁴³, ועי"ז הנבואה שורה, כמ"ש (מלכים ב' ג טו) קחו לי מנגן כו' והיה כנגן כו'¹⁴⁴, שנבואה הוא מבינה¹⁴⁵, ששם הוא הוי"ה בנקודת אלהים, יין המשמה. וז"ס¹⁴⁶ כל שירותיו של דוד שהוא דרגא דנוק', וכל עניניו היה לבסם סט' דיליה. והוא סוד הכתוב (תהלים מב ט) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי כו', כמ"ש רז"ל (חגיגה יב ע"ב¹⁴⁷) שמלאכי השרת אומרים שירה בלילה וחשות ביום מפני כבודם של ישראל, והוא שבליילה אז כל סט"א שלטא¹⁴⁸, ותרעין דג"ע סתימין¹⁴⁹, והרוח מסתלק מהנפש למעלה בשמים, ולכן אין שירה בארץ, שהוא

¹⁴¹ עי' שעה"כ ברכת השחר בברכת הנותן לשכוי בינה וז"ל, יין המשמח והוא סוד היום, אבל הגבו' בעצמ' היא יין המשכר, והוא סוד הלילה, וזמ"ש"א להבחין בין יום ובין לילה, שהוא ע"י היין המשמח הנמשך מבינה, והיא המבחין בין יום ובין לילה, עכ"ל, וכן בהגר"א בתיקו"ז דף מז ע"א ד"ה על אליו) כי דינא דקודשא יראת ה' הוא שלהובא דרחימותא, וכל התעוררות והשמחה ושכר העוה"ב וכל טובה הכל שם, וכמ"ש מה רב טובך אשר צפנת בצפרון, תערוך לפני שולחן כו' והוא יין המשומר בענביו יין המשמח עין לא ראתה כו' עכ"ל.

¹⁴² למעלה או למטה??

¹⁴³ עי' עוד בפת"ש פ"ח ו: תוספת העונג והרחבת הנפש והשגת החכמה ובינה שהאדם מוכן לכך באלו הזמנים יותר מבימות החול

¹⁴⁴ עי' זהר ח"א (קפ ע"ב): הכא אית לאסתכלא בכמה סטרין חד דהא חמינן דשכינתא לא שריא באתר עציבו אלא באתר דאית ביה חדוה אי חדוה לית ביה לא שריא שכינתא בהווא אתר כמה דאת אמר (מ"ב ג טו) ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו (יד יה"ה) רוח אלהים דהא שכינתא ודאי לא שריא באתר עציבו

תרגום: כאן יש להסתכל בכמה צדדים, אחד, שהנה ראינו שאין השכינה שורה במקום עצוב, אלא במקום שיש בו שמחה. אם אין בו שמחה, אין שכינה שורה באותו מקום, כמו שנאמר "ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו (יד ה') רוח אלקים". שהרי ודאי ששכינה לא שורה במקום עצוב. ועי' תיקו"ז (&): ואית היכלא דנגונא דלית לה רשו למפתח אלא בנגונא ובגין דא דוד מתקרב להווא היכלא בנגונא הה"ד (מלכים ב' ג') והיה כנגן המנגן ואית היכלא דנהורא דלא מתפתחא אלא לבר נש דהוה מתעסק בנהורא דאורייתא

תרגום: ויש היכל הנגון, שאין לה רשות לפתוח אלא בנגון. ולכן דוד מתקרב לאותו ההיכל בנגון, זהו שכתוב "והיה כנגן המנגן" (מלכים ב' ג &). ויש היכל של אור שלא נפתח אלא לאדם שהיה מתעסק באור התורה.

¹⁴⁵ עי' תיקו"ז נה ע"א מבינה נביאים.

¹⁴⁶ עי' זוהר ח"א דף קמב ע"ב.

¹⁴⁷ ז"ל: מעון שבו כיתות של מלאכי השרת שאומרות שירה בלילה וחשות ביום מפני כבודן של ישראל שנאמר יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי אמר ריש לקיש כל העוסק בתורה בלילה הקדוש ברוך הוא מושך עליו חוט של חסד ביום שנאמר יומם יצוה ה' חסדו ומה טעם יומם יצוה ה' חסדו משום ובלילה שירה עמי.

ועי' (אפיקי ים מועד דף קטן דף יב ע"ב) שמאלא נכלל תמיד בימינא ולכן שם ב' המדרגות של לילה ויום ובלילה הדין מתבסם כי נכלל בימין, והוא מ"ש שאומרים שירה כידוע בסוד שיר הלויים לבסם הדינים בסוד יין המשמח שלכן אין אומרים שירה אלא על היין וכו' (ברכות לה ע"א), וביום הוא החסד גובר, ולכן שייך אח"ז מאמר כל העוסק בתורה בלילה הקב"ה מושך עליו חוט של חסד ביום וכו' שבליילה אז זמן שליטת הדינים וע"י התורה מתבסמים ונכלל שמאלא בימינא, וכן העוסק בתורה בעוה"ז וכו', שהתורה ג"כ בימינא מחסד כמ"ש (ברכות ו ע"א) נשבע ה' בימינו זו תורה וכו', שבליילה כל סטרין בישין שלטין ודינא שלטא ולכן צריך לבסם הדינים ע"י התורה ואז נכלל שמאלא בימינא ונמשך עליו חוט של חסד ביום.

¹⁴⁸ עי' זוהר ח"א קמד ע,א ע"ח שער הקלי' פרק ב, וכן שער הקלי' נוגה ב.

¹⁴⁹ זהר ח"ג רכב ע"א ז"ל: וז"ל: ותרעין דליבא דאיהו ג"ע מסתמין ולא מתפתחין דכל נהורין דעינין מלבא נפקין ותרעין דלבא אינון עיינין מסתמין בגין דלא מסתכלין באלין מזיקין דאינון לילית ולא שלטין בנהורין דלבא דאינון מלאכים דמתפשטין בכל אברים וכו' ע"כ.

דרגא דנוק, שהוא ארץ שאין בה ביסוס עד הצות¹⁵⁰, ולכן אין שירה רק בשמים, והם במלאכי השרת. אבל ביום חוט של חסד משוך, ואז יכולים להתבשם ג"כ בארץ, וכן הוא מהצות ואילך, שאז הנקודה מתחלת לעלות מבריאה ועושה לה תיקונים כדי לאתחברא בבעלה ביום¹⁵¹, ולכן דוד המע"ה אמר (תהילים קיט סב) הצות לילה אקום כו', ואמרו (ברכות ג ע"ב) עד הצות היה עוסק בתורה מכאן ואילך בשירות ותשבחות, לתקן דרגא דיליה. והוא סוד התפשטות הרוח על הנפש, ולכן ע"י שירה הוא הרחבת הנפש, והוא סוד התפשטות דילה מנקודה לפרצוף, שבעצבות הנפש סגור בלב, כמ"ש (בראשית ו ו) ויתעצב אל לבו, והיא אז נקודה לבד. וז"ש שיר, דר' הוא אחוריים דאלהים¹⁵², וש' מלויו ביודי¹⁵³ שהוא מבוסס יותר, והביסוס ע"י חסדים שהוא דרגא פנימאה דבי' כמ"ש בז"ח שם, וכמ"ש רבינו, והוא י' שבשיר¹⁵⁴. והוא ג"כ סוד שיר"ה, שה' הוא ה"ג, ה' אותיות אלהים¹⁵⁵, מתבסס ע"י י' חסדים, ועל ענין זה עשה שלמה שיר השירים, שכל עניינו בפיוסים דשכינה, ובסוד התעוררות מ"ן דילה לדכורא, וכן פיוסא דבעלה לגבה, הכל כדי לבסס גבורות דילה.

וכדי לבאר דברי רבינו כאן נקדים מאמר הזוהר פ' תרומה (דף קמה ע"ב) ויהי שירו חמשה ואלף דא שיר השירים, וכי חמשה ואלף איהו שיר השירים, ודאי הכי הוא חמשה אנון תרעין ופתחין דמתפתחין במלכא דשלמא דיליה, ואנון חמש מאה שנין דאילנא דחיי, חמשין שנין דיובלא, ואלף דא הוא אילנא דחיי, חתן דנפיק מסטריה, ואיהו ירית כל אנון חמשה למיתי לגבי כלה, יומא דקוב"ה כו' ודא איהו נהר כו', שיר השירים ודאי הכי הוא חמש דרגין אנון בהאי קרא, כמה דאתמר, ואי תימא האלף אמאי לא אדכר הכא, ודאי ההוא אלף טמירא הוי וטמירא איהו עד דאתחברת אתתא בבעלה וע"ד אשתדל שלמה למיתי ההוא אלף לגבי כלה בטמירו דגושפנקא דחכמתא עילאה¹⁵⁶. ושם ע"א, שיר השירים הא הכא חמש דרגין

תרגום: ושערים שהוא לב גן עדן נסתמים ולא נפתחים, שכל אורות העיניים יוצאים מהלב. ושערי הלב, אותם עיניים נסתמות, משום שלא מסתכלות במזיקים הללו, שהם לילית, ולא שולטים באורות הלב, שהם מלאכים שמתפשטים בכל האיברים,

¹⁵⁰ עי' שעה"כ (נט ע"ד): והנה בתפלת ערבית אז חוזרת רחל להקטין עצמה ולהיות אב"א עם יעקב בלבד למטה מן החזה ולכן אז הוא שליטת דינין גמורים ואז הוא לילה וחשך ממש וענין החשך והדינין התקיפין האלו נמשך עד הצות לילה.

והנה בחצות לילה אז לאה נגדלת פב"פ עם בחי' ישראל ויעקב שהוא כל שיעור ז"א כולו ואז לאה כאלו היא ממש בחי' רחל ולכן אז נמתקים הדינין

¹⁵¹ עי' זהר ח"ג ריג ע"א: אמר ר"ש כביכול כל אינון דזכאן לאשתדלא באורייתא ומכד פליג ליליא ואתיין במטרוניתא כד נהיר יממא לקבלא אנפי מלכא אתקיף ואחסין בשכינתא ולא עוד אלא דשריא ביה חוט של חסד כמה דאוקימנא

תרגום: אמר רבי שמעון כביכול כל אותם שזוכים לעסוק בתורה, ומכשנחצה הלילה ובאים עם המלכה, כשמאיר היום לקבל פני המלך, מתחזק ויורש בשכינה, ולא עוד אלא ששורה בו חוט של חסד כמו שבארנו.

¹⁵² א א"ל אלה"י אלה"י אלה"י גימ' ר'

¹⁵³ אל"ף למ"ד ה"י יר"ד מ"ם גימ' ש'.

¹⁵⁴ עי' ליעל הערה 140.

¹⁵⁵ עי' יהל אור ח"ב יט ע"ב ז"ל: גאולות הראשונות שירה חדשה גאולה האחורנה שיר חדש ואז

יתעלה העשיה ליצירה וכו'.

¹⁵⁶ ז"ל: ויהי שירו חמשה ואלף הכי אוקימנא ויהי שירו של משל וכלא חד בין מאן דאמר ויהי שירו דשלמה בין מאן דאמר ויהי שירו של משל כלא איהו חד וכלא איהו קאמר ויהי שירו דא שיר השירים וכי חמשה ואלף איהו שיר השירים ודאי הכי הוא חמשה אינון תרעין ופתחין דמתפתחי במלכא דשלמא דיליה ואינון חמש מאה שנין דאילנא דחיי חמשין שנין דיובלא

לאתדבקה לעלמא דאתי שיר חד השירים תרין הא תלת אשר הא ארבעה לשלמה הא חמשה כו¹⁵⁷. וכלל הענין כמ"ש, שהשיר הוא הגבורות כשמתבסמין ע"י החסדים, ע"י רוחא דשביק בגוה¹⁵⁸, שאף שהוא עמ' דגבורה, סוד רי"ו, מ"מ כיון שמקבלת אותו מדכורא שעיקרו מחסדים, דאימא ע"י מתבסמין, ועושה אותה כלי להעלות מ"ן לעילא, והוא סוד השיר. והוא מ"ש בז"ח שם דהוא היכל דאקרי זבול, דאית ביה תתרי"ו דרגין דסלקין בשבחי כו'. והם בעלי השיר, כולם גבורות, שהם חמשה ואלף, וא' דאלהים משלים לתתרי"ו כמו שית', והוא סוד בית המקדש דאקרי זבול (ר"ה יז ע"א), שהוא בית מלון לאורה הידוע, ביסוד ומלכות דידה, והוא בסוד דרגא דמתחבר שם מ"י וזא"ת¹⁵⁹, גימ' בי"ת זבול, ובגו כולהו אית חד דרגא כו' פנימאה כו', הם ע"ב דחסדים שהוא הרוחא דשדי בגוה, שהוא ע"ב שנעשה רי"ו מסמ' דחסד, ועי"ז אתבריר רחימו בברירו דנקודה תתאה, שמתבסמין הגבורות דידה, ואז סלקא לעילא ברזא דשיר בסוד מ"ן. והוא מ"ש בפ' תרומה שהם חמשה ואלף, שהם ה' תרעין דמתפתחין במלכא כו' ה"ח שמקבל ז"א מבינה דשלמא דיליה יסוד, ושם הוא האלף כידוע. שהוא כולל ב' צבאות וכמ"ש (שיה"ש ח יב) האלף לך שלמה כו', וכן הוא בה' תרעין דאימא ה"ח, ואלף הוא הדעת ברוח דידה. [ד ע"א] והוא א' דמלוי ה"א ראשונה, שהוא בדעת, כמ"ש בכ"מ שהוא (אד"ר קלו ע"א) כולל אלף אדרין כו', והוא סוד טמירו דגושפנקא¹⁶⁰, שהוא חותם שנחתם בו שמים וארץ שמתחברים ע"י¹⁶¹, וכ"ז היה מורה שלמה לגלות הדעת בארץ בחכמתא עילאה

ואלף דא איהו אילנא דחיי חתן דנפיק מסטריה ואיהו ירית כל אינון חמשה למיתי לגבי כלה יומיה דקודשא בריך הוא אלף שנין איהו ודא איהו נהר דנגיד ונפיק מעדן יוסף זכאה דאקרי צדיק על שמא דסיהרא כמה דאתני בה קודשא בריך הוא ובגין כך שיר השירים קדש קדשים תרגום: ויהי שירו חמשה ואלף כך בארנו ויהי שירו של משל והכל אחד בין מי שאמר ויהי שירו של שלימה בין מי שאומר ויהי שירו של משל הכל אחד הוא ואת הכל הוא אמר ויהי שירו זה שיר השירים וכי חמשה ואלף הוא שיר השירים ודאי כך זה חמשה הם שערים נפתחים שנפתחים במלך שהשולם שלו והם חמש מאות שנים של עץ החיים חמשים שנות היובל.

ואלף זהו עץ החיים חתן שיוצא מצדו והוא יורד כל אותם החמשה להביאם לכלה יומו של הקדוש ברוך הוא הוא אלף שנים וזהו הנהר ששופע ויוצא מעדן יוסף הצדיק שנקרא צדיק על שם הלבנה כמו שהתנה בה הקדוש ברוך הוא ולכן שיר השירים קדש קדשים.

¹⁵⁷ ז"ל בשלימות: שיר השירים הא הכא חמש דרגין לאתדבקה בעלמא דאתי שיר חד השירים תרין הא תלת אשר הא ארבעה לשלמה הא חמשה בחמישאה איהו דהא יומא דחמשין רזא דיובלא איהו תרגום: שיר השירים הרי כאן חמש דרגות לדבק בעולם הבא שיר אחת השירים שתים הרי שלש אשר הרי ארבע לשלמה הרי חמש בחמישי הוא שהרי יום החמשים הוא סוד היובל.

¹⁵⁸ עי' ע"ח מוחין דצלם ו' שזה הרוח שהאבא נותן לאימא בביאה ראשונה ליצור אותה להיות כלי, ומזה אפשר כל המשך הזיווגים והתולדות.

¹⁵⁹ עי' זהר חלק ב דף קכו ע"ב: רבי שמעון פתח (שיר ו י) מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה איומה כנדגלות מי זאת רזא דתרין עלמין מתחברן כחדא ודא הוא עולם ועולם מ"י הא אוקימנא דרגא עלאה לעילא שירותא דקיימא בשאלתא ואקרי מ"י כמה דאת אמר (ישעיה מ כו) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה זא"ת דרגא תתאה לתתא עלמא תתאה ותרווייהו תרין עלמין בחבורא חדא בקשורא חדא כחדא

תרגום: רבי שמעון פתח (שיר השירים ו) מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה אימה כנדגלות מי זאת סוד של שני עולמות מחברים כאחד וזה הוא עולם ועולם מ"י הרי בארנוה דרגא עליונה למעלה ראשית שעומדת לשאלה ונקראת מ"י כמו שנאמר שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה זא"ת דרגא תחתונה למטה עולם תחתון ושניהם שני עולמות בחבור אחד בקשר אחד כאחד. ממשיע שזה בינה ומלכות, ולא יסוד, וצ"ע

¹⁶⁰ עי' זהר תרומה הנ"ל קמה ע"ב. עי' פת"ש נתיב אביע, פתח לב.

¹⁶¹ עי' שעה"כ ציצית ג: אמנם החסדים והגבורות להיות שאינן מוחין ממש אלא מכריעין לכך אינם לא שמות הויה ולא שמות אהיה כי שתי שמות אלו אינן אלא בחכמ' ובינה בלבד כנודע, אבל החסדים

דביה, שז"ס (מלכים א' ה יב) וידבר שלשת אלפים משל בסוד ג"ר, והם ג' ספרים שהיבר, משלי וקהלת ושה"ש, שהם ברזא דחב"ד, כמ"ש רבינו במ"א (יהל אור ח"ב יג ע"ב). ועיין מ"ש רבינו עוד בליקוטים¹⁶² בסוד אלף עלמין דחתימין בעזקתא (זהר ח"ג קלב ע"א), שהוא סוד אלהים דההין באחוריים.

וכתב שם עוד דאלף עלמין הנ"ל הם במו"ס, שהוא עיזקתא, והן בי"ג דדיקנא¹⁶³, והוא בכלל א' תיקון הי"ג, שהוא אחד כו'. והענין כי שם שורש כל הגבורות בבוצינא דקרדינותא¹⁶⁴, ושם מתבסמין כולם¹⁶⁵, והנה התיקון י"ג דדיקנא ידוע שהוא בסוד הדעת¹⁶⁶, והוא ג"כ ביסוד י"ג בריתות¹⁶⁷, אח"ד, ונמצא שהוא כלול במו"ס בעזקא, וז"ס שהדעת נק' חותמא דגושפנקא (זו"ח ד' ע"ג), וכן היסוד דרגא דטו"ב, כי הוא מחבר שמים וארץ, ע"י אלף עלמין הנ"ל. שהוא סוד טמירו דגושפנקא שהוא חכמתא עילאה, שורש הדעת שיתגלה בארץ. וז"ש בזוהר (תרומה הנ"ל) שלכן לא הזכיר שלמה רק ה' דרגין שהם שורש הי"ג דבוצינא דקרדינותא, אבל האלף הוא בטמירו, שהוא בסוד (תיקו"ז מא ע"ב) אמון מופלא ומכוסה, סוד אלף פלא¹⁶⁸, וכל ימיו אשתדל למיתי ההוא אלף לההוא כל"ה (זהר תרומה שס), שנק' כן ע"ש שכולל הי"ג, בסוד ג' תרעין בטמירו דגושפנקא דחכמתא עילאה שהוא מו"ס, חכמה קדומה כידוע.

והנה ההוא אלף הוא נחתם ביסוד כמ"ש, שהוא העזקתא, ונחתם ג"כ ביסוד דנוקבא,

---

והגבורות בין אותם דאבא ובין של אימא הם בחי' אחרת והוא שמו' אהו"ה הנרמז בפ' א'ת השמים ו'את הארץ כנז' בזוהר בפ' בראשית בכת"י

ועי' זו"ח: בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ ראשי תיבות אהו"ה דביה לאתבריא שמיא וארעא א"ה בזה אתבריא {ח ע"ב} שמיא ו"ה ביה אתבריא ארעא וכל מה דאית בה והוא יהיב תיאובתא בכל אילנין ועשבין די בארעא והוא מה דאמרו אין לך עשב ועשב מלמטה שאין עליו מלאך מלמעלה שמכה אותו ואומר לו גדל שנאמר (איות לח לג) הידעת חוקות שמים אם תשים משטרו בארץ עוד

תרגום: בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ ראשי תבות אהו"ה שבו נבראו שמים וארץ א"ה בו נבראו השמים ו"ה בו נבראה הארץ וכל מה שיש בה והוא נתן תשוקה בכל האילנות והעשבים שבארץ והוא מה שאמרו אין לך עשב ועשב מלמטה שאין עליו מלאך מלמעלה שמכה אותו ואומר לו גדל שנאמר (איוב לח) הידעת חקות שמים אם תשים משטרו בארץ

¹⁶² הובא לקמן &

¹⁶³ נדצ"ל תיקוני דיקנא

¹⁶⁴ עי' הערה 19.

¹⁶⁵ עי' בהגר"א בסד"צ יז ע"ד.

¹⁶⁶ עי' בהגר"א בסד"צ יט ע"ד.

¹⁶⁷ עי' נדרים לא ע"ב.

¹⁶⁸ עי' בהגר"א בסד"צ א ע"ב בהגה"ה

(3) סתרי אותיות פרשת בראשית מאמר תמצית מהמתבאר ע"כ בי"ק ר"ק

ואיהי נקודה דקיימא באת ה"א עילאה דקיימא על כל אינון שית סמכין דקאמרן ואינון חמש כדקאמרן ואינון פליאות. וע"ד איקרי רזא דא פלא ואות אלף סלקא הכא והכא כלא אות פלאות והא אוקימנא:

עי' זהר ח"ג קצג ע"ב: ד"א כי עשית פלא (&) כי עשית אלף ומהו אלף הא תנינן אלף ב"ת אלף בינה אבל דיוקנא דא' איהו תלת סטרין ראשית דרזא עלאה דאדם קדמאה בגין דבדיוקנא דא' אית תרין דרועין חד מכאן וחד מכאן וגופא באמצעייתא וכלא רזא חד

תרגום: דבר אחר "כי עשית פלא" כי עשית אלף, ומהו אלף, הרי שנינו אלף ב"ת, אלף בינה, אבל דמות של א' היא שלשה צדדים, ראשית הסוד העליון של אדם הראשון, משום שבדמות א' יש שתי זרועות, אחת מכאן ואחת מכאן והגוף באמצע, והכל סוד אחד, והוא סוד היחוד א', ולכן אלף לחשבון אחד, והיינו "כי עשית פלא", ורב המנונא סבא אמר כן, "כי עשית פלא", פלא זוהי דרגה אחת מאותם פלאות חכמה, ומיהו זה "נתיב לא ידעו עי

ששם חותם הגבורות מיינ המשומר בענביו¹⁶⁹, ששורש היין הוא בעדן עילאה סתימאה¹⁷⁰. והוא¹⁷¹ סוד ה"א אחרונה דהוי"ה, ה' ע"ש ה"ג שבנינה מהם, וגם הם מתפשטים בה"ס דידה¹⁷² עד הוד¹⁷³, ואח"כ הא' הוא בטמירו שאינו רק במלוי לבר ואינו נגלה, והוא ביסוד דידה, שצריך להיות בטמירו. והוא סוד חכמה דידה, נקודה פנימאה שבו, היראה, ומקדשי תיראו (ויקרא יט ז), והוא סוד גושפנקא טמירא דחכמתא עילאה, שהוא טמיר ביסודה, שהוא ג"כ סוד חכמה דידה¹⁷⁴, ולכן הם תתר"ו דרגין חמשה ואלף ועוד א' כמו שית'.

(יח) ר"ל שכמו שהוא בנוק', בה"א בתראה, כמו כן הוא בה"א עילאה, בי דינא דלעילא¹⁷⁵, ששם עולה השיר, וכל הבידורים סלקין שם¹⁷⁶, בבוצינא דקרדינותא דגניז במעהא (אד"ז רצב ע"ב), והם ה' בבינה עצמה, וא' מלוי דילה הוא בדעת דנפיק מינה, שהוא לבוש יקר דילה כמ"ש רבינו בפ' לתוספתא דפ' יתרו (יהל אור ח"ב ה ע"ב), ושם הוא סוד (זהר ח"ג פד ע"ב) אשר לשלמה מלכא דשלמא דיליה, שהוא שלום דלעילא, וז"ס של"ם ה'¹⁷⁷, שה' הוא בבינה עצמה, ושלם הוא הא' דמלוי דידה, שהוא בן בכור דילה, וכמ"ש (שיה"ש ח יב) האלף לך שלמה כו', והוא דרגא דמשה שזכה לדעת ולבינה (ע"ז זוגים פרק ר'), שזכה מתחלה לא' רבתי דילה¹⁷⁸, והוא כולל אלף אדרין (אד"ר קלו ע"א), וה' אחרונה סלקא לשם בשיר דילה, והוא ג"כ סוד שי"ר השירים, שיר חד הוא האלף, ה'שירים הם ה' שירים.

(יט) ומ"ש רבינו שהוא ה"ח צ"ע, דהרי מבואר בכ"מ שתתר"ו הם הכל בגבורות, שהוא השיר דרגא דלויים¹⁷⁹, וכמ"ש רבינו בעצמו בליקוטים במ"א (&) וכנ"ל, ולולי דמסתפינא הייתי

- מאיר הבאר -

¹⁶⁹ עי' הערה 141.

¹⁷⁰ עי' בהגר"א על ספד"צ ג' ע"ג וז"ל, והאי (מו"ס) אקרי עדן סתימא והוא מוחא דע"ק, עכ"ל.

¹⁷¹ הנוק'??*##

¹⁷² דאימא??*##

¹⁷³ עי' זהר ח"ג רכג ע"ב.

¹⁷⁴ כל הקטע הזה קצת קשה.

¹⁷⁵ עי' זהר (ח"ב רנז ע"א): והכא אתרשים שמא קדישא דאקרי אלה"ם בגין דאית אלהים חיים דאיהו לעילא לעילא סתים מכלא ואית אלהים דאיהו בי דינא דלעילא ואלהים דאיהו בי דינא דלתתא הדא הוא דכתיב (תהלים נח יב) אך יש אלהים שופטים בארץ אלהים עלאה רזא דאלהים חיים כליל לאלין דלתתא וכלא איהו חד

תרגום: וכאן נרשם השם הקדוש שנקרא אלהים משום שיש אלהים חיים שהוא למעלה למעלה נסתר מהכל ויש אלהים שהוא בית דין שלמעלה ואלהים שהוא בית דין שלמטה זהו שכתוב אך יש אלהים שפטים בארץ אלהים עליון סוד של אלהים חיים כולל את אלה שלמטה והכל הוא אחד.

¹⁷⁶ עי' בהגר"א בסד"צ ד ע"ד ד"ה ביה סליקו וביה סלקין, שכל עליית מ"ן עולה למו"ס דא"ק שהוא בינה דא"ק.

¹⁷⁷ עי' ספר הפליאה (&).

¹⁷⁸ עי' פרי עץ חיים (שער השבת - פרק ח): כשעלה משה להר לקבל התורה, נתנו לו אלף חלקים של אור, שהוא סוד א' רבתי דאדם שת אנוש.

¹⁷⁹ עי' בהגר"א בתז"ח כג ע"א: בינה הוא שירה דלויים

ועי' זהר ח"ב (רלח ע"א): ועל דא כל מאן דצלי צלותא (וקשורא) וקשיר יחודא מסתכלין ביה אי איה צלותא וקשורא כדקא יאות ואי היא צלותא והוא קשורא כדקא יאות כדן אתברך איהו בקדמיתא מאתר דכל ברכאן נפקין הדא הוא דכתיב (&) והנה עשו אותה וגו' מיד ויברך אותם משה

תרגום: ועל כן כל מי שמתפלל תפלה (וקשור) וקושר יחוד מסתכלים בו אם היא תפלה וקשר כראוי ואם אותה תפלה ואותו הקשר הם כראוי אזי הוא מתברך בראשונה מהמקום שכל הברכות יוצאות זהו שכתוב והנה עשו אתה וגו' מיד ויברך אתם משה.

וז"ס שיר הלויים על הקרבן המשמח אלקים ואנשים דקשיר קשרין וסלקא לה לעילא שאז חדוה דכלא.

אומר שט"ס הוא, וצ"ל ה"ג, וכן נראה ממ"ש אח"ז שעוד א' חותם שני במלכות שהוא בגבורות כמו שית', או אפשר שכיון לסוד מיתוק הגבורות ע"י החסדים¹⁸⁰, שהוא סוד רחימו פנימאה דבגוה, בסוד (משלי כז ה) טובה תוכחת מגולה מאהבה מסותרת, שעל ידי רחימו פנימאה דבגוה הגבורות והדינים הם טובים ומבוססים, כמ"ש (משלי ג יב) כי את אשר יאהב ה' יוכיח כו', שע"י נעשה השיר כמ"ש בז"ח שם וכנ"ל, ולפי הפי' שהם ה"ג, האלף הוא יסוד דידה, חותם ראשון, ששם הם מתקשרים כולם. והנה ה"ג הם ה' אלהים, וכל אלהים באחוריים הוא ר', נמצא שיסוד דקושר כל ה"ג הוא אלף. וידוע ג"כ כי יסוד ודעת הם אחד¹⁸¹, שיסוד עולה עד הדעת, ולפי מ"ש שהם ה"ח, הוא סוד ה"ח {ד ע"ב} דמתפשטים בדכורא עד הוד, וביסוד נקשרים כולם, והם בדעת דידה, אבל יותר נראה שהוא טעות סופר וכמ"ש וצ"ע.

(כ) ר"ל שיש עוד בחי' המשלים לתת"ר, שתחלה הם חמשה ואלף, והא' הזאת הוא מלכות דידה, דרגא אחרונה, ששם חותם שני של ה"ג, שהוא היין שצריך ב' חותמות כידוע (ע"ח שער הירח ג). והם סוד אלף עלמין דחתימין בעוקא (זהר ח"ג קלב ע"א) בב' מקומות ביסוד ובמלכות, רק שאותם שהם ביסוד הם בסוד אַלְף, אבל אותם שבמלכות הם אַלְף לבד, שהוא א' זעירא דויקרא (זהר ויקרא ב ע"ב), והוא בחי' התחתונה היורדת לבריאה, וז"ס אלף חולקין שאבד משה בחטא העגל ע"י שבירת הלוחות (שער הגלגולים הק' לו), כמ"ש (שמות לב ז) לך רד ואמרו רז"ל (ברכות לב ע"א) לך רד מגדולתך כו', שלוחות הראשונות היו בסוד זיהרא עילאה¹⁸², סיהרא דעה"ח¹⁸³, שהוא כלת משה¹⁸⁴, באצ"י שהוא אלף, שהם בטמירו דגושפנקא בחכמתא¹⁸⁵, שהוא חכמה דידה, סוד דרגא דחיה. שלכן (זהר תרומה שם) כל יומיו דשלמה מלכא הוה טרה למיתי ההוא אלף לגבי כלה, שרצה לתקנה ולזכות לדרגא דידה כמו בלוחות הראשונות, כמ"ש (קהלת יב י) ביקש קהלת למצוא דברי חפץ, ואמרו (ר"ה כא ע"ב) שביקש להיות כמשה, ע"י שבימיו היתה סיהרא באשלמותא¹⁸⁶, וידוע כי חכמה דרגא דחיה הוא סוד אלף פלא¹⁸⁷, והוא נקודה פנימאה דסיהרא, שהוא גוון חיור לבנה, אבל על ידי חטא העגל פרחו האותיות למעלה שהוא עה"ח דאצ"י, חכמה, וניתן להם לוחות מסט' דעה"ד טו"ר שהם בעלמין ביע, וכמ"ש רבינו בפ"י לתיקון כ"א באריכות (מג ע"ג), וידוע שבבריאה הוא שם אלהים, הכס"א, וא' דאלהים הוא מלכות שיורדת שם, ונעשה כתר לבריאה, והוא בחי' תחתונה דידה, מלכות דידה, שנעשה כתר בבריאה. וידוע כי כל אלף הוא בכתר, והוא אלף זעירא שהוא חלק א' מאלף, חלק התחתון דידה, ובוה נשלם תת"ר דרגין, ומ"ש רבינו חלק א' מאלהים, ר"ל כמ"ש רבינו בליקוטים שאלהים דההין באחוריים הוא אלף והבן.

(כא) וגם אלף זאת אף שבבחי' באצ"י הוא אלף, אבל בבריאה הוא אלף ממש, ולכן

- מאיר הבאר -

¹⁸⁰ עי' יהל אור ח"ב ג ע"ד: ששירתא מסטרא דגבורה של הלויים והוא בהמתקת הגבורות בחסדים.
¹⁸¹ בהגר"א על תיקר"ז פא ע"א ד"ה ביה איהו ז"ל, והכל אחד כשזה נפתח זה נפתח, ודעת ויסוד הוא א', עכ"ל.
¹⁸² עי' שעה"ג הק' ז' שהיא בחי' נרנ"ח מעולם האצילות.
¹⁸³ עי' ענינו רע"מ פנחס רמח ע"ב
¹⁸⁴ עי' זהר ח"ג ד' ע"ב, ובגר"א בתיקו"ז צ"ח ע"ד.
¹⁸⁵ עי' זהר תרומה קמה ע"ב הובא לעיל אות יז
¹⁸⁶ עי' זהר ח"א קנ ע"א.
¹⁸⁷ עי' לעיל הערה 168.

באר יצחק

אלף ואלף הם בנוונא חדא, וז"ס דרנא דמש"ה שהוא בני' א"ל שד"י¹⁸⁸, ובמלואו הוא במספר אלף¹⁸⁹, והוא בב' דרגין דילי' כידוע.

(כב) ר"ל כשם שהם תתרו' בה"א תתאה במלכות, כמו כן הוא בה"א עילאה בינה, שהם ג"כ חמשה דידה, ואלף בדעת שהוא יסוד דידה, ובחי' מלכות דבינה שנכנסת בו"א כנ"ל לפרש דבריו.

סוד האותיות¹⁹⁰

(ג) סוד האותיות עמש"ל שאי"ק בכ"ר¹⁹¹ כנ"פ ככולם עד יסוד. [וכן בנר"ן באדם וכן בכולם כנ"ל]. כי המלכות של כל פרצוף הוא כתר של האחר, ומלכות של מלכות שנגלית ביותר והוא חוזר לאלף¹⁹², והוא כ"ח ה', כ"ח אתון, והוא א' של אדנ"י מלמטה למעלה. אלף בכתר והוא במילואו אי"ק לרמוז שכולל כל הג' פרצופים¹⁹³. וכתבו הראשונים שאל"ף¹⁹⁴ אין בו אחורים שבהיפוכו הוא ג"כ אל"ף¹⁹⁵ והוא רומז לכתר שאין בו אחורים כידוע¹⁹⁶. וכן הוא ברל"א¹⁹⁷ א"ב אין לאלף אחורים. ויו"ד העליון פונה למטה עינא פקחא¹⁹⁸ דלא נאים, ונטיר תדירא. ויו"ד התחתון פונה למעלה רדיפו דההוא מחשבה¹⁹⁹ מטי ולא מטי²⁰⁰. וכן בכלל הע"ס נוקבא פונה תמיד למעלה, אלהים אל דמי לך (תהלים פג ב)²⁰¹. וכן ישראל למטה אני לדודי ועלי תשוקתו (שיר"ש ז יא)²⁰². יו"ד בכתר סתים מכל

- מאיר הבאר -

- 188 שעה"פ ויחי.
189 ע"ח שער לד פרק ב.
190 אולי יהל אור ח, ב לט ע"ד*
191 נדצ"ל בג"פ וכן הוא בבאר יצחק, ונראה פירושו בג' פרקים. ##*
192 עי' יהל אור ח"ב א' ע"ד שמביא מגינת אגוז שתשר"ק גי' אלף והן א' שהוא אחד ???
193 עי' ת"ז קמב ע"ב: אשכחנא תקונא כגוונא דא, אה"ה כתר עלאה, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, אדנ"י שכינתא תתאה.
194 נדצ"ל שא'
195 א'??
196 אולי כוונתו למש"כ בע"ח שער אנ"כ פרק ח שעתיק אין לו אחוריים.
197 רל"א פעמים פנים ואחור
198 עי' ספד"צ ו ע"ב (ה) אשגחא פקחא דלא נאים ונטיר תדירא, היא תיקון ה' דת"ג.
199 עי' בהגר, א בספד"צ לו ע"ד: כל מ"ן הוא ברדיפו דרדיף לגבי עילאה מניה.
200 היינו בחי' רצוא ושוב, עי' פת"ש עקודים יד, ועי' ס"י (פ"א מ"ו) עשר ספירות בלי מה, צפייתן כמראה הבזק, ותכליתן אין להם קץ, ודברו בהן ברצוא ושוב²⁰⁰, ולמאמרו כסופה ירדופו, ולפני כסאו הם משתחווים²⁰⁰.
ופירושו, שרק בהצצה ובריחה.
201 עי' זהר ח"א פו ע"ב: רבי אלעזר הוה אזיל לבי חמוי והוה עמיה רבי חייא ורבי יוסי ורבי חזקיה אמר רבי אלעזר הא חמינא דאתערותא דלעילא לאו איהו אלא כד אתער לתתא דהא אתערותא דלעילא בתיאובתא דלתתא תלייא (מלתא)²⁰¹ פתח ואמר (תהלים פג ב) אלה"ם אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט אל דא הוא אתערותא דלתתא בגין לשלטאה אמר דוד אלה"ם אל דמי לך לאתערא לגבי עלאה ולאתחברא גבי ימינא
תרגום: רבי אלעזר היה הולך לבית חמיו, והיו עמו רבי חייא ורבי יוסי ורבי חזקיה. אמר רבי אלעזר, הנה ראיתי שהתעוררות של מעלה אינה אלא כשמתעורר למטה, שהרי ההתעוררות של מעלה תלויה (הדבר) בתשוקה של מטה. פתח ואמר, "אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל", זו היא ההתעוררות של מטה, כדי לשלוט. אמר דוד "אלהים אל דמי לך", להעיר אל העליון ולהתחבר אל הימין.
202 עיי"ש פח ע"ב: אחר הדברים האלה היה דבר יהו"ה אל אברם וגו' (&) רבי יהודה פתח (שיר ז יא) אני לדודי ועלי תשוקתו הא אוקמוה אבל באתערותא דלתתא אשתכח אתערותא לעילא דהא לא אתער לעילא עד דאתער לתתא

צדדיו, שחורה אני ונאווה כו' (שיה"ש א ה). והוא דומה לאלף שבצורתו ג"כ יו"ד במלואו²⁰³ ועם קוצו הוא כ"א כמנין אהי"ה. ובצורת יו"י הוא כמנין הוי"ה, והיו"ד הוא כולל כל הע"ס במנינו ובמלואו כמ"ש בפ' ויקרא²⁰⁴. י' בג' קוצין ו"ד. ק' ג"כ בכתר מאה ברכות. מברכה העליונה מאה אדנים²⁰⁵. והוא מקומו של עולם בכתר כידוע, שעליו הכל. וקו"ף במלואו הוא מקום, והיא נתמלאה מאהיה ומהוי"ה שעליה, שמילואם ביודי"ן מקום. וז"ש (בס"פ הבונה שבת קד ע"א) ק' קדוש כי קדוש בכתר כמ"ש בפ' נזיר בפ' נשא (&)²⁰⁶. וכתבו הראשונים שכל לשון היקף וכל הקפות בקו"ף [נוזה סמך] שהוא בכתר, שכתר ג"כ מלשון הקיף. מכתיר, כתרואו, וכן הגלגלת. והק' נחלק לשנים מצה פרוסה, ב"פ נ' פלאות כמ"ש בפ' תצוה (קפ ע"ב) דיוקנא דילה בתריין נונין רזא דמאה, וכמ"ש בס"פ לך לך (צב ע"ב) חצות לילה והאי דקאמר חצות כו'. לכן נוי"ן כלילא בתריין נוני"ן. וכשהיא בחו"ג אתקריאת קו"ף, וכד נהירו אנפאה בסט' דחסד אתקריאת נוי"ן. ויהי בנסוע הארון ויפוצו אויביך כו' ובנחה כו' (&). וז"ס של שרי אלפים באלף, ומאות וחמשים בקו"ף, ועשרות ביו"ד. וזהו שאין שר לחצי רק במאות. וידוע ששיעור קומת המלכות אינה אלא ד"ס וכן עצמותה אינה רק ד' ספירות הנשקפה כו' יפה כו' ברה כו' ג"ר וספי' אחרונה שהם אותיות שם אדני": אין בג"ר, ד' מלכות שבה. וכשמקבלת מז"א אז נעשית בת ע"ס, שמקבלת מוא"ו. ומעיקרא נק' דלי"ת, ד' ספירות דילה, וכשמקבלת עוד ו' ממנו נעשית ה' שהוא ד"ו, כמ"ש בספ"ד פ"ד (&) ה' ד' הות כו'. וקבלתה ממנו ה"ח או ה"ג ממותקות שהן מנצפ"ך, שלכן הם כפולות שמקבלת ממנו ועיקרם נשאר בו. ועוד א' כלילותן, והוא באות א' שבו נעשית א', והוא ג"כ אלף, אלף אכסדראין דדעת (&), שרי בהו בסוד חמשה ואלף תת"ו דרגין כמ"ש במ"א:

(ג) ידוע שאי"ק בכ"ר הם כ"ו אתוון עם מנצפ"ך שהם מתחלקים בט"ס דו"א בג' דרגין, שהם בג' כלים פנימי תיכון חיצוניות²⁰⁷, שאיברים דיליה נבנו על ידי אותיות התורה, שמהם כל הבנין, והם בכלל, וכל הפרטים שאנו מדברים הם סוד צירופי האותיות זה מזה, שכפי השתנות הצירופים כך הוא שנוי הפרטים שבהם. והם כוללים כל הנהגת ו' אלפי שנין, וכל הנבראים שבהם שהם משתנים בכל יום ובכל שעה ובכל רגע מתת"ר"ף רגעים שבשעה, כפי ענין שנוי הצירופים בשם הוי"ה שהוא הכולל הכל²⁰⁸. ושם (ה ע"א) הוי"ה הוא ג"כ כ"ז עם קוצו של יו"ד, נגד כ"ז אתוון, והוא סוד רל"א שערים פנים ואחור שבהם נעשה הכל²⁰⁹, וכמו

תרגום: "אחר הדברים האלה היה דבר ה' אל אברם וגו'". רבי יהודה פתח, "אני לדודי ועלי תשוקתו", הרי פרשוה, אבל בהתעוררות שלמטה תמצא ההתעוררות שלמעלה, שהרי אין מתעורר למעלה עד שמתעורר למטה.

²⁰³ א

²⁰⁴ ?

²⁰⁵ עי' פרי עץ חיים (שער הברכות - פרק א): כוונה כוללת מאה ברכות, שחייב אדם בכל יום אשר תיקנם דוד המלך ע"ה. תחלה צריך להמשיך ק' ברכות אלו מאמא עילאה לזעיר, כי מן הבריכה העליונה שהיא אימא עילאה, מתפשטים בו הק' ברכות.

עי' תיקו"ז (קנד ע"א): ברי אית פקודין דתליין ברגלין דאתמר בהון ורגליהם רגל ישרה על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו דא אדני' דעליה אתמר צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו ואינון מאת אדנים למאת הככר דנחתין למאה ברכאן ודא ק' מן צדקה דאיהי צלותא צ' תשעים אמנים ד' ארבע קדושות ק' מאה ברכות ה' חמשה חומשי תורה והאי צדקה דאיהי אימא עלאה צדק אימא תתאה דאתמר בה צדק לפניו יהלך צדק יקראהו לרגלו דא דינא ודא רחמי צדק אימא תתאה צדקה אימא עלאה

תרגום: #@:

²⁰⁶ ##*

²⁰⁷ עי' ע"ח שער פרקי הצלם פרק ו.

²⁰⁸ עי' בהגר"א בס"י כג ע"ד בליקוטים שם.

²⁰⁹ עי' ס"י פ"ב מ"ד, ועי' לעיל הערה 197, וכן הערה א.

שכתבתי מזה באריכות בפ"י לס'²¹⁰, וז"ש רבינו שאי"ק בכ"ר הוא בט"ס בג"פ בכל א', והוא סוד ג' חולקין שכוללים הכל, ראש בטן גויה²¹¹, וסוד אמ"ש ונר"ן, וג' שמות אהי"ה הוי"ה אדנ"י שכוללים כל מהימנותא²¹², שבכל ספירה יש בה הוי"ה שלמה, והם הוי"ה בג' כלים שבו, בפנימי ותיכון וחיצון, וי' הוא בחי' עליונה החופה עליהם ומקיים כולם, והוא יו"ד של השם, בחי' חכמה, כמ"ש כולם בחכמה עשית וכו' (תהלים קד כד).

בט"ס הם ט' הוי"ות, ורק שהם משונים בנקודותם²¹³. והנקודות אינם נגלים בכתב רק במחשבה לבד, והוא סוד שנוי שלהם, בבחי' חכמה, שהוא המחיה את כולם, שנקודות הם מחכמה, י²¹⁴ נקודות כידוע²¹⁵. והיינו שכל ספי' הוא הוי"ה שלמה בג' חלקים שבו, והם בסוד נר"ן, ולעולם נשמה דבוקה עם מדריגת חיה, שהם תריין ריעים דלא מתפרשין (&), והוא הי', שעיקרו ע"ש שנוי הנקודות, ומ"מ נכלל ג"כ בג' כלים להשלים השם. וז"ס שנק' חכמה כ"ח מ"ה (&), שז"ך אותיות הם בבינה, וזו"נ בג' כלים, ובחי' חכמה מקיף לכולם הוא הכ"ח. ובוה נשלם קומת אד"ס מ"ה:

[וכן בנר"ן כו'], ר"ל שכמו כן הוא בכל אדם למטה, כ"ז דרגין בסוד נר"ן שבו, שהם בג' כלים, שהם מתחלקים בסוד עיבור יניקה ומוחיץ²¹⁶, שעבור הוא בחי' נה"י והוא הנפש, ויניקה הג"ת בחי' רוח, ומוחיץ חב"ד נשמה. והם ג' פרצופים זה תוך זה נבנים, מאי"ק בכ"ר שאחדים הם בפנימיים, ועשיריות הם כלים האמצעים, והמאות בחיצוניים וכמ"ש האריו"ל בשער הפרצופים (דודש א') יעו"ש. ושם מבואר שבז"א אין רק ט' כלים מכתר עד יסוד, והעשירי הוא מלכות (שבמלכות)²¹⁷, שבכל פרצוף היא כתר של האחר. ר"ל שמלכות דפרצוף הפנימי נעשה כתר לפרצוף האמצעי, וכן מלכות של אמצעי כתר לחיצון, כי כן הוא בכל עולם ובכל דבר, שהבחי' התחתון של העליון נעשה כתר לתחתון ממנו, ונשאר מלכות התחתון של פרצוף החיצון, והוא סוד מלכות שבמלכות. כי ידוע שהחיצון הוא בסוד עיבור נה"י, והוא קומת המלכות, ונמצא שמלכות התחתון שבו הוא בחי' מלכות שבמלכות, והוא האל"ף שבסוף כ"ז אותיות שמשלים לאלף²¹⁸, בסוד (ס"ו פ"א מ"ז) נעוץ סופם בתחלתם, שמלכות שבמלכות סלקא לעילא עד כתר, והוא סוד כ"ח ה', שבה תכלית הכל, ובה נגלה כח ה', והם סוד כ"ח אתוון דעובדא דבראשית (תיקו"ז יד ע"א), שהוא כולל כל הנבראים וכל הדרגין שבכל ו' אלפי שנין, כמ"ש רבינו שכל מה שהיה והוה כו' הכל כלול בתורה מבראשית עד כל ישראל, וכלול ג"כ בו' ימי בראשית עד ויכולו, וכללי הכללים בז' תיבות של בראשית פסוק ראשון כמ"ש בזה באריכות בביאורו לס"ד פ"ה (לד ע"א), וע"ז נאמר (&) כח מעשיו הנוד לעמו כו'.

- מאיר הבאר -

* 210

²¹¹ עי' ס"י (פ"ג מ"ו) שלש אמות אמ"ש בנפש זכר ונקבה, ראש ובטן וגויה²¹¹, ראש נברא מאש, ובטן נברא ממים, וגויה מרוח מכריע בינתים.

²¹² עי' לעיל הערה 193.

²¹³ עי' תיקו"ז &

²¹⁴ עי' בהגר"א בתיקו"ז א ע"א ד"ה ולכל עשרה הויות המנוקדין בט' מיני נקודות, והעשירית בניקוד צבאות, ועי' תז"ח יז ע"ג ה' תנועות גדולות, וה' קטנות.

²¹⁵ עי' נקודות ג בע"ח.

²¹⁶ עי' ע"ח שער עי"מ.

²¹⁷ עי' שער כד פרק ג שזה באמת המלכות דמלכות דמלכות.

²¹⁸ עי' בהגר"א בס"י ב ע"ג.

ו"ס מה שאמר משה (&) ועתה יגדל נא כח ה' כו', ונזכר כאן שם אדנ"י, שהוא אדנ"י, סוד א' דאדנ"י, שמורה על מדרגת מלכות שבמלכות, שבה הם בסוד אור חוזה. י' דאדנ"י בסוף, נקודת חכמה שבה, כמ"ש רבינו בכ"מ²¹⁹. נמצא שא' דאדנ"י הוא מלכות דידה, והוא ג"כ אלף, כמו אלף דאהי"ה בכתר עליון, והענין כמ"ש (&) אני ראשון ואני אחרון כו', אי"ן ואנ"י²²⁰, שכתר הוא תחלת²²¹ הרצון, שורש המחשבה, ומלכות סוף המעשה²²² התכלית האחרון, שעולה לתחלת הרצון. והוא סוד אני דסלקא עד א"ס²²³, ולכן הוא נעוץ סופו בתחלתו (ס"י פ"א מ"ז), והוא סוד כ"ח, ולכן נזכר כאן שם אדנ"י, שהוא א' דידה שמשלים לכ"ח, ואח"כ הזכיר משה ט' תיקונים דז"א, שהם בסוד ט"ס שלו כמ"ש רבינו בביאורו ל"ס"ד פ"ב (פ"ג כד ע"א), ושם הם סוד כ"ז אתוון, וכ"ח אדנ"י משלמת. והענין כי המרגלים הוציאו דבת הארץ רעה כו' (&), שהיא דרגא דסיהרא, ועי"ז פנמו בנוק, והוא מ"ש משה (&) פן יאמרו מבילתי (ה ע"ב) יכולת כו' והוא שם דבר²²⁴ שהוא בנוק, והוא מ"ש שיאמרו²²⁵ (&) ת"ש כחו כנקבה, ולכן (&) ועתה יגדל נא כ"ח אדנ"י, ובוה תקן מרע"ה כל הדרגין:

[אל"ף בכת"ר כוין ר"ל אלף הוא בג' כתרין דג' פרצופים, והוא כלל כל שמות דמהימנותא, כמו שמבאר רבינו (ס"ד צ"ג ע"ב) והם ג' שמות אהיה הוי"ה אדנ"י, בגי' יב"ק²²⁶, והוא סוד אי"ק הנ"ל, שא' הוא נעלם בחי' עליונה שבכתר שהוא טמיר ונעלם²²⁷ ואין נתפש בגוון כלל²²⁸]:

[שא' אין בו אחוריים] ר"ל שבציוור זה א אם תהפכו יהיה בו ג"כ צורתו, ונמצא שאין בו שני אחוריים כלל. וכידוע שכתר הוא כולו פנים, גם בחי' נוקבא שבו הוא ג"כ בפנים²²⁹.

- מאיר הבאר -

²¹⁹ עי' יהל אור ח"א ד ע"ג שכותב הפוך שהי' היא המלכות דמלכות. ועי' תז"ח מ ע"ב: אמר לו והא אתמר כל הכורע כורע בברכות דאיהו אל עליון דאתכלילן בה עשר איך אנון כפולים תמן עשר תנינן למהוי תמן תרין כריעות דהא כריעות אנון עשר מעלא לתתא זקיפות עשר מתתא לעלא ורזא דמלה אל"ף ה"א יר"ד ה"א יר"ד ה"א ו"א ו"א ה"א הכריעות בעשר מן אלף דאדנ"י עד זקיפות מן י' דאדנ"י עד אלף מן אדנ"י איהו אהיה י' {מ ע"ג} מן אדנ"י איהו יהו"ה ובגין דא כל הכורע כורע בברוך אל"ף ה"א יר"ד ה"א וכל הזוקף זוקף בשם יר"ד ה"א ו"א ו"א ה"א הכא זקיפה חד והכרעה חד הכרעה באהיה זקיפה ביהו"ה וכלא באדנ"י א"כ זקיפה תנינא והכרעה תנינא במאי

תרגום: אמר לו והרי נתבאר כל הכורע כורע בברכות שהוא אל עליון שנכללים בו עשר איך הם כפולים שם עשר שניים שיהיו שם שתי כריעות שהרי הכריעות הן עשר ממעלה למטה וזקיפות עשר ממטה למעלה וסוד הדבר אל"ף ה"א יר"ד ה"א ו"א ו"א ה"א הכריעות בעשר מן אלף של אדנ"י עד עשר זקיפות מן י' של אדנ"י עד אלף מן אדנ"י הוא אהיה י' מן אדנ"י הוא יהו"ה ומשום זה כל הכורע כורע בברוך אל"ף ה"א יר"ד ה"א וכל הזוקף זוקף בשם יר"ד ה"א ו"א ו"א ה"א הרי כאן זקיפה אחת וכריעה אחת הכריעה באהיה זקיפה ביהו"ה והכל באדנ"י אם כן זקיפה שניה וכריעה שניה במה.

²²⁰ עי' תיקו"ז ז ע"א.

²²¹ נדצ"ל בחי', עי' בהגר"א בתיקו"ז כ' ע"ג וז"ל, כתר הוא רצון, בסוד רצון ומחשבה והרהור וקול ודיבור, נגד ה' פרצופים, עכ"ל

²²² עי' תיקו"ז ז ע"א.

²²³ עי' הערה 220.

²²⁴ והוא שם דבר – נרא הלמחקו.

²²⁵ נראה למחקו*

²²⁶ עי' זהר ח"ג ריז ע"א.

²²⁷ עי' סד"צ ריש פרק ד'.

²²⁸

²²⁹ עי' לעיל הערה 196.

והענין כידוע שפנים הוא רחמים ואחורים הם דינים²³⁰, בסוד (&) והסתרת פני מהם כו', אבל שם בכתר רחמים גמורים. וכמו שאי"ק בכ"ר הם בט"ס דז"א בג' כלים שבו, כן בכללות אצי"הם ט"ס ומלכות העשירית, וכתר הוא ע"ק, ושם הוא אי"ק, ושם כל מדות הרחמים, ואין שם הסתרת פנים כלל. וכמ"ש (&) וחנותי את אשר אחון אע"פ שאינו כדאי וכו', וכל עניניו הכל תיקונים למה שתחתיו, לבסמם ולהעלותם למדרגה עליונה לסוד היסוד, והוא הנצחיות וכמ"ש בזה במ"א באריכות:

[וכ"ה ברל"א כו'] דבר זה ביארו רבינו בפ"י לס"י פ"ב (ט"ו) שרל"א שערים פנים הם צירופי האותיות כסדר א' עם כולם, וכן ב' עם כולם²³¹, וכל שער הוא פוחת והולך עד שהשי"ן אין לה רק צירוף א', והתי"ו אין לה צירוף כלל בפנים, שהוא אחר של כל האותיות. ובאחר תצטרף התי"ו עם השי"ן, ואח"כ הת' עם הר' וכן כולם, הוא מתרבה והולך עד שלב' אין לה רק צירוף א' באחור עם הא', ולא אלף אין לה צירוף כלל באחור כו'²³², כי היא פנים של כולם וכבר הארכת בזה בביאורי לס"י²³³. ונמצא שא' הוא דרגא ראשונה שבכתר, שלכן נק' יחידה, ואין לה שיתוף בבחי' אחר כלל ורק בפנים הוא שרשא דכולהו, וז"ס נתיב הראשון מל"ב נתיבות שהם כ"ב אותיות וי' נקודות²³⁴, ועיקרם ל"א בסוד (עוקצין &) י"ש עלמין להנחיל אוהבי י"ש²³⁵, והראשון הוא מופלא, (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט כו', שהוא אות א' שהוא כלל דכולהו. והענין כמ"ש בתיקונים ובכ"מ (&) והמשכילים אינון אתוון כו', ר"ל שהאותיות הם בסוד רל"ב שערים פנים ורל"ב אחר, כמנין יזהירו יהי אור, כוזהר ויהי אור, יזהירו הוא יהי אור שהוא הפנים, ויהי אור הוא אחורים דלהוון שהוא סילוק האור מלמטה למעלה, אור דכבר הוה²³⁶, והשערים כולם הם כמנין נתיב²³⁷, אבל הראשון אינו בחשבון והוא כלל דכולהו ונשאר רק כמנין והמשכילים, שהוא סוד אית"ן, שער האית"ן²³⁸ (יחזקאל מ טו), שהוא שרשא דכולם.

והענין שסוד פנים ואחור של השערים הוא ענין קיום הנבראים וביטולם, שע"י הפנים הוא ענין מציאותם ויציאתם להויה מלמעלה למטה, מהעלם לגלוי, וע"י השערים של אחר הוא בטולם וחזרתם למקורם ממטה למעלה. והוא סוד קו המדה דבוצינא דקרדינותא²³⁹, שנותן מדה וקצבה לכל, ובכלות המדה חוזרים לאחור, וזה ענין ענין ל"ב נתיבות חכמה (ס"י פ"א מ"א), שהם הדרכים שהולכים בהם, ואח"כ חוזרים על העקב למפרע, וכולם הם ע"פ חכמה עמוקה של יוצר בראשית וכלולים במו"ס חכמה קדומה, ולכן שם שורש הגבורות, שע"י ניתן

- מאיר הבאר -

²³⁰ עי' ע"ח שער המלכים פרק ת, ועוד הרבה.

²³¹ עי' ס"י פ"ב מ"ד, ועי' לעיל הערה 197, וכן הערה א.

²³² נ"ל שזה טעות.

²³³ לא זכינו לזה.

²³⁴ בהגר"א בס"י ג ע"ב

²³⁵ עי' בהגר"א בס"י ה ע"ב

²³⁶ עי' זהר בהקדמת בראשית טז ע"ב וז"ל יהי אור, כל מה דנפק ברזא דא נפק, יהי על רזא דאבא ואימא דאיהו י"ה, ולבתר אתהדר לנקודה קדמאה, למהוי שירותא לאתפשטא למלה אחרא אור, ויהי אור, אור דכבר הוה, אור דא רזא סתימא, עכ"ל.

²³⁷ עי' בהגר"א בס"י ב ע"א.

²³⁸ עי' הגר"מ ביאורי הזהר דף כח שזה שער הנ', ועי' ירושלמי עירובין לג ע"א וז"ל שער האיתון שהוא משמש כניסה ויציאה.

²³⁹ עי' ז"ח נ"ח ע"ב וז"ל, בוצינא דקרדינותא דמדיד משחתין. עי' לעיל הערות 19, 20.

מדה וקצבה לכל דבר, הנה מפחות נתת ימי כו' (תהלים לט ו) הודיעני ה' קיצי ומדת ימי כו' (שם ה). אבל הא' הוא סוד שורש כל הנבראים בבחי' הנצחיות שאין שם מדה וקצבה כלל, ולכן אין שייך שם אחור, ומ"מ שורש כל הל"ב נתיבות הוא שם בא' בציור א, והם י"ו למעלה י"ו למטה²⁴⁰. והם ג"כ בהיפוכא, שי' הוא נקודה סתימא, והו' הוא התפשטותה²⁴¹ והוא סוד המציאות, ואח"כ הוא חוזר למפרע הו' קודם הי' שמורה על אחור, שחוזר מגלוי להעלם, מקו לנקודה. ומ"מ הכל בבחי' פנים ואחודות, שהרי כשתהפכנו²⁴² הוא ג"כ בציור זה, והוא מורה על חזרת (ו ע"א) כל ההויה מנכול ושיעור לבחי' נצחיות וגילוי יחודו ית'. וי"ו העליון הוא סוד יה"י אור, וי"י התחתון הוא וי"י ה"י אור²⁴³, והם יזהירו כוה"ר, ולכן הד' תיבות אלו גי' ע"ת, שהוא סוד הזמן שנעשה ע"י קו המדה²⁴⁴ והצמצום, והוא שורש המלכות שהוא בכתר, שתחלת הרצון הוא על תכלית האחרון, אבל מורה ג"כ שתכלית האחרון חוזר לנצחיות, סוד הכתר שהוא מלכות דסלקא עד א"ס, בסוד זרקא אבנא דאודריקת למעלה כמ"ש בתיקונים בכ"מ (&), והוא ג"כ בסוד הא' בציור זה א שהוא מורה על שם הוי"ה²⁴⁵, והוא סוד יה"י אור ויה"י אור, שי' דיה"י, וי"י דויהי, הוא ציור הא' הנ"ל, וי"י, ונשאר²⁴⁶ סוד יה"י, שהוא סוד הנצחיות, שהם ג' הזמנים הי"ה הו"ה ויה"י, היה בסט' דמלכות בעולם התהו שם ב"ן, הוה בו' אלפי שנין בו"ק כידוע, יהיה הוא בכתר שהוא לע"ל שיעלו לנצחיות לג"ר למדרגות עליונות מאד²⁴⁷. וכמ"ש (&) ביום ההוא יהי"ה הוי"ה אחד, והוא סוד יה"י וי"י הנ"ל שכלולים בא' כתר שהוא אח"ד כידוע, וב' פעמים אור דנפקין מיניה הם סוד הו"ב דנפקין מכתר, והם עוה"ז ועוה"ב כמ"ש (מנחות &) שעוה"ז נברא בה' ועוה"ב ביו"ד. ועיין בריש תיקון כ"ב (דף ס"א ע"ב) ובביאורי רבינו שם²⁴⁸.

וידוע כי ע"ק הוא כתר הוא בסוד יו"ד, וז"א בסוד וי²⁴⁹, כמ"ש (שעה"כ חזרת הש"ץ דרוש ה) בסוד י"ג תיקונים דע"ק, שהם י"ג יודיין דברכת כהנים, ומ' דז"א הם ט' וויין שבו, כי ז"א הוא בסוד ו"ק, וג"ר הם בו בסוד תוספת לבד²⁵⁰, משא"כ בע"ק כל הי"ס בו בקביעות, שאין משתנה ע"י התחתונים כידוע. וז"ס ציור אות א' שהוא י' על ו' וי' למטה דבוק בו', והוא מורה

- מאיר הבאר -

²⁴⁰ עי' ע"ח אח"ף ה'.

²⁴¹ עי' בהגר"א ס"י פ"א מ"ח ד"ה עשר ספירות וז"ל, המחשבה הוא בבהילו וברגע א' ולכן הוא בצורת י', והקול הוא באריכות לכן הוא בצורת ו', עכ"ל, ועי' בתיקו"ז ל"ז ע"א ולית נימא ונימא דשערה דעתיקא קדישא דלא נפקא ממבועא עלאה והאי נימא אייה ו' מבועא דיליה י' דסלקא באוירא עד אין סוף ונחתא עד אין תכלית, ע"כ.

²⁴² נדצ"ל כשהתפכו

²⁴³ עי' זהר בראשית כב ע"ב, ועי' בהגר"א בסד"צ יג ע"ב.

²⁴⁴ עי' לעיל הערה 20.

²⁴⁵ כלומר גימ' כ"ו פעמיים י' ואות ו' באמצע וועד י'

²⁴⁶ כלומר אחרי שמורידים יו"י מיהי ויהי נשאר יה"י

²⁴⁷ עי' ליקוטי הגר"א בסוף סד"צ לט ע"ד.

²⁴⁸ נדצ"ל סג ע"ב, ובדפוסים שלנו עא ע"א וז"ל, ב' תרין היכלין לתרין אתון דאינון י"ה ועליה אתמר אלקי"ם הבין דרכה והוא ידע את מקומה פי' הגר"א: ב' תרין היכלין כו' - ר"ל ב' של בראשית וזה השם של ב"ה וז"ש כי ב"ה כו' ואמרו עוה"ב ביו"ד ועוה"ז בה' וע"י התלבשות בהיכלין דב'.

²⁴⁹ עי' בהגר"א בסד"צ כ"ה ע"א ע"ק נקרא יו"ד וז"א ו', עכ"ל, ועי' לעיל הערה 241.

²⁵⁰ עי' בהגר"א בסד"צ א' ע"ד וז"ל, וסוד זה הדעת לא היה בעולם התהו, ולכן לא נחשב דעת בספירות, כי כל מה שלא היה בתחלה קודם התיקון אינו אלא תוספת ולא נחשב במנין, שלכן ז"א נקרא ו"ק אע"ג שלאחר התיקון יש בו ע"ס שלימות, עכ"ל. וכן שער המלכים פרק ו'.

על השגחת ע"ק בז"א, כי ב' דרגין בא"א, א' סוד יו"ד התיקונים שבו לצורך הנהגת הזמן בו' אלפי שנין, שהם כל מדות הרחמים שבו, וכל התיקונים שהם לפרקים כמו שהיה בקריעת ים סוף, ה' ילחם לכם כו' (&), וכתוב ואכבדה בפרעה כו' (&), דבעי לאוקיר דיקנא (&). וכן בכמה זמנים מיוחדים בסוד גילוי הנסים ונפלאות. וכן לצדיקים ואתחנן אל ה' כו' (&) וכמ"ש רבינו בליקוטים (בסוף סד"צ לח ע"ג), והב' הוא סוד הנהגת הנצחיות השמור לע"ל אחר אלף השביעי²⁵¹. וז"ס ציור אות א, שי' למעלה מדובק על הו' הוא סוד השקפתו על הנהגת הזמן בו' אלפי שנין, וי' למטה מדובק בו' הוא הנצחיות חזרת הנהגת הזמן של הו' אל הו', והוא סוד עליות העולמות, שז"א עולה עד ע"ק כתר. והוא מ"ש כנור של ז' נימין בעוה"ז, ולע"ל של עשר נימין, שנאמר בנבל עשור זמרו לו כו', ושל ימות המשיח של שמונה שנא' למנצח על השמינית כו' (&). שהנהגת עוה"ז הם ז' מלכי אדום, ובימות המשיח בסוד מלך הח' הדר בעטרת היסוד, ושל עוה"ב בסוד הכתר שהוא י' וכמ"ש:

[ויו"ד העליון פונה כו'] ר"ל שב' יודיין של הא', יו"ד העליון מורה על השגחתו בפרטות על הו' שהוא ז"ת וכמ"ש למעלה, והוא עינא פקיחא דלא נאים ונטיר תדירא²⁵², שי' הוא צורת עין עגולה, והוא ג"כ חוורא עילאה דבי' מתסתאן גוונין דעינא דז"א (עי' אד"ר דף קלו ע"ב), וכמ"ש בסוף פ"א דספרא דצניעותא (&) אתיחד יו"ד בלחודוי ובתר כן סליק בדרגוי לעילא לעילא, ופי' שם רבינו שהדורמיטא הוא דלא נהיר י' בוד' בעיינין דז"א, ובתר כן סליק לדרגוי, לי' עילאה דלע"ק, וע"י דנהיר חוורא דע"ק ע"י היו"ד, אז עיניו פקוחות. ע"ש שהאריך וכתב שם, שסליק עוד לסוד י' דאורא עילאה יעו"ש, ששם שורש חסד עילאה, והוא שורש האור, ובו תלוי כל קיום העולם, והוא יו"ד דנפיק מאויר ואשתאר אור²⁵³. ועיין בפ"ב דס"ד (&) יו"ד אזיל ליו"ד דסתים מכל סתימין כו' ווי כד לא נהיר י' בוד' כו' וכד נהיר יו"ד בוד' אז חוורא דעינא נהיר בי' והוא י' עילאה. ובאמת עינא דע"ק נטיר תדירא²⁵⁴ לצורך קיום העולם, שהוא סוד השקפת הרצון העליון על ו' אלפי שנין שיוחזר בסוף לטוב וליחוד העליון, כמו שהאריך בזה האלהי מ' משה חיים לוצאטו בכתביו והוא סוד י' דעל ו':

[ויו"ד התחתון פונה למעלה רדיפו כו'] הוא כמ"ש במאמר הסתום {ו ע"ב} {פ' נח סה ע"א} אר"ש ארימת ידי כו' דכד רעותא עילאה לעילא כו' והוא רישא אפיק מאי דאפיק כו' רעו דמחשבה עילאה למרדף אבתריה ולאנתהרא מיניה חד פריסו אתפריש, ומגו ההוא

- מאיר הבאר -

²⁵¹ עי' ברית מנוחה (ג ע"ג) שהאלף הז' היא כנגד בינה השמיני הוא כנגד אבא (וכן הוא בפת"ש אבי"ע י"ג) ואלף העשירי כנגד כתר, ועי' בהגר"א על ספד"צ לד ע"ג ד"ה וז"ש מאה.

²⁵² עי' לעיל הערה 198.

²⁵³ תיקו"ז כ ע"ב וז"ל, כד אפקי י' מאויר אתגליא א"ר, ע"כ.

דהיינו ה' הוא שמאיר, והאור נשאר למעלה. וכן הוא בפירוש בב"ע לג ע"א ע"ש. ועי' לש"ו ביאורים ח"א פ ע"ג, שיציאת ה' היינו יציאת החכמה מאוירא הרי היא הכתר - גורמת להוויית אור, דהיינו שמאיר הכתר עצמו על ידי החכמה [עי' ע"ח שער דרושי הצלם פרק א' שאויר הוא חכמה ואור הוא בינה, וצ"ע]. ועי' בבהגר"א על תז"ח יט ע"א ד"ה בגין דאית וז"ל, אוירא הוא אור הגנוז שאינו מושג כלל כמו האוירא, משא"כ אור המאיר מושג לכל והוא אור הגנוז באות י'. עי' יהל אור ח"א ח ע"ג וז"ל, אור דא רזא סתימא קאי על אוירא עלאה בין גולגלתא ומוחא, והוא נק' רזא דא"ס, סתים דסתימו כמבואר שם, ואתפשט ממנו מהאי אוירא הנ"ל י', שהוא חכמה תתאה, והוא אתפשט מרזא דסתימו דאויר עלאה, והוא זווג הנעלם דמטי ולא מטי דאוירא ומוחא [מהמסדר], עכ"ל.

אויר הוא הכתר והי' דנפק מניה הוא חכמה אבא (לש"ועל הגר"א בספד, צ ה ע"ב). עי' בב"ע כב ע"ב וז"ל, האור עצמו שהוא סוד החיורתי נשאר גנוז באוירא שהוא סוד גניזת האור באוירא, ורק הארת האוירא נפיק להאיר בפנים דע"ק, ע"כ.

²⁵⁴ מלשון הסד"צ ו ע"ב.

פריסא ברדיפו דההוא מחשבה עילאה מטי ולא מטי עד ההוא פריסא כו', כדין במש האי נהירו דמחשבה דלא אתידע בנהירו דפרסא²⁵⁵ כו'. ועיין בביאורי רבינו שם (יהל אור ז"ב טז ע"א) בליקומים על מאמר הזה באריכות, וכלל הדברים שאוירא הוא עליון ולא אתידע כלל, וקד"א הוא סוד פריסו דאתפריס והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים (&), בין בינה ובין חסד, וכן כאן מו"ס הוא רישא תליתאה ושם חסד דרדל"א²⁵⁶, וקרומא הוא סוד פריסו דאתפריש ועליו הוא אוירא דלא אתפס כלל רישא תנינא, והוא סוד אות א' בעיור זה, ו' עילאה אוירא שמשם יוצא האור למטה בסוד עינא פקיהא, וי' התחתון מו"ס, וקרומא דאוירא סוד הו' המפסיק ביניהם, רקיע כו' (בראשית א ו), וז"ס דההיא מחשבה עילאה מטי ולא מטי עד ההוא פריסא ורעו דילה למרדף אבתרי' לאתנהרא מיניה, וידוע כי שם הוא בחי' דו"ג, שהוא בטישו דמו"ס בקד"א שהוא זווג נעלם כמ"ש רבינו שם, ולכן הוא פונה למעלה כמ"ש רבינו:

[נוק' פונה כו'] שכן כל דרגא דנוק' להיות פונה תמיד למעלה, והוא ג"כ בנוק' דלתתא דאצילות, שרצונה תמיד לעלות למעלה לקבל, שהיא מתפעלת מכולם, וע"ז נאמר (&) אלהים אל דמי לך כו'. וכן הוא במו"ס, ואף ששם²⁵⁷ אין שייך בחי' נוקבא כלל, מ"מ שם שורש הגבורות, בוצינא דקרדינותא דגניז שם, ומשם כל הגליפין²⁵⁸, ושרשא דלהון וכל גליפו הוא בסוד גבורות, שהם שקיעין לגיו²⁵⁹, ושורש של כל דו"ג דכל אצילות הוא מאוירא ומו"ס מבטישו דלהון²⁶⁰. והם בסוד ו' שהם ט' וט', ט' היכלין להיכלין לאו אינון נהורין כו', כמ"ש בפרשת פקודי (רסח ע"ב) ובפ' נח שם, והם תשע סמכין דאות ו' והם רדפין אחר ט' עילאין והם סוד ו' עילאה וי' תתאה דט' סמכין באות ו', וכללא דלהון נעשה ו' וי', תתאין הם דקיימין במחשבה, בחכמה שהם ט' סמכין דאת ו', והם רעותא דלהון למרדף אחר הט' דקיימין בא"ס, שכל דבר שבא משרשו חשקו לרדוף אחריו, כמ"ש רבינו שם באריכות, וכן כאן ו' תתאה סוד מ"ס למרדף אחר ו' עילאה דאוירא, והוא בסוד (&) אני לדודי ועלי תשוקתו, אני לדודי, ו' תתאה של האלף, ועלי תשוקתו הוא יו"ד עילאה, וכן ישראל למטה שהם סוף כל הדרגין ושרשם למעלה למעלה ועליהם נאמר אני לדודי כו' והבן:

[יו"ד בכתר כו'] – ר"ל שי' מורה על כתר, שכמו שי' סתום מכל צדדיו, כמו כן כתר הוא סתים ולא אתגלי²⁶¹ כלל, דנק' אין²⁶², שאין מושג אפי' מציאותו, ומ"ש רבינו [שחורה אני ונאווה] כוונתו למ"ש בז"ח שיה"ש (דף נה ע"א סט ע"ד) שחורה אני כו' כתיב יפה נוף כו' שפירו

- מאיר הבאר -

²⁵⁵ תרגום לעברית: אמר רבי שמעון הערמתי ידי בתפילה וכו' כאשר הרצון העליון למעלה, וכו' ואותו ראש הוצאי מה שהוציא, וכו' רצון של המחשב העליון לרדף אחריו ולהתנהר ממנו, נפרש פרסה אחד, ומתוך אותו פרסה ברדיפת* אותו מחשבה עליון מגיע ולא מגיע עד אותו פרסה, וכו' וכך מכה אותו הארה של מחשבה שלא נודע באור הפרסה.

²⁵⁶ עי' בהגר"א בסד"צ ה ע"ג שבמו"ס מתלבש גבורה דרדל"א ולא חסד, וצ"ע

²⁵⁷ כלומר בא"א, עי' אד"ר קכט ע"א לית שמאלא בהאי עתיקא.

²⁵⁸ עי' בהגר"א בסד"צ יא ע"ב ד"ה גלופי – כלומר

²⁵⁹ עי' בהגר"א בסד"צ כט ע"א ד"ה בעטפוי

²⁶⁰ עי' בהגר"א בסד"צ ו ע"א ד"ה והכלל.

²⁶¹ עי' ז"ח (&): תא חזי נקודה חדא שירותא מתמן למימני דהא מה דלגו מההוא נקודה לא אתידע ולא אתייהיב למימני. ואית נקודה לעילא סתים ולא אתגלייא כלל ולא אתידע ומתמן שירותא &

²⁶² עי' אד"ז רפח ע"ב וז"ל, ע"ק אקרי אין

דנופא דאילנא דחיי ברזא דכלילו דכל אתון כו' ואתכלילו בהוא את כו' והאי את איהו שבחא דכולהו האי את לא עביד רשימו אחרא לבר מינה בגין דאיהי אתכלילת בגוה ולא עביד רשימו בר טמירו וגניזו ומאן איהי את יו"ד דאיהי נקודה חדא בלא רשימו אחרא כל אתון אית לון כו' והוא רשימו אשתאר בחורא דהוא את בר י' דאיהו נקודה חדא בלא חוורו דאתר אחרא כו' ושם שחורה אני לית לי אתר כו' דהא בשמא די' אתקרינא לסלקא לעילא וע"ד שחורה אני כו' בתקונא דלעילא ריש כל דרגין כו',²⁶³ ע"ש באריכות, שי' מורה על סליקו דמלכות לכתר, שהוא רישא דכל דרגין, ששם נכלל הכל. והוא הסוף הקשור בראש הכל, וכידוע דנוקבא סלקא לכתר (זחר פקודי רלט ע"א), והוא באות י' שהוא נסתר מכל, ולכן לית ביה חוורו, וכמ"ש (&) ישת חושך סתרו כו', שאין שם גלוי והשגה כלל והוא כוונת רבינו כאן:

[והוא דומה לאלף כו'] - ר"ל שיו"ד במלוי הוא בצורת אלף²⁶⁴ וכמ"ש ל, ולכן הוא בכתר וכמו שית', שהוא כולל כל דרגין די"ס, כמו שבאות אלף נכלל הכל, וכן במספרו הוא עשרים, ועשרי"ם גימ' כת"ר, והוא סוד י"ם {ז ע"א} באור ישר, וי"ס באור חוזר שכולם נכללים בכתר, ששם חוזר הכל. וכמ"ש למעלה שמשם שורש כל ההיות, ולשם חוזר הכל בסוד התכלית אל היחוד, שהם רל"א שערים פנים ורל"א אחר²⁶⁵, שאות א' כולל כולם. וז"ס תר"ך

- מאיר הבאר -

²⁶³ ז"ל בשלימות: שחורה אני ונאווה וגו' כתיב יפה נוף משוש כל הארץ וגו' יפה נוף שפירו דנופא דאילנא דחיי ברזא דכלילו דכל אתון דכד אתון מתחקקן ואתרשימו באילנא דחיי סלקן אתון כולהו ואתרשמו בחד את ואתכלילו בהוא את וכיון דאתכלילו ביה כולהו אפיק לון לבתר והוא את איהו שתחא דכולהו האי את לא עביד רשימו אחרא לבר מינה בגין דאיהי אתכלילת בגוה ולא עביד רשימו בר טמירו וגניזו ומאן איהי את י' דאיהי נקודה חדא בלא רשימו אחרא כל אתון אית לון רשימו אחרא על גבי אתריה דכתיב תמן והוא רשימו אשתאר בחוורו דהוא את בר י' דאיהי נקודה חדא דלא חוורו דאתר אחרא והאי נקודה ירתא כלה דא בתיקונה ואיהי נקודה חדא גו חילהא ומשרייאה ואתקרי י' נקודה חדא וכיון דסלקא בשמא דא ואתקרי י' הא אתקשטת בתיקונא עילאה ואמרת שחורה אני לית לי אתרא לאתכללא אחרנין בגוואי בזמנא דא דהא בשמא די' אתקרינא לסלקא לעילא וע"ד שחורה אני ונאווה כתיקונא דלעילא ריש כל דרגין בהאי אתכלילנא בגווי לסלקא לעילא ולית לי השתא אתר פשיטו אחרא לאתגליא הא אתכסינא בלא חיזו אחרא ברזא דנקודה חדא לסלקא נקודה לנקודה

תרגום: שחורה אני ונאווה וגו' (שם) כתוב (תהלים מח) יפה נוף משוש כל הארץ וגו' יפה נוף יפי הנוף של עץ החיים בסוד ההכללה של כל האותיות שכאשר נחקקות האותיות ונרשמות בעץ החיים עולות כל האותיות ונרשמות באות אחת ונכללות באותה אות וכיון שנכללו בו את כלן הוא מוציא אחר כך ואותה האות היא השבח של כלם האות הזו לא עושה רשם אחר חוץ ממנה משום שהיא נכללת בתוכה ולא עושה רשם רק טמירות וגניזות ומי זו זו האות י' שהיא נקדה אחת בלי רשם אחר לכל האותיות יש רשם אחר על גבי מקומו נאמר שם ואותו הרשם נשאר בלבן של אותה האות פרט לי' שהיא נקדה אחת בלי הלבן של מקום אחר והנקדה הזו ירשה הכלה הזו בתקוניה והיא נקדה אחת תוך צבאותיה ומחנותיה ונקראת י' נקדה אחת

וכיון שעולה בשם הזה ונקראת י' הרי שהתקשטה בתקון עליון ואמרת שחורה אני אין לי מקום להכליל אחרים בתוכי בזמן הזה שהרי בשם של י' נקראתי לעלות למעלה ועל כן שחורה אני ונאווה כמו התקון שלמעלה הראש של כל הדרגות בזה התכליתי בתוכי לעלות למעלה ואין לי כעת מקום של התפשטות אחרת להתגלות הרי התכסיתי בלי מראה אחר בסוד של נקדה אחת לעלות נקדה לנקדה

²⁶⁴ ✕

²⁶⁵ עי' ס"י פ"ב מ"ד, ועי' לעיל הערה 197, וכן הערה א.

אותיות ביו"ד דברות²⁶⁶, וכתובים (&) מזה ומזה הם כתובים. והם ב"פ י', אך שם הכל בבחי' פנים, שאין שם אחר כלל²⁶⁷, ולכן היו נקראים הדברות בצד השני ג"כ כמו בצד זה, כמ"ש רז"ל (שבת קד ע"א) כתב שבלוחות נקראים כגון נבו"ב בוב"ן כו'. ור"ל ששם לא היה כן²⁶⁸ אלא הכל בבחי' פנים כמ"ש במ"א, ועם קוצו של יו"ד הוא כמנין אהי"ה שהוא בכתר, וכן בעשרת הדברות מתחיל בא' ומסיים בכ' כמנין שם הנ"ל:

[ובצורת יו"י כו"ן ר"ל שלכך אות יו"ד בכתר כמו הא' שכולל כל הי"ם, שהוא בסוד שם הוי"ה בציור יו"י²⁶⁹, והוא כלל הי"ם. שי"ה בחו"ב ו"ה בזו"נ וקוצו של יו"ד בכתר. כמו כן הוא באות י' שבמספרו רומז לע"ם, וכן במילואו יו"ד, שי' הוא בג"ר בג' קוצין דביה, רישא וגזעא ושבילא²⁷⁰, ו"ד הם ז"ת, ו' בו"ק, וד' במלכות כידוע:

[ק' ג"כ בכתר כו"ן הנה כתר הוא סוד מאה ברכות, שהוא מקורא דכל ברכאן, ועיין בסתרי תורה (פ' לך לך דף עו ע"ב) כד בעיא נפשא לנחתא להאי עלמא כו' ומסר לה מאה מפתחאן דברכאן דכל יומא לאשלמא לדרגין עלאיין כחושבן ל"ך ל"ך כו'²⁷¹, והם ג"כ כנגד

- מאיר הבאר -

²⁶⁶ במדבר רבה (פ"ג סי' טו ז"ל: מלאה קטורת שתרי"ג מצות בלולות בהן וכן את מוצא תרי"ג אותיות יש מן אנכי עד אשר לרעך כנגד תרי"ג מצות וז' יתירות כנגד ז' ימי בראשית. ללמדך, שכל העולם לא נברא אלא בזכות התורה, ע"כ. עי' שער מאמרי רשב"י ב' ע"ב. לגבי תרי"ך עמודי אור שבכתר עי' עי' שעה"פ חבוקוק וע"ח שער ז"א פרק א', שמביאים מקורו מספר הבהיר. והנה לא מצאתי שם, אמנם מצאתי במסכת אצילות וכן בתפילת ר' נחוניא בן הקנה. ועי' עוד בבהג"א על ספ"י יד ע"א, ועי' פת"ש א"א יג.

²⁶⁷ עי' לעיל הערה 196.

²⁶⁸ כלומר לא כתוב נבוב בלוחות (כמ"ש"כ בתוס' שם), ועי' פת"ש בבית נתיבות נתיב הצמצום פרק

ד'.

²⁶⁹ א.

²⁷⁰ עי' זהר ח"ג ר"ג ע"ב וז"ל, כל יחודא שלים הכא איהו י"י אלקינו יי', דהא רזא דיליה מראש צורים איהו, ואתייחד ברישא בגזעא ושבילא, יי' דא רישא עלאה אוירא דסלקא, אלקינו דא גזעא דאתמר גזע ישי, יי' דא שבילא דלתתא, ועל רזא דא אתייחד ביה כדקא יאות, עכ"ל, ועי' אריז"ל בשער מאמרי רשב"י ה' ע"ב וז"ל, שלש טיפין דאזדרקו מן מוחא נמשכים מן ג' מוחין, חכמה ובינה ודעת הנז' באדרא רבא ונרמזים ביו"ד עצמה קוצא לעילא וקוצא לתתא וג"ו (נ"א ושוריק) באמצעייתא, והם הם שרשא וגזעא ושבילא הנז' בפ' בלק בדף ר"ג סוף ע"ב, עכ"ל, ועי' יהל אור ח"א ז' ע"ב וז"ל, באות יו"ד אית ביה קוצא וגזעא ושבילא קוצא הוא קוץ העליון, גזעא גוף היו"ד, ושבילא קוץ התחתון, ולכן ביו"ד התחברות כל ג"ר, כי גזעא גוף היו"ד הוא חכמה, ובקוצא נקשר כתר עליון, ובשביל התחתון בינה, והוא נעיק בינה בה"א של השם שהוא קוץ הימין של ה"א שהוא י' כידוע, עכ"ל.

²⁷¹ כד בעיא (נפשא)²⁷¹ לנחתא להאי עלמא אומי לה קודשא בריך הוא למיטר פקודי אורייתא ולמעבד רעותיה ומסר לה מאה מפתחאן²⁷¹ דברכאן דכל יומא²⁷¹ לאשלמא לדרגין עלאיין כחושבן²⁷¹ ל"ך ל"ך דהא כלהו אתמסר לה בגין לאתקנא בהו לגנתא ולמפלח לה ולנטרא לה מארצך דא גנתא דעדן (ומולדתך דא גופא דאתקרי אילנא דחיי²⁷¹ דאיהו תריסר שבטין עלאיין ומבית אביך דא שכינתא אביך דא קודשא בריך הוא שנאמר (משלי כח כד) גוזל אביו ואמו ואומר אין פשע וגו' ואין אביו אלא קודשא בריך הוא ואין אמו אלא כנסת ישראל אל הארץ אשר אראך דא איהו האי עלמא)²⁷¹ (נ"א ומולדתך דא אילנא דחיי ומבית אביך תריסר תחומין שבטין עלאיין אל הארץ אשר אראך דא איהו האי עלמא)²⁷¹

תרגום: כשרוצה (הנפש) לרדת לעולם הזה, משביע אותה הקדוש ברוך הוא לשמור את מצוות התורה ולעשות רצונו, ומסר לה מאה מפתחות של ברכות של כל יום להשלים את הדרגות העליונות כחשבון ל"ך ל"ך. שהרי כולם נמסרו לה כדי לתקן בהם את הגן ולעבדה ולשמרה. "מארצך", זה גן העדן. ("ומולדתך" זה הגוף, שנקרא עץ החיים, שהוא י"ב שבטים עליונים. "ומבית אביך", זו השכינה. "אביך" זה הקדוש ברוך הוא, שנאמר "גוזל אביו ואמו ואומר אין פשע וגו'". ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא, ואין אמו אלא כנסת ישראל. "אל הארץ אשר אראך", זה הוא העולם הזה). (ס"א "ומולדתך" זה עץ החיים, "ומבית אביך" י"ב תחומים, שבטים עליונים, "אל הארץ אשר אראך" זהו העולם הזה).

ה"ח וה"ג, שכל א' מתחלק לנ', כידוע (&) חמשים לולאות וחמשים לולאות²⁷², והם כוללים כל המצות מ"ע ומל"ת, שמצות עשה מה"ח, ושס"ה ל"ת בה"ג. וז"ש שם דהא כולהו אתמסר לה בגין לאתתקנא בהו לגנתא ולמפלח לה ולנטרא לה כו', והוא כמ"ש באדה"ר (בראשית ב טו &) ויניחהו בג"ע לעבדה ולשמרה, לעבדה במ"ע ולשמרה במל"ת (תיקו"ז סט ע"א), שהוא השמירה לבל יפרוץ בה פרוץ חיות הסמ"א. וידוע כי שורש ה"ח וה"ג הם ב' עמריץ של הדעת שמקבל מכתר, שב' מוחין הם מחו"ב, וב' עמריץ הוא מכתר, שלכן נק' עמריץ. ודעת הוא ג"כ במקום כתר²⁷³, ולכן הם במספר ל"ך ל"ך, כידוע שהם מתפשטים עד הוד²⁷⁴, ג' חג"ת לבר, וב' דנו"ה לבר, ולכן אמר שהם מאה מפתחאן, שהדעת הוא מפתחא דכליל בשית (&), והוא ג"כ חותמא דגושפנקא (ד"ח ד' ע"ג), וע"ז נאמר (&) וה' ברך את אברהם בכל²⁷⁵, והם ב' פעמים כ"ל שהם כל המאה ברכות. והוא מ"ש (&) בת היתה לאברהם ובכל שמה, כידוע שמאה ברכאן הם בנוקבא, וכמו שית'. והנה ידוע שהאותיות הם ע"ב במילואם, והנקודות הם כ"ה במילואם קמין פתח כו', כמ"ש רבינו בפ"י לס"י (ד ע"ג²⁷⁶), והם במספר מאה. כידוע שהאותיות הם בנינה, ונקודות בחכמה, ושניהם כלולים בכתר כמ"ש בריש תיקון כ"ב (עא ע"א) בראשית כו' יעו"ש ובפ"י רבינו שם²⁷⁷:

[מברכיכה העליונה כו'] ר"ל שלכן נק' ברכות שהם באים מברכיכה העליונה²⁷⁸, מקורא דכל ברכאין, כידוע שהם ג' דרגין נחל ומעין ומקור בג"ר, נחל בנינה (שער מאמדי רשב"א יא ע"א), ומעין בחכמה (זחר חב, מב ע"ב), וכמ"ש (&) והכהו לשבעה נחלים שהוא שבע בנינה, כידוע שממנו ז' נחלים הדעת, נהר דנפיק מינה מתפשט לז"ת, ומעין בחכמה כידוע שמשם משיכו דנחל, ומקור לכולם הוא בכתר, ומשם כל הברכות, שכל שערי רחמים והחסד הכל משם, ומשם ק' ברכות נמשכים למלכות שם אדנ"י ששורשה בכתר, בסוד אי"ן ואנ"י²⁷⁹, כמו שית' בסמוך. וד' דאדנ"י הוא בחילוף ק' בא"ת ב"ש שהוא הרביעית לג"ר מלכות, ובה ק' ברכאין²⁸⁰, ולכן שם מאה אדנים²⁸¹ בסוד שם הנ"ל, שבמקומה למטה נק' ד', דלה ועניה (&), דלית לה מגרמה כלום (&), אבל סליקו דילה לעילא, אבנא דאודריקת לאתר דאיתגזרת מתמן (זחר ח"א כד ע"א, ותיקו"ז מז ע"ב), וכמ"ש (&) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה, נעשה שם בסוד ק' ברכאין. וז"ס שם אדנ"י כשמתחלף הד' בק' אז הוא במספר שם אהי"ה בגילופי יודי"ן²⁸², ששם הנ"ל הוא בכתר, וז"ש (&) אני ראשון (ז ע"ב) ואנ"י אחרון כו', ולכן היו האדנים מכס"ף²⁸³, סוד שם הנ"ל. והוא מעלמין דכסופין²⁸⁴, ונעשו האדנים ממחצית השקל, בקע

- מאיר הבאר -

272 מקור*

273 עי' ע"ח מוחין דצלם ח'.

274 עי' תיקו"ז ח' ע"א שזה כתוב לגבי בינה.

275 בכל היא בפשטות ביסוד, עי' רמב"ן שם, אמנם עי' גר"א תיקו"ז לעיל הערה 181.

276 נראה שמקור יותר טוב הוא יהל אור ח"א כ"ב ע"ב.

277 לא ראיתי שם גר"א*##.

278 ועי' ספר הפליאה (&): חכמה עלאה שהיא ברכה ומשם חיים כולם כענין אלהים חיים, אלהים בינה חיים חכמה. וכשתאמר ברכה מלשון בריכה וכו'.

279 עי' תיקו"ז ז ע"א.

280 עי' לעיל הערה 205 ולקמן הערה 385.

281 עי' לעיל הערה 205.

282 אל"ף ה"י יר"ד ה"י בגימ' קסא, וכן הוא גימ' אקנ"י.

283 גימ' קס"א עה"כ

לנגלגלת (&), שהם בסוד הארת חוורתני הנגלגלתא²⁸⁵, ששם חסד דרדל"א המקיים כל העולם, שלכן נקנו מהם קרבנות לקיום העולם, כמ"ש (&) עולם חסד יבנה. וכן האדנים לעמודים שעליהם קומת כל המשכן, שהוא כלל כל העולם. ולכן הוא בסוד בק"ע, שהוא חס"ד ע"ב, וק' באמצע, ק' ברכאין, שצריך לברך אותם בכל יום לקיום העולם. והקוף הוא מלשון היקף, שהם מגלגלתא כמו שית' בסמוך בס"ד. וידוע כי החוורתני המתפשט בגולגלתן דלתתא הוא לויתן נחש בריח²⁸⁶ כו'²⁸⁷, והוא במספר תצ"ו²⁸⁸, כמנין מלכו"ת, והם בסוד המאה אדנים הנ"ל, שהם צ"ו לקרשים מ"ח, וד' לבד לפרוכת, וכן כאן ת' לבד, וצ"ו לבד, והת' הם סוד ת' עלמין דכסופין²⁸⁹, שהם מד' חוורתני הנמשכים לאחור הם נחשבים לד' הם במספר מאה אדנים, ולכן הם בחשבון מלכו"ת. וז"ס האותיות מא' עד צ' הם בחשבון תצ"ו בחשבון לוית"ן, והק' אחריהם כולל כולם, והוא מאה אדנים הנ"ל שבמלכות, שמקבל הברכות מלוית"ן הנ"ל, מקורא דכל ברכאן. וסוד הת' וצ"ו הוא כי הלוית"ן נסתר²⁹⁰ ומאיר לנוקבא דרך דופן כמ"ש רבינו ז"ל בפ"י שם (בסד"צ יב ע"ב), והנה הוא החסד הננוז בפומא דאמה²⁹¹, סוד שם א"ל, ומאיר למלכות סוד אדנ"י, ונעשה צ"ו אדנים²⁹². ועיקר הד' שהם הת' עלמין נשארים גנוזים תחת הדופן שהוא הפרוכת המבדיל, והוא המבדיל בין ק"ק להיכל²⁹³, והם ד' אדנים הנ"ל, שהת' עלמין הם מגלגלתא ששם חסד דבינה דרדל"א שהוא ק"ק²⁹⁴, והיכל הוא אדנ"י שמקבלת ע"י הפריסה²⁹⁵ שהוא הדופן, ולכן כתיב (&) והבאת את הפרוכת תחת הקרסים כו', שהם מחברים הלולאות שהם ה"ח וה"ג שמתחברים ביסוד, והוא מ"ש (שבת צט ע"א) נראין קרסים בלולאות ככוכבים ברקיע, שהוא הרקיע שבו חמה ולבנה כוכבים כו' (חגיגה יב ע"ב) כידוע שהוא ביסוד²⁹⁶, ושם מאיר הלויתן הנ"ל שמבסם ה"ג ע"י ה"ח שהם ג' ונ' סוד ק' ברכות הנ"ל והבן:

[וקוף במילואו כו'] ר"ל שקוף במילואו ג' מקום, שהוא מקומו של עולם (&), ששורש הכל שם שהעולם מתחיל מחכמה, שהוא ב' דבראשית כמו שית' בסמוך, שכל פרצוף ראשיתו מחכמה²⁹⁷, וכתר הוא רק השורש בחי' של מעלה השורה על התחתון והיקף כולם כמו שית', שלכן הוא נק' מקום, כמו שהמקום מקיף את העומד בתוכו, וע"ז שואלים המלאכים (&)

284 עי' אד"ז רפח ע"א.

285 עי' אד"ר קכח ע"ב ועי' בהגר"א בסד"צ ח ע"א.

286 עי' בהגר"א בסד"צ יא ע"ג.

287 ונחש עקלתון.

288 עי' יהל אור ח"ב א' ע"ד שמביא מגינת אגוז שתשר"ק גי' אלף והן א' שהוא אחד, וז"ש במ"ר (ויקרא ב) שתצ"ו חיילות משבחים להקב"ה ועוד ה' כפולות כמנפ"ץ מספרם ג' אלפים וחצי שהם ג' וחצי ועם תצ"ו (מא' ק' גי' תצה) הן תצ"ט ופלגא והן היאורים כנ"ל (זהר ח"ב כ"ז ע"ב) ברכות בחשבון ושני מיני אותיות הם א' כסדרן וא' תשר"ק בזו"ן והן אלף חסר א' וז"ש תצ"ט יאורין ופלגא בסטרא דא וכו', ע"כ.

289

290 עי' ב"ב עד ע"ב.

291 עי' אד"ר קמב ע"א.

292 עי' & לגבי א"ל אדנ"י

293 עי' בהגר"א ב&

294 עי' בהגר"א בסד"צ יב ע"ד.

295 נדצ"ל הפרסה.

296

297 א"ז (רפט ע"ב) אתר דשירותא אשתכח, והובא בהגר"א בסד"צ א ע"א

אי"ה מקום כבודו, שאי"ה הוא ג"ר הכלולים בו בסוד ג' רישין²⁹⁸, והוא אין²⁹⁹, שאין יכולים לתפוס מקום הכבוד, וז"ס מ"ש המלאכים (&) ברוך כבוד ה' ממקומו, כידוע שי"ג תיקונים מתחלקים ט' לז"א וד' לחודי' אסתמכו לנוקבא (דס"ז יח ע"א), והם סוד קדוש וברוך, שהחיות אומרים קדוש (חולין &) שבו ט' תיבות, נגד ט' דו"א שבו חיות נגד יצירה, וברוך אופנים הוא דאמרי ליה (שס), שהם בעשיה נגד נוקבא, שבה ד', ולכן שם רק ד' תיבות וכמ"ש רבינו בזה במ"א (&), ולכן אמרי ברוך כבוד ה' שהוא הנוקבא, ממקומו, ששרשה בכתר ועולה שם, ומשם מקבלת ק' ברכאין כמ"ל. והענין שאי"ק³⁰⁰ שבכתר מורה על שורש כל ג' שמות דמהימנותא³⁰¹, שא' הוא בכתר שהוא השורש והראשון לכל, וי' בז"א שבו ט' תיקונים, ט"ס, ומשלים עם עמרי' היסוד ל', וק' בנוקבא שבה ק' ברכאין. והוא נגד ג' שמות אהי"ה הוי"ה אדנ"י שכוללים הכל, וז"ש רבינו [וקוף במילואו כו' והיא נתמלאה מאהי"ה ומהוי"ה שעלין] ר"ל שא"י דאי"ק הם אהי"ה והוי"ה אותיות ראשונות שלהם, שלעולם אות הראשון של השם הוא כולל כל השם, והק' הוא בנוקבא שהוא שם, כמ"ש שהוא אדנ"י, שמתמלאות מב' שמות אהי"ה והוי"ה, ובמילוי יודי"ן הוא גי' מקום, ר"ל המילוי של קס"א בהסיר הפשוטים הוא ק"מ, ומילוי ע"ב דהוי"ה הוא מ"ו הרי מקום. וידוע שבכל הדרגין המילוי הוא דרגא (ח ע"א) דנוקבא³⁰², כמו מילוי הוי"ה דאלפי"ן שהוא אד"ם המילוי שלו י"ט סוד חו"ה אשתו³⁰³, והמקום הוא דרגא דנוקבא כמ"ש רבינו בפ"י למסכת ברכות (אות כ'³⁰⁴) בענין מ"ש (ו ע"ב) כל הקובע מקום לתפלתו כו' יעו"ש:

[כמ"ש בפ' נשא כו'] ר"ל כמ"ש בפ' נשא בזהר (דף קכו ע"ב) קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו, משום הא דכתיב ושער רישי' כעמר נקי, דבהאי דמי לגוונא דלעילא כו'³⁰⁵. והוא בסוד שערות דע"ק, דשם כל קדושי דקודשיא, ונק' קדוש דשם בְּנִימִין דשערי דגלגלתא כל קוצי וקוצי אית ביה ארבע מאה ועשר נימי דשערי כחושבן קדוש, כמ"ש באד"ר שם (דף קכח

- מאיר הבאר -

²⁹⁸ עי' תיקו"ז טז ע"ב.

²⁹⁹ עי' בא"ז (דף רפח ע"ב) ע"ק נקרא אין דביה תליא אין.

³⁰⁰ עי' לעיל ד ע"ב.

³⁰¹ עי' ת"ז קמב ע"ב: אשכחנא תקונא כגוונא דא, אהי"ה כתר עלאה, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, אדנ"י שכינתא תתאה.

³⁰² ע"ח שער התיקון פרק ג.

³⁰³ ע"ח שער התיקון פרק ג.

³⁰⁴ וז"ל, ענין הקביעות מקום כי שי לאדם ב' נשים האשה והבית שהוא מקום כי האדם והאשה הם דכורא ועיקר הנוקבא הוא המקום וכן הארץ כי ע"כ נקראת אדמ"ה שהיא נוקבא על משקל חכמה מן החכמה וכן נקראת ארץ בסוד שם מ, ה' אלקים וכו'

³⁰⁵ ז"ל בשלימות: ליואי מה כתיב בהו (&) וכה תעשה להם לטהרם הזה עליהם מי חטאת והעבירו תער על כל בשרם כיון דעברי שיערא ועבדי כולי האי כדן אקרי ליואי טהור ולא קדוש אבל האי נזיר בגין דאתפרש מהאי סטרא אקרי קדוש ולא טהור בגין כך כתיב (&) כל ימי נדר נזרו וגו' (&) אשר יזיר ליי' קדוש יהיה וגו' (&) גדל פרע שער ראשו משום הא דכתיב (&) ושער ראשה כעמר נקא דבהאי דמי לגוונא דלעילא אמר ר' יהודה בר רב בשערי ממש אשתמודע דאיהו קדישא דכתיב (&) קוצותיו תלתלים:

תרגום: לויים מה כתוב בהם "וכה תעשה להם לטהרם הזה עליהם מי חטאת והעבירו תער על כל בשרם", כיון שהעבירו שער ועשו כל זה, אז נקראים הלויים טהור ולא קדוש. אבל נזיר הזה, משום שנפרד מצד זה, נקרא קדוש ולא טהור, בגלל כך כתוב "כל ימי נדר נזרו וגו' אשר יזיר לה' קדש יהיה וגו' גדל פרע שער ראשו", משום זה שכתוב "ושער ראשה כעמר נקא" [ושער ראשו כצמר נקי] שבה דומה לגוון העליון. אמר רבי יהודה בר רב, בשערות ממש נודע שהוא קדוש, שכתוב "קוצותיו תלתלים".

ע"ב) וענין קדוש הוא מלשון פרישה והבדל, שהוא מובדל מכל פרצופים שתחתיו, ופריש מהם דהוא עתיק דעתיקין טמיר דטמירין כמש"ש³⁰⁶:

[ונכתבו הראשונים שכל לשון היקף כו'] ר"ל שאות ק' מורה על לשון היקף וסבוב, ע"י הכתר שהוא מקיף את הכל, והוא בגלגלתא שהוא כתר דכתר³⁰⁷, שהוא מקיף וסבוב כמ"ש (&) ד' מאות שקל כסף עובר לסוחר, שהוא מלשון היקף של החוורת, כמ"ש רבינו בפ"י לס"ד בפ"א (יב ע"ב). ומ"ש רבינו שכל הקפות בקוף, שהוא הגלגל הסובב ומחזיר כל דבר לשרשו, ושם חזרת כל הנבראים כולם שווים לתכלית הרצון העליון, שמצד זה אין שם חילוק קוין ומדה וגבול. והענין כי ראשית התחלת קו המדה הוא ממו"ס, ששם בוצינא דקרדינותא³⁰⁸, והוא בסוד חכמה דע"ק³⁰⁹, והוא עומק ראשית³¹⁰ שמשם שירותא דמניינא³¹¹, ושם התחלת המדה דרך קוין, שהם בסוד ג' הוי"ת אשר שם³¹² שהם שורש המתקלא כמ"ש כמה פעמים, אבל בגלגלתא שם הכל בסוד השורש וכולם חוזרים לטוב הגמור, שלכן הוא עומק טוב כמ"ש בס"י פ"ג יעו"ש בפ"י רבינו (&³¹³), ואין שם סדור קוין וחילוקי דרכים של הד"ר רק הכל הסוד גמור, ולכן הוא בסוד גלגלתא מקיף בשוה:

[והקוף נחלק לשנים כו'] דברי רבינו כאן סתומים וחתומים באלף עזקאין, ולבאר דבריו נקדים מ"ש במאמר האותיות בזוהר פ' תצוה (דף קפ ע"ב) האי ה' איהו דיוקנא דילה בתרין נונין רזא דמאה ואינון חמש סמכין רתיכין דנפקין מגו בוצינא, ואינון חמש אחרנין דנפקין מינה וע"ד דיוקנהא כגוונא דא ה' תרין נונין ונקודה דקיימא באמצעיתא וע"ד ו' קיימא בינייהו תדיר כגוונא דא נו"ן בגין דהכא איהו אתרי' לאתעטרא כו'³¹⁴, יעו"ש. ובסתרי אותיות בז"ח (דף ה' ע"א &) ה' אית לה חמש רתיכין דנפקין מגו ההוא נהירו דבוצינא כד סלקא לאתרי' ואתכנישת לבתר דעבדת משחתא ואלין אקרון נ"פלאות נ' פלאות רזא דא בעי דוד מלכא כו' ואלין כד נהרין וסלקין לה לאתעטרא אתעבידו חמש לנהרא גו חמש דלתתא ודנפקין מינה ואינהו נ' פלאות נהרין וסלקין לה לעילא כו'³¹⁵, יעו"ש באריכות. והענין כי אות

- מאיר הבאר -

³⁰⁶ כלומר בבית עולמים.

³⁰⁷ עי' בהגר"א בסד"צ ה ע"ב.

³⁰⁸ עי' לעיל הערות 19 ו-20.

³⁰⁹ עי' בהגר"א על תז"ח יח ע"ג ד"ה ואתעבידו (יש לזה סתירות בדברי הגר"א (בהגר"א בסד"צ ו

ע"א ד"ה והכלל) ואכ"מ)

³¹⁰ ס"י פ"א מ"ה.

³¹¹ עי' זהר בראשית לא ע"ב.

³¹² עי' בהגר"א בסד"צ א ע"ד ד"ה במתקלא.

³¹³ נדצ"ל פ"א מ"ה ז"ל: עומק טוב - הוא כתר, כי הוא נקרא א"א, דשם וותרנותא דכולא³¹³, בכל

הז' תיקונים³¹³ וי"ג תיקונים הוא רחמים עד אין קץ שאין שם דין כלל.

³¹⁴ ז"ל בשלימות: האי ה' איהו דיוקנא דילה בתרין נונין רזא דמאה ואינון חמש סמכין רתיכין

דנפקי מגו בוצינא ואינון חמש אחרנין דנפקין מינה ועל דא דיוקנהא כגונא דא ו-ן תרין נונין ונקודה

דקיימא באמצעיתא ועל דא ו' קיימא בינייהו תדיר כגוונא דא נו"ן בגין דהכא איהו אתריה לאתעטרא

ואף על גב דרזין אחרנין אינון ברזא דה' אבל דא איהו ברזין דספרא דחנוך והכי הוא ודאי

תרגום: אות ה' זו היא ציור שלה בשתי אותיות נ' סוד של מאה והם חמשה עמודים ומרכבות

היוצאים מתוך הנר והם חמשה אחרים שיוצאים ממנה ועל זה ציורה כמו זה ון שתי נונין ונקדה

שעומדת באמצע ועל זה אות ו' עומדת ביניהן תמיד כמו זה נון לפי שכאן הוא מקומה להתקטט ואף

על גב שסודות אחרים הם בסוד אות ה' אבל זה הוא בסודות ספרו של חנוך וכך הוא באמת.

³¹⁵ ז"ל בשלימות: האי אית ליה חמש רתיכין דנפקי מנו ההוא נהירו דבוצינא כד סלקא לאתרה

ואתכנישת לבתר דעבדת משחתא

ה' הוא בתרין עלמין שהם נוקבין בבינה ובמלכות³¹⁶, ע"ש שהם נפקין מבוצינא. וידוע כי י"ה שרשם בב' עליונים שהם שרשים דכולהו אורא ובוצינא³¹⁷, שי' הוא מאורא וה' הוא מבוצינא דקרדינותא, שזה שורש דכורא אבא, וזה שורש אימא, והם ה"ג דנפקין מבוצינא דקרדינותא ששם קו המדה בג' קוין, ימין ושמאל והאמצעי מכריע אוהו בב' הקוין, והוא צורת ה' ממש³¹⁸, ולכן שם שורש אות ה'. וגם דשם שורש ה"ח וה"ג דאורא בטש גו בוצינא³¹⁹ בוונג נעלם³²⁰, שבו קיום העולם, והנה סמ' דגבורות הוא לסלקא לעילא שהם המ"ן והבידורים דסלקין לעילא לבוצינא דקרדינותא במו"ס, ולכן אמר דה' אית לה חמש רתיכין כד סלקא לאתרי' בסוד מ"ן, ואלו ה' עילאין דנפקין מגו בוצינא הם נ' פלאות, שהם בסוד אמון מופלא ומכוסה³²¹, ולכן הם סלקין לה לעילא לנוק. וע"ז אמר דוד, גל עיני ואביטה נפלאות כו' (&), כידוע שגוונג דעינין שבהם הראיה הוא מבוצינא דקרדינותא, אבל אור דאורא הוא האור שאין בו גוונג רק מיניה איתנהירו גוונג כמ"ש בכ"מ.

וה' ע"ב} והנה כמו שיש ה"ג שהם נ' פלאות מסט' דבוצינא, כמו כן הם ה"ח ואקרונ ג"כ נ' פלאות שהם מאורא, שהוא נהורא דעינא בת עין³²², ולכן ה' דיוקנא דילה בתרין גוונג,

ר"ל שב' הקוין של אות ד' של ה' הם בצורת ב' נונגין כזה , ונקודה באמצע הוא ה'. וי"ל דהוא סוד ה"ח וה"ג, והו' באמצע הוא יסוד שהוא הדעת³²⁴ באמצע בין הסדים לגבורות, והוא קיימא שם לאתעטרא דהם ב' עטרין של הדעת, והוא הו' שבה, וכן הוא בה' תתאה בדרגא

ואלין אקרונ נפלאות נ' פלאות רזא דא בעא דוד מלכא למיקם על חמש רתיכין אלין כד"א גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך ואלין כד נהרין וסלקין לה לאתעטא אתעבידו חמש לנהראגו חמש דלתתא ודנפקו מינה

ואינהו נ' פלאות נהרין וסלקין לה לעילא ואתעטן ואתקשרן גו אינון תשע סמכין אחרנין ואינון תשע סלקין לאת יו"ד לעילא לעילא

תרגום: לזה יש חמש מרכבות שיוצאות מתוך האור של המאור כשעולה למקומה ומתכנסת לאחר שעשתה מדידה

ואלו נקראים נפלאות נ' פלאות על סוד זה רצה דוד המלך לעמד על חמש מרכבות הללו כמו שנאמר (תהלים קיט יח) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך וכשאלו מאירים ומעלה אותה להתעטר נעשים חמש להאיר לתוך החמש שלמטה ושיצאו ממנה

ואותם נ' פלאות מאירים ומעלים אותה למעלה ומתעטרים ונקשרים בתוך אותם תשעת העמודים האחרים ואותם התשעה מעלים את האות יו"ד למעלה למעלה

³¹⁶ עי' זהר ח"א לד ע"א

³¹⁷ עי' בהגרא"ב ספד"צ ו ע"א: והכלל מחו"ב דרדל"א יצאו אורא ובוצינא.

³¹⁸ עי' ע"ח שער אח"ף פרק ג', בצורת ה' ה'.

³¹⁹ עי' אד"ז רפט ע"ב בעניין מש"כ שם בטש מאן דבטש וכו'.

³²⁰ עי' בהגרא"ב בספד"צ יג ע"א שבטישה היא זווג נעלם.

³²¹ עי' תיקו"ז (צ ע"ב): בראשית תמן איש דאתמר ביה ויעקב איש תם ודא יומא תליתאה דהא תלת אומנין הוו עד הכא יומא קדמאה ויומא תניינא ויומא תליתאה כל חד אפיק אומנותיה יומא קדמאה אמר ליה ההוא אמון מופלא ומכוסה דאיהו אי"ן כליל תלת ספירן א' כתר י' חכמה ו' בינה וה' אתון מנצפ"ך מעלמא דאתי אינון לקבל ה' עלאה

תרגום: בראשית שם איש שנאמר בו ויעקב איש תם וזה היום השלישי שהרי שלשה אמנים היו עד כאן היום הראשון והיום השני והיום השלישי כל אחד הוציא את אמנותו היום הראשון אמר לו אותו אמון מפלא ומכסה שהוא אי"ן הכולל שלש ספירות א' כתר י' חכמה ו' בינה וה' אותיות מנצפ"ך מהעולם הבא הם כנגד ה' העליונה

³²² עי' זהר ח"א רכו ע"א שזה מלכות.

³²³ עי' זהר ח"א לא ע"ב, ועי' תיקו"ז ע ע"ב וגר"א שם אבל לא מוזכר שם שזה אורא.

³²⁴ עי' ליעל הערה 181.

דנוקבא. והנה אלו ב' פעמים נ' פלאות כלולים בכתר, שהרי הדעת הוא ב' עטרין שמקבל משם כמ"ש"ל, ולכן הוא ק' רק שם בכתר הם ביחודא חדא, דשם תמיד הגבורות נכללים ומתבסמין בחסדים. אבל כשבאים למלכות, שם הוא בסוד מצה פרוסה³²⁵, מתחלק לב' נונין והוא סוד ד' דאדנ"י שהוא הרביעי לאי"ן, ג"ר שמתחלק בק', שהד' הוא צורת ב' נונין כמ"ש בד' של ה':

ווכמ"ש בס"פ לך לך כו"ן ר"ל כמ"ש בזוהר שם ע"פ הצות לילה אקום כו', וז"ל: דהא לילה דינא דמלכותא איהו ובכל אתר דינא הוא והאי דקאמר הצות בגין דינקא בתרי גוויי בדינא וחסד ודאי פלוגתא קדמייתא דינא הוא דהא פלוגתא אחרא נהירא אנפאה בסמ' דחסד, וע"ד הצות לילה כתיב ודאי³²⁶, עכ"ל. והכוונה בזה כנודע שבחצות הראשון אז זמן השינה, שאז הנוקבא היא חוזרת באחורי הדכורא ונדבכת עמו, ואז הם בסוד עט' דגבורות. ואחר הצות אז ננסרת ממנו ובאה לפניו, כידוע בסוד זווג הצות בלאה בבחי' פב"פ, ומחצות ואילך מתחיל גם רחל להתתקן ע"י הצדיקים שעוסקים בתורה, שאז מעלים אותה הנקודה מבריאה לאצילות ועושים אותה בסוד פרצוף בבוקר בעת תפלת י"ח, שמזדווגת עמו בבחי'

- מאיר הבאר -

³²⁵ עי' תיקו"ז (כ ע"ב): כמה דנקודה י' איהי מדה לעשר יריען אך היריעה האחת דא ו' כך איהי אמה מסטרא דאות ו' כלילא מעשר אמות הה"ד עשר אמות אורך הקרש ודא י' ואמה ה' עלאה וחצי האמה ה' תתאה ואמאי אתקרי ה' תתאה חצי האמה בגין דאתקרי מצה פרוסה לחם עוני תרגום: כמו שנקודה י' היא מדה לעשר יריעות, "אורך היריעה האחת" (שמות כו ב), זה ו', כך היא אמה מצד האות ו' כלולה מעשר אמות, זהו שכתוב "עשר אמות ארך הקרש", וזה י', ואמה ה' עליונה, וחצי האמה ה' תחתונה. ולמה נקראת ה' התחתונה חצי האמה, משום שנקראת מצה פרוסה, לחם עוני.

ועי' עוד (כט ע"ב): דבגינייהו הוות מצה פרוסה לחם עני עני ודאי ובהוא זמנא תהא שלימה כגוונא דחברתה דאיהי מצה שלימה הה"ד (ישעיה ל') והיה אור הלבנה כאור החמה ואמאי הוות מצה פרוסה בגין דאסתלק מנה ו' רגל דילה למהוי לה מצוה ומצה פרוסה אשתארת ד' ובגין דא מצה פרוסה ד' מצה שלימה ה' ובגין דא אמרין הלל גמור והלל שאינו גמור בפסח לקבל מצה שלימה ומצה פרוסה תרגום: שבגללם היתה מצה פרוסה לחם עני, עני ודאי. ובאותו זמן תהיה שלמה, כמו שחברתה שהיא מצה שלמה, זהו שכתוב "והיה אור הלבנה כאור החמה" (ישעיה ל &), ולמה היתה מצה פרוסה, משום שהסתלק ממונה ו', הרגל שלה להיות בו כמו מצוה, ומצה פרוסה נשארה ד', ומשום זה מצה פרוסה ד', מצה שלמה ה', ולכן אומרים הלל גמור והלל שאינו גמור בפסח, כנגד מצה שלמה ומצה פרוסה.

³²⁶ ז"ל בשלימות: תא חזי לילה דינא בכל אתר והא אוקימנא מלי והכי הוא ודאי והא אתער קמי דרבי שמעון אמר ההוא ינוקא בריה דההוא גברא אי הכי אמאי כתיב (תהלים קיט סב) חצות לילה א"ל הא אתמר בפלגות ליליא מלכותא דשמיא אתערת אמר אנא שמענא מלה אמר ליה רבי אבא אימא ברי טב³²⁶ דהא מלה דפומך קלא דבוצינא להוי אמר אנא שמענא דהא לילה דינא דמלכותא איהו ובכל אתר דינא הוא והאי דקאמר חצות בגין דינקא בתרי גוויי (חצות)³²⁶ בדינא וחסד וודאי פלגותא קדמייתא דינא הוא דהא פלגותא אחרא נהירו אנפאה בסטרא דחסד ועל דא חצות לילה כתיב ודאי קם רבי אבא ושוי ידוי ברישיה וברכיה אמר ודאי חשיבנא דחכמתא לא אשתכח בר באינן זכאי דזכו בה השתא חמינא דאפילו ינוקי בדרא דרבי שמעון זכו לחכמתא עלאה זכאה אנת רבי שמעון ווי לדרא דאנת תסתלק מניה יתבו עד צפרא ואשתדלו באורייתא:

תרגום: בא וראה, הלילה הוא דין בכל מקום, והרי העמדנו את הדברים, וכך הוא ודאי. והרי הערתי לפני רבי שמעון. אמר אותו הילד בנו של אותו האיש, אם כך, למה כתוב "חצות לילה". אמר לו, הרי נאמר שבחצות הלילה מתעוררת מלכות השמים. אמר, אני שמעתי דבר. אמר לו רבי אבא, אמר בני טוב, שהרי דבר פיק יהיה קול הנר. אמר, אני שמעתי, שהרי הלילה הוא דין המלכות, ובכל מקום הוא דין. וזה שאמר חצות, משום שיונקת בשני צבעים (חצות), בדין וחסד. וודאי שהמחצית הראשונה היא דין, שהרי במחצית האחרת היא מאירה פניה בצד החסד, ועל כן חצות לילה כתוב ודאי. קם רבי אבא ושם ידו בראשו ובירך אותו. אמר, ודאי חשבתי שאין נמצאת חכמה, רק באותם הצדיקים שזכו בה. כעת ראיתי שאפילו ילדים בדור של רבי שמעון זכו לחכמה עליונה. אשריך רבי שמעון. אוי לדור שאתה תסתלק ממנו. ישבו עד הבוקר והתעסקו בתורה.

פב"ב. וז"ש חצות לילה כו', שאז נחלקת מדכורא, והם ב' פרצופים. וידוע שהם נכללים בסוד נו"ן פשוטה שהם זו"נ, נ' כפופה בנוקבא בשמאלא, ונו"ן פשוטה בימינא בדכורא, {ט ע"א} ו' בינייהו הוא יסוד שביניהם, וכמ"ש רבינו בפ"י לזוהר פ' בהעלותך (יהל אור ח"ג יג ע"ב), יעו"ש. ולכן נגדס בסט"א הם לויתן נחש בריח ולויתן נחש עקלתון, שהם דו"נ דסט"א שהם ג"כ ב' נונין, נ' דנחש ון' דשטן, נ' דנחש בשמאלא היא כפופה הוא נוקבא דיליה, זנבא³²⁷ בפומיה (דפ"ד לו ע"ב) שבו מפתה³²⁸, כי נופת תטופנה כו' (&), והיא נחש עקלתון ואינו נראה הרע בתחלה שמראה קצת טוב שבה לאדם בפיתויין דיליה. ון' דשטן הוא דכורא בימינא שהוא אינו רע כ"כ כמו נוקבא דיליה כידוע, והוא המרגל כאן בארץ, ועולה לשמים ומסטיין, ולכן הוא פשוט, סולם מוצב ארצה כו' (&), וכמ"ש בזה במ"א באריכות (&). ובסוד כלילת דו"נ דסט"א הוא סוד ק', ק' דח"ק בעשיה, כמ"ש רבינו בליקוטים (יהל אור ח"ב מ ע"ד³²⁹), והוא כללות דו"נ ימינא ושמאלא דסט"א דשם. וסוד זה נרמז ברע"מ פ' פינחס (רנב ע"א) ועוד גער חית קנה יתבר רגל ק' מן קנה וישתאר הנ"ה מיד הנה ה' אלהים בחזק יבוא ראשון לציון הנה הנם כו'³³⁰. והוא שכ"ז שנוקבא דקדושה בגלותא בסוד לילה בתוקפא דדינא, בסוד ליל בלא

- מאיר הבאר -

נדצ"ל זנב"ה.³²⁷

עי' בהגרא בספד"צ לו ע"ב שנוק' דסט"א מפתה, ודכר מקטרג.³²⁸

ז"ל, סוד ח"ק ט"ר י"ש ג' עולמות ב"ע, בריאה כלו טוב, ויצירה ע"ה ט"ר, ועשיה כלו רע, ושרשן למעלה חו"ב שניהם רחמים, וחו"ג, ונו"ה, שהן ג' הכללות, ג' שמות שכוללן הכל, א"א, ז"א, ונוק', אק"ק, והשם בכתיבתו, ובקריאתו, עכ"ל, ועי' עוד יהל אור ח"ב ט"ו ע"ד וז"ל, בין בקדושה ובין בסט"א אית ימינא ושמאלא דו"נ והן בג' עולמות ב"ע למעלה שניהם טובים ובעשיה מדור הקליפות שניהם רעים, כי ימינא הוא חנף ומרע שמראה טוב לב"א, ושמאלא בעל מחלוקת איש לשון בל כו', והן אותיות ח"ק ומספרם גיהנם והן דכר ונוק' דגיהנם, וביצירה ע"ה ט"ר מטה ונחש, ושם ב' אתון ט"ר, אבל בבריאה כולו טוב והוא בנשמתא כי אין בה חטא לעולם כי היא מסתלקת קודם החטא, ושם ב' אתון י"ש, או"ר ומנח"ה, עכ"ל.

ז"ל: ובגין דא ח' דאיהו חוטא זעירא תבר לה ויעול ה' באתרהא דבקדמיתא קנה וסוף קמלו קנה שלטנותא דרומי וסוף לכל מלכין דעתיד קב"ה לתברא ליה גער חית קנה גער חיה בישא ח' מן חמץ ואתבר רגליה מן מחמצת דאתמר בה (&) רגליה יורדות מות ועוד גער חית קנה יתבר רגל קוף מן קנה וישתאר הנה מיד (&) הנה יי' אלהים בחזק יבא (&) ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן הנה ס' בתר אלף ומאתן ואמר בוצינא קדישא (&) כל הנפש לבית יעקב ששים ושש ששים לאתערותא דמשיח ראשון ושש לאתערותא דמשיח שני אשתארו ו' שנים לע"ב לקיים בהו (&) שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך ואספת את תבואתה דאתמר קדש ישראל ליי' ראשית תבואתה אם כן מה כתיב לעיל (&) רנו ליעקב שמחה אלא ארבע גאולות עתידין למהוי לקבל ארבע כוסות דפסח בגין דישראל מפוזרין בארבע פנות עלמא ואינן דיהון רחוקין מאומין אקדימו לרנו ותניינן לשתין ותליתאין לשתין ושית ורביעאין לע"ב ופורקנין אלין יהון בארבע חיון בשם יהו"ה דרכיב עלייהו הה"ד (&) כי תרכב על סוסך מרכבותיך ישועה דלקבלייהו יתער לתתא ארבע דגלין ותריסר שבטין ברזא דיהו"ה מלך יהו"ה מלך יהו"ה ימלוך לעולם ועד תריסר אתון אינן לקבל תריסר שבטין וי"ב אנפין דתלת אבהן דאתמר עלייהו האבות הן הן המרכבה ואינן עשר שבטין אלף שנין תרין שבטין מאתן שנין ומי"ב אתון תליין ע"ב שמהן דאינן ע"ב שנין בתר אלף ומאתן ואינן כ"ד לכל חיה מתלת חיון כ"ד רזא דיליה (&) וקרא זה אל זה ואמר ואינן תלת כתות מן כ"ד צורות כת אחת אומרת קדוש וכת תניינא אומרת קדוש וכת תליתאה אומרת קדוש מיד אתער שמאלא במ"ב אתון דעבד דינא בעמלק:

תרגום: ומשום זה ח' שהוא חוט קטן, תשבר אותה, ותכנס ה' במקומה. שבתחלה קנה וסוף קמלו. קנה שלטון של רומי וסוף לכל המלכיות, שעתידין הקדוש ברוך הוא לשבור אותו. "גער חית קנה" גער חיה רעה, ח' מחמץ, ושבר רגליה מן המחמצת, שנאמר בה "רגליה יורדות מות". ועוד "גער חית קנה" ישבר רגל הקו"ף מקנה וישאר הנה, מיד "הנה ה' אלהים בחזק יבא" "ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן". הנה ס' אחר אלף ומאתים. ואמר הנר הקדוש, "כל הנפש לבית יעקב ששים ושש", ששים להתעוררות של משיח ראשון, ושש להתעוררות משיח שני, נשארו שש שנים לשבעים ושנים, לקיים בהם "שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך ואספת את תבואתה", שנאמר "קדש ישראל לה' ראשית תבואתה". אם כן מה כתוב למעלה "רנו ליעקב שמחה", אלא ארבע גאולות

ה',³³¹ כמ"ש משא דומה כו' שומר מה מליל כו' (ישעיה כא יא), ואז היא בסוד אב"א דבוקים בכותל א'³³², דו"ג, היא בסוד ק'. ולכן עי"ז יונק הסט"א מרגלי דקוף, שהוא סוד בא גבריאל ונעץ קנה בים בימא רבא ותהומא רבה (שבת &) כי רגליה יורדות כו' (&). והוא הנחש הנושך בעקב דילה שבשמאלא³³³, אבל לעתיד לבא שאז יתגלה חסד בפום אמה³³⁴, אז הוט של חסד נהיר ואנהירו אנפאה, מה שעכשיו נאמר עליה שחורה אני כו' (שיה"ש א ה), אל תראוני שאני שחרחורת כו' (&). וכד נהירו אנפאה, אז היא בסוד לילה, והוא חצות לילה דאתפלג כתר א דמלכותא וכמ"ש בפ' בא (דף לו ע"א), ר"ש אמר בשעתא דאתפלג כתר א קדישא אתערב בה דכורא ומאן דכורא חסד עילאה. והוא כמ"ש, שאז בחצות זמן הנסירה, שלאה באה בבחי' פב"פ [נהג"ה והוא דכורא של נוק' כמ"ש רבינו בליקוטים ע"כ³³⁵], ואז חסד ג"כ כלול בה דאתבסמת ע"י חסדים דדכורא, שהם ב' נונין ו' בינייהו, יסוד דמחברם.

והנה ידוע כי כתר הוא שותף השלישי דמתחבר עם זו"ג בזווגא דלהון, ותחלה כשהם דבוקים אז החו"ג כלולים שניהם בב' עטרין בשרשם בכתר, ולכן הוא בסוד קו"ף. ובשעת הנסירה לאזדווגא עמו פב"פ, אז אתפליג הק' של כתר לב' נונין, ה"ח לדכורא וה"ג לנוקבא, ולכן צריכה לאזדווגא ולאבתבסמא ע"י דכורא. וכן הוא שם (דף לד לו ע"ב) ע"פ בחצות הלילה כו' האי כתר א דאתקרי זאת כו' כי מאיש לוקחה זאת כו' אוף הכא כולא כליל בפלגות ליליא כו' בחד שעתא חוור לישראל ואוכם לעכו"ם כו' אוף הכי בחצות כמפלג כו'³³⁶, ע"ש כל הענין

עתידות להיות כנגד ארבע כוסות של פסח, משום שישראל מפוזרים בארבע פנות העולם, ואלו שיהיו רחוקים מהאומות יקדימו לרנו, והשניים לששים, והשלישיים לששים ושש, והרביעיים לשבעים ושנים. וגאולות אלו יהיו בארבע חיות בשם יה"ה שרוכב עליהם, זהו שכתוב "כי תרכב על סוסך מרכבותיך ישועה", שכנגדם יעורר למטה ארבעה דגלים ושנים עשר שבטים, בסוד של יה"ה מלך יה"ה מלך יה"ה ימלך לעלם ועד, שתים עשרה אותיות הן כנגד שנים עשר שבטים, ושנים עשר פנים של שלשת האבות שנאמר עליהם, האבות הן הן המרכבה. והם עשרה שבטים, אלף שנים, שני שבטים, מאתים שנה, ומ"ב אותיות תלויים ע"ב שמות, שהם ע"ב שנים אחר האלף ומאתים. והם כ"ד לכל חיה משלש חיות. כ"ד הסוד שלו "וקרא זה אל זה ואמר", והם שלש כתות מל"ד צורות, כת אחת אומרת קדוש, וכת שניה אומרת קדוש, וכת שלישית אומרת קדוש, מיד מתעורר השמאל במ"ב אותיות ועושה דין בעמלק.

³³¹ ע"י זהר ח,ב, לח ע"ב וע"י שעה"כ דרושי סדר שבת דרוש א'.

³³² ע"י ע"ח שער ח פרק ו'.

³³³ ע"י זהר חלק א דף כו ע"ב: נצח שוקא ימינא ומניה אתשקיין משריאי דנוריא"ל, ועמיה מטה ראובן ותרין שבטין עמיה, הוד שוקא שמאלא דעלה אתמר ליעקב (בראשית לב לב) והוא צולע על ירכו, ומניה אתשקיין משריאי דרפאל, דאיהו ממנא על אסוותא דגלותא, ועמיה מטה אפרים ותרין שבטין.

תרגום:

³³⁴ ע"י אד"ר קמב ע"א.

³³⁵ ע"י תיקו,ז עם בהגר"א קנח ע"א. אבל נ"ל שזה זהר ח"א צו ע"א ועוד כמה מקומות.

³³⁶ ז"ל: ועוד שאלתא דילכוון יתיר על מטול דלא יכיל בעירא³³⁶ למסבל אמאי הוה בפלגות ליליא ולא ביממא ואמאי מיתו כל אינון חלשין דבתר רחיא אלא כלא רזא עלאה הוא בין מחצדי חקלא וכלא אתכשר (נ"א אתבשר) בנביאה מהימנא זכאה חולקיה דמשה דעליה כתיב (שם מה ג) יפית מבני אדם הוצק חן בשפתותיך על כן ברכך אלה"ם לעולם (שם ח) אהבת צדק ותשנא רשע על כן משחך אלה"ם אלה"ך שמן ששון מחבריך (&) יפית מבני אדם משת וחנוך הוצק חן בשפתותיך מנח ובניו על כן משחך אלה"ם אלה"ך מאברהם ויצחק שמן ששון מיעקב מחבריך משאר נביאי וכי גבר דסליק בדרגין עלאין דלא סליק בר נש אחרא לא ידע מה דאמר אלא הכי תנינן האי כתר א דאקרי זא"ת אתקרי אש"ה כמה דאת אמר (בראשית ב כג) לזאת יקרא אשה אמאי משום כי מאיש לקחה זאת מאן הוא איש ההוא דאקרי זה ודא הוא איש דכר כמה דאת אמר (שמות לב א) כי זה משה האיש הזה ואקרי איש זה וזה איש וזאת אתנסיבת מזה דאקרי זכר ובגין דא איהי תמר דכר ונוקבא דלא סליק דא בלא

באריכות. וכן הוא בגאולה האחרונה, כמ"ש כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נ'פלאות (&).
 לכן גם אז יתפלג כתרא קדישא מסוד ק' לב' נונין, וישתאר ה' שהוא צורת ב' נונין כמ"ש"ל.
 והוא סוד שבירת רגל הק' דק'נה, וישאר ה'נה. וכמ"ש לעת תמוט רגלם כו' (&).
 וז"ש רבינו כאן [וכשהיא בחו"ג אתקריאת קו"ף] ר"ל בעת שדבוקה אב"א נכללים
 יחד, וכד נהירו אנפאה בסמ' דחסד שאז אתהדרת אנפין באנפין, אז אתקריאת נו"ן שהוא
 זוונא דזו"ג ואתפליג ליליא, והיא מתבסמת מדכורא ע"י הו' שביניהם:
 [ויהי בנסוע כו'] ר"ל כמ"ש בזוהר פ' בהעלותך (קנה ע"א) ויהי בנסוע הארון כו' ר"א
 אמר כו' נ' דאיהו מנוזר לאחורא אמאי בתרי דוכתי כו' נ' כפופה נוק' נו"ן פשוטה כללא דדו"ג
 כו', ועיי"ש כל הענין באריכות³³⁷. ובבאורי רבינו שם (יהל אור ח"ג יג ע"ב), שנ' הוא סוד

דא תמר כמה דאת אמר (שיר ג ו) כתמרות עשן מה עשן סליק חוור ואוכם אוף הכא כלא כליל בה
 בפלגות ליליא למעבד נימוסוי בחד שעתא חוור לישראל ואוכם לעעכו"ם:
 ובעוד דהאי ליליא לא אתפלג לא עביד נימוסוי מנא לן מאברהם דכתיב (בראשית יד טו) ויחלק
 עליהם לילה דאתפלג למעבד נימוסוי אוף הכא משה אמר כחצות³³⁶ (מהו כחצות כמה דאת אמר (מ"א
 & יח לו) כעלות המנחה (איוב ה כו) כעלות גדיש אוף הכא כחצות³³⁶) כמפלג דמשה ידע דלא יעביד
 נימוסוי עד דאתפלג והכי הוה דלא עביד ליליא נימוסוי עד דאתפלג בפלגות בתראה עבד נימוסוי הדא
 הוא דכתיב (&) ויהי בחצי הלילה מאי בחצי בפלגות בתראה בזמנא דאיהי שלטא ואשתכח האי זאת
 למעבד נימוסין תדירא וכל נימוסא דאתעביד בליליא בפלגותא בתראה אתעביד:
 תרגום: ועוד שאלה שלכם יותר על המשא שלא יכולה הבהמה לסבול למה היה בחצות הלילה ולא
 ביום ולמה מתו כל אותם החלשים שאחר הרחיים אלא הכל הוא סוד עליון בין קוצרי השדה והכל
 הכשר (התבשר) הנאמן. אשרי חלקו של משה שעליו כתוב "יפיית מבני אדם הוצק חן
 בשפתותיך על כן ברכך אלהים לעולם" אהבת צדק ותשנא רשע על כן משחך אלהים אלתיך שמן ששון
 מחברייך יפיית מבני אדם משת וחנוך הוצק חן בשפתותיך מנח ובניו על כן משחך אלהים אלתיך
 מאברהם ויצחק שמן ששון מיעקב מחברייך משאר נביאים וכי גבר שעולה בדרגות עליונות שלא עולה
 שום אדם אחר לא יודע מה שאומר. אלא כך שנינו הכתר הזה שנקרא זא"ת נקרא אש"ה כמו שנאמר
 לזאת יקרא אשה למה משום "כי מאיש לוקחה זאת" מי הוא איש אותו שנקרא "זה" וזהו איש זכר כמו
 שנאמר כי זה משה האיש הזה ונקרא איש זה וזה איש וזאת נלקחה מזה שנקרא זכר. ומשום כך
 התמר הזה זכר ונקבה שלא עולה זה בלי זה תמר כמו שנאמר כתמרות עשן מה עשן עולה לבן ושחור
 אף כך הכל כלול בה בחצות הלילה לעשות הנהגותיה בשעה אחת לבן לישראל ושחור לעובדי עבודת
 כוכבים ומזלות.

ועוד שהלילה הזה לא נחלק לא עושה הנהגותיו מנין לנו מאברהם שכתוב ויחלק עליהם לילה
 שנחלק לעשות הנהגותיו אף כאן משה אמר כחצות (מהו כחצות כמו שנאמר "כעלות המנחה" כעלות
 גדיש" אף כאן כחצות) כשמתחלק שמשו ידע שלא יעשה הנהגותיו עד שיתחלק. וכך היה שלא עשה
 הלילה הנהגותיו עד שהתחלק בחצי האחרון עשה הנהגותיו זהו שכתוב ויהי בחצי הלילה מה זה בחצי
 במחצית האחרונה בזמן שהיא שולטת ונמצאת זאת הזאת לעשות הנהגות תמיד וכל הנהגה שנעשית
 בלילה נעשית במחצית האחרונה.

³³⁷ ז"ל: ויהי בנסוע הארון ויאמר משה וגו' (&) רבי אלעזר אמר הכא אית לאסתכלא נ דאיהי (ס"א
 מנוזרא) מחזרא לאחורא הכא בתרי דוכתי אמאי ואי תימא נ כפופה הא ידיעה נ' כפופה נוקבא נ'
 פשוטה כללא דדכר ונוקבא והא אוקימנא באתר דא ויהי בנסוע הארון אמאי אתהדר לבתר כגוונא דא
 [ת"ח נ באשרי יושבי ביתך (&) לא אתמר בגין דהיא בגלותא והא אוקמוה חברייא דכתיב (עמוס ה ב)
 נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל וגו' אלא מה כתיב לעילא (&) וארון ברית יי' נוסע לפנייהם דרך
 שלשת ימים לתור להם מנוחה כיון דהוה נטיל ארונא נו"ן נטיל עליה (נ"א עמיה) והא שכינתא על גבי
 ארונא יתיב ת"ח חביבותא דקב"ה לגבייהו דישאל דהא אע"ג דאינון סטאן מארח מישר קב"ה לא בעי
 לשבקא לון ובכל זמנא אהדר אנפוי לקבלייהו דאי לאו הכי לא יקומון בעלמא:

תרגום: "ויהי בנסוע הארון ויאמר משה וגו'", רבי אלעזר אמר כאן יש להתבונן נ' שהיא (חוזרת)
 מחזרת לאחור כאן בשני מקומות למה. ואם תאמר נ' כפופה, הרי ידוע נ' כפופה נקבה, נ' פשוטה כלל
 של זכר ונקבה, והרי בארנו במקום זה "ויהי בנסוע הארון", למה חזר לאחור כך כדוגמא זה. בא וראה
 נ' באשרי יושבי ביתך לא נאמרה, משום שהיא בגלות, והרי פרשוה החברים שכתוב "נפלה לא תוסיף
 קום בתולת ישראל וגו'", אלא מה כתוב למעלה "וארון ברית ה' נוסע לפנייהם דרך שלשת ימים לתור
 להם מנוחה", כיון שהיא נוסע הארון נו"ן נוסעת עליו (עמו), והרי השכינה יושבת על גבי הארון. בא

הנוקבא דבגלותא רישא שכיבת לעפרא, וזנבא מדבר, וצד הרחב הוא רישא דילה, ונ' הוא סימנא דגלותא, שלכן לא נאמר נו"ן באשרי (&), שלכן עי"ז אין הפסק בין ס' למ' שהם יונקים מאחורים דבינה, שמשם נאחו ס"מ. אבל כיון שקם נו"ן ביניה, או אתבדרי ס"מ זה לכאן וזה לכאן. [נהג"ה והם סוד דו"נ דסמ"א³³⁸, ס' דכורא שהוא ו', וד' נוק' שהיא מ"ם כידוע, ע"כ. וע"ש ג"כ שהשכינה בין ב' צדיקים, צדיק עליון לצדיק שהוא ישראל, ומ"ם וסמ"ך הם בינה ותבונה, מ"ם כד היא רביעא על בנין³³⁹, ובשעתא דסתימא³⁴⁰ נק' סמ"ך. נמצא כי יסוד ארון נק' סמך שיתין מקורין דיסוד דמקבל מאימא, וישראל בסוד מ"ם, ובגלותא אהדר נו"ן אנפוי לגבי דסמ"ך בסוד סומך ה' לכל הנופלים, כמ"ש חזר וסמכם ברוה"ק (ברכות &). והנופלים הם יסוד ומלכות דת"ת אסתליק לעילא כו', ונהטעם כי יסוד יוסף יתום מאימא, וכן מל' שנסתיימת בחזה ובהוד, ולכן הם נופלים שאין להם על מה שיסמוכו ע"כ].

והפיכת הנ' בא"ב מסמ"ך למ' הוא בסוד רביעא על בנין על ישראל, ע"ש שהאריך בדברים נוראים, ובזה תבין דברי רבינו כאן מ"ש, ויפוצו אויביך כו' ובנוחה יאמר כו', בסוד זווגא דילה נייחא דכול, והם ב' נונין של ויהי בנסוע ושל ובנוחה. [ע"ש בדברי רבינו³⁴¹ סוד נורא בענין סדור התפלה מפסוקי דזמרי' עד עלינו בסוד פ' ויהי בנסוע ובנוחה, ע"כ]. ולפי מה שכתב שב' נונין הם בדכורא ונוקבא, ה"ח וה"ג, ובזווגא דלהון אז כתר שותף השלישי שורה עליהם, ושם הוא סוד יחודא דכולא, שהם כל א' נותן ה' חלקים והקב"ה נותן עשר דברים כנגד שניהם³⁴², לכן שם אות ק', ואז היא מקבלת ק' ברכאין והבן מאד:

[וזה סוד של שרי אלפים כו'] ר"ל שכל שררות וממשלה הם בסוד כתר ומלכות, שהוא כתר מלוכה, וכמ"ש לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש כו' (&) אפי' ריש גרנותא כו'³⁴³, וכולם מסוד הכתר, שגם מלכותא דלתתא נעשה כתר לדרגין שתחתיה, ולכן כל השרים ומושלים הוא משם בסוד כתר. וכן בישראל כולם היו בדרגא דאי"ק שהוא בכתר כמ"ש (ד ע"ב ה ע"א), והם שרי אלפים בא', ושרי מאות בק', ושרי עשרות בי', וכן שרי חמשים בק', שהוא סוד ק' דאתפליג לב' נונין שהם בס' (ט ע"ב) דרגין, כשהם בכללא חדא הם בק', וכשנחלקת לב' הם שרי חמשים, ולכן אין שר לחצי אלף או לחצי עשרות רק למאות שהיא ב'

וראה חביבות הקדוש ברוך הוא לגבי ישראל, שהרי אף על גב שהם סוטים מדרך הישר, הקדוש ברוך הוא לא רוצה לעזבם, ובכל זמן מחזיר פניו כנגדם, שאם לא כך לא יעמדו בעולם.
³³⁸ עי' יהלאור ח"ג יג ע"ג.

³³⁹ היינו בחסרון שאין זכות בתחתונים, עי' ע"ח שער טו.

³⁴⁰ עי' ספד"צ טו ע"ב סתים לאימא דהא אתפתחת ליה דנפיק מינה. ופי' הגר"א שם שזה זמן

התיקון.

³⁴¹ יג ע"ד.

³⁴² עי' גמ' נדה

(1) תלמוד בבלי מסכת נדה דף לא/א

נמצא הולד מלובן ומזורז תנא המשמש מטתו ליום תשעים כאילו שופך דמים מנא ידע אלא אמר אביי משמש והולך ושומר פתאים ה' תנו רבנן שלשה שותפין יש באדם הקדוש ברוך הוא ואביו ואמו אביו מזריע הלובן שממנו עצמות וגידים וצפרנים ומוח שבראשו ולובן שבעין אמו מזרעת אודם שממנו עור ובשר ושערות ושחור שבעין והקדוש ברוך הוא נותן בו רוח ונשמה וקלסתר פנים וראיית העין ושמיעת האוזן ודבור פה והלוך רגלים ובינה והשכל וכיון שהגיע זמנו להפטר מן העולם הקדוש ברוך הוא נוטל חלקו וחלק אביו ואמו מניח לפנייהם אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי פוץ מלחא ושדי בשרא כללכא דרש רב חיננא בר פפא מאי דכתיב עושה גדולות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר

³⁴³ עי' ב"ב צא ע"ב: והמתנשא לכל לראש אמר רב חנן בר רבא אמר רב אפי' ריש גרנותא משמיא מוקמי ליה.

דרגין שבה כמ"ש:

[וידוע ששיעור קומת המלכות כו'] ר"ל, נותן טעם למה אין כי אם ד' דרגין: שרי אלפים, ושרי מאות כו', והוא כי הם בסוד מקום המלכות, ועיקר מקומה כידוע שהיא בד' תחתונות, דרכורא בנהי"מ שלו³⁴⁴, שע"ז נאמר מי זאת הנשקפה כמו שחר כו' (שיה"ש ו' י)³⁴⁵, שהם בד' דרגין הנ"ל, כמו שחר ביסוד, ששם אור הבוקר חסד דאתגליא שם, וכמ"ש בזוהר פ' מקץ (רג ע"א) ע"פ הבקר אור כו' (&) דהא בשעתא דאתי בוקר לא שלטא דינא כלל אלא כולא נהיר בסט' דאברהם, מנוגה ממטר דא הוא סטרא דיוסף הצדיק, ע"ש כל הענין באריכות³⁴⁶. וכן מבואר בכ"מ, יפה כלבנה בסט' דהוד, ברה כחמה בסט' דנצח³⁴⁷, ששם ב' מאורות, כידוע דאיהו בנצח ואיהי בהוד כו'³⁴⁸. איומה כנדגלות, היא הרביעית שהיא מלכות,

- מאיר הבאר -

³⁴⁴ עי' לעיל הערה 82.

³⁴⁵ לא מצאתי קשר בין דברי הרב כאן לפסוק בשיה"ש וצ"ע.

³⁴⁶ ז"ל: יזרח שמש דא הוא יעקב דנהירו דיליה דנהירו דההוא בקר בקר לא עבות בגין דההוא בקר לאו איהו חשוך אלא נהיר דהא בשעתא דאתי בקר לא שלטא דינא כלל אלא כלא נהיר בסטרא דאברהם מנגה ממטר דא הוא סטרא דיוסף הצדיק דאיהו אמטיר על ארעא לאפקא דשאה וכל טיבו דעלמא:

אמר רבי שמעון תא חזי בשעתא דליליא עאל ופריש גדפוי על עלמא כמה גרדיני טהירין זמינין לנפקא ולשלטאה בעלמא וכמה מאריהון דדינין מתערין בכמה סטרין לזנייהו ושלטי על עלמא כיון דאתי צפרא ונהיר כלהו מסתלקי ולא שלטי וכל חד וחד עאל לדוכתיה ותב לאתריה כמה דאת אמר (&) הבקר אור דא בקר דאברהם (&) והאנשים שלחו אלין מאריהון דדינא דהווי שלטין בליליא המה וחמוריהם (ס"א המה אינון מאריהון דדינא דקאמרן וחמוריהם) אינון גרדיני נימוסין דאתיין מסטרא דמסאבא דלאו אינון קדישין ולא שלטין ולא אתחזון מכי אתי צפרא ואינון מסטרא דאינון חמרי גרדיני נימוסין³⁴⁶ דקאמרן דהא לית לך דרגין עלאין דלא איתאי בהו ימינא ושמאלא רחמי ודינא דרגין על דרגין קדישין מסטרא דקדושה ומסאבין מסטרא דמסאבא וכלהו דרגין על דרגין אלין על אלין ובכל אתר דבקר דאברהם אתער בעלמא כלהו מתעברי ולא שלטי בגין דלית לון (ז"ח קיומא) לקיימא בסטר ימינא אלא בסטר שמאלא וקב"ה עבד יממא וליליא לאנהגא כל חד וחד לסטריה כדקא חזי ליה זכאה חולקהון דישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי:

תרגום: יזרח שמש, זהו יעקב, שאורו כאורו של אותו בוקר. "בוקר לא עבות", משום שאותו בוקר אינו חשוך אלא מאיר, שהרי בשעה שבא הבוקר, הדין לא שולט כלל, אלא הכל מאיר בצד של אברהם. "מנגה ממטר", זהו הצד של יוסף הצדיק, שהוא ממטיר על הארץ להוציא דשא וכל טוב העולם.

אמר רבי שמעון, בא וראה, בשעה שנכנס הלילה ופורש כנפיו על העולם, כמה שומרים מזיקים מזומנים לצאת ולשלוט בעולם, וכמה בעלי הדינים מתעוררים בכמה צדדים למינם, ושולטים על העולם. כיון שמגיע הבוקר ומאיר, כולם מסתלקים ולא שולטים, וכל אחד ואחד נכנס למקומו ושב למקומו. כמו שנאמר "הבוקר אור", זה בוקר של אברהם. "והאנשים שולחו", אלו בעלי הדין, שהיו שולטים בלילה. "המה וחמוריהם", ("המה" אותם בעלי הדינים שאמרנו, "וחמוריהם") הם שומרי החוקים שבאים מצד הטומאה, שאינם קדושים ולא שולטים ולא נראים מאז שבא הבוקר. והם מצידם של אותם החמורים, שומרי החוקים שאמרנו. שהרי אין לך דרגות עליונות שאין בהם ימין ושמאל, רחמים ודין, דרגות על דרגות קדושות מצד הקדושה, וטמאות מצד הטומאה. וכולם דרגות על דרגות, אלו על אלו. ובכל מקום שמתעורר הבוקר של אברהם בעולם, כולם עוברים ולא שולטים, משום שאין להם (קיום) לעמוד בצד ימין, אלא בצד שמאל. והקדוש ברוך הוא עשה יומם ולילה להנהיג כל אחד ואחד לצד שלו כראוי לו. אשרי חלקם של ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

³⁴⁷ גם זה לא מצאתי.

³⁴⁸ מושג זה של "איהו בנצח ואיהי בהוד" מובא בע"ח אנ"כ ט' ועוד כמה מקומות בשם הזהר, אמנם חפשתי בספרי הזהר המצויים בידינו ולא מצאתי. איברא עי' לש"ו כללים ח"ב לב ע"ג, שמביא מקור לזה מתיקו"ז לד ע"א וז"ל התיקו"ז, תא חזי יקו"ק אדנ"י איהו קודשא בריך הוא ושכינתיה בתרין שוקין יקו"ק לימינא אדנ"י לשמאלא ואינון אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה בצדיק תרוייהו חד יאקדונק"י [תרגום: בא וראה הו"ה אדנ"י הוא הקב"ה ושכינתו בשני שוקים הו"ה בימין ואדנ"י בשמאל, ואלו הן המראה המאירה והמראה שאינה מאירה, בצדיק שניהם יחד יאקדונק"י], עכ"ל. וז"ל רבינו בביאורו שם ד"ה והיא משבחת כו' - ר"ל בהו"ה אקו"ק. והענין, כי הו"ה אקו"ק

דהיא איזומה כנדגלות שהם ג"ר, רגל הרביעי שבמרכבה, והם בסוד ד' אותיות אדנ"י בד' דרגין דילה, שאי"ן הוא ג"ר, והם נה"י דדכורא שהם נגד ג"ר דידה חב"ד, שלכן נגד זה הוא אותיות אנ"י דאדנ"י. וד' הוא הרביעית בחי' בעצמה, שהיא ד' דלית לה מנרמה כלום (&)³⁴⁹, והוא מלכות שבה. ולכן נגד זה היו ג"כ ד' מיני שררות בישראל, שרי אלפים בא' דאדנ"י, שרי מאות בד' דאדנ"י שהוא מתחלף בק' כמש"ל, שרי חמשים בנ' דילה, שרי עשרות בי' דילה, ולכן נק' ד' בסוד ה' ד' הוית (ספד"צ &) שתחלת שרשה ומקומה הוא רק בד' דרגין לבד, ואח"כ מקבלת ו' מז"א, שהוא נותן לה משלו מו"ק, שהם ה"ח וכללותם כמו שית', אז נעשית ה', וה' מורה על סוד ב' נונין שהם זו"ג, ו' בינייהו יסוד, והוא הו' שבה' וכמש"ל, ואז נעשית מלאה מק' ברכאין דכתר ששורה עליה.

וידוע ג"כ שו"ד הם סוד ס' ומ', והם ג"כ קו"ף בשלימותם, והוא סוד אותיות אבג"ד ה', שאב"ג הם דכורין שבאחורים א' א"ב אב"ג הוא יו"ד, י"ס דדכורא, ואח"כ ד' הוא נוקבא עומדת באחורים דילה, ותופסת ד"ס שלו. ואח"כ כשמקבלת מדכורא הו' נעשה ה', והם בסוד שיר פשוט כפול משולש ומרובע, כמ"ש בתיקונים (ד ע"א) שי' בכתר וי"ה בחו"ב יה"ו בחג"ת, ועד שם דרגא דדכורא, והם אב"ג הנ"ל באחורים שהולך ומתרבה, ואח"כ שיר מרובע בד' אתוון דהו"ה בנהי"מ שהם בנוקבא, ולכן נק' ו' דכורא שהוא מסתיים בו, ונוקבא מסתיימת בה' ונק' ה' תתאה והבן:

[וקבלתה ממנו ה"ח כו"ן ר"ל שו' שמקבלת מדכורא הוא ה"ח שמקבלת ממנו וכללותם ביסוד, שהה"ח הם מתפשטים עד הוד ואח"כ נכללים ביסוד כידוע. וכן הוא סוד ה"ג, כידוע שתחלה מקבלת ה"ג מאימא שאינם ממותקים, אבל אח"כ מקבלת מדכורא בביאה ראשונה ה"ג ממותקים, ועי"ז נעשית כלי³⁵⁰, ואז היא נעשית ה' שהם סוד ד' דרגין דנק' ב'ה'³⁵¹, שה' הוא בהיותה נשואה לבעלה, לזאת יקרא אשה כו' (&), והיינו שמקבלת ממנו ה"ג ממותקים, ועי"ז היא מעלה מ"ן תמיד, ולכן המנצפ"ך הם כפולות, והיינו שעיקרן נשאר בו, והיא מקבלת ממנו וא"כ הם ב' פעמים מנצפ"ך:

[ועוד א' כלילותן כו"ן ר"ל כמ"ש רבינו במ"א (יהל אור ח"ב א ע"ד) בסוד האותיות, שמנצפ"ך הם בסוף, וא' משלים אח"כ לאלף³⁵². והם כסדר כ"ח אתוון, שכ"ב אתוון עצמם הם ה"ח דדכורא, ואח"כ ה"ג הם מנצפ"ך דמתפשטים מדעת עד הוד, ואח"כ נכללים כולם ביסוד הוא סוד האלף המשלים לבסוף, ששם הם וי ע"א נכללים כא', ושם נשלם לבחי' כ"ח, בסוד

שרשם בחו"ב והו"ה אדנ"י שרשם בנו"ה, כי איהו בנצח ואיהי בהוד. וז"ש בפנים ת"ח הו"ה אדנ"י איהו קב"ה ושכינתיה בתרין שוקין כו', עכ"ל. (הערת העורך - ואולי מכאן: איהו לח מסטרא דחכמה איהו קר מסטרא דאימא איהו בחימו סגי בגין דאוויר קדמאה נטיל בעמודא דאמצעיתא ונטיל בצדיק, וחכמה, דאיהו קר, נטיל בחסד ונצח, ואימא, דאיהי חמימא, נטילת בגבורה והוד. [תרגום: הוא לח מצד החכמה הוא קר מצד אימא. הוא בחימות מספיקה, בגלל שהאוויר הקדמון לקח מעמוד האמצעי ולקח בצדיק. וחכמה הוא קר, לקח בחסד ונצח. ואימא שהיא חמה, לקחה גבורה והוד]- תיקו"ז כד ע"ב.)

³⁴⁹ עי' בהגר"א בתיקו"ז פ ע"ג: פקודא כו' - חשיב כאן ג' דרגין ששרויין על היראה שהן כח"ב ד' אותיות אדנ"י אי"ן ד' שד' הוא היראה דלת להן כמ"ש (&) בפ' בראשית ז' ב' בראשית ר"א פתח כו' ע"ש

³⁵⁰ עי' ע"ח שער כג פרק ו.

³⁵¹ נערה, קטנה, בוגרת, ה' תתאה (ע"ח שער לד פרק ג).

³⁵² עי' בהגר"א בס"י ב ע"ג.

כי כאיש גבורתו (שופטים ה כא)³⁵³. והענין כי ברית אתער בי' אצבעין ידיים³⁵⁴, והם כ"ח פרקין דבי' אצבעות של בי' הידים, והם כאן ה"ח וה"ג שבהם כ"ח אתוון. ונק' אצבעות בסוד שם חותמא דגושפנקא במילואו, וכולם נק' ע"ש הדעת, וכל א' אצבע³⁵⁵, וכן היסוד נק' אצבע כידוע, ע"ש דכל ה' אצבעות כלילין בי' והוא דרגא דטו"ב כידוע:

[והוא ג"כ אלף כו'] ידוע שאלף אדרין (אד"ד קלו ע"א) הם בדעת, בה"ח וה"ג, כל א' ת"ק שהוא מהלך עין החיים (מדרש זוטא שיר השירים פרשה א³⁵⁶), שהוא בי' שמות דע"ב קס"א חו"ב, שבהון הדעת, והדעת מתגלה ג"כ בנוקבא, וכל עיקרו בשביל הנוקבא, כמ"ש לדעת בארין דרכך כו' (&), שתחלה היא דל"ת, אין ענ"י אלא בדעת (&), דדעתה ק"ל (שבת לג

- מאיר הבאר -

353

(3) ספר פרי עץ חיים - שער השבת - פרק טז:

ביסוד אבא, יש בו כללות חו"ג, ה"ג ה"ח, שכנגדן י' אצבעות, המתפשטין למטה מהכוס, כמו שיסוד אבא מתפשט ויוצא למטה מיסוד אמא. ולפי שרוב התפשטות מעלה הארה כנגדו למעלה, כי כאיש גבורתו, בסוד השיב אחור ימינו, לאכפייא דינין.

עי' זהר ח"ג קפו ע"ב: לקבל דא חמש אצבעאן בידיא דבר נש והבריה התיכון באמצעייתא רב ועלאה מכלא ביה קיימין שאר אחרנין ואינון חמש בריחין דאקרון חמש מאה שנין דאילנא דחיי אזיל בהו וברית קדישא אתער (ס"א אתגזר) בחמש אצבען דידיא ומלה (נ"א סתימא) תימא הוא על מה דאמרת וע"ד כל ברכאן דכהנא באצבען תליין פרישו דידיא דמשה.

תרגום: כנגד זה חמש אצבעות ביד האדם, והבריה התיכון באמצע, גדול ועליון מהכל, בו עומדים שאר האחרים. והם חמשה בריחים שנקראים חמש מאות שנים שהולך בהם עין החיים, וברית קודש מתעורר (נמול) בחמש אצבעות היד, ודבר (נסתר) תימא הוא, על מה שאמרת, ולכן כל ברכות הכהן תלויות באצבעות, ועל זה היתה פרישת ידי משה.

עי' (מגלה עמוקות עו) שזה גימ' שם הדעת אהו"ה במילוי יוד"ן. עי' ז"ח ז' ע"ג וז"ל, בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, ראשי תיבות אהו"ה, דביה אתבריאו שמיא וארעא, א"ה בזה אתבריאו שמיא, ו"ה ביה אתבריאת ארעא, ועי' פל"ח חו"פ פרק ו', ועי' ברמח"ל אדיר במרום עמוד עד וז"ל, הנה אצבע"ע סודו אל"ף ה"י וי"ו ה"י, ונקרא גושפנקא דחתים ביה שמיא וארעא, ובאמת הוא ר"ת את השמים ואת הארץ, וסוד זה כי הנה היד היא כללות אחד ומתחלקת לה' אצבעות, וסוד זה כי אראה שמ"ך מעשה אצבעותיך (תהלים ח ד) והענין כי הנה כתיב ויעש אלהים את הרקיע (בראשית א ז) ואמר במדרש שהוא מקרא שהרעיש בן עזאי את העולם, וזה כי הנה כתיב בדבר ה' שמים נעשו (תהלים לג ו) והיינו שבריאת העולם היה בסוד דבור, והיינו כי מן הפה יצאו הדברים, אך האמת הוא שזהו לראשית מציאותם, אך להשתלם הוצרכו להגיע לבחינת מעשה, וזה נעשה על ידי הידים שהם חג"ת, והם באמת מגיעים הדברים לבחינת עשיה, ובלא כן לא היו נעשים וכו', והאמת כי הידים האלה מתחברים ביסוד וכו', והוא ממש חילוק של הדעת ה"ח וה"ג, וכן הידים חו"ג וזה ממש ענין של עשרת הדברות ובהם נאמר מזה ומזה הם כתובים (שמות לב טו) כי יש להם לכל אחד בחינה בזכר ובחי' בנוק' מתקשרות הבחינות זו בזו, וזה ממש הקשר של השמים והארץ ביחד, וזה ממש החותם של אהו"ה שהוא בפרטות זה של בחינת קשר השמים והארץ, ולכן הוא ר"ת א"ת השמים ו"את ה'ארץ, וזהו הנחתם בה' נגד ה', ומכל אחד מאלה האצבעות תלויים כמה דברים בעניני ההנהגה, עכ"ל, ועי' בהגר"א על תיקו"ז ע"ב ע"ב וז"ל, חותמא דגושפנקא - טבעת שעשוי העטרה כעין טבעת, והיא טבעת המלך, והוא חותמא דגושפנקא דחתים שמים וארץ, בר"ת את השמים ואת הארץ, בדעת יחודא דהו"ה אה"ה בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, עכ"ל.

ז"ל: עין החיים מכוון כנגד גלגל החמה אחרים אומרים עין החיים מכוון כנגד גלגל חמה מהלך שנה. רבי מאיר אומר מה גלגל החמה ת"ק שנה אף עין החיים ת"ק שנה וכל פלוגתא דמי בראשית יוצאים

ועי' שעה"פ

(2) שער הפסוקים - פרשת בראשית - דרוש ב'

מהה' חסדים, כלול מעשר, ועשר מעשר, הם ת"ק. וז"ס מ"ש רז"ל. מהלך עין חיים ת"ק שנה, שהם ה' חסדים, המתפשטים בז"א. והנה ת"ק חסדים, הם כמנין כתף ימין, וכנגדו כתף שמאל, הם ה' גבורות.

ע"ב³⁵⁷, ובקבלתה מדכורא הדעת או נעשית ה' שנוסף בה ו', שהוא ה"א במילוי, חמש"ה ואל"ף, כמ"ש למעלה, שהם ה' בה"ם חג"ת נ"ה, והששי הדעת שהוא אלף, והם תת"ר' דרגין ע"י שמשלים ביסוד, שהאלף בסוף משלים לאלף, ולכן הם ה' לבר וא' לבר, ה' מנצפ"ך וא' בסוף כמ"ש למעלה באריכות:

³⁵⁸ בכ"ר בחכמה. כמ"ש בסוף הקדמת זוהר (יג ע"ב) פרשתא קדמאה קדש כו' דאיהו קדש בוכרא דכל קודשין עלאין³⁵⁹. ב' ידוע שהוא בחכמה, ב' דבראשית, שבה התחילה תורה שנק' ראשית, כי הכתר נק' אין³⁶⁰, ובה ראשית הגילוי, ראשית חכמה כו' (&) וכמ"ש בתרגום יונתן (בראשית א א) בחוכמתא כו'. וידוע הוא בזוהר ותיקונים בכ"מ. וכן ר' בחכמה, ראשית חכמה, והיא נקודה בת עין³⁶¹, שהיא בשעת המולד נקודה קטנה, שממנה ואז נקראת שחורה אני ונאווה (שיה"ש א ה). נ' ג'³⁶² וז"ס שמות יכ"ש בט"ר צת"ג³⁶³ [הם אותיות כ"ט י"ב תשצ"ג לבד הרי"ש שהוא בחכמה וע' הדרת קדש³⁶⁴ דף כ"א]. ושם נג"ד שהיא אז נגד השמש. והענין כי הכתר הוא אין ואינו נראה כלל, והוא בשעת דיבוקה, ואח"כ נראית נקודה חדא, והוא המולד אז נקראת ר', חכמה שלה. ואח"כ שנתמלאה בעיגול והוא ש' בינה, שבת³⁶⁵, נקודה בהיכלי³⁶⁶, בסוד שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו (&), שבת העיגול ומקדשי הנקודה, כמ"ש בהקדמת הזוהר (&). ושתי שבתות עגולא ורבוועא³⁶⁷ את לאסגאה תחום שבת (&) ו"ק דילה בד' רוחות ב"פ עם מלכות רביעית לכל תלת (תיקו"ז ה ע"א). וכן כ"ף בחכמה כמ"ש כל משיחה בכ"ף (&). מושחו כמין כ"ף (הוריות יב ע"א)³⁶⁸. ומשיחה משמן הקודש ידוע מקומו³⁶⁹. ונברא העולם בב' ברכה³⁷⁰, והוא מקום הברכה כמ"ש בפ' במדבר (ק"ח ע"א) וש"מ - מאיר הבאר -

³⁵⁷ ע"י ע"ח שער כו פרק ג שיש להם רק ה"ג ולא ה"ח.

³⁵⁸ יהל אור ח"ב מ ע"א

³⁵⁹ ז"ל: פרשתא קדמאה (שמות יג ב) קדש לי כל בכור דא י' דאיהי קדש בוכרא דכל קודשין עלאין פטר כל רחם בההוא שביל דקיק דנחת מן יו"ד דאיהו אפתח רחמא למעבד³⁵⁹ פירין ואיבין כדקא יאות ואיהו קדש עלאה תרגום: פרשה ראשונה "קדש לי כל בכור", זו י' שהיא קדוש, הבכור של כל הקדושים העליונים. "פטר כל רחם", בְּשִׁבִיל הַדֶּק הַהוּא שִׁיּוּרְד מִיּוֹד, שהוא פותח את רחמה לעשות פירות כראוי, והוא קדוש עליון.

³⁶⁰ ע"י לעיל הערה &

³⁶¹ ע"י זהר ח"א רכו ע"א שזה מלכות.

³⁶² ??

³⁶³ ע"י תיקו"ז כ ע"א שזה שם אבגית"ץ וכו'

³⁶⁴ ע"י פע"ח שבת פרק ח' וז"ל, תכוין לשם ת"ת שהוא נג"ד יכ"ש (מאבגית"ץ וכו') עכ"ל.

³⁶⁵

³⁶⁶ ע"י תיקונים תיקון כ"ט (פ' ע"ב) מעיין חתום דא ראשית נקודא בהיכליה כו'

³⁶⁷ ע"י לקמן הערה 433.

³⁶⁸

(4) תלמוד בבלי מסכת הוריות דף יב/א

באפרסמא דכיא תנו רבנן כיצד מושחין את המלכים כמין נזר ואת הכהנים כמין כי מאי כמין כי אמר רב מנשיא בר גדא כמין כף יוני תני חדא בתחלה מוצקין שמן על ראשו ואח"כ נותנין לו שמן בין ריסי

³⁶⁹ ?

³⁷⁰ ע"י לשוון זהר ח"א ב ע"ב: כד בעא למברי עלמא אתו³⁷⁰ כל אתוון קמיה³⁷⁰ מסופא ארישייהו שריאת את ת³⁷⁰ למיעל ברישא אמרה רבון עלמין ניחא קמך למברי בי עלמא וכו' עאלת את ב אמרה ליה רבון עלמא ניחא קמך למברי בי עלמא דבי מברכאן לך לעילא ותתא אמר לה קב"ה הא ודאי בך אברי עלמא ואת תהא שירותא למברי עלמא³⁷⁰:

הרבה, וכמ"ש חכמה נחית בברכה בימינא דכהנא קדושה כו' בסוד יב"ק. וכמ"ש על פ' יברכך (&), שהם ו' מתנות שהם בז' כפולות, יברכך בחכמה כו' איהו ברוך כו'. והתורה מתחלת בב' ומסיימת בלמ"ד, בל"ב נתיבות פליאות חכמה כו' (&), ונברא העולם בב', העולם דומה לאכסדרה (&). ובבית כלול הכל, כל מה דהוי ולא הוי ויהויין כו' (&). והוא בית הכל, ושם התחלת ד"ו פרצופים זו"נ, כמ"ש באדרת האזינו (&), ו"ד של יו"ד של השם, אבל בכתר הוי"ה ושמו אחד (&), כמ"ש עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו אחד (&)³⁷¹. ור"ל בכתר קודם הבריאה בב', ולכן שם ב' שנים, וכמ"ש במחשבה עלה לבראת שנים ולבסוף במעשה נבראו א' (&). ר"ל בבניה הם א', שנעשו אות א', ה"א של השם, וז"ס הנסירה, כמ"ש בפ"ב דס"ד (&). וזהו סוד כל העולם וכל התורה, הרי ג' שותפין באדם (נדה לא ע"א), ב' וא', והתורה שמתחלת ב' א', והוא המייחד כמ"ש הציצ השמים כו' (&), ואומרים לב' מי בראך ומראה בעוקצה לאחוריה לאלף (ב"ד פ"א סי' י). ורמזו בה כל הג' פרצופים הנ"ל, בעוקץ הנ"ל לכתר כנ"ל. והב' מורכב מד"ו, ד"ו פרצופים כנ"ל, הרי כאן הכל. וכ"ף מורה רק על ד"ו פרצופים לבד שהוא בז"א, פרצוף ב', לכן חסר העוקץ. ור' מורה על מל' לבד, לכן חסר ג"כ הו', והוא במולד כנ"ל. ובכ"ף הוא ג"כ הברכה כנ"ל, משמן משחת קדש (&), וז"ש בך יברך ישראל (&)³⁷². וכן הג' אותיות הן בר"ך והוא"ו, הוא ברוך מהם, וז"ס ברוך. וכן כל הצירופים רכ"ב כב"ר כרו"ב הכל שם כידוע. ושם במאזנים התחלת המתקלא, דכורין ונוקבין, והן כפות המאזנים כף זכות וכף כו' (&). דכורין ונוקבין במאזנים לעלות כו' (&). וכ"ף בהפוכו פך השמן, והוא גי' ק' ברכות. ור' הוא ירושה והשמדה, והוא אדון כל הארץ³⁷³. שזה השם עוקר דיוורין ומושיב דיוורין בחכמה דילה, ושם בדו"ג שלה כף זכות כו' כנ"ל כי היא המורשת. ומקדשי תיראו אני ה' (&), וכאן הוא השם אנ"י³⁷⁴, ואמרו אני נאמן ליפרע ואני נאמן לשלם שכר (&), וכמ"ש בזוהר ששם הוא מקום היראה, ומקדשי תיראו דא נקודה דאמצעיתא דאית לדחלא כו' (&), וכמ"ש ראשית חכמה יראת ה' (&), אם אין יראה אין חכמה (&), דחד דרגא אינון בז"א ונוקבא וכמ"ש (& ז ע"ב) בראשית ר"ח פתח ראשית חכמה יראת ה' כו' תרין אינון דמתחברין כחדא ואינון תרין נקודין כו' בגין דאיהו אילנא דטו"ר זכי ב"נ כו' וע"ד שרי בהאי אתר יראה ודא כו' ובהפוכו ממטה למעלה הוא שר אדון כל הארץ. ועיין בז"ח ריש שה"ש (&) שהוא שר השרים, כמ"ש מלך ממ"ה אדון האדונים. ובהתמלאותה מיסוד באר מים חיים נעשית שיר השירים, ואמרו ג' ספרים שיר השירים בחכמה כו' (&). ואמרו הראשונים, כי ברי"ש היא ירושת העה"ב והוא צרור החיים, ונכון הוא. כי צרור החיים הוא בחכמה, ששם מקום החיים כידוע, וכמ"ש החכמה תחיה בעליה (&), ונק' כשמה שם חיה. וכן נקראת השכינה חיה במקום הזה, וכן כל החיות, וכאן הוא עה"ד טו"ר, לכך כאן היראה כנ"ל. ונאחז הרע ברי"ש, לכך צריך ליזהר כאן הרבה שלא להחליף ד' ברי"ש. ד' דאחד גדולה, והוא ע"ד להזהר במהימנותא, להדבק באשת חיל יראת ה'. והוא סוד בן המצרי שכתוב (&) ויקוב חר בדלתו (ע' זוהר אמור קה ע"ב) ר"ל בעוקץ הד' סוד גדול ונורא. וע' פ' אמור (קו ע"א) נקיב מה דהוי סתים כו' ה' בתראה הוה נוקבא דינקא כו', ע"ד כתיב איש אמו ואביו תיראו דחילו דאימא אקדים לאבא כו'³⁷⁵. וענין הדחילו שם, כי יראה תלויה באלהים, כמ"ש רק אין יראת אלהים כו' (&), את האלהים אני ירא (&), וכן אמרו בכ"מ ירא אלהים. ובמלואו ורבוועו הוא ר' ³⁷⁶ש' ³⁷⁷ולפיכך הוא

תרגום: כשרצה לברוא את העולם, באו לפניו כל האותיות מסופם לראשם. התחילה האות ת' להכנס בראש. אמרה, רבון העולמים, נוח לפניך לברוא בי את העולם, שאני נכנסה האות ב'. אמרה לו, רבונו של עולם, נוח לפניך לברוא בי את העולם, שבי מברכים אותך למעלה ולמטה. אמר לה הקדוש ברוך הוא, הרי ודאי שבך אברא את העולם, ואת תהיי הראשית לברוא את העולם.

³⁷¹ עי' & שהגרסא היא לבד.

³⁷² "ברך" נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא: ב' וכ' והוא סוד ב"כ שהוא כ"ב גליפן ושם של כ"ב".

³⁷³ עי' &

³⁷⁴

³⁷⁵ ז"ל בשלימות:

תרגום:

³⁷⁶ א' א"ל אל"ה אלה"י אלה"ם

עה"ד טו"ר בשם הזה, ור"ל אל תמר בו, כי לקח אותו אלהים להקרא בשמו. את האלהים דייקא, ולא את ה' בסוף ספ"ד (&). מהלך ת"ק שנה (& בר"ש. ואמר לעולמו די (&) סוד הגבול, והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה (&), שמשם ויפח באפיו נשמת חיים (&) מקום החיים. ושם הוא צרור החיים, ואמרו שבריש ינוחו כו' ושם משלם שכר טוב ליראיו, כי אין מחסור ליראיו (&):
 בכ"ר בחכמה כו' – הטעם שחכמה נק' בכ"ר שהיא בוכרא דכל קודשין³⁷⁸, שבכל מקום שירותא מחכמה כמ"ש בכ"מ³⁷⁹, שכתר אינו רק בסוד שורש לבד, והיא י' אות ראשונה של השם³⁸⁰. ושם הוא הקדושה דכהני, ולכן³⁸¹ גם ישראל נק' ע"ש בכור, כמ"ש (&) בני בכורי ישראל, כמ"ש (&) שישראל עלו במחשבה, וכתוב (&) קדושים תהיו כי קדוש אני מקדישכם. והוא³⁸² ו' דבכור, שהוא ברא בוכרא, פטר רחם, דנפיק מיו"ד, שו"ד הם זו"ג הכלולים בחכמה³⁸³.

וכן ריש בחכמה כו' ר"ל שר' מורה על ראשית והיא נקודה בת עין כו' – וכל דברי רבינו כאן קצרים וסתומים מאד, ולבאר דבריו יובן ע"פ מ"ש ברע"מ (פ' פינחס דף רמח ע"ב)³⁸⁴ ועוד ובראשי חדשיכם כו' לזמנין הות סיהרא כגוונא דא U מסתכלת לעילא בקרנהא

³⁷⁷ אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

³⁷⁸ כלומר הספירות. לחפש מקור @@

³⁷⁹ עי' אד"ז (רפט ע"ב) אתר דשירותא אשתכח כו' הוא נהירו דחכמתא כו', וכן (רצ ע"א) ומהאי עדן איקרי שירותא בעתיקא לא אקרי כו' האי חכמתא שירותא דכולה כו' עי'

³⁸⁰ נדצ"ל עכ"ז.

³⁸¹ ת"ת שהוא בחי' ישראל.

³⁸² עי' בהגרא"א בספד"צ טז ע,ב, שזה הזו"ג כלומר החו"ג שבדעת שבחכמה.

³⁸³ ז"ל בשלימות: ועוד ובראשי חדשיכם אמרו רבנן דמתני' דכד הוּוּ מקדשין ירחין על פי בית דין הוּוּ משיאין משואות בראשי ההרים והוּוּ אמרין כזה ראה וקדש לזמנין סהרא הות כגוונא דא U הוה מסתכלא לעילא בקרנהא ולזמנא מסתכלא לתתא כגוונא דא U לזמנין מסתכלא במזרח כגוונא דא C לזמנין למערב כגוונא דא כ לזמנין לדרום ולזמנין לצפון והאי איהו אסתכלותא דילה לשית סטרין דכליל לון תפארת דאיהו ו' גדולה גבורה תפארת נצח והוד יסוד נקודא דנגיד עליה מלגו היא חכמה והיא חוט דאסחר עלה איהו כתר והיא נקודה איהו לזמנין עטרה ולזמנין כסא למיתב עליה לזמנין שרפשא להדום רגליו ואמאי אתקריאת לבנה על שם לבון ההלכה דאיהי מלגו (&) כל כבודה בת מלך פנימה ובאשא דבינה דנחית עלה איהי מתלבנת ורזא דמלה (&) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו ומאי דהוה אדנ"י דינא סומקא בגבורה דתמן בינה אתלבנת מסטרא דחסד דתמן חכמה ואתהדרת יהו"ה ומה גרים לאתהפכא מדינא לרחמי צדיקים גמורים דסיהרא מסטרא דעץ הדעת טוב ורע איהי קליפא דילה חשוכא אם בהרת שחורה היא יצר הרע שפחה (&) ושפלה איננה והיא כהה ולית לה מדילה אלא ההוא חוט דנהיר בה דאיהו לוח לה בליליא דאיהי גלותא ואתעבר מנה ביממא דאיהו עלמא דאתי דביה (&) וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה:

³⁸⁴ תרגום: ועוד ובראשי חדשיכם אמרו חכמי המשנה שכאשר היו מקדשים חדשים על פי בית דין היו משיאין משואות בראשי ההרים והיו אומרין כזה ראה וקדש לפעמים היתה הלבנה כדוגמא זו היתה מסתכלת למעלה בקרניה ולפעמים מסתכלת למטה כדוגמא זו לפעמים מסתכלת למזרח כדוגמא זו לפעמים למערב כדוגמא זו כ לפעמים לדרום ולפעמים לצפון וזוהי אות כ ההסתכלות שלה לששה צדדים שכוללת אותם התפארת שהיא אות ו' גדולה גבורה תפארת נצח הוד יסוד נקדה שמושכת עליה מבפנים היא חכמה ואותו החוט הסובב עליה הוא כתר ואותה הנקדה היא לפעמים עטרה ולפעמים כסא לשבת עליה לפעמים שרפרף להדום רגליו ומדוע נקראת לבנה על שם לבון ההלכה שהיא מבפנים (תהלים מה) כל כבודה בת מלך פנימה ובאש הבינה שיורד עליה היא מתלבנת וסוד הדבר (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו ומה שהיתה אותיות אדני דין אדמה בגבורה ששם הבינה התלבנה מצד החסד ששם חכמה וחזרה אותיות יהו"ה

ומה גרם להתהפך מדין לרחמים צדיקים גמורים שהלבנה מצד של עץ הדעת טוב ורע הקלפה שלה היא חשך אם בהרת שחורה היא יצר הרע שפחה (ויקרא יג) ושפלה איננה והיא כהה ואין לה משלה

כו' כגוונא דא ולזימנין כו' נקודה דנגיד עלה מלגיו הוא חכמה וההוא חוט דאסחר עלה איהו כתר וההוא נקודה איהי לזמנין עטרה ולזמנין כסא למיתב עלה ולזימנין שרפרף להדום רגליו כו' ואמאי אתקריאת לבנה ע"ש ליבון ההלכה דאיהו מלגיו כל כבודה בת מלך פנימה ובאשא דבינה דנחית עלה איהי מתלבנת כו' דסיהרא דעה"ד טו"ר איהי קלי' דיליה חשוכה ואם בהרת שחורה היא כו' ולית לה מדילה אלא ההוא חוט דנהיר בה דאיהו לוח לה בליליא דאיהו גלותא ואתעבר מינה ביממא דאיהו עלמא דאתי דבי' וזרחה לכם כו' אבל סיהרא דעה"ח ההיא נקודה דלגיו מינה איהו כו' ועי"ש כל הענין. והוא, כי ידוע שנוקבא היא דרגא דסיהרא, דהיא עולה ויורדת לפי מעשיהם של ישראל, לפעמים נקודה לבד לפעמים פרצוף, לפעמים נסתרת לגמרי. והוא ידוע כי יש בה ג' דרגין לבד דרגא העליונה³⁸⁵, שהם בסוד האבות אברהם יצחק ויעקב, הר ושדה ובית (פסחים פ"ח ע"א). שאברהם זכה לנקודת מלכות שבה בסוד הר, שהוא תפוח שלה³⁸⁶, שהוא נגד עטרת היסוד. ויצחק זכה לנקודת שדה, שהיא נגד יסוד, ק"ץ ה"י³⁸⁷. ויעקב לבחי' פרצוף בית, שהוא בחזה בת"ת, כמ"ש רבינו בפ"י לפ' בהעלותך (&) ע"פ (&) פה אל פה אדבר בו כו' יעו"ש.

וידוע כי במלכות הם הדרגין באור חוור³⁸⁸, ונקודת מלכות דילה הוא כתר³⁸⁹, שהוא אין³⁹⁰, והוא סוד בש"ר התפוח"ת, גי' אל"ף חסר (י ע"ב) חד, שנקודה דילה משלמת לאלף, והוא האלף החוור לאלף, כמ"ש ל (&) שאלף הוא בכתר, ונק' נקודה זו עטרה, שהיא בעטרת הברית, וגם מלשון כתר.

והב' הוא נגד היסוד דידה, שהוא נקודה פנימאה דידה, בת מלך³⁹¹, והוא מעין החכמה³⁹², והוא נגד יסוד, שהוא שרפרף להדום רגליו³⁹³. וכידוע שהוא ביסוד, ותחת רגליו

אלא אותו חוט שמאיר בה שהוא לוח אותה בלילה שהיא גלות ועובר ממנה ביום שהוא עולם הבא שבו (מלאכי ג) וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה

³⁸⁵ עי' תיקו"ז ה ע"א, שמבואר שם שהנוק' נקראת 'רביעא לכל תלת', ועי' פת"ש נקודות טז וז"ל, נוקבא יש לה ג' שרשים ומקומות אשר היא דבוקה בז"א, הא' בעטרת היסוד, הב' בטבור, הג' בפה, והענין, כי עיקר יציאתה הוא במקום שיש נקב, שלכך נקראת נקבה כנודע, שבהיותה נקודה לבד היא בעטרת היסוד, וכשהיא פרצוף עד החזה למטה, כתר במקום פה הטבור, ובהתגדלה לגמרי כתר נגד הפה יסוד אימא שבדעת דז"א, בסוד כלת משה, עכ"ל. וכאן הוא מחלק התחתון לשנים וצ"ע בדבר@.

ועי' בית עולמים & אברהם קראו הר יצחק קראו שדה יעקב קראו בית והוא דרגא דחג"ת כידוע שחסדים נק' הר שהם עושים יסוד בולט לחוץ הר המור גבעת הלבונה אין הרים אלא אבות חג"ת דרגא דז"א שנבנה מעט' דחסד ואין כאן מקומו יצחק קראו שדה מסט' דגבורות נוק' חקל תפוחין והיא שדה זרועה בסוד מי גשמים מ"ן כמ"ש ויזרע יצחק בארץ ההיא הם סוד ה"ג שהם מ"ן דנוק' וימצא מאה שערים הם סוד ק' ברכאן דנפקין מז"א ליסוד דנוק' ע"י הזיוג וז"ש ויברכהו ה' יעקב קראו בית מסט' דת"ת שמשם מתחיל כתר נוק' אין בית אלא אשה והוא ג"כ ת"ת שעולה למעלה מחו"ג אל הדעת כמ"ש ברכות אביך גברו על ברכות הורי כו' ונמשך משם טיפה

³⁸⁶ היינו בשר התפוח נדה & עי' דהיינו עטרת יסוד דנוק', ועי' ע"ח עגו"י פרק ה'.

³⁸⁷ עי' זהר ח"א השמטות רנב ע"ב: וצדיק³⁸⁷ איהו נטיל לשמאלא קץ חי³⁸⁷ דאיהו יצחק בהיפוך חי

עלמין קשיר בשמאלא.

תרגום: וצדיק נוסע לשמאל, קץ חי שהוא יצחק בהפוך. חי העולמים קשור בשמאל.

³⁸⁸ @כלומר שזה גידול מתוך עבודת התחתונים ולכן יש לו בו עילוי אחר עילוי.

³⁸⁹ כלומר המלכות דמלכות באור ישר היא בחי' כתר מלכות באור חוור.

³⁹⁰ עי' & שכתר נקראת אין

³⁹¹ עי' תיקו"ז וגר"א שם יד ע"א שמשמע שזה חכמה ולא יסוד ויתכן שרבינו כאן מעמיק בדברי

הגר"א שם וצ"ע, אמנם עי' שם דף נ ע"ג שמשמע שזה דעת, והוא בחי' משה, ומשה היה בחי' יסוד חכמה, אבל כאן משמע שזה יסוד דנוק' וצ"ע מקורו. ואולי זה בדף נז ע"ד ד"ה כג"ד.

³⁹² @כל התגלות שורש בחכמה כנ"ל ולכן ביסוד שהוא מקור השפע נובע מה שמושרש בחכמה.

כו' (&), דמשם יקרא דמלכא, כמ"ש בהיכלות בראשית (דף מ"ה ע"א³⁹⁴) ואע"ג דכתיב ותחת רגליו בגין יקרא דמלכא כו', יעו"ש בפ"י רבינו באריכות³⁹⁵.
 ובחי' פרצוף בחוזה הוא בדרגא דכסא לישב עליו, כמ"ש (&) כתפארת אדם לשבת בית. והנה בגלותא אז היא מתלבשת בגוונין השוכין³⁹⁶, והיא נסתרת סוגרת ומסוגרת כי היא

393

³⁹⁴ ז"ל: יוסף הצדיק עמודא דעלמא³⁹⁴ נטיל היכלא דספיר רוחא דאקרי לבנת הספיר ואע"ג דכתיב (שמות כד י) ותחת רגליו בגין יקרא דמלכא והכי הוא ודאי ולבתר עמודא דא נטיל יתיר דאיהו רזא דרזין באתר דהיכלא שביעאה עד הכא מתחברן דרגין ומתחברן דא בדא לאשתלמא דא עם דא למהוי כלהו חד כלא כדקא חזי וכדין (מ"א יח לט) יהו"ה הוא האלה"ם וגו' זכאה חולקיה בעלמא דין ובעלמא דאתי מאן דיידע לקשרא לון ולא תדבקא במאריה הכא הכרעה (ד"א ל"ג בהכרעה הכא ומוסיף הווי"ן)³⁹⁴ והשתחואה וקידה ופרישו דכפין ונפילה דאפין לאמשכא רעותא דרוחא עלאה נשמתא לכל נשמתין דאיהו תליא לעילא עד אין סוף (ד"א ל"ג סוף)³⁹⁴ דמניה נפקי נהירו וברכאן לאשלמא כלא מלעילא כדקא יאות ולמהוי כלא בשלימו מתתא ומלעילא וכל אנפין נהירין בכל סטרין כדקא יאות כדין כל גזרי דינין מתבטלין וכל רעותא אתעביד לעילא ותתא ועל דא כתיב (ישעיה מט ג) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר וכתוב (תהלים קמד טו) אשרי העם שככה לו אשרי העם שיהו"ה אלהיו: תרגום: יוסף הצדיק עמוד העולם לקח היכל של ספיר, הרוח שנקראת לבנת הספיר. ואף על גב שכתוב "ותחת רגליו", בשביל כבוד המלך, וכך הוא בודאי. ואחר כך העמוד הזה לקח יותר, שהוא סוד הסודות, במקום של ההיכל השביעי. עד כאן מתחברות דרגות ומתחברים זה בזה להשתלם זה עם זה להיות כולם אחד, הכל כראוי, ואז "ה" הוא האלהים וגו'". אשרי חלקו בעולם הזה ובעולם הבא. מי שיוודע לקשרם ולהדבק ברבוננו. כאן הכרעה (בהכרעה כאן ומוסיף הווי"ן) והשתחואה וקידה ופישוט ידים ונפילת אפים להמשיך רצון הרוח העליון נשמת לכל הנשמות שתלוי למעלה עד אין סוף (סוף), שממנו יוצאים אורות וברכות להשלים הכל מלמעלה כראוי, ולהיות הכל בשלמות מלמטה ומלמעלה, וכל הפנים מאירות בכל הצדדים כראוי. ואז מתבטלים כל גזרי הדין, וכל הרצון נעשה למעלה ולמטה, ועל זה כתוב "ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר", וכתוב "אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלהיו".

³⁹⁵ ז"ל: @ @

³⁹⁶ עי' בהגר"א בתז"ח כג ע"ב ד"ה אתפחיא. @ @

עי' זהר ח"א (עב ע"ב): אמר רבי יהודה ודאי כלא הוא (ד"א הכי)³⁹⁶ אבל האי קשת דאתחזי בעלמא ברזא עלאה קיימא³⁹⁶ וכד יפקון ישראל מן גלותא זמינא האי קשת לאתקשטא בגוונוי ככלה דא דמתקשטא לבעלה א"ל ההוא יודאי כך אמר לי אבא כד הוה מסתלק מעלמא (אמר לי)³⁹⁶ לא תצפי לרגלי דמשיחא³⁹⁶ עד דיתחזי האי קשת בעלמא (ד"א ל"ג בעננא)³⁹⁶ מתקשטא בגוונוי³⁹⁶ נהירין ויתנהיר לעלמא וכדין צפי ליה למשיח מנלן דכתיב וראיתיה לזכור ברית עולם והשתא דאתחזיא בגוונין חשוכין מתחזיא לדוכרנא (והיא לזכור)³⁹⁶ דלא ייתי מבול אבל בההיא זמנא אתחזייתא בגוונין נהירין ומתקשטא בתקונא ככלה דמתקשטא לבעלה וכדין לזכור ברית עולם וידכר קב"ה להאי ברית דאיהו בגלותא ויקים לה מעפרא הה"ד (הושע ג ה) ובקשו את יהו"ה אלקיהם ואת דוד מלכם³⁹⁶ וכתוב (ירמיה ל יט) ועבדו את יהו"ה אלקיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם³⁹⁶ אשר אקים מעפר כמה דאת אמר (עמוס ט יא) אקים את סכת דוד הנופלת ועל דא וראיתיה לזכור ברית עולם ולאקמא לה מעפרא ואמר הכי אבא דבגין כך אדכר באורייתא פורקנא דישראל ודוכרנא דילה ודא³⁹⁶ הוא דכתיב (ישעיה נד ט) אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקצוף עליך ומגער בך: תרגום: אמר רבי יהודה, ודאי הכל הוא (כך). אבל קשת זו שנראית בעולם עומדת בסוד עליון, וכשיצאו ישראל מהגלות, עתידה קשת זו להתקשט בצבעים ככלה הזו שמתקשטת לבעלה. אמר לו אותו יהודי, כך אמר לי אבא, כשהיה מסתלק מהעולם, (אמר לי) אל תצפה לרגלי משיח עד שתראה קשת זו בעולם (בענן) מקושטת בצבעים מאירים ויאר לעולם, ואז צפה למשיח. מנין לנו, שכתוב "וראיתיה לזכור ברית עולם". וכעת שנראית בצבעים חשוכים, נראית לזכרון, (והיא לזכור) שלא יבא מבול. אבל באותו זמן נראית בצבעים מאירים ומקושטת בתיקון כמו כלה שמתקשטת לבעלה, ואז "לזכור ברית עולם". ויזכור הקדוש ברוך הוא את הברית הזו שהיא בגלות ויקימה מהעפר, זהו שכתוב "ובקשו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם", וכתוב "ועבדו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם", אשר אקים מעפר, כמו שנאמר "אקים את סכת דוד הנופלת". ועל זה "וראיתיה לזכור ברית

הנקודה דידה, דאשתאר בסוד כתר מלכות שיורד לבריאה, ואז היא שחורה, וכמ"ש אל תראוני שאני שחרחרת (&), שאז אין יכולים להסתכל בה כלל שהוא שעת הנגוד³⁹⁷ ממש, שהיא נכללת עיקרה בדכורא ודבוקה בעט' שלו לבד ואינה באה כנגדו בסוד פרצוף, ואין לה רק חוט דנהיר לה דלוה לה בליליא בגלותא, שהוא מבועא דבירא דלא פסיק מבירא לעלמין (&). והוא סוד השמירה דילה בגלותא, אבל הוא בהסתר פנים לגמרי, דהיא סיהרא דעה"ד טו"ר דמתלבשא בלבושין נוכראין³⁹⁸, והוא סוד השנחתו ית' עלינו באמצעות הטבע והם נסים נסתרים, בסוד שם אלהי"ם שהוא בבריאה³⁹⁹ ודרגין דלתתא. והחוט הזה הוא חוט של חסד דמשיך עלה⁴⁰⁰ מדרגא דטו"ב, ומתלבש בח"ט⁴⁰¹ של נח"ש ושט"ן, דו"נ דלהון, שהם ב' קלי' הידועים שמושלם בגלותא רביעאה⁴⁰². והו' באמצע הוא מבועא דבירא⁴⁰³ הנ"ל, שהוא הקשר שבינו ית' לבין כנ"י, לנטרא לון בגלותא שלא ישלמו בהם ח' וט' הנ"ל ח"ו לבלותם כו', כמ"ש ואף גם זאת בהיותם כו' לא מאסתים כו' (&). וכן בר"ה בכסה ליום חגנו (&), דאיהו יומא דסיהרא אתכסי ביה (&), וקאים עלמא בדינא בגין דההוא מקטרגא חפי וכסי ואנעל פתחא על מלכא כו' כמ"ש ברע"מ פ' אמור (דף צח ע"ב)⁴⁰⁴ יעו"ש. אבל אחר המולד, אז איתנהירת בסוד

עולם", ולהקימה מהעפר. ואמר כך אבא, שלכן נזכרה בתורה גאולת ישראל וזכרונה. וזהו שכתוב "אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקצוף עליך ומגער בך".

??³⁹⁷

עי' יהל אור ח"ג ג' ע"ג ד"ה האדם ואשתו - מרע"ה עם הלכה שיגלה הכל בפירושו, ולא כמ"ש התורה עכשיו בלבוש הסיפורים בשביל הע"ר שלא ילמדו הפנים כמו שמפרש והולך וכו', עי' בהגר"א על תיקו"ז מ"ג ע"ג וז"ל, [אורו של משה] אינו מאיר לעולם, וזהו גלותא דיליה בגלות רביעי, וכל מ"ש בזהר ובר"מ עליו הכל על התפשטות אורו בת"ח, ושם מחולל מפשעינו ובחבורתו כו' לא תואר לו כו' עכ"ל, ועי' עוד בהגר"א בתיקו"ז מ"א ע"ב שמחולל מפשעינו היא הצער של ת"ח בעולם הזה, עכ"ל, ועי' יהל אור ח"ב כ"ח ע"ד וז"ל, סוד משה הוא תורתו הלכה למשה מסיני שהוא הסוד, והוא גנוז ברמז והן הגדות שהן בש"ס וכו', שהן לפי הנראה ח"ו כמו דברים בטלים ובהן גנוז כל האורה והתורה וכו', וזה שבקש משה שלא יגנז הסוד באלו הדברים ולא ניתן לו, וזהו מחולל מפשעינו שנעשה חול דברים של חול והוא מפשעינו, עכ"ל.

לא חפשתי מספיק.

עי' & ששם אלקים היא בבריאה.³⁹⁹

עי' גמ' &⁴⁰⁰

היינו אותיות ח' וט'⁴⁰¹

עי' בהגר"א על תיקו"ז ל"ח ע"ד וז"ל, שן דארס נחש בין שיניו, דמוץ ותבן הן זו"נ של ס"א, והן ח"ט דחטה, כמ"ש בפ' בלק וברע"מ פ' פנחס והן אותיות אמצעיות דנחש ושט"ן, והן בין שן ושן, [וזה שהזו"נ של הסט"א מפתה ומקטרג עי' בהגר"א על ספד"צ ל"א ע"ג והענין] עכ"ל.

עי' שער מאמרי רשב"י כ"ח ע"ד וז"ל, יש לשביל העליון בחינה עליונה והיא הנקראת שביל בסוד מיין דכורין או נתיב בבחי' תחתונה בסוד מיין נוקבין, והוא הנקרא נתיב לא ידעו עיט, או שביל והוא הנקרא עמיקא דבירא, כמו שהיסוד נקרא מקורא (ד"ש דכ"ט ע"א) דבירא, והאי לא מתפרש מן בירא לעלמין, כדרך שמקורא דביר' לא מתפרש מן בירא לעלמין, כדאמר בפ' תולדות, והיינו דאמרי' בפ' אחרי מות ובפ' בראשית, בההוא נתיב דלא אתידע לעיל' ותתא, כד"א נתיב לא ידעו עיט עכ"ל, לומר דלא אתידע לעילא בבחינת מיין דכורין ולא לתתא בבחינתו השני' בתוך הבינה בסוד מיין נוקבין כי נעלם הוא ועמוק עמוק מי ימצאנו, עכ"ל.???

ז"ל: בחדש השביעי באחד לחדש וגו' (&) פקודא דא לתקוע שופר בראש השנה דהוא יומא דדינא כמה דאוקימנא והא אוקמוה דכתיב (&) תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו והא אתמר דהאי איהו יומא דסיהרא אתכסי ביה וקאים עלמא בדינא בגין דההוא מקטרגא חפי וכסי ואנעל פתחא על מלכא אתר דדינא שריא למתבע דינא על עלמא ואי תימא איך אתיהיב ליה רשו לההוא מקטרגא לחפאה ולמתבע דינא אלא ודאי בידא דהאי מקטרגא שוי קב"ה למתבע דינא על כל עלמא ושוי ליה יומא ידיעא למתבע קמיה כל דינין דעלמא דהא קב"ה עביד ליה ושוי ליה קמיה למהוי דחילו דקב"ה

נקודה פנימאה דילה⁴⁰⁵, שהוא חכמה שבה נגד היסוד⁴⁰⁶ דהוא גוון חוור, דבה סיהרא דעה"ח. וע"ש זה נק' לבנה, והוא ראשית הגילוי שלה, והיא סוד נקודה בת עין⁴⁰⁷, שבעת שעיינין סתימין כמו בגלותא, כמ"ש עורה למה תישן כו' (&), וכתוב אלביש שמים קדרות כו' (&), שהם גביני עינא דסתמין על האי עינא שהוא דרגא דשמים⁴⁰⁸, או נקודה בת עין סתימא וכן ההשגחה בהעלם גדול בנסים נסתרים, ואז היא בסוד ר' שהוא דמות הקו נקודה⁴⁰⁹ המתגלית אחר המולד, והוא ראשית חכמה דילה, והיא נקודה בת עין, כידוע שעין הוא דרגא דחכמה⁴¹⁰, והוא רזא דגאולה, שע"ז נאמר ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם ויישן ויקח אחת מצלעותיו ויסגר בשר תחתנה (&), כמ"ש בריש תקון כ"ח (דף צה ע"א תיקון נח דף &) פתח ר"ש ואמר ויריחו סוגרת כו' מאי ויריחו דא ירח כו' וברתא דמלכא דאיהי נקודה דילה סוגרת ומסוגרת כגונא דא כ כו'⁴¹¹. והוא בנינא דילה לעת הגאולה, דתרדמה הוא הגלות, וכמ"ש רבינו שם

סלקא ושריא על כלא ורזא דא והאלהים עשה שייראו מלפניו מאי עשה עשה להאי מקטרגא ואתקין ליה קמיה למהוי סייפא שננא על כל עלמא.

תרגום: בחדש השביעי באחד לחדש וגו', מצוה זו לתקוע שופר בראש השנה, שהוא יום הדין כמו שבארנו. והרי פרשוה שכתוב תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, והרי נתבאר שזהו יום שבו מתכסה הלבנה, והעולם עומד בדין, משום שאותו המקטרג חופה ומכסה ונועל את הפתח על המלך, המקום שהדין שורה, לתבוע דין על העולם. ואם תאמר איך ניתנת רשות לאותו המקטרג לכסות ולתבוע דין, אלא ודאי ביד המקטרג הזה שם הקדוש ברוך הוא לתבוע דין על כל העולם, ושם לו יום ידוע לתבוע לפניו את כל דיני העולם, שהרי הקדוש ברוך הוא עשה אותו ושם אותו לפניו, שתהיה יראת הקדוש ברוך הוא עולה ושורה על הכל. וסוד זה והאלהים עשה שייראו מלפניו. מהו "עשה", עשה את המקטרג הזה והתקין אותו לפניו להיות חרב שנונה על כל העולם.

405

406 דז"א ?

407 עי' לעיל הערה 322.

408 דז"א לאפוקי דא"א עי' אד"ר קכט ע"ב.

409 היינו קו ונקודה עי' גר"א ס"י כה ע"ד: ליקוט בכל גשם מרובע יש ו' שטחים וי"ב עמודים (שהם) י"ב גבולי אלכסון וח' נקודים בין גבולי האלכסון שהם בנויים כולם על היר"ד שהוא נקודה קו ושטח (ר"ל י' נקודה ו' קו ד' שטח וכן הוא יה"ו של הו"ה) וזה שהשם כולו בנוי על היר"ד כמ"ש בפ' ויקרא והוא כי חשבונם כ"ו ועם הגשם שכוללם והוא אות הד' שבהו"ה הם כ"ז כמנין אותיות שבתורה ונגד חושבן השם הו"ה עם הקוץ כמ"ש בס"י ???

410 ???

411 ז"ל: בראשית ברא אלה"ם איהי בת יחידה איהי בת מלך פנימה איהי אמתא דילה ועלה אתמר (&) ויפל ה' אלה"ם תרדמה על האדם ויישן וכו' מאי ויסגור פתח רבי שמעון ואמר (&) ויריחו סוגרת ומסוגרת מאי ויריחו דא איהי ירח דאיהי גופא דילה אמתא מברתא דמלכא דאיהי נקודה דילה סוגרת ומסוגרת מלגא כגוונא דא (*) ובגינה אתמר (&) לעמת המסגרת תהיין הטבעות וגו' מאי הטבעות אלן תרין אודנין דלבא דאינון עגולין כטבעות ולבא איהו לשמאלא הכי פתורא צריך לשמאלא שלחן בצפון⁴¹¹ ובגין דא שמועה תליא בלבא ואוקמוהו מארי מתניתין⁴¹¹ הלב שומע לבתים לבדים מאי לבתים אינון תרין בתי לבא מאי לבדים אינון תרין כליין תרווייהו לבר עלייהו אתמר והיו תואמים מלמטה תרי כנפי ריאה ויחדיו יהיו תמים על {קו ע"ב} ראשו

תרגום: בראשית ברא אלה"ם (היא) את בת יחידה היא בת מלך פנימה (היא) את האמה שלה ועליה נאמר ויפל יהו"ה אלה"ם תרדמה על האדם ויישן וכו' מה זה ויסגר פתח רבי שמעון ואמר ויריחו סגרת ומסגרת מה זה ויריחו זהו הירח שהוא הגוף שלה האמה מבת המלך שהיא הנקודה שלה סגרת ומסגרת מבפנים כמו זה כ ובשבילה נאמר לעמת המסגרת תהיין הטבעות וגו' מה זה הטבעות אלו שני האזנים של הלב שהם עגלים כטבעות והלב הוא לשמאל כך השלחן צריך לשמאל שלחן בצפון לבתים לבדים מה זה לבתים אלו שני בתי הלב מה זה לבדים אלו שתי הכליות שניהם בחוץ עליהם נאמר והיו תואמים מלמטה שני כנפי ראה ויחדו יהיו תמים על ראשו

בפירושו באריכות. והתחלת הגאולה הוא פקיעו דעיינין, כמ"ש נפתחו השמים ואראה מראות אלהים (&), והוא בת עין הנ"ל דנראית אחר המולד, וע"ז נאמר שחורה אני ונאווה (שיה"ש א ה), כמ"ש"ל כמ"ש בז"ח שה"ש (דף נ"ה ע"א &) שחורה אני לית לי אתרא לאתכללא אחרנין בגואי בזימנא דא כו' ובגין דאנא שחורה בלא פשיטו דאתר אחרא אל תראוני לית לכו רשו למחזי לי כלל לא תיכלון למחזי בי דהא אנא בטמירו וגניזו כו'⁴¹². והוא בסוד נקודת כתר דילה, שאז אין רואים בה כלל, כמ"ש"ל שהוא הכתר דכתיב ישת חשך סתרו כו' (&), והוא בוצינא דמערב דאיהו אוכמא, שהוא בעת הנגוד שאז עומדת במערב, והוא בעט' היסוד שהוא מערב כידוע, דשם אתחלש שמשא סוף דרגין דדכורא. ואח"כ כשנוטה קצת למזרח בסוד הבקר אור, בחי' היסוד, אז היא ונאווה מתחלת להאיר, והוא בת עין חכמה דילה, שעליה נאמר יפה כלבנה, שמתחזי בה גוון חורר בוצינא דמזרח:

{וז"ס שמות כו'} דברי רבינו שתומים, והנלע"ד בפ"י דבריו שהג' שמות הנ"ל {יא ע"א} הם על סוד הפסוק, מי זאת הנשקפה (&), כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה איומה כנדרגלות (&). והם נגד ג"ר דילה, שהם ג' דרגין: א' בעת הנגוד, בחי' כתר דילה, שהוא בעט' היסוד⁴¹³, והוא שם נג"ד, כמ"ש רבינו לקמן. ושם יכ"ש תחלה בי', הוא יפה כלבנה. ושעת הנגוד הוא נישקפה כמו שחר, שאז היא שחורה, אל תראוני שאני שחררת (&), והוא הנ' של נג"ד, והוא סוד ג' דילה בעת גלותא, שע"ז אמרו, מפני מה לא נאמר נו"ן באשרי מפני שיש בה מפתן כו' (&), שאין יכולים לראותה כו'⁴¹⁴ דהיא שחורה בגלותא, ואעפ"כ סמכם דוד ברוה"ק ע"י סמ"ך עילאה דבינה⁴¹⁵, והוא חוט דילה דלוה לה בלילא בגלותא. וג"ד של נג"ד הוא עט' היסוד שהוא השביעי, ז', י' על ו' כידוע⁴¹⁶.

- מאיר הבאר -

⁴¹² ז"ל בשלימות: וע"ד שחורה אני ונאווה כתיקונא דלעילא ריש כל דרגין בהאי אתכלילנא בגווי לסלקא לעילא ולית לי השתא אתר פשיטו אחרא לאתגליא הא אתכסינא בלא חיזו אחרא ברזא דנקודה חדא לסלקא נקודה לנקודה ובגין דאנא שחורה בלא פשיטו דאתר אחרא אל תראוני לית לכו רשו למחזי לי כלל לא תיכלון {ע"א} למחזי בי דהא אנא בטמירו וגניזו ברזא דחד נקודה דלא אתידע בה אתר כלל תרגום: ועל כן שחורה אני ונאווה כמו התקון שלמעלה הראש של כל הדרגות בזה התכללתי בתוכי לעלות למעלה ואין לי כעת מקום של התפשטות אחרת להתגלות הרי התכסיתי בלי מראה אחר בסוד של נקדה אחת לעלות נקדה לנקדה ומשום שאני שחורה בלי התפשטות של מקום אחר אל תראני אין לכם רשות לראותני כלל לא וטכלו לראות בי שהרי אני בטמירות וגניזות בסוד של נקדה אחת שאין נודע בה כלל מקום.

⁴¹³ היינו בעטרת היסוד דז"א.

⁴¹⁴ נראה למחוק

⁴¹⁵

⁴¹⁶ ע"י תיקו"ז (&): בההוא זמנא דמייחדא קודשא בריך הוא בשכינתיה כלהו חיוון מקבלין דין מן דין ברכאן וכלהו בקדושה ובגין דא תקינו קדושין וברכאן לכלה ולקבל ברכה וקדושה ויחוד דקודשא בריך הוא הכי צריכין ישראל דיהא יחודא דילהון בקדושה וברכה והכי כל מזונייהו בברכה וקדושה ולית קדושה בפחות מעשרה דאיהי י' [כה ע"ב] ובגין דטבעת איהי י' כגוונא דא ס' בה אתקדשת כלה וצריך לאעלא לה באצבעא דילה דאיהו דיוקנא דאת ו' ואתעבידת ז' וצריך תרין סהדין דאינון לקבל ה' ו' וכד איהי טבעת ברישא דאצבעא אתעבידת ז' בההוא זמנא צריך לברכא לה בשבע ברכאן דירתא כלה

תרגום: באותו זמן שמתיחד הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, כל החיות מקבלים זה מזה ברכות, וכולם בקדושה, ולכן תקנו קדושין וברכות לכלה. וכנגד ברכה וקדושה ויחוד של הקדוש ברוך הוא, כך צריכים ישראל שהיחוד שלהם יהיה בקדושה וברכה, וכן כל מזונם בברכה וקדושה, ואין קדושה פחות מעשרה שהיא י'. ומשום שטבעת היא י', כדוגמא זה ס', בה מתקדושת כלה. וצריך להכניס אותה

ושם בט"ר הוא על נקודה דילה אחר המולד, שהוא נגד יסוד, שהוא ט' כידוע, דרגא דטוב⁴¹⁷. והוא מ"ש ברע"מ (ח"ג רמח ע"ב) דלזימנין היא לעילא בקרנהא כגוונא דא U⁴¹⁸ שהוא סוד אות ט', כי אז עדיין לא נתרחה מן החמה רק מעט, והיא במערב והחמה למטה מינה בליליא וזרחת נגדה, ואז היא ממש בצורה הנ"ל. כמ"ש מעולם לא ראתה חמה פגימתה של לבנה (&), והוא סוד נקודת ריש דילה, ראשית חכמה (&). והב' הוא ב'רה כחמה, שב' בחכמה כידוע (זהר ח"א ל ע"ב) וכנ"ל. ובר"ה הוא או"ר שביסוד שמאיר בה, והוא גוון חוור דילה, בת עין, והוא או"ר העין, אבל עדיין לא נתמלאה בשלימות, שעדיין הפרצה בצפון, כמ"ש מצפון תפתח כו' (&), רק עומדת להבנות ולהתתקן מעט מעט בסוד פרצוף. ושם יכ"ש הוא במילואה בעיגול שהוא סוד צורת כ' בעגולא, והי' הוא יפה כלבנה, דהיא אתנהירת באש בינה כמ"ש ברע"מ הנ"ל, ששם הוא סוד אות ש', כידוע בסוד אמ"ש⁴¹⁹, והיא שייך של תפלין בינה (תיקו"ז כו ע"א), כתר על ז"א, ושם צת"ג הוא סוד איזמה כנדגלות, שהוא בנימי נדגלו"ת והוא בסוד כתר דילה שבעת הנגוד:

באצבע שלה, שהוא דמות של האות ו' ונעשית ז', וצריך שני עדים שהם כנגד ה"ה, וכשהטבעת היא בראש האצבע ונעשית ז', באותו זמן צריך לברך אותה בשבע ברכות שיורשת הכלה.

⁴¹⁷ עי' זהר ח"ג כא ע"א.

⁴¹⁸ ז"ל בשלימות: ועוד ובראשי חדשיכם אמרו רבנן דמתני' דכד הוו מקדשין ירחין על פי בית דין הוו משיאין משואות בראשי ההרים והוו אמרין כזה ראה וקדש לזמנין סהרא הות כגוונא דא U הוה מסתכלא לעילא בקרנהא ולזמנא מסתכלא לתתא כגוונא דא A לזמנין מסתכלא במזרח כגוונא דא C לזמנין למערב כגוונא דא כ לזמנין לדרום ולזמנין לצפון והאי איהו אסתכלותא דילה לשית סטרין דכליל לון תפארת דאיהו ו' גדולה גבורה תפארת נצח והוד יסוד נקודא דנגיד עליה מלגו היא חכמה וההיא חוט דאסחר עליה איהו כתר וההיא נקודה איהו ולזמנין עטרה ולזמנין כסא למיתב עליה לזמנין שרפשא להדום רגליו ואמאי אתקריאת לבנה על שם לבון ההלכה דאיהי מלגו (&) כל כבודה בת מלך פנימה ובאשא דבינה דנחית עליה איהי מתלבנת ורזא דמלה (&) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו ומאי דהוה אדנ"י דינא סומקא בגבורה דתמן בינה אתלבנת מסטרא דחסד דתמן חכמה ואתהדרת יהו"ה ומה גרים לאתהפכא מדינא לרחמי צדיקים גמורים דסיהרא מסטרא דעץ הדעת טוב ורע איהי קליפא דיליה חשוכא אם בהרת שחורה היא יצר הרע שפחה (&) ושפלה איננה והיא כהה ולית לה מדילה אלא ההוא חוט דנהיר בה דאיהו לוח לה בליליא דאיהי גלותא ואתעבר מנה ביממא דאיהו עלמא דאתי דביה (&) וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה:

תרגום: ועוד "ובראשי חדשיכם", אמרו חכמי המשנה שכאשר היו מקדשים חדשים על פי בית דין, היו משיאין משואות בראשי ההרים, והיו אומרין כזה ראה וקדש. לפעמים היתה הלבנה כדוגמא זו U, היתה מסתכלת למעלה בקרניה, ולפעמים מסתכלת למטה כדוגמא זו A, לפעמים מסתכלת למזרח כדוגמא זו C, לפעמים למערב כדוגמא זו כ, לפעמים לדרום, ולפעמים לצפון, וזוהי ההסתכלות שלה לששה צדדים שהתפארת כוללת אותם, שהיא ו', גדולה גבורה תפארת נצח הוד יסוד. נקודה שמושכת עליה מבפנים היא חכמה, ואותו החוט הסובב עליה הוא כתר, ואותה הנקודה ההיא לפעמים עטרה, ולפעמים כסא לשבת עליה, לפעמים שרפרף להדום רגליו. ומדוע נקראת לבנה על שם לבון ההלכה, שהיא מבפנים, "כל כבודה בת מלך פנימה", ובאש הבינה שיורד עליה היא מתלבנת, וסוד הדבר "אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו", ומה שהיתה אדנ"י דין אדומה בגבורה, ששם הבינה, התלבנה מצד החסד, ששם חכמה וחזרה אותיות יהו"ה. ומה גרם להתהפך מדין לרחמים, צדיקים גמורים, שהלבנה מצד של עץ הדעת טוב ורע, הקליפה שלה היא חושך, "אם בהרת שחורה", היא יצר הרע, שפחה, "ושפלה איננה והיא כהה" ואין לה משלה אלא אותו חוט שמאיר בה, שהוא לוח אותה בלילה שהיא גלות, ועובר ממנה ביום שהוא עולם הבא, שבו "וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה".

⁴¹⁹ עי' ס"י (פ"ג מ"ב) שלש אמות אמ"ש, סוד גדול מופלא ומכוסה וחתום בשש טבעות, ויצאו מהם אויר מים אש, ומהם נולדו אבות ומאבות תולדות.

[והענין כי הכתר הוא אין כו'] וכידוע שאי"ן הוא ג"ר⁴²⁰, והוא בכתר. ונוקבא בסמי' דכתר היא איומה כנדגלות, שהם ג"ר, שאז היא נעלמת. וע"ז אומרים מלאכי השרת, אי"ה מקום כבודו להעריצו (קדושה של מוסף של שבת ויד"ט &), שאי"ה בג"ר⁴²¹, והם בסוד ג' רישין בכתר, והיא ג"כ כמותם, ואין יכולים למתפס בה. והוא מקום הכבוד, שכבוד דילה היא חכמה דילה⁴²², וכתר הוא חוטא דאסחר על ההוא נקודה⁴²³, וכמ"ש למעלה, שמקום הוא בכתר, והוא מקום הכבוד. ובנדגלו"ת מרומז שם נג"ד ג"כ, שהוא בכתר בשעת המולד כמ"ש. ואלו הג' שמות הם כסדר יכ"ש בט"ר צת"ג ממעלה למטה, בינה חכמה כתר, כי שם הוא בסוד אור חוזר וכתר דידה למטה כמ"ש. והוא סוד הכתוב, אל גנ"ת אגוז ירדתי לראות באב"י הנח"ל כו' (&), שגנ"ת הוא נוקבא כידוע⁴²⁴, והוא ר"ת איומה ב'רה י'פה, אב"י. ונח"ל הוא נידגלות ח'מה ל'בנה, שהם ג' דרגין דילה כמבואר.

ווי"ם מ"ש עשרים וארבעה שעה מיכסי סיהרא כו' (&), שהנה כ"ח ימים של החדש הם כ"ח עתים⁴²⁵, י"ד לטוב כו', והם בנוקבא, שבה סוד עת וזמן⁴²⁶. והם י"ד במילואה וי"ד בחסרונה. וסוד כ"ח עתים אלו הם באתון, כ"ז עם מנצפ"ך, ואל"ף דמשלים בסוף⁴²⁷. כידוע שהאותיות חצים לחסד וחצים לדין, וכידוע בסוד א"ל ב"ם וא"ת ב"ש. ולכן בא' הוא הכ"ח שהוא בחי' האחרונה שבמלכות, והוא בחי' כתר שהוא סוד אלף, אז מתכסה סיהרא לגמרי והבן:

[ואח"כ שנתמלאה בעיגול והוא שי"ן בינה], כבר נת' ששי"ן הוא בבינה בסוד אמ"ש, והוא סוד שב"ת, ש' ב"ת⁴²⁸, שמורה על מילוי דילה ושלמותה וכמו שית'. והוא סוד עיגולא כידוע, בסוד מ"ם וסמ"ך, שהם עיגולא ורבעא, שסמ"ך בבינה עיגולא⁴²⁹, סומך ה' לכל הנופלים (&), והם בסוד ג' דרגין שמים ואויר (יא ע"ב) ואר"ן, ששמים הוא אש ש', ואויר בא' רוח, ואר"ן מ"ם דוממת מים⁴³⁰, שנבראת ממים⁴³¹, כמ"ש בס"י (&) ובאריכות בפ"י רבינו שם (ו ע"ג).

והוא שם יכ"ש הנ"ל, שהי' נתכסה בכ' נקודה בהיכליה בעיגולא, והוא בסוד ש' הנ"ל.

- מאיר הבאר -

420 עי' לעיל הערה 321.

421 עי' תיקו"ז טז ע"ב.

422

423

424

425

בקהלת &, עי' & עי' יהל אור ח"א כז ע"ב ז"ל, סוד ז' כפולות בדגש רפה רך וחזק, וז"ס ד' שבועות בירח, וסוד כ"ח עתים, שד' יסודות מתנהגין בז' כוכבים, והוא כח דמעשה בראשית בפסוק א'. עי' בבהגר"א על ת"ז כב ע"ד, ש"עת" הוא כינוי למלכות (וכן הוא בזהר וירא קט"ז ע"ב, מקץ קצ"ח ע"א, ופ' תרומה קנ"ה ע"ב).

427 עי' בהגר"א בס"י ב ע"ג.

428 עי' זהר ח"א כג ע"ב.

429

עי' ספר הבהיר קיד. ומאי לישראל דשבט, דבר פשוט הוא שאינו מרובע, מ"ט, דלית אפשר מרובע בגו מרובע אחר, אלא עיגולה בגו ריבועא רהטי, ואי מרובע בגו ריבועא לא רהטי:

430 עי' ס"י (פ"ב מ"א) עשרים ושתים אותיות יסוד, שלש אמות ושבע כפולות ושתים עשרה פשוטות⁴³⁰, שלש אמות אמ"ש, יסודן כף זכות וכף חובה ולשון חק מכריע בינתים. שלש אמות אמ"ש, מ' דוממת, ש' שורקת, א' אויר רוח מכריע בינתים.

431 עי' ס"י (פ"ג מ"ד) שלש אמות אמ"ש בעולם, אויר מים אש⁴³¹, שמים נבראו מאש⁴³¹ וארץ נבראת ממים ואויר מרוח⁴³¹ מכריע בינתים.

והנה הג' שמות יכ"ש בט"ר צת"ג הם צירוף כת"ר, ונשאר ש"י ב"ט צ"ג במספר ב"פ אור, והוא סוד א' וב', שהוא כלל העולם, שבראשית הוא ב' שבו נברא העולם⁴³², והוא ב"פ אור סוד יהי אור ויהי אור, חכמה ובינה, וכתר הוא א' דאנכי שהוא בכתר, שותף השלישי, ושם הוא יחודא דאי"ן כידוע, והם ג' דרגין הנזכרים כאן, בג' שמות הנ"ל בכח"ב דידה כמבואר:

[שבת העיגול ומקדשי הנקודה כו'] לבאר דברי רבינו כאן, נקדים מ"ש בהקדמת הזוהר (דף ה ע"ב) ואנא שמענא כו' א"ת לאסגאה תחום שבת שבתותי דא עיגולא ורבוועא דלגו כו' ומקדשי תיראו דא נקודה דאמצעיתא דאית לדחלא מינה יתיר מכולא דענשי' מיתה והיינו דכתיב מחלליה מות יומת, מאי מחלליה, מאן דעאל לגו חלל דעיגולא ורבוועא לאתר דההיא נקודה שריא כו' וההיא נקודה איקרי אני ועלה שריא ההוא דסתים עילאה דלא אתגליא והיינו ה' כו'⁴³³. וכתב רבינו בביאורו ע"ז וז"ל (&): את לאסגאה כו' הם ו"ק עם מלכות היכל הקדש דידה בבריאה, [הג"ה כמ"ש שם בתחלה, שו"ק הם תחום שבת או בבריאה או ביצירה או באצילות, הכל לפי הבחי', והיא רביעאה לכל תלת (תיקו"ז ה' ע"א)⁴³⁴, הגת"ם

- מאיר הבאר -

⁴³² עי' לעיל הערה 370.

⁴³³ ז"ל בשלימות: ואנא שמענא מאבא דאמר הכי ודייק⁴³³ את לאסגאה⁴³³ תחום שבת שבתותי דא עגולא ורבווע דלגו⁴³³ ואינון תרין ולקביל אינון תרין אית תרי קדושת דאית לנו⁴³³ לאדכרא⁴³³ חד ויכלו וחד קדוש⁴³³ ויכלו אית ביה תלתין וחמש⁴³³ תבין ובקדושה דאנון מקדשין תלתין וחמש⁴³³ תבין וסליק כלא לשבעין שמהן דקב"ה ונסת ישראל אתעטר בהו ובגין דעגולא ורבוועא דא אינון שבתותי כלילן תרווייהו בשמור דכתיב תשמורו דהא⁴³³ שבת עלאה הכא לא אתכליל בשמור אלא בזכור דהא מלכא עלאה בזכור אסתים ועל דא אקרי מלכא דשלמא דיליה ושלמא דיליה זכור איהו ועל דא לית מחלוקת לעילא בגין דתרין שלומות לתתא חד יעק"ב וחד יוס"ף ובגין כך כתיב תרי זמני (ישעיה נז יט) שלום שלום לרחוק ולקרוב דא יעקב ולקרוב דא יוסף לרחוק כמה דאת אמר (ירמיה לא ב) מרחוק יה"ה נראה לי (שמות ב ד) ותצב אחותו מרחוק ולקרוב כמה דאת אמר (דברים לב יז) חדשים מקרוב באו מרחוק דא⁴³³ נקודה עלאה דקיימא בהיכליה ועל דא כתיב (ויקרא יט ל) תשמורו אתכליל בשמור⁴³³ ומקדשי תיראו דא נקודא דקיימא באמצעיתא⁴³³ דאית לדחלא מינה⁴³³ יתיר מכלא דענשיה מיתה והיינו דכתיב (שמות לא יד) מחלליה מות יומת מאן⁴³³ מחלליה מאן דעאל לגו⁴³³ חלל דעגולא ורבוועא לאתר דההוא דנקודה⁴³³ שריא ופגים ביה מות יומת⁴³³ ועל דא כתיב תיראו וההיא נקודה אקרי אני⁴³³ ועלה שריא ההוא דסתים עלאה דלא אתגליא והיינו יה"ה וכלא חד⁴³³: תרגום: ואני שמעתי מאבא שאמר כך, ודייק "את" לרבות תחום שבת. "שבתות" זה העיגול והריבוע שבפנים, והם שנים, וכנגד אותם השנים יש שתי קדושות שיש לנו להזכיר, אחד ויכולו ואחד קידוש. ויכולו יש בו שלשים וחמש תיבות, ובקידוש שאנו מקדשים יש שלשים וחמש תיבות, והכל עולה לשבעים שמות שהקדוש ברוך הוא ונסת ישראל מתעטרים בהם. ומשום שהעגול והריבוע הזה הם שבתותי, שניהם כלולים בשמור, שכתוב "תשמור". שהרי השבת העליונה כאן לא נכללה ב"שמור" אלא ב"זכור", שהרי המלך העליון סתום ב"זכור", ועל זה נקרא מלך שהשלום שלו. והשלום שלו הוא "זכור". ועל כן אין מחלוקת למעלה, משום ששני שלומות למטה, אחד יעק"ב ואחד יוס"ף. ולכן כתוב פעמיים "שלום שלום לרחוק ולקרוב", "לרחוק" זה יעקב, "ולקרוב" זה יוסף. לרחוק כמו שנאמר "מרחוק ה' נראה לי", "ותצב אחותו מרחוק". ולקרוב, כמו שנאמר "חדשים מקרוב באו". מרחוק זו הנקודה העליונה שעומדת בהיכלו. ועל זה כתוב "תשמור", [והוא] נכלל בשמור. "ומקדשי תיראו", זו הנקודה שעומדת באמצע שיש לירא ממנה יותר מן הכל שענשו מיתה. והיינו מה שכתוב "מחלליה מות יומת", מי הם "מחלליה", מי שנכנס לתוך החלל של העגול והריבוע, למקום שאותה הנקודה שורה ופוגם בו, "מות יומת". ועל זה כתוב "תיראו". והנקודה ההיא נקראת אני, ועליה שורה אותו הסתום העליון שלא התגלה, והיינו ה', והכל אחד.

⁴³⁴ עי' פת" שא"א פתח מא: שורשה של הנוקבא בד' מקומות, א', בחינת מלכות בעצמה, ב', נקודה בעטרת היסוד, ג', בת"ת בחזה, ד', בדעת דיליה, והם מקומות של נקבים⁴³⁴, בעטרת היסוד, ובחזה בסוד הטבור, ובפה סוד הדעת עי' רע"מ תרומה קנח ע"א שמוש מנא ותגא

ונהי"ם, הם ד' ד', ח' אלפים סביב והוא התחום.] שבתותי דא עיגולא ורבוועא הוא בינה דילה שהיא עיר הקדש באמצע, ובה שתי בחי', בינה ותבונה ס' ומ', ועיגולא בנו רבוועא, בינה בתוך תבונה, ואח"כ התחום. ולכן אמרו, הבא למדוד את התחום מרבע את העיר ואח"כ מודד את התחומין (&), ומרבע את התחומין לפי שתבונה ינקא לבנין, לפיכך הם ג"כ ברבוועא כו'. ומקדשי תיראו, ר"ל חכמת שלמה⁴³⁵, בת עין⁴³⁶, בת של שבת⁴³⁷ שיין בינה כידוע. והוא המרכ"ז של העיגול, היכל הקדש באמצע (&), נושא את כולם, שמעיגולא מתפשטין ו"ק סביב העיגולא תחום שבת, וכאן סוד היראה, אם אין יראה כו' (&), י' דאדנ"י כו'. ואמר מות יומת (&) נגד עיגולא ורבוועא, שהם ב' שבתות.

מאן דעאל לגו, ר"ל שנכנס תוך חלל ופגים את החלל מות יומת, לפי ששם שורה האי נקודה. ויש לירא ממנה כו', והיא נקודה נק' אני⁴³⁸, כי התחלתה מחכמה, ומשם ואילך השם אדנ"י. אבל כתר דילה הוא ה' אחרונה של השם, וכלולה בז"א כידוע⁴³⁹. ולכן נק' אנ"י, וכתר שלה ה'.

ווי"ש ועלה שריא כו', ר"ל כתר דילה שלא נתגלה כלל, עכ"ל רבינו שם בקיצור. ובזה יובנו דברי⁴⁴⁰ כאן, מ"ש ששבת היא נקודה בהיכליה, ר"ל שהנקודה היא י' חכמה דילה, שהוא סוד ומקדשי הנ"ל, שהוא בהיכליה בינה שהוא עיגולא בחי' בינה דידה, סוד סמ"ך. ולכן הוא בסוד ש'בת, שבת היא הנקודה בת עין, והש' הוא היכלא.

[ושתי שבתות כו'] ששתי שבתות הם בינה ותבונה, שהם עיגולא ורבוועא, והם ג"כ סוד ב' שמות בט"ר יכ"ש הנ"ל, שר' הוא נקודה דילה חכמה, וש' בינה. וב' אותיות ב' וכ' הם עיגולא ורבוועא שבהם הנקודה, שב' הוא רבוועא וכ' בעיגולא. ומ"י הוא סוד חו"ה אשת אד"ם מילוי שם מ"ה⁴⁴¹. והם סוד ב' שינין שיין של ג' ראשים ושל ד' ראשים⁴⁴². כידוע שהרבווע יותר

- מאיר הבאר -

⁴³⁵ עי' מלכים א' ה י, ועי' פת"ש נתיב אבי"ע פתח ל, שזה נקודת המלכות היורדת לבריאה. ועי' בהגר"א בספד"צ ל ע"ג ד"ה ואמר, שבחי' מלך שלמה' הוא יסוד דנוק' ועי' שם י ע"ג שזה עטרת היסוד דז"א.

⁴³⁶ עי' לעיל הערה 322.

⁴³⁷ עי' זהר ח"א כג ע"ב.

⁴³⁸ עי' זהר ח"א (דף רד ע"ב): ובגין דא קב"ה אזהר להו לישראל לאתקדשא (כמה דאתמר ד"א דכתיב) (ויקרא יא מד) והייתם קדושים כי קדוש אני מאן אני דא קודשא בריך הוא מלכות שמים קדישא מלכותא אחרא דעעכו"ם אקרי אחר דכתיב (שמות לד יד) כי לא תשתחוה לאל אחר כי יהו"ה קנא שמו:

תרגום: ומשום זה הקדוש ברוך הוא הזהיר את ישראל להתקדש, (כמו שנאמר ס"א שכתוב) "והייתם קדושים כי קדוש אני". מי זה "אני", זה הקדוש ברוך הוא, מלכות השמים הקדושה, המלכות האחרת של עובדי עבודת כוכבים ומזלות נקראת אחר, שכתוב "כי לא תשתחוה לאל אחר כי ה' קנא שמו".

⁴³⁹ עי' בהגר"א בספד"צ כו ע"א: את המאור הקטן, סיהרא, במיעוטה שנעשית ראש לשועלים⁴³⁹ ונקראת שם אלקים, דבאצילות נקראת ה"א אחרונה של הוי"ה זנב לאריות, ובירדה בבריאה נעשית ראש לשועלים לעולמות ב"ע.

⁴⁴⁰ נדצ"ל דבריו.

⁴⁴¹ עי' שער התיקון פרק ג.

⁴⁴² עי' תיקו"ז י ע,ב: שין של תפלין הלכה למשה מסיני⁴⁴² ש' דתלת ראשין וז"ל דארבע ראשין לקבל שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך ואינון בשחר שתיים לפניה ואחת לאחריה ובערב שתיים לפניה ושתיים לאחריה⁴⁴² ולקבל אלין שבעה אית שבעה רואי פני המלך היושבים ראשונה במלכות

תרגום: שין של תפלין הלכה למשה מסיני, ש של שלש ראשים, וז"ל של ארבע ראשים, כנגד "שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך" (אסתר ב ט). והם בשחר שתיים לפניה ואחת לאחריה, ובערב

מן העיגול רביע, וכן הוא בסוד תחומי שבת, שהעיגול בתוך הרבוע, בינה בתוך תבונה כמ"ש רבינו. [ואף שכאן העיגול יותר מן הרבוע, שהעיגול הוא בסוד סמ"ך, והרבוע מ"ם, הוא סוד עיגול סביב הרבוע כמ"ש רבינו במ"א, ובפי' לזוהר בפ' שלח לך (&). מ"מ כאן אנו מפרשים שהעיגול תוך הרבוע הוא סוד ג' וד' וכמ"ש:

[ו"ק דילה בד' רוחות כו'] הוא מבואר כמ"ש למעלה, שתחום הוא בסוד ב' אלפים לכל צד, והם בד' רוחות בסוד חגת"ם, שהם {יב ע"א} בב' דרגין, מרכבתא עילאה ותתאה, חגת"ם ונהי"מ, שהתחום הוא בו"ק, והיא רביעאה לכל תלת. והוא כאן בו"ק דילה הוא תחום שבת, דשבת הוא בינה, ותחום דילה הוא חותם הדעת, חותמא דגושפנקא (ד"ח ד' ע"ג), שהוא מתפשט בו"ק⁴⁴³, והם ו' חותמות דג' אותיות יה"ו שבדעת כידוע⁴⁴⁴, והוא סוד א"ת⁴⁴⁵, שהם כ"ב אתון שבדעת, נגילה ונשמחה ב"ך (&)⁴⁴⁶, שהוא לישן דגניז בפומא⁴⁴⁷, והם ח' אלפים⁴⁴⁸,

שתיים לפנייה ושתיים לאחריה. וכנגד השבע האלה, יש שבע "רואי פני המלך היושבים ראשונה במלכות" (אסתר א יד).

⁴⁴³ עי' פע"ח תפילת ר"ה ד'.

⁴⁴⁴

(16) ספר פרי עץ חיים - שער הלולב - פרק ג':

ועתה נבאר כוונתן, בסוד השמות, כי הלא נודע, כי הג' מוחין הנ"ל שהם חב"ד, הם ג' אותיות יה"ו, י' חכמה, ה' בינה, ו' דעת כנודע. וכל קצה מן הו"ק כלול מג' מוחין אלו, ולכן בכל קצה וקצה יש בו שם א' של יה"ו, רק שאינן דומין זה לזה. והענין, הוא סוד ו' צרופים שיש ביה"ו, לכן כשתכוין בדרום לצרופ יה"ו. ולצפון, הו"י. ובמזרח וי"ה. ובמעלה יו"ה, ובמטה, הי"ו. ובמערב וה"י. וסוד הענין,

⁴⁴⁵ עי' בהגר"א בספד"צ ו ע,ב, כנאה שמקורו מזהר ח"ב רסא ע"א.

⁴⁴⁶ עי' ז"ח (סו ע"ג): כד אתתקנו לאתחברא ברזא דא"ת ב"ש אתתקנו ואתיישבו אנפין באנפין ונוקבא כד בעא לאתחזאה לגביה היא אומרת דהא אתקשטא ברעו דאימא וכל אתון אתתקנו וע"ד הביאני המלך חדריו לאתתקנא ולאקשטא כדקא יאות וכל דא בגין דנגילה ונשמחה ב"ך עשרין ותרין אתון רשימין עילאין וכד איהו ב"ך ורזא דא אשר נשבעת להם בך

תרגום: כשהתקנו להתחבר בסוד של א"ת ב"ש הם התקנו והתישבו פנים בפנים ונקבה כשרצתה להראות לפניו היא אומרת שהרי התקשטה ברצון האם וכל האותיות התקנו ועל זה הביאני המלך חדריו להתתקן ולהתקשט כראוי וכל זה כדי שנגילה ונשמחה ב"ך עשרים ושתיים האותיות הרשומות העליונות וזהו ב"ך וזהו הסוד אשר נשבעת להם בך

⁴⁴⁷ עי' תיקו"ז (קע ע"ב): פומא ברתא דמלכא ובה לשון למודים דאיהו צדיק ועלה (נ"א ועלייהו) אתמר כחוט השני שפתותיך ומדברך נאווה באורייתא פומא כללא דכלא מינה {קסז⁴⁴⁷} קול ודבור דאינון ו"ק מינה הבל דאיהו ה' פומא דקיקא סתימא באות י' מתתקנא בשמא דה' ובגין דא כחוט השני שפתותיך ומדברך נאווה

תרגום: הפה בת המלך ובה לשון למודים שהוא צדיק ועליה (ועליהם) נאמר כחוט השני שפתותיך ומדברך נאווה בתורה הפה הכלל של הכל ממנו קול ודבור שהם ו"ה ממונה הבל שהיא ה' פה קטן סתום באות י' מתתקן בשמו של יהו"ה ומשום זה כחוט השני שפתותיך ומדברך נאווה

⁴⁴⁸ עי' זהר ח"ג רנו ע"א: תיבת נח מני קב"ה לאעלא עמיה שנים שנים (&) שבעה שבעה זכר ונקבה לקרבנא לאגנא על נח ועל כל אינון דעאלין עמיה לתיבה אוף הכי אלין דמנטרין חגין זומנין דאינון ימים טובים שנים שנים שבעה שבעה שנים שנים תרין יומין דר"ה ותרין יומין דשבועות ובגין דאינון תרין מנייהו בספק הא אית שני ימי הפורים באתרייהו שבעה שבעה ז' יומין דפסח ז' יומין דסוכות נח לקבל יום השבת והאי איהו (&) מכל החי סכה קא אגינת עלייהו דישראל הה"ד (&) וסכה תהיה לצל יומם מחרב סכה קא אגינה מה תיבת נח לאגנא אוף הכי סכה לאגנא ועוד מכל החי ח"י ברכאן דצלותא מאינון ט' ט' ברכתא דמינין בה אשתלימו י' ספיראן מעילא לתתא ומתתא לעילא ואיהו לקבל נח ועוד מכל החי שכינתא אגינת על אלין דנטרין י' אות שבת בתחומא דילה דאיהו ח' אלפים תרין אלפין לכל צד ועוד מכל החי אלין דנטרין י' אות ברית דאיהו בח' יומין דאתמר עלייהו וביום השמיני ימול בשר ערלתו ועוד מכל החי אלין דנטרין אות י' תפלין בתמנייא פרשיין:

שהם ב' מרכבתין דהג'ת ונהי⁴⁴⁹ כמש"ל⁴⁵⁰, וז"ש כאן רבינו שהם ב"פ ד' רוחות עם מלכות שהיא רביעאה לכל תלת. וסוד התחום הוא, כי בימות החול ההנהגה ע"י מט"ט שהם ו' ימי בראשית ו"ק דמקנן שם, ששם ו' סטרין והוא דרגא דעבד ששת ימים תעבוד כו' (&). אבל בשבת הוא בבריאה, כידוע בסוד ז' היכלות דיוצר דשבת וכמ"ש בפ' תרומה ובש"מ, ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו (&), כי שם מקננא בינה⁴⁵¹ שהוא השביעי יום מנוחה, דרגא דעוה"ב, ששם חירו מכולא, ועבד חפשי מאדוניו. והם ז' שמות מרגלאין דשם⁴⁵², ולכן ו"ק דבריאה הם ו' היכלות דשם, מהיכל הרצון ולמטה. ושבת עצמה בינה דילה, שהיא מקננא שם הוא בהיכליה דשם, הנקודה בת מלך, ב"ת ש', כמש"ל. והוא בהיכל ק"ק דבריאה, ותחום שלה הם ו"ק הנ"ל, שהוא גבול שלא לצאת חוץ לתחום הבריאה ליצירה לדרגא דמט"ט ימות החול.

וזה ששעושיין עיבור לעיר (עירובין לב ע"ב) ואינו בחשבון התחום, שהתחום מתחיל מחוץ לעיבורו, והוא בסוד היכל הרצון, תחת היכל ק"ק שהוא העיר הקודש. ושם בהיכל הרצון, שם הנשיקין, כי טובים דודיך מיי"ן (&), שהם שבעים דודין דסחרין לכורסיא⁴⁵³, שהם דא"ב

תרגום: צוה הקדוש ברוך הוא להכניס [ב]תיבת נח עמו שנים שנים, שבעה שבעה זכר ונקבה לקרבן להגן על נח ועל כל אלו שנכנסים עמו לתיבה, כמו כן כאן אלו ששומרים חגים וזמנים שהם ימים טובים שנים שנים שבעה שבעה. שנים שנים שני ימי ראש השנה ושני ימים של שבועות, ומפני שאלו שנים מהם בספק, הרי יש שני ימי הפורים, במקומם שבעה שבעה, שבעת ימי הפסח שבעת ימי הסוכות, נח כנגד יום השבת, וזהו "מכל החי". הסוכה מגנה על ישראל, זהו שכתוב "וסוכה תהיה לצל יומם". הסוכה היא מגינה מחרב. מה תיבת נח להגן, כמו כן כאן סוכה להגן. ועוד "מכל החי", ח"י ברכות התפלה, מהן תשע תשע, ברכת המינים בה נשלמות עשר ספירות ממעלה למטה וממטה למעלה, והיא כנגד נח. ועוד "מכל החי", השכינה מגינה על אלו ששומרים י', אות שבת בתחום שלו, שהוא שמונת אלפים, אלפיים לכל צד. ועוד "מכל החי", אלו ששומרים י' אות ברית שהוא בשמונה ימים שנאמר עליהם "וביום השמיני ימול בשר ערלתו". ועוד "מכל החי", אלו ששומרים אות י' תפלין בשמונה פרשיות.

⁴⁴⁹ עי' בהגר"א בספד"צ לג ע"ד בשם התיקו, (ה ע"א) אנפי תלת חיוון עלאין דאינון כו'

⁴⁵⁰ לקמן?@@@

⁴⁵¹ ע' תיקו"ז כ"ד ע"ב, וע"ח מיעוט הירח פרק ג'

⁴⁵² עי' פרי עץ חיים (שער השבת - פרק ח): אח"כ יכוין בשם מ"ב אחר, כדי שיעלה ז' מדות מיצירה לבריאה, והוא שם אה"ה יה"ו, גימטריא מ"ב, ויוצא ז' שמות מרגלאין הנודעים בזהר פרשת יתרו אח"כ אנו מעלין ג"ר דבריאה לנצח הוד יסוד דאצילות במזמור שיר ליום השבת וכו'. אח"כ יכוין לקבל שפע הקדושה, מאלף עולמות שיוצאין ונוצצין מבניה, ואלו האלף רמז לתתמ"ט שעולין שבעה שמות מרגלאין וכו', כנזכר לקמן. ע"כ וכו'.

וצריך שתחשוב, איך יוצאין ז' שמות אלו מז' אותיות אלו, כנזכר בר"מ פרשת יתרו בפסוק זכור את יום שבת ומהם יוצאים ז' שמות מרגלאין, וכסדר הזה יכוין בהם עתה - אלף דאה"ה היא בחסד, ויורדת בה' אחרונה דאה"ה, שהיא במלכות, ששם המרגלא שלה, הוא י"ה אדנ"י. והו' דיה"ו הוא ביסוד, ועולה ויוצא מביניהם, ב' שמות מרגלאין, והם הו"ה נקודה כמשפטה, וא' דאה"ה, והיא בחסד, וא"ל מו' דיה"ו, והוא בנצח. אח"כ ה' ראשונה דאה"ה היא בגבורה, ויורדת בה' אחרונה האמורה, וה' דיה"ו היא בהוד, ועולה ויוצא מביניהם ב' שמות מרגלאין, והם הו"ה בניקוד אלהים. וה' ראשונה דאה"ה, והיא בגבורה, ואלהים מה' דיה"ו והוא בהוד. אח"כ יו"ד דאה"ה היא בת"ת, ויורדת בה' אחרונה הנ"ל, וי' דיה"ו בנצח, ועולה ויוצא מביניהם ב' שמות מרגלאין, והם מצפ"ן, תמורות הו"ה שבבחי' חצונה דת"ת ז"א, ומצפ"ן זה יוצא מי' דאה"ה והוא בת"ת.

סוד בראשי"ת, רא"ש בי"ת⁴⁶⁰, וכמ"ש בחכמה יבנה בי"ת (&), והם בתי כהונה ובתי מלכות⁴⁶¹, כמ"ש ה' בחכמה יסד ארץ כו' (&), ולכן כ"ז שיש בית יש כה"ג, וכשחרב הבי"ת אין כ"ג ששניהם תלויים זה בזה. ולכן גם מלכי בית דוד נמשחו בשמן המשחה, ושרשו במו"ס, בי"ב אתון דג' היות אשר שם⁴⁶², כמ"ש שמן משחת קדש יהיה ז"ה לי כו' (&), וכמ"ש י"ב לוגין הוויין⁴⁶³, שמשם הוא המשח רבות הנמשך בדיקנא. ונודע כי תיקוני הדיקנא הם לנוק', שבה סוד י"ב שעות, י"ב מזלות, כמ"ש רבינו באריכות בפ"י לס"ד פ"א (&), והוא סוד מלכי בית דוד שנמשחו בו, ולכן נמשחו כמין כ"ף, שכ' הוא יו"ד במילואו שהוא בחכמה, והוא אותיות יד"ו, והוא סוד כף היד:

[כמ"ש בפ' במדבר כו'] וז"ל: שם ת"ח בשעתא כו' וישראל מאתר דכל ברכאין כנישין בי' ובי' אתנטעו כו' וכתוב כמל' חרמון שיורד כו' כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם ודא איהו נהירו דעלמא דכתיב מציון מכלל יופי כו'⁴⁶⁴, יעו"ש. והוא בחכמה, ששם מקורא דכל ברכאין, ולכן נברא העולם בב' שהוא ברכה⁴⁶⁵, שהוא סוד ב' אור, כמ"ש (יב ע"ב) וזאת הברכה כמ"ש רבינו בפ"י שם⁴⁶⁶, וז"ש בזוהר ודא איהו נהירו דעלמא כו':

אחד ושמו אחד, ועל דא (תהלים קלג ב) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, כשמן הטוב על הראש, מאן שמן הטוב, דא משח רבות קודשא, דנגיד ונפיק מעתיקא קדישא, דאשתכח בההוא נהר עי' תיקו"ז יט ע"ב, כה ע"א⁴⁶⁰

עי' סוטה יא ע"ב: ויעש להם בתים, רב ושמואל חד אמר בתי כהונה ולויה, וחד אמר בתי מלכות. מ"ד בתי כהונה ולויה אהרן ומשה, ומ"ד בתי מלכות דוד נמי ממרים קאתי. ועי' מדרש שמות רבה (פ"ח ס' ג'): ויעש להם בתים, ומה היו הבתים, בית הכהונה ובית המלכות. יוכבד נטלה כהונה ומלכות, אהרן כ"ג משה מלך, שנאמר (דברים לג) ויהי בישורון מלך. ומרים נטלה חכמה שהעמידה בצלאל ויצא ממנו דוד שהיה מלך.

עי' לעיל הערה 5.⁴⁶²

ההין?⁴⁶³

ז"ל בשלימות: רבי יהודה הוה שכיח קמיה דר"ש א"ל ישראל מאן אתר אתברכן א"ל ווי לעלמא דלא משגיחין ולא מסתכלין בני נשא ביקרא דמלכא עלאה תא חזי בשעתא דאשתכחו ישראל זכאין קמיה קב"ה והווי עלמין (ס"א עמיה) שכיחין בחד אילנא עלאה קדישא דמזונא דכלא ביה הוה מתברך מאתר דכל ברכאין כנישין ביה וביה אתנטע ואשתילו שרשוי וישראל לתתא הווי מתברכן (ואשתילו שרשוי) מאתר דכל אינון ברכאין נפקין ביה ולא מתעכבי למיפק הה"ד (&) יברכך יי' מציון וכתוב (&) כטל חרמון שיורד על הררי ציון כי שם צוה יי' את הברכה חיים עד העולם ודא איהו נהירו דעלמא דכתיב (&) מציון מכלל יופי אלהים הופיע נהיר כד"א (&) הופיע מהר פארן (ס"א ודא נהירו) וכד ינהר ינהר לכלהו עלמין וכד האי נחירו אתער כלא הוא בחברותא (ס"א כלא הוא בחביבותא) כלא הוא ברחימותא כלא הוא בשלימו כדן הוא שלמא דכלא שלמא דעילא ותתא הה"ד (&) יהי שלום בחילך שלוח בארמנותיך:

תרגום: רבי יהודה היה מצוי לפני רבי שמעון, אמר לו ישראל מאיזה מקום הם מתברכים, אמר לו אוי לעולם שבני אדם לא משגיחים ולא מסתכלים בכבוד המלך העליון. בא וראה בשעה שנמצאו ישראל צדיקים לפני הקדוש ברוך הוא, והעולמות היו (עמו) מצויים בעץ אחד עליון קדוש, שהמזון של הכל בו, היה מתברך ממקום שכל הברכות כנוסות בו, ובו ננטע ונשתלו שרשיו, וישראל למטה היו מתברכים (ונשתלו שרשיו) ממקום שכל אותן ברכות יוצאות בו ולא מתעכבות לצאת, זהו שכתוב "יברכך ה' מציון", וכתוב "כטל חרמון שיורד על הררי ציון כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם". וזהו אור העולם, שכתוב "מציון מכלל יופי אלהים הופיע", הופיע, האיר, כמו שנאמר "הופיע מהר פארן", (וזה אור) וכשמאיר, מאיר לכל העולמות. וכשאור זה מתעורר, הכל הוא בחברות (הכל הוא בחביבות) הכל הוא באהבה הכל הוא בשלמות, ואז הוא שלום הכל, שלום שלמעלה ושלמטה, זהו שכתוב "יהי שלום בחילך שלוח בארמנותיך".

עי' לעיל הערה 370.⁴⁶⁵

ז"ל: והתחלת התורה הוא בב"ת לפי שהב' הוא ברכה כמ"ש במדרש ולכן מסיים וזאת הברכה והוא ג"כ ד' אותיות וכן הב' מרמז על ב' אורות שנבראו כמ"ש יהי אור ויהי אור וכמ"ש לעושה אורים

[חכמה נחית בברכה בימינא כו], ר"ל דברכה הוא בימינא, שהוא סוד ברכת כהנים שהם בסמ' דחסד, דשם נחית חכמה, וכמ"ש כה תברכו כו' (&). וקדושה בגבורה, דשם נחית בינה, שהוא קדושה דלואי, כמ"ש וקדשת את הלויים כו'⁴⁶⁷. ויחודא הוא בת"ת, והוא בדעת וכתר דנהיר שם, דלעולם היחוד בקו האמצעי. וכן בדעת, וידע אדם כו' (&). וכתר הוא שותף השלישי (נדח לא ע"א), אלף דמתייחד בהו כמ"ש כמ"פ. והוא שם יב"ק⁴⁶⁸, שכולל כל הג' דרגין של ההנהגה, והוא כללא דכל מהימנותא⁴⁶⁹, ולכן נאמר באברהם, והיה ברכה כו' (&), כי הוא מקור כל הברכות בדרגא דחסד, דשם הוא חכמה. ולכן שורש ברכה הוא ג' אותיות בר"ך, שהוא בכ"ר, דשם רק שמתחלק לדרגא דזו"נ, ברוך וברכה ברוך בדכורא כו', וברכה בנוק' בה' וכמ"ש רבינו לקמן:

[וכמ"ש על פ' יברכך שהם ו' מתנות כו'] דבר זה כתב רבינו במ"א בליקוטים, שסוד ז' דברים ז' מתנות המבוארים בס"י⁴⁷⁰, בסוד ז' כפולות, שהם חיים ושלוש וחכמה ועושר חן וזרע וממשלה. וכתב שם⁴⁷¹ רבינו שיברכך הוא חכמה, כמ"ש ויברך ה' את שלמה כו' ותרב חכמת שלמה (&). וישמרך, בממון עושר⁴⁷². יאר ה' פניו כו', הוא חיים כמ"ש באור פני מלך חיים כו' (&). ויחונך, חן וכבוד. ישא ה' פניו אליך, בנים, כמ"ש ופניתי אליכם והרביתי אתכם (&). וישם לך שלום, הוא שלום. [הג"ה וכבוד הוא ממשלה.] ואני אברכם, הוא חן, יעו"ש.

והנה חכמה כולל כל הז' ברכות, שמקור הברכות הוא שם, ולכן נרמזו בתיבת יברכך כו'. והוא כמ"ש רבינו במ"א בליקוטים, שכל הז' ברכות הם נכללים בתיבת בראשית, כמ"ש שלכך פתח בב' שהוא לשון ברכה⁴⁷³. והו' ברכות הם: יברכך, וישמרך, יאר, ויחנך, ישא, ושלוש. ואני אברכם הוא הכולל. היינו השכינה הנק' אני⁴⁷⁴, המקבלת כל הברכות להשפיע בתחתונים. בראשית הוא צירוף תר"י שב"א (תיקו"ז קה ע"ב), ר"ת שמירה ברכה אורה. והנה חנינה מלכות צריך להסמיכה לברוך שהוא חכמה, כד"א ח"ן וכבו"ד כו' (&), שהוא ל"ב⁴⁷⁵ נתיבות (&). הרי יו"ד דבראשית. [הג"ה, ר"ל שח' דחנינה עם ב' דברוך שהוא חכמה, הוא י' דבראשית, ור"ל שמלכות נבנית ע"י חכמה, ה' בחכמה יסד כו' (&), והוא י' דחכמה ע"כ] ישא

גדולים כי לעולם חסדו. וכן ב"ת הן ב' אלפין דאור וגילופן הם שאר אותיות דאור. [ר"ו פעמים היא גימ' ב"ת].

⁴⁶⁷ עי' ת"ז לג ע"ב: צלותא דערבית "אתה קדשת", ודא שכינתא תתאה, דאיהי מסטרא דשמאלא, דתמן לואי, דאתמר בהון "וקדשת את הלויים", ע"כ. וכן הוא בת"ז ס"ג ע"א, והנה פסוק זה נזכר בזהר כעשרה פעמים, אמנם יש לדעת שאין כזה פסוק בכל המקרא, ואינו כתוב אלא קרוב לזה, דוגמת"ואני הנה לקחתי את הלויים מתוך בני ישראל תחת כל בכור פטר רחם מבני ישראל והיו לי הלויים" (במדבר פרק ג יב), וכן "והקרבת את הלויים" (במדבר ח י), וכן "והבדלת את הלויים" (שם ח יד), וכן "והקדשתי אותם לי" (שם שם יז).

⁴⁶⁸ עי' זהר ח"ג ריז ע"א.

⁴⁶⁹ עי' תיקו"ז קמב ע"ב: אשכחנא תקונא כגוונא דא, אה"ה כתר עלאה, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, אדנ"י שכינתא תתאה.

⁴⁷⁰ (פ"ד מ"ג) שבע כפולות בג"ד כפר"ת בדבור ובתמורה, תמורת חכמה אולת, תמורת עושר עוני, תמורת זרע שממה, תמורת חיים מות, תמורת ממשלה עבדות, תמורת שלום מלחמה, תמורת חן כיעור.

⁴⁷¹ איפה?

⁴⁷²

⁴⁷³ עי' לעיל הערה 370.

⁴⁷⁴ עי' זהר ח"א (דף רד ע"ב).

⁴⁷⁵ היינו כבוד

ושלום הם ב' שינין, ת"ר דבראשית, עכ"ל רבינו שם. הרי שבבראשית כלול כל ב"ב שהוא החכמה הכולל הכל:

[והתורה מתחלת כו'] ר"ל שמביא ראיה דב' הוא בחכמה, שלכך מתחיל התורה בב' ומסיים בל', שהם ל"ב נתיבות פליאות חכמה. והענין כי ב' ול' הם ראשית ואחרית, כמ"ש בס"י (פ"א מ"ה) עומק ראשית ועומק אחרית, שבחכמה שירותא דכולא, ובינה סיומא דכולא. דשם עולים כולם לשרשם בסוד עוה"ב (זהר ח"ב כו ע"ב), והוא יובל הגדול (זהר ח"א קנא ע"א), שאז ישוב הכל אל השורש, וכמ"ש רבינו באריכות בפ"י לס"י יעו"ש. ול' הוא בבינה ששם מגדל הפורה באויר (חגיגה טו ע"ב)⁴⁷⁶, וכמו שית' בסמוך בס"ד. ובל"ב נתיבות כולל ג"כ בינה⁴⁷⁷, שהם בסוד י"ש עלמין דעלמא דאתי⁴⁷⁸, שנתיב הראשון נעלם ונשאר ל"א⁴⁷⁹ בסוד י"ש בכלילותם ב'. וי"ש הוא חו"ב כמו שית', שש' הוא בבינה⁴⁸⁰, והוא בסוד הבן בחכמה כו' (&), ובוה נכלל סוד ברוך וברכה, והוא כלל כל ד' אותיות של שם הוי"ה, וכולם הם בתורה. שבר"ך הוא חכמה, בכ"ר כמ"ש, והם ל"ב, הראשית ואחרית, והם י"ה של השם, והו' באמצע אותיות התורה, ו' דגחון⁴⁸¹, שהוא דרגא דרע"מ⁴⁸², כלול בחכמה, בסוד מש"ה, מ"ה דמשה הוא חכמה, כח מ"ה⁴⁸³, אד"ם⁴⁸⁴, והוא ו' דברו"ך שנכלל בבר"ך הנ"ל, והוא באמצע בין ימינא לשמאלא. שלכן ב' בהתחלת התורה ימינא, ול' בסופה, ראשית ואחרית, בשמאלא, ו' באמצע דעת דנפיק מחו"ב, והוא ברא בוכרא, בני בכורי ישראל, שישראל ויג ע"א} עלה במחשבה"ה (&), וסוד מחשבה מש"ה הוא הו' הנ"ל, ונשאר ב' וח', יו"ד דחכמה. וכן הוא מ"ה סוד אד"ם, חש"ב הוא י"ש עלמין הנ"ל⁴⁸⁵, חו"ב. וה' דברכה הוא בנוקבא הכוללת כולם, והיא ה"א

- מאיר הבאר -

⁴⁷⁶ עי' ע"ח צלם פרק א', ועי' בהגר"א על ספד"צ י"ד ע"א.

⁴⁷⁷ עי' בהגר"א ספ"י ג ע"ב שיש לב, נתיבות גם בבינה.

⁴⁷⁸ עי' זהר ח"ב קסו ע"ב: י"ש אלין תלת מאה ועשר עולמות גניזין תחות עלמא דאתי (ועל) אינון מאתן ושבע דאינון מסטרא דימינא אקרונ אור קדמאה בגין דאפילו אור שמאלא אקרי אור אבל אור קדמאה איהו זמין למעבד תולדין לעלמא דאתי ואי תימא לעלמא דאתי ולא יתיר אלא אפילו בכל יומא ויומא דאי לא הוה האי אור עלמא לא יכל למיקם דכתיב (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה תרגום: י"ש אלה שלש מאות ועשרה עולמות שגנוזים תחת העולם הבא (ועל) אותם מאתים ושבעה שהם מצד הימין נקראים אור ראשון משום שאפילו אור השמאל נקרא אור אבל האור הראשון עתיד לעשות תולדות לעולם הבא ואם תאמר לעולם הבא ולא יותר אלא אפילו בכל יום ויום שאם האור הזה לא היה העולם לא יוכל להתקיים שכתוב אמרתי עולם חסד יבנה.

⁴⁷⁹ בהגר"א תיקו"ז פא ע"ב וז"ל, ל"ב נתיבות דידיה אלא שאחד נעלם שם שלכן נקרא יש שא' אָין, דבוק באין, עכ"ל.

⁴⁸⁰

⁴⁸¹ עי' קידושין ל' ע"א וז"ל, וא"ו דגחון חציין של אותיות של ס"ת.

⁴⁸² עי' בהגר"א על ספד"צ י"ד ע"ד וז"ל, וכ"ה כאן בתחלת יציאת הדעת שיצא מו"ק של א"א, לכן מלביש לת"ת של א"א כידוע שת"ת כולל ו"ק, ולכן ת"ת בדעת הוא כמ"ש בפרשת משפטים דף קכ"ג ע"א מעוי בדעת אתתקן עייל ברישא אתתקן ואתפשט לגו, דהיינו הת"ת שהוא המעיים והוא הטבור נתקן בדעת, ולכן נשמת משה שהוא סוד הדעת ו' דגחון שומר על הת"ת שלא תשתכח מכלל ישראל, עכ"ל.

⁴⁸³ עי' תיקו"ז עו ע"א.

⁴⁸⁴ גימ' מ"ה והוא בחי' הז"א.

⁴⁸⁵

אחרונה, והוא סוד כללות ה' חומשי תורה, והוא ברכ"ה שבנוקבא, הכל בכלל. ולכן התחיל משה לברך את ישראל בזאת, כמ"ש וזאת הברכה (&), שהיא הנוקבא ברכה. וכלל כל העולם הוא בבי, כמ"ש העולם נברא בבי' שדומה לאכסדרה שפרוצה מצפון (ב"ב נה ע"ב). והוא סוד עולם התיקון, שכל העולמות נתבררו במחשבה כמו שית', ונשאר הסיגים למטה, והוא כל קומת הסמ"א שבסוף עולם העשיה, והוא הפרצה בצפון, כמ"ש מצפון תפתח הרעה כו' (&), והם סיגי הגבורות. ובשביל כך נברא האדם, שבמעשיו יסתום הפרצה לברר כל הבירורים, וכמו שיהיה לע"ל שאז יבוער רוח הטומאה כו' (&), והוא מ"ם סתומה של למרבה המשרה (&), שאז זמן ביאת משיח, שהוא בא מפרץ⁴⁸⁶, והוא כללות נשמת אדה"ר, כידוע בסוד איד'ם אדם דוד משיח⁴⁸⁷, שתיקונו נשאר באחרונה, שאז יהיה אור הלבנה כאור החמה (&), שכל הפרצה הוא בלבנה בנוקבא, שכל החטאים פוגמים בה, בסוד הנפש שנפרדת מבעלה. והוא סוד נשמת משיח מיהודה ותמר, שיהוד"ה הוא כל תיקון השם בסוד ה' ד' הוית (&), ותמ"ר הוא דסלקא דכר ונוקבא והוא המתקלא, ולכן משם יצא פרץ, שהוא יתקן הפרצה. ולכן הבי' בה התחילה התורה, והוא המחשבה, דשם נתברר הכל. וגם הפרצה עלה שם במחשבה לצורך תיקון הבריאה, לאפכא מרירו למתיקו (&), והוא סוד נצוצין דזריק לש"ך עיבר (&) ובמחשבה אתברירו (&), וכל הבירור הוא ע"י התורה, וז"ס גמר התיקון במ"ם סתומה. ולכן סיום שית סדרי משנה במ"ם סתומה בשלום, כמ"ש וגר זאב כו' (&), והוא השלום שלא יהיה רע בעולם כלל:

[ובבית כלול הכל כל מה דהוי כו'] דברי רבינו כאן סתומים, ואפשר שכונן למ"ש בפי' לס"ד (פרק א ד ע"ב) במ"ש שם מתקלא כו' ביה סליקו וביה סלקין דלא הוו והוו ויהויין, ופי' רבינו שם שהוא מו"ס, חכמה קדומה, שהוא שירותא דכולא, שם עליית כל הבירורין דאתברירו במחשבה, והם כל האורות חדשות שלא היו קודם התיקון, שהם הו"ק של המלכים, שהם האורות חדשים, חסד עילאה דנחית, והוו הם האורות שהיו ג"כ בעולם התהו בסוד שם ב"ן, בחי' מלכות של המלכים. ויהויין אפי' אותם אורות שלא היו אפי' בעת התיקון כולם סלקין ביה, בסוד אין כל חדש כו' (&), [והג"ה. ור"ל האורות שיתחדשו לע"ל באלף השביעי, דאז עולים לבינה בסוד עוה"ב, כולם עלו במחשבה במו"ס, ע"כ.] והם סוד ג' הויות שבמו"ס⁴⁸⁸, שהם בסוד הי"ה הו"ה ויהי"ה, מלך מלך ימלוך, יעו"ש שהאריך. והנה אלו ג' דרגין הם כל מהימנותא, שהם בסוד מלכות ו"ק ובינה, אהי"ה הו"ה אדני⁴⁸⁹, וז"ש רבינו כאן [שבב' כלול הכל, מה דהוי ולא הוי ויהויין, שהם ג' דרגין הנ"ל, והם בסוד צורת ב', שו' קו התחתון הוא בחי' מלכות שהיה בעולם התהו, וקו העליון בחי' בינה באלף השביעי, שהוא תנא בראש ס"ת

באברהם, דאתמר ביה זרע אברהם אוהבי. ישראל דסליק ביו"ד ה"א וא"ו ה"א, וזא דמלה ישראל עלה במחשבה להבראות, מחשבה חש"ב מ"ה, וביה תשכח שמא קדישא, ובגין יעקב דאיהו ישראל, אתמר ויברא אלה"ם את האדם בצלמו, בדיוקנא דמאריה בני חיי ומזוני מסטרא דעמודא דאמצעיתא, פרץ, חצרון, רם עמינדב, נחשון, שלמון, בועז, עובד, ישי, דוד.⁴⁸⁶
⁴⁸⁷

(12) ספר הפליאה - ד"ה ושמע בני קצת ראה לדברי מענין כי הא' של אדם רומז בכתר עליון והד' בשכינה והמ"ם סתומה הוא מ"ם סתום שבמלת למרבה המשרה, א"ל בני הוא הוא. א"ל מהו אדם, א"ל דוד, א"ל מהו דוד, א"ל משיח, א"ל ומהו משיח, א"ל דוד עבדי נשיא להם לעולם, ר"ל אדה"ר נתגלגל בדוד ודוד נאחז בעטרה שכן שמו שם ואותה הנפש תרד להושיע את ישראל זהו משיח ונפש חדשה תרד עמו זהו קיסר ופלגא שארז"ל, קיסר היא השכינה עי' לעיל הערה 5.⁴⁸⁸
עי' לעיל הערה 193.⁴⁸⁹

(&), צדיקים יושבים ועמרותיהם בראשיהם כו' (&), והו' באמצע מלמעלה למטה הוא ו'ק, הנהגת ו' אלפי שנים, שבו הבחירה בסוד עולם התיקון, ועדיין לא נתקן לגמרי, בסט' דימינא שהוא חסד עילאה, כי לנגדו הפרצה בצפון, נחש עלי דרך כו' (&) כמ"ש [נהג"ה. וז"ס ג' הקוין שבאות ב' שמורה על הזמן המתחלק לג' דרגין, היה הוה ויהיה, שהוא בסוד קו המדה, בוצינא דקרדינותא⁴⁹⁰, שע"י הגבול והמדה נעשה חילוק הזמן, אבל הא' הוא בכתר למעלה ממדרגת הזמן, לכן בו הכל ביחודא חדא, וז"ס הא' שקודם הב', תכלית הרצון שקודם המחשבה, והבן מאד.]:

[והוא בית הכל כו'] ר"ל שבית הוא מלשון בית ודירה, שמכניסים בו כל דבר, שהכל כלול בחכמה, כמ"ש כלם בחכמה עשית (תהלים קד כד). ומ"ש רבינו [ששם התחלת ד"ו פרצופים], ר"ל שב' הוא מלשון שנים, שהם ד"ו פרצופים, שהם ו"ד, כמ"ש באד"ו (דף יג ע"ב) רצ ע"ב) אמאי ו"ד כלילין ביו"ד, אלא נטיעה דגנתא ודאי איקרי ו', ואית גנתא אחרא דאיהי ד' כו' ורוא דא ונהר יוצא מעדן כו' מאן הוא עדן דא חכמה כו' להשקות את הגן דא ו' ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים דא הוא ד' כו'⁴⁹¹, ולכן הם שם בהעלם מילוי ו"ד ששם הם כלולים רק במחשבה:

[ר"ל בכתר קודם כו'], ר"ל כמ"ש דשירותא דבריאה הוא מחכמה⁴⁹², והוא כלל העולם. וקודם שנברא העולם הוא בכתר, שם הם בסוד אות א', דשם היה הוא ושמו אחד⁴⁹³, ר"ל הוא דוכרא, ושמו נוקבא, הם ביחודא שם. והטעם כי שם הוא סוד תחלת הרצון והתכלית, שהם ביחודא לגמרי, שני המאורות הגדולים (&) בכתר, ושם בתכלית הם ביחודא ג"כ. אבל המחשבה הוא לפי הנהגת הזמן, שהוא בסוד קו המדה, בוצינא דקרדינותא⁴⁹⁴, שע"י הם ו"ד נפרדים שצריכים זווה ויחוד ע"י מעשה האדם בתורה ומצות. וע"י המחשבה נתחלקו ג"כ לב' דרגין ו' וד', שאינה תופסת רק ד"ת שלו, וצריכה להתגדל ע"י התחוננים. וז"ס ציור אות א' שהוא יו"ד⁴⁹⁵, אלא שנכללים באות א' לרמזו שתכלית המעשה לכולם ביחוד חדא, והוא

- מאיר הבאר -

⁴⁹⁰ עי' לעיל הערות 19, 20.

⁴⁹¹ ז"ל בשלימות: ' כליל תרין אתוון ו"ד באגדתא דבי רב יבא סבא תנינן אמאי ו"ד כלילין ביו"ד אלא נטיעה דגנתא ודאי אקרי ו' אית גנתא אחרא דאיהי ד' ומהאי ו' אשתקייא ד' דאיהי ארבעה (ס"א ראשים) והיינו רזא דכתיב ונהר יוצא מעדן וגו' (בראשית ב י) מאן עדן דא חכמה עלאה ודא י' להשקות את הגן דא ו' ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים דא הוא ד' וכלא כליל ביו"ד תרגום: יו"ד כוללת ב' אותיות ו' ד'. בספר האגדה של בית רב יבא סבא למדנו: מפני מה ו' ד' כלולות ביו"ד? אלא הנטיעה של הגן נקראת ו', ויש גן אחר, שהיא האות ד'. ומזו הו' נשקה הד' שהיא ד' (ראשים), וזהו סוד [מה] שנאמר "ונהר יוצא מעדן וכו'" מי הוא זה העדן? החכמה העליונה, וזהו יו"ד. "להשקות את הגן" זו היא האות ו', "ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים" זו היא אות ד', וכלם נכללים באות יו"ד.

⁴⁹² עי' אד"ז רצ ע"א: האי חכמתא אקרי עדן והאי עדן אתמשך מעדן עלאה סתימאה דכל סתימן ומהאי עדן אקרי שירותא בעתיקא לא אקרי לא הוי שירותא וסיומא ובגין דלא הוי ביה שירותא וסיומא לא אקרי אתה בגין דאתכסייא ולא אתגלייא ואקרי הוא ומאתר דשירותא אשתכח אקרי אתה ואקרי אב דכתיב (ישעיה סג) כי אתה אבינו תרגום: חכמה זו נקראת עדן. והעדן הזה נמשך מהעדן העליון הסתום מכל הסתומים, ומהעדן הזה נקרא תחילה. בעתיקא אינו נקרא, אין בו התחלה וסוף. ולפי שלא היו בו התחלה וסוף, לכן אינו נקרא "אתה", לפי שהוא מכוסה ואינו מתגלה ונקרא "הוא". וממקום שנמצא התחלה נקרא אתה, ונקרא אב, שנאמר "כי אתה אבינו".

⁴⁹³ עי' פרקי דרבי אליעזר (פרק ג') שקודם שברא הקב"ה את העולם היה הוא ושמו לבד.

⁴⁹⁴ עי' לעיל הערות 19, 20.

⁴⁹⁵

ראשית הרצון. וז"ס מ"ש שבחכמה שורש הדין⁴⁹⁶, אף שכל החסדים הם משם, מ"מ שם ראשית המחשבה לסוד הבחירה המסורה, שהם לפעמים נפרדים, וצריכים למעשה תורה ומצות ליחדם. וז"ס גבורה דרדל"א הגנוז במו"ס⁴⁹⁷, בוצינא דקרדינותא, שמשם ראשית קן המדה והבן:

[ר"ל בבינה כו'] ר"ל שבבינה הם בסוד אות א'⁴⁹⁸ בה' שהוא ציור ד"ו, וכאן רמוז סוד הנסירה. והוא כמ"ש רבינו בפ"י לס"ד (פ"ב & ופ"א טז ע"ג) במ"ש שם אתיחד יו"ד בלחודו ובתר כן סליק לדרגוי לעילא לעילא אתחשכת נוקבא ואתנהירת אימא כו'. וכתב שם רבינו ע"ז שהוא סוד הנסירה, שמוחין דאבא מסתלקין למעלה לשרשו, ועי"ז אתחשכת נוקבא ששרשה בחכמה, ואז ניתנים כל הדינים שבדכורא לנוקבא, ובו נשארו כל החסדים. ובשביל כך אין להם דיבוק יחד, וננסרו לבוא פב"פ, והוא סוד הדורמיטא, שאין י' נהיר בו"ד, שע"י סילוקו לעילא לשרשו מביא חו"ג יותר מאירים ואתנהירת אימא עי"ז בזווגא לתת מוחין כו'. יעו"ש שהוא סוד עיבור שני אחר היניקה, כמ"ש בזוהר בתר דינקת לון אתעברת מנייהו כו' (&) יעו"ש. ונמצא שבסמ' דאבא נעשה הנסירה, שלכן שם ו"ד נפרדים. אבל בסמ' דאימא שהיא יניקה דיניק מינה, אז הם מחוברים בכותל א', והיא עומדת מאחוריו, ולכן הה' צורתו ד' אחורי הו'. [הג"ה. אבל חיבור זה הוא לגריעותא שאין יכולה להודווג, והם ב' דרגין שהיא רק מחזה שלו ולמטה, לכן שם הם ב' אותיות ד"ו, רק שהם מחוברים. אבל באות א' מורה על זווגם פב"פ, שהוא היחוד בשלימותא, שהם שקילין כחדא, לכן שם הם מחוברים באות א', ע"כ] וחו"ג הם תחלה וסוף, שהם עומק ראשית ועומק אחרית (ס"י פ"א מ"ה)⁴⁹⁹, וכן מחשבה ומעשה כידוע ולכן אמרו בתחלה עלה במחשבה כו' ולבסוף כו':

[וזהו סוד כל העולם כו'] ר"ל שהב' הוא כולל כל העולם שבו נברא, וגם כל התורה שהתחילה בו, וכן האדם שהוא כלל הכל. והענין כי אלו הג' הם תלויים זה בזה, והם כלל הכל. שהעולם נברא ונמסר לאדם לתקנו ולהשלימו, והתורה ניתן לאדם שע"י יתקן הכל, והם סוד ג"ר, חב"ד, וג' רישין⁵⁰⁰, שהם כלל הכל. שהעולם הוא בבינה, ששם היה ציור העולם והבריאה בפרטות, כמ"ש בראשית ברא אלהים⁵⁰¹ כו' (&), והם ל"ב אלהים דעובדא דבראשית (תיקו"ז יד ע"א), וכמ"ש מן העולם ועד העולם כו' (זהר ח"א לד ע"א, ועי' ע"ח שער הזווגים פרק ה), שהם ב' ההין⁵⁰². והתורה הוא בחכמה, נובלות חכמה של מעלה כו' (&), {יד ע"א} והם דו"ג העולם והתורה. ולכן התורה מושל על העולם, כמ"ש צדיק מושל כו' (&), שע"י התורה משתנה כל הבריאה וסידור ההנהגה, שדכורא מושל על נוקבא. וכמו שחז"ב הם רעים דלא מתפרשין (זהר ח"ג ד ע"א), כן א"א לעולם להתקיים בלא תורה, כמ"ש תנאי התנה כו' (&).

רק שידוע שב' זווגים הם בחו"ב, דזווג חיות העולמות זה לא נפסק, והוא סוד הנהגת הטבע, בסוד חכם בבינה (&), שחכמה גנוז ונעלם ואין מתגלה אלא דרגא דידה, והוא העולם עצמו שנוהג כמנהגו. אבל זווג לתוספת שלמות, זה נפסק לפעמים, והוא הנהגה יותר עליונה

- מאיר הבאר -

- 496 היינו מו"ס.
 497 ע"י גר"א בספד"צ
 498 אחת?
 499 ע"י לעיל יב ע"ב.
 500 גלגלתא אוריא ומו"ס.
 501 ע"י זהר ח"א ב ע"א שאלקים דבראשית ברא היא בינה.
 502

בסוד נסים ונפלאות ע"י הצדיקים כמו שית', ואין מתגלה אלא לפרקים, והוא סוד גלוי התורה, כמ"ש כי היא חכמתכם ובינתכם כו' (&), וכתוב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך כו' (&). וזווג זה הוא סוד הבן בחכמה (&). וז"ס י' וה'. שנברא העולם בי' מאמרות, ובה' כמ"ש בה' בראם כו' (&)⁵⁰³. שלפעמים העולם הוא בסוד זווג חיות העולמות לבד, הוא בחי' ה' בינה, ולפעמים בגילוי חכמה י' שהוא התורה. והאדם הוא בחי' דעת, שהוא המחבר חו"ב, שהוא מחבר ומתקן העולם ע"י התורה ומצות. ולכן אלו ג' הם כלל כל המציאות, העולם והתורה והאדם.

והם ג"כ כסדר, שהתורה קדמה לעולם, והעולם קודם לאדם, והם הב"ד כסדר. וכמו שאלו ג' הם הב"ד שכוללים הכל, כמו כן כל א' מהם יש בו אלו ג' דרגין. העולם, הם שמים וארץ ב' דרגין, ובחי' שלישית מחבר שניהם יחד והוא הרוח, שע"ז ואד יעלה מן הארץ כו' (&), והגשם יורד מן השמים והרוח את הארץ כו' (&). וכן התורה, תורה שבכתב עם תורה שבע"פ, וי"ג מדות שהתורה נדרשת בהם. וכן באדם, ג' שותפים בו כידוע (נדח לא ע"א). והם סוד ב' וא' שהתחילה בו התורה, ר"ל ב' דבראשית וא' דאנכי, שב' מורה על ב' חלקי העולם, שמים וארץ, כמ"ש בראשית כו' את השמים ואת הארץ (&). והא' דאנכי הוא מחבר שמים וארץ ביחד, כמ"ש וירד ה' על הר סיני (&), הציע הקב"ה את השמים על הר סיני כו' (&), שע"י התורה נתחברו שמים וארץ ביחד בסוד מ"ן ומ"ד, ומשה עלה אל האלהים (&) וירד ה' על הר סיני (&) וכמ"ש במדרש משל למלך כו' (&)⁵⁰⁴:

[ורמוזו בה כל הג' פרצופים כו'] כללות דברי רבינו בכאן, שג' אותיות בכ"ר שהם בחכמה הם בג' פרצופים שכוללים הכל, והם כתר וזו"ג, כידוע שהם כללות האצילות⁵⁰⁵, דאוי"א במזל א"תכלילן כידוע (&). שלכן באד"ר לא נזכרו רק א"א וזו"ג לבד⁵⁰⁶, והוא סוד א"ב דאי"ק בכ"ר, שהוא בט"ס של ג' אלו. אי"ק בג' כתרים שלהם, ובכ"ר בג' חכמות שבהם, וכן כולם. ובזה יובן דברי רבינו מ"ש למעלה, שק' הוא בכתר, ק' ברכאן, וידוע שק' ברכאן הם בנוקבא מלכות⁵⁰⁷, אבל כוונתו בכתר דמלכות. וא' דאי"ק הוא כתר דכתר, ושם ג' ראשין, וי' כתר דז"א.

וכן כאן בכ"ר בחכמה דג' הנ"ל, שהב' מורה בעוקצה על הא' שקדם לה, כמ"ש אומרים לב' מי בראך כו' (ב"ד פ"א סי' ו'). ונמצא שרמוזו בה כל הג' פרצופים, שהב' עצמו הוא ד"ו בציורו, והקוץ שמאחוריו על הכתר, שותף הג' (נדח לא ע"א), מאחר שהוא כאן בחכמה דכתר. והוא מ"ש רבינו שהב' שם כלול מה דלא הוי והוי ויהויין, כי הוא מו"ס, חכמה שבו, ששם סליק הכל כמ"ש. אבל הכ"ף הוא ג"כ צורת ד"ו, רק שאין בו עוקץ מאחוריו, ואינו מורה רק על ב' פרצופים לבד של דו"ג, כי הוא בחכמה דז"א, רחוק מדרגת דכתר העליון שהוא א', נלגלתא דע"ק, ושם הוא יו"ד של שם הוי"ה, שבו ו"ד לבד. והענין, כי א"א כולל ג"כ זו"ג, שהם

- מאיר הבאר -

503

(1) תלמוד בבלי מסכת מנחות דף כט/ב

אם העולם הבא ביו"ד והעולם הזה בה"י אם העולם הזה ביו"ד והעולם הבא בה"י כשהוא אומר אלה תולדות השמים והארץ בהבראם אל תקרי בהבראם אלא בה"י בראם [הוי אומר העולם הזה בה"י והעולם הבא ביו"ד] ומפני מה נברא העולם הזה בה"י מפני שדומה לאכסדרה שכל הרוצה לצאת יצא

504 ז"ל:

505 עי' לעיל הערה 193.

506 עי' בהג"א בספד"צ יג ע"ב.

507 עי' זהר ח"ב קפ ע"ב.

מלבישים אותו, ושניהם נשרשים בו, לכן שם נרמזים כל שלשתם יחד, משא"כ בז"א. אבל ידוע שנוקבא נכללת בדכורא, לזאת יקרא אשה כי מאיש כו' (&), וכן מ"ש זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם כו' (&), ונק' ע"ש. וכן יום ולילה (יד ע"ב) שניהם נק' יום, וכן מילוי מ"ה הוא חו"ה אשת אדם (תיקון &), לכן כאן הוא סוד כ"ף שכולל דו"נ ד"ו. אבל הריש מורה על מלכות לבד, שהוא חכמה שלה בעת המולד, ראשית הגילוי שלה כמש"ל. לכן שם נחסר גם הו' שהוא דרגא דדכורא, ונשאר רק בחי' בעצמה, שהיא דלה ועניה ולית לה מגרמה כלום (&). וכן הוא צורת ד' בלא עוקץ. ושניהם לשון עניות, כמ"ש ריש ועושר כו' (&), רק שד' הוא על כללות פרצופה, שהיא תופסת בד' מקומות, והם בנהי"מ, והם ד' מיני פניות כידוע (&), שלכן נק' ד' דלה כו'. אבל הרי"ש הוא פרט א' ממנה, והוא חכמה דידה, והוא סוד י"ש מילוי של הר', שהוא י"ש עלמין בחכמה⁵⁰⁸, שנק' יש⁵⁰⁹, כי כתר הוא אין⁵¹⁰. וחכמה תחלת הגילוי, וכן כאן כתר דידה בעת הנגוד, וחכמה דידה אחר המולד, שהוא תחלת גילוייה. ואלו הג', א"א וזו"נ, ידוע כי הם מתלבשים זה תוך זה, וכן כאן בכתר חכמה שבו כולל גם דו"נ, משא"כ חכמה דו"א כולל רק של נוקבא לבד, ונוקבא נשארת לבד. וכן ידוע בסוד אי"ק בכ"ר, שהם בט' כלים דז"א פנימים ואמצעים וחיצונים, הם בסוד ג' ראשונות וג' אמצעיות וג' תחתונות, ונ"ר הם בכתר אין, וחג"ת דרגא דז"א עד החזה, ומלכות מן החזה ולמטה נה"י לבד, וכן הוא בכללות אצילות:

[ובכ"ף הוא ג"כ הברכה כו'] ר"ל שהברכה הוא בב' דרגין, בב' שהוא ר"ת ברכה, ובכ"ף, והם סוד חסד ונצח, שחכמה נחית בהן. וכידוע בסוד ז' אותיות בג"ד כפר"ת, שב' הוא בחסד והוא ברכה דבימינא דכהנא (תיקון ד ע"א), וכף בנצח, ויגע בכף ירכו (&)⁵¹¹, אשר על כף הירך כו' (&), ושם דרגא דאהרן, כידוע שהוא בימינא בנצח⁵¹². וע"ז נאמר ב"ך יברך ישראל (&), שהם ב' וכ', והוא סוד שם כ"ב שיוצא מברכת כהנים (זהר ח"ג קלט ע"א). ונסמך פרשת ב"כ לפרשת נזיר, שהוא בדרגא דקדש, כמ"ש קדוש יהיה כו' (&), שמן משחת קדש (&), ומשם הברכה. והם ב', הוא וזא"ת הברכה (&), גי' בי"ת, ב"פ אור כמש"ל (יא ע"ב). וכ"ף הוא ק' ברכאן, והנה סוד ויגע בכף ירכו (&), הוא שהוא היה שרו של עשו, ונתקנא בו על הברכות שנמל ממנו, ועל הבכורה שהוא סוד בכ"ר. והמעם דיעקב היה ראשון במחשבה, שהיה טיפה ראשונה (בראשית רבה פט"ג ס"י ח) שהיה בכ"ר במחשבה בחכמה, ולכן נמל ממנו הבכר"ה והברכה כדין. והוא מ"ש בא אחיך במרמה ויקח ברכתך (&), ותרגומא בחוכמא, שסוד הבכורה והברכות אלו הם של אדה"ר, שהוא אד"ם דסליק במחשב"ה, כ"ח מ"ה (תיקון ד ע"א), והוא פגם ביו"ד, טפה דמחשבה כידוע. ונמל ממנו הנחש הברכות, והוא סוד זיהרא עילאה דפרח מיני⁵¹³, דרגא דחיה שהוא בחכמה כמ"ש בתיקונים בכ"מ. ויעקב היה שופריה דאדה"ר (&), ותיקן סוד המחשבה, ולכן היה הוא הבכ"ר באמת, ולקח הבכרה מעשו, שהוא

- מאיר הבאר -

⁵⁰⁸ עי' לעיל הערה 478.

⁵⁰⁹ עי' בזהר פנחס רנז ע"ב: כפום דרגא דיליה דאתקרי יש מאין ודא חכמה עלאה [תרגום: לפי מדרגתו (של החכמה) הנקראת יש מאין, וזו היא חכמה העליונה], עכ"ל.

⁵¹⁰ עי' לעיל הערה 299.

⁵¹¹ עי' זהר ח"א כא ע"ב שזה לבר מגופא. אולי הערה הבאה מספיק ואין צורך בזה.

⁵¹² עי' זהר ח"ג ג ע"ב ועיי"ש שזה ירך ימין.

⁵¹³ עי' שער הגלגולים הקדמה ז' וז"ל, כשחטא אדם הראשון, נסתלקה ממנו זיהרא עילאה, כנזכר בזהר בסתרי תורה פרשת קדושים (פג ע"א), והיא בחי' נרנח"י מעולם האצילות.

הנחש. ועי"ז לקח ג"כ ממנו הברכות, וז"ס שנק' יעקב, שי' הוא בחכמה, ונולד לבסוף, שתחלת המחשבה סוף המעשה (&), וע"ב דיעקב הוא חס"ד, דשם נחית חכמה, והוא ג"כ סוד שם ע"ב דיודיין, וק' דיעקב סוד כ"ף דחכמה, ולכן ויגע בכ"ף ירכו (&), והוא בדרגא דנצח דשם נחית חכמה, אבל לא יכיל ליה. ואמר לו, לא יעקב יאמר כו' אלא ישראל"ל (&). ל"י רא"ש⁵¹⁴, שהוא חכמה שנק' ראשית, והודה לו על הבכר"ה וגם על הברכות, כמ"ש ויברך אותו שם (&), ולכן כתיב בני בכורי ישראל (&), שבכ"ר תלוי בשם ישראל"ל שהוא ברא"ש כמ"ש. והוא מ"ש רבינו שכמו כן אותיות בר"ך הוא שם, ולכן ברכה מקורו ג' אותיות אלו, וכן ברוך. רק שז"א שהוא ו' הוא מקבל משם הברכות ונק' ברוך, וכן נוק' ברכה כמ"ש"ל. ולכן נאמר לאברהם, והיה ברכה (&), כמ"ש בת היתה לאברהם ובכל שמה (&), והוא מ"ש וה' בר"ך את אברהם בכל (&), והוא שם אלו"ה שבחסד מילוי יודין, אל"ף למ"ד וי"ו ה"י, גי' בר"ך, והוא דרגא דאברהם, דשם נחית חכמה. [הג"ה. ואמרו חז"ל, כסא דדוד רכ"א לוגין הוויין שנא' כוסי רוי"ה (&)⁵¹⁵, והוא סוד ג' דרגין שבה, כמ"ש"ל שא' הוא בעת (מו ע"א) הניגוד כתר שלה, ור' הוא נקודת חכמה שבה אחר המולד, וכ' בעינולא, נקודה בהיכליה שהוא בינה שבה, בעת שנתמלאת, והוא כוס של ברכה שצריך ליתנה בימין בדרגא דאברהם, בב' בחכמה, ואז נעשה ברכ"ה, שהיא ה' המשלמת ונבנית ע"י חכמה שהוא בר"ך. ולכן אמר דשנת בשמ"ן ראשי (&), שהוא מה שנמשח דוד בשמ"ן עילאה בדרגא דחכמה, שמשם זכה למלוכה ונמשח כמין כ' (&), ולכן זכה לחיים כמ"ש דוד מלך ישראל חי וקים (&), דזכה לאתקשר בנצח ששם החיים, ושם אות כ' דבג"ד כפר"ת כמ"ש בס"י פ"ג (&) ובפ"י רבינו שם. והוא מ"ש"ש, אך טוב וחסד ירדפוני כו' ושבתו בבית ה' לארך ימים (&), שהוא החיים, והחיים הוא בחכמה כידוע⁵¹⁶. והוא דרגא דחיה, ושם הוא בית ה', כמ"ש בסוד בי"ת דבראשי"ת, ומשיחתו כמין כ' הוא בסוד מילוי הלבנה, שלכך נק' דו"ד שהיה דור י"ד כידוע⁵¹⁷:

[וכן כל הצירופים כו'] ר"ל כל אלו הצירופים הם מסוד בכ"ר דחכמה, והם רכ"ב, הוא כלל המרכבה, ד' חיות שהם ד' אותיות הוי"ה, שכולם כלולים בחכמה בסוד ד' יודין של שם ע"ב. ועי"ז נאמר רכב אלהים רבותים אלפי שנא"ן כו' (&) ואמרו, אל תקרי שנאן אלא שאינן (&)⁵¹⁸, שהוא סוד שמא דתמניסר על הגשמים⁵¹⁹, והם ח"י נקודין כשנחשיב השורק ב'

- מאיר הבאר -

514

(9) שער הפסוקים - פרשת ויצא

ז"א לגמרי, נקרא ישראל, כמבואר במקומו כי ישראל הם אותיות, לי ראש. כי תקן עד הראש, אבל בתחלה היה למטה בנה"י שלו, ולכן נקרא עקב. ואז היה מזדווג בלאה לבדה, כי כבר מתה רחל, ונקברה גם כן עמו במערה, משא"כ ברחל:
515

(2) תלמוד בבלי מסכת יומא דף עו/א

שרואין אותו כל מלכי מזרח ומערב שנאמר תערך לפני שלחן נגד צררי [וגו' כוסי רוייה] אמר אביי שמע מינה כסא דדוד לעלמא דאתי מאתן ועשרין וחד לוגא מחזיק שנאמר כוסי רוייה רוייה בגימטריא הכי הוי הא לא דמיא התם בארבעין יומין הכא חדא שעתא התם לכולי עלמא הכא לישראל לחודיה
516

517 עי' סדר הדורות

לאמסומן איפה סיום ההגה, וכנראה שזה כאן.

518 עי' גמ' ע"ז ג ע"ב וז"ל, רכב אלה"ם רבותים אלפי שנאן אל תקרי שנאן אלא שאינן, עכ"ל. ע' בהגר"א בסד"צ כג ע"ב ד"ה ואמר כתיב, ששאינן היא הניקוד שנעלם
519 עי' גר"א בספ"י ד ע"ג

נקודין⁵²⁰ כמ"ש רבינו בפ"י לס"י פ"א (ד ע"ג). וידוע כי נקודות הם בחכמה⁵²¹, והוא סוד ח"י העולמות⁵²², ואתה מחיה את כולם (&), כמ"ש כולם בחכמה כו' (&), ואתה הוא בי"ת הנ"ל דכליל כולא.

והנה הצירופים הנ"ל רכב כבר וכרוב הם במט"ט ביצירה, שהוא ברזא דו' ת"ת דמקנן ביה, כמ"ש בהקדמת תיקונים (דף ד ע"א &) וז"ל והאי איהו על נהר כב"ר, מאי כבר דא מטטרון רכ"ב לעמודא דאמצעייתא וירכב על כרוב כו', והיינו רכב אלהים כו', ואוקמוה מארי מתני' תרי שאינן תמני סרי אלפי דנחתין עם מטטרון לקבלא י"ח ברכאן דצלותא כו', לסלקא לון קמי קוב"ה בח"י עלמין צדיק יסוד עולם וברכות לראש צדיק כו'⁵²³. והיינו שמטטרון כולל כל המרכבה בסוד שנאן ובסוד ארגמ"ן, כמ"ש והחיות רצוא ושוב (&) רצוא בנוראל כו' (&), כמ"ש רבינו בפ"י לס"ד פ"א (&). והוא ג"כ בסוד כרוב, כמ"ש רוכב על כרוב קל שלו, ושט בח"י אלף עולמות⁵²⁴. דמט"ט וסנד"ל הם ב' כרובים, ומט"ט הוא חד כרוב דאסתליק כידוע⁵²⁵. וח"י אלף עולמות הם ט"ט דמט"ט, שהוא סליק לצדיק ח"י עלמין כמ"ש בתיקונים⁵²⁶.

וידוע כי יסוד סליק עד מוחא⁵²⁷, והוא דרגא דחכמה, שת"ת ו"ק הוא ברוך, משום דו"ק הם מחכמה, ומל' מאימא כמ"ש בכ"מ. ולכן כל הצירופים הנ"ל הם בן, ומקננין אח"כ במט"ט. וז"ס ח"י ברכות שהוא בג' אתוון בר"ך הנ"ל, והוא ג"כ סוד כרו"ב בו' דמט"ט בו"ק. ובו"ה פ' יתרו (לא ולב ע"א &) ע"פ ברביעי בחמשה לחדש איתא וז"ל, ויהי בשלשים שנה ויהי מקדמת דנא והכי תניא ויהי אור אור שכבר הוה אופ הכי ויהי בשלשים שנה כו' דהא כבר הוה ורזא דא דכתיב על נהר כבר על נהורא דכבר הוה ברביעי דא דוד מלכא כמה דאתמר ואיהו קיימא בארבעה סרי לאנהרא בחמשה דא שלמה כו' דאיהו אשלים לכורסייא דכתיב וישב שלמה על כסא ה' כו', ע"כ אתנהיר נהירו בכולא מכאן ואילך שארי נהירו לאתכסיא

ע"י ביאורים ח"ב פ ע"ד וז"ל לא מצאתי בשום מקום שם מיוחד ומיוחס על מספר י"ח על דרך שנמצא שם ע"ב שם מ"ב שם כ"ב שם י"ב אבל שם של י"ח לא מצאתי נזכר בשום מקום ואולי כוונתו לפי הענין שמדבר שם בסוד ט"ט מטטרון על ו' צרופים דשם שד"י שיש בהם ח"י אותיות והם מסודרים בסוד ט"ט דמט"ט ט' מלמעלה למטה וט' מלמטה למעלה, וע"י שושן סודות דף יד ע"ב שאמר שם כי אלו השמות הם מסוגל לעצירת גשמים ואולי לזה כוון הגר"א באמרן שהוא ממונה על גשמי ברצון ברכה ונדבה

ע"י זהר ח"א יח ע"א וז"ל, הכא שמא גליפא דתמני סרי אתוון, ממנא על גשמי רצון נדבה וברכה, ישובא דעלמא, עכ"ל.

⁵²⁰ קמץ 2, פתח 1, צירי 2, סגול 3, שוא 2, חירק 1, חולם 1, שורק 3, מלאפום 3 (ע"י אפיקי ים ע"ז ג ע"ב) (ע"י תיקו"ז קנא ע"א), וע"י 'לעיל ג ע"ג

ע"י לעיל הערות, Error! Bookmark not defined, והערה Error! Bookmark not defined. defined, והערה Error! Bookmark not defined.

⁵²¹

⁵²² ע"י 'לעיל הערה 10.

⁵²³ ז"ל בשלימות:

תרגום:

⁵²⁴

⁵²⁵ ע"י זהר פנחס ריט ע"א, כרוב אסתלק שהוא מט"ט שר הפנים, וע"י פת"ש אבי"ע כ"ח. וע"י יהל אור ח"א יד ע"ג, ז"ל, מיום שחרב בהמ"ק לא נראו שמים בטהרתה דאשתאר חד כרוב והוא הוד אבל נצח נסתלק, ע"כ.

⁵²⁶

⁵²⁷ ע"י מש"כ ע"ז בבהגר"א על תיקו"ז פא ע"א ד"ה ביה איהו ז"ל, והכל אחד כשזה נפתח זה נפתח, ודעת ויסוד הוא א', ע"כ.

דכתיב ואני בתוך הגולה רוא ואני קריבת לאתחשכא כו' אמאי אתכסייא נהורא אהדר ואמר על נהר כבר על נהורא דכבר הוה דאסתליק השתא כו'⁵²⁸, יעו"ש באריכות.

והוא מבואר על סוד הגדול הנ"ל שהם ג' דרגין דלבנה, בעת הניגוד שנתעלמת לגמרי, ובעת המולד שהוא נקודה בחכמה בסוד ר', ובעת המילוי בסוד עיגולא שהוא ש'. והוא היה בעת דוד ושלמה שהיה הלבנה במילואה, וכן שלמה, וישב על כסא ה' (&), בבינה, שהיא כורסיא, שהוא ש' דשם יב"ש כמש"ל. ולכן אמר שהוא אור דכבר הוה, שבדורו של יחזקאל בזמן יהויכין כבר הגיע קרוב לתכלית מיעוטה שהם ט"ו דורות עד צדקיהו, שאז נתעלמה וטו ע"ב} לגמרי, שמש וירח קדרו כו' (&), שהיה בעת הנגוד דור ט"ו. אבל בזמן יהויכין שהיה דור קודם לו, הגיע קרוב לחשיכה, ואז חזרה בסוד נקודה שהוא ר' חכמה דילה, שהוא סוד אנ"י. והוא מ"ש על נהר כב"ר אור דכבר הוה, שהם בסוד נקודת חכמה דילה לבד, שהם בסוד כב"ר, שבינה הוא ש', שבתותי תשמורו (&), שהם עיגולא ורבוועא⁵²⁹. והם כ' וב' דכבר, שהם עיגולא ורבוועא. ואח"כ הר' נקודה.

והם סוד ג' אותיות יו"ד ואתהפיך לדו'⁵³⁰, כמ"ש ולבי דוי כו' (&). ולכן כאן הדרגין למפרע כב"ר.

ווי"ש אור דכבר הוה, ש"ויהי אור" מרמו על חורבן בהמ"ק וגניזת האור וסיהרא

- מאיר הבאר -

⁵²⁸ ז"ל בשלימות: וכמה בזמנא דא האי קרא דרשינן ליה בצער הכי בזמנא אוחרא כל זימנא דקיימא ההוא נהורא לאנהרא וחרסון אשתלימו בנהורא דא בדא כורסייא עילאה קדישא אנהיר נהירו באבהן בקדמיתא וכד אינן נהרין מגו ההוא נהורא עילאה כלא נהיר הה"ד ויהי בשלשים וגו' ויהי מקדמת דנא והכי תניא ויהי אור והיה אור לא נאמר אלא ויהי אור שכבר הוה אוף הכא ויהי בשלשים שנה והיה לא נאמר אלא ויהי דהא כבר הוה ורזא דא דכתיב על נהר כבר על נהורא דכבר הוה ברביעי דא דוד מלכא כמא דאתמר ואיהו קיימא בארבע סרי לאנהרא איהו רביעאה ודאי בחמשה דא שלמה מלכא דאיהו אשלים לכורסייא דכתיב וישב שלמה על כסא ה' למלך ע"כ אתנהיר נהירו בכלא מכאן ואילך שארי נהירו לאתכסייא דכתיב ואני בתוך הגולה רוא ואני קריבת לאתחשכא דכתיב בתוך הגולה ולא כתיב בגולה אלא דהוה קריב לגולה ואתחשכא ואזיל עד דאתחשך ואתכסי נהורא אמאי אתכסי נהורא אהדר ואמר על נהר כבר על נהורא דכבר הוה דאסתלק השתא ואתפרש מינה ובגין דאתפרש מינה ההוא נהורא דכבר הוה דאיהו נהורא קדמאה נפתחו השמים בגין כך נפתחו ודאי תרגום: וכמו שבזמן זה דורשים את הפסוק הזה על ענין של צער, כך בזמן אחר, כל זמן שהאור העליון עומד להאיר, והכסאות נשלמו באור [להאיר] זו בזו, הכסא העליון הקדוש האיר תחילה הארה באבות, וכשהם מאירים מתוך אותו אור העליון, הכל מאיר, זהו נאמר ויהי בשלשים וגו' "ויהי" מקודם לכן, וכך למדנו, ויהי אור והיה אור לא נאמר, אלא ויהי אור, שכבר היה, אף כאן ויהי בשלשים שנה והיה לא נאמר אלא ויהי, כי כבר היה, וזה הסוד נאמר על נהר כבר, על האור שכבר היה

"ברביעי", זהו דוד המלך כמו שלמדנו, והוא עמד ב"ד להאיר, הוא ודאי רביעית "בחמשה", זהו שלמה המלך, שהוא השלים את כסא, דכתיב וישב שלמה על כסא יהו"ה למלך עד כאן האיר האור בכל, מכאן ואילך התחיל האור להתכסות, דכתיב ואני בתוך הגולה, סוד "אני", התקרבה להיות נחשכת, דכתיב בתוך הגולה ולא כתיב בגולה, אלא שהיתה מתקרבת לגולה, נחשכה והלכה עד שנחשכה, ונתכסה אור, למה נתכסה אורה, חזר ואמר על נהר כבר, על האור שכבר היה, שעתה נסתלק ונפרד ממנה, ולפי שנפרד ממנה אותו האור שכבר היה, שהוא אור הראשון, נפתחו השמים, בשביל זה נפתחו ודאי

⁵²⁹ עי' לעיל הערה 433.

⁵³⁰

(3) שער הפסוקים - ספר תהילים

הנה ענין החולה, הוא לסבת שאור החכמה הנקרא חיים, כמש"ה והחכמה תחיה בעליה, נסתלקה ממנו. והנה החכמה היא יו"ד שבשם כנודע, וכשהוא מסתלק מן האדם, נעשת לו דו"י, שהוא הפוך יו"ד, כי נהפכה מרחמים לדין, וע"כ נפל בחולי. גם יו"ד במספרה עשר, וגם היא נהפכה ונעשת ערו,

דאתחשכא, וז"ש אמאי אתכסייא נהורא, אהדר ואמר על נהר כב"ר על נהורא כו' דאסתליק השתא ואתלבשית במט"ט בסוד כרוב, כמ"ש וכבוד ה' נעלה מעל כרו"ב כו' (&), והוא סוד ויריחו סוגרת ומסוגרת כו' (&), כמ"ש ריש תיקון נ"ח (קו ע"א) דהיא נסגרת במט"ט גן נעול כו',⁵³¹ ששם נסגר הירח. והטעם, כי הנהר איסתליק מינה שהוא נהורא דסיהרא, שלכן נק' נהר. וז"ש על נה"ר כב"ר, דכבר הוה. וגם כב"ר הוא הכל ע"ש החכמה, שהוא הנקודה דילה, ע"י שנסתלק ממנה האור של נהר, שהוא מרחובות הנה"ר, ויקרא שמה רחובות (&), שהוא בינה (&). שמשם הוא מילואה כמ"ש"ל.

וגם האי כרוב אסתלק מינה ואשתאר רק חד כרוב בדרגא דהוד בסנדלפון כידוע. וז"ש שם בז"ח⁵³², נפתחו השמים כו' נפתחו מההוא שלימא דחיבורא כו' ואתכסי קדרותא

- מאיר הבאר -

⁵³¹ ז"ל בשלימות: בראשית ברא אלה"ם איהי בת יחידה איהי בת מלך פנימה איהי אמתא דילה ועלה אתמר (&) ויפל ה' אלה"ם תרדמה על האדם וישן וכו' מאי ויסגור פתח רבי שמעון ואמר (&) ויריחו סוגרת ומסוגרת מאי ויריחו דא איהי ירח דאיהי גופא דילה אמתא מברתא דמלכא דאיהי נקודה

דילה סוגרת ומסוגרת מלגאו כגוונא דא

תרגום: בראשית ברא אלה"ם (היא) את בת יחידה היא בת מלך פנימה (היא) את האמה שלה ועליה נאמר ויפל יהו"ה אלה"ם תרדמה על האדם וישן וכו' מה זה ויסגר פתח רבי שמעון ואמר ויריחו סוגרת ומסוגרת מה זה ויריחו זהו הירח שהוא הגוף שלה האמה מבת המלך שהיא הנקודה שלה

סגרת ומסוגרת מבפנים כמו זה

⁵³² ז"ל: דהא בקדמיתא אשתכח חיבורא חדא בכללא חד דאתכלילא ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא ואתעביד מניה שמים דכליל תרוויהו כיון דימינא אתהדר לאחורא כמא דכתיב השיב אחור ימינו כדן ודאי נפתחו השמים נפתחו מההוא שלימו דחבורא דהוה בקדמיתא ואתכסי קדרותא בההוא אתר דכתיב אלביש שמים קדרות דחסר מנייהו נהר כבר ההוא נהורא אור קדמא דכבר הוה כביכול אשתכח פירודא ורזא כי אברהם לא ידענו וכיון דאברהם לא ידענו ולא נהיר לן וכדן וישראל לא יכירנו דהא נפתחו השמים וחבורא לא אשתכח ונהורא אתאבד ואראה מראות אלקים מה דהו מתכסיין בקדמיתא בגו נהירו עילאה ולא אתגליין השתא חמינא לון בקדרו צווחין לבר כד"א הן אראלם וגו' חמינא לון דיצעקו חוצה ונחתו לגלותא דאיהו חוצה לבר מארעא קדישא לבר מתחומא דילהון וצווחין תרין בכיין חד על דנחתו בגלותא לבר מתחומא דילהון וחד על דנפתחו השמים ושלום לא אשתכח ואינון תרין בכיין הה"ד צעקו חוצה הא בכייה חד מלאכי שלום אינון דהו מסטרא דשלום יבכו על ההוא שלום בגין דחסרי נהר כבר בחמשה לחדש היא השנה החמישית לגלות המלך יהויכין בחמשה לחדש הא אוקמוה אבל יומא דא יומי דשבועות ההוא יומא דקבילו ישראל אורייתא על טורא דסיני ושמעו אנכי {לח ע"א} וכדן אתקיים ואנכי לא אשכחך ואדכר לון ההוא יומא ונחתת שכינתא לגולתא לדירא עמהון דישראל בההוא יומא דאיהו חמשה"ה לחדש יומא דחמשיין תרעין הוה כד קבילו ישראל אורייתא על טורא דסיני ונחתו כמה רתיכין כמה משריין דסחרין כורסי יקרא עילאה וקב"ה יתיב על כורסייא גו יקרא עילאה דמלכא שליטא בהידורא ורפיד שמיא ושמי שמיא על טורא דסיני ויהיב אורייתא וכדן אשתכח חדוה קמיה יותא מיומא דאתברון שמיא וארעא דהא שמים וארץ על תנאי אתבריו ולא אתקיימו בקיומיהו עד ההוא יומא דאתיהיב אורייתא לישראל כיון דקבילו ישראל אורייתא על טורא דסיני כדן אתבסם עלמא ואתקיימו שמיא וארעא וכמא דההוא יומא הוה חדוה קמי קב"ה ה"נ כהא יומא דערבוביא ועציבו הוה לאתתרכא שכינתא מתחומא קדישא והואיל ואתגלייא נבואה דא לא אתגלייא אלא ביומא דא יומא דאדכר קב"ה לישראל ההיא קיומא דטורא דסיני וקבילו אורייתא היה היה דבר ה' אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ כשדים על נהר כבר ותהי עליו שם יד ה' מכאן דברשותא גלי יחזקאל ואתיהיב ליה רשו עילאה לגלאה כל מה דגלי היה היה קיום על קיום הוה בקיומא דההוא מלה וההוא נבואה שמה דקב"ה דאתמסר למשה הוי שמה קדישא עילאה ושמה דא איהו לאגנא על גלותא ואלמלי הוה שלם ברזא דשלימו לא יתעכבון כלל בגלותא אבל אסתלק משמא דא א' ואשתאר היה ובגין דאסתלק א' אתכפל היה תרי זמני לאגנא עליהו ואיהו רזא חדא דהא בשמא דא נחתא שכינתא לגלותא אבל באסתלקות אור את א' ואתגלי נבואה דא ליחזקאל בארץ כשדים בחסרון אות אל"ף מרזא דשמא קדישא לאחזאה דלא הוה אלא על נהר כבר על נהר דכבר הוה דאסתלק משמא דא ובג"כ ותהי עליו שם יד ה' בקדמיתא דבר ה' ולבתר יד ה' וכלא חד

בהוא אתר דכתיב לבשו שמים קדרות דחסר מינייהו נהר כב"ר כו'. והיינו בעת החורבן ממש, דאז אסתליק חד כרוב כידוע⁵³³, שהם דרגא דנו"ה, ושמים אלביש שמים קדרות (&), וכמ"ש רבינו בפ"י להיכלות (ח"א יד ע"ג) במ"ש מיום שחרב בהמ"ק לא נראה רקיע בטרתה כו', שהוא היכל לטוהר בנצח. והיינו דאסתליק נהר כב"ר הנ"ל שהוא נקודת חכמה דילה שהוא בת עין, שהוא נהירו דעינא אור קדמאה דכבר הוה, שהוא חכמה דנחית בחסד, כמ"ש ש"ש כי אברהם לא ידענו כו' (&), ואז נשארת כמו בסוד הניגוד רק נקודת כתר דילה לבר, כדין ואראה מראות אלהים מה דהוה מתכסיין בקדמייתא בגו נהירו עילאה ולא אתגליין השתא חמינא לון בקדרו צווחין לבר כו'. והיינו סוד נקודת אני דבה, ששם הוא כל כבודה בת מלך פנימה (&), נהורא דסיהרא, שע"ז נאמר ומקדשי תיראו (&), מחלליה מות יומת (&), מאן

ורוא חד אלא בקדמייתא לאו בדינא דהא לאו אתריה איהו לאתגלאה עלוי שכינתא והאי קרא רוח קודשא אמרה דאסהיד עליה דיחזקאל דאתייהיב ליה רשו וברוח נבואה תרגום: כי בתחילה נמצא חיבור אחד בכלל אחד, שנכלל הימין בשמאל והשמאל בימין, ונעשה מהם שמים הכולל את שניהם, כיון שחזר הימין לאחור, כמו נאמר השיב אחור ימינו, אז ודאי נפתחו השמים, נפתחו מאותה השלימות של החיבור שהיה בתחילה, ונתכסה בחשך אותו המקום, כמו נאמר אלביש שמים קדרות, לפי שחסר מהם נהר כבר, אותו האור הראשון שכבר היה, כביכול נמצא פירוד והסוד הזה כי אברהם לא ידענו, וכיון דאברהם לא ידענו ולא האיר לנו, ואז [נאמר] וישראל לא יכירנו, שהרי נפתח השמים, וחיבור לא נמצא, ואור נאבד ואראה מראות אלה"ם, מה שהיו מכוסים בתחילה בתוך אור העליון ולא נתגלו, עתה ראיתי אותם בחשך, וצועקים בחוץ, כמו שנאמר הן אראלם {וגומר}, ראיתי אותם שהם צועקים בחוץ, וירדו לגלות שהיא חוצה, לחוץ מארץ הקדושה, לחוץ מתחום שלהם והם צועקים שתי בכיות, אחת על שירדו בגלות לחוץ מתחום שלהם, ואחת על שנפתחו השמים, ולא נמצא שלום, והם השתי בכיות, זהו נאמר צעקו חוצה, הרי בכיה אחת, מלאכי שלום, אותם שהיו מצד השלום, בוכים על אותו השלום, לפי שחסר נהר כבר

בחמשה לחדש היא השנה החמישית לגלות המלך יהויכין, בחמשה לחדש, [כבר] ביארנו, בל יום הזה היה כיום חג השבועות, יום שבו קבלו ישראל את התורה על הר סיני, ושמעו אנכי, ואז נתקיים ואנכי לא אשכחך, זכר להם היום ההוא, שירדה השכינה לגלות לשכון עם ישראל באותו היום שראה בחמשה לחדש, היום חמשים שערי בינה, בעת קבלו ישראל את התורה על הר סיני, וירדו כמה מרכבות, וכמה מחנות המסבבים את כסא הכבוד העליון, והקב"ה ישב על הכסא בכבוד עליון, כמלך השולט בהידור, והציע את השמים ושמי השמים על הר סיני, ונתן את התורה, ואז נמצאה שמחה לפניו, יותר מן היום שנבראו בו שמים וארץ, כי שמים וארץ נבראו על תנאי, ולכן לא נתקיימו בקיומם, עד אותו היום שניתנה בו התורה לישראל, כיון שקבלו ישראל את התורה על הר סיני, אז נתבשם העולם, ונתקיימו שמים וארץ וכמו שאותו יום היתה שמחה לפני הקב"ה, כמו כן כאן, היה יום של ערבוב ועצבות, לנתגרשה השכינה מתחום הקדוש, והואיל ונגלתה נבואה זו, לא נגלתה אלא ביום הזה, יום שזכר הקב"ה לישראל את הברית בהר סיני, ואת קבלת התורה היה היה דבר יהו"ה אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ כשדים על נהר כבר ותהי עליו שם יד יהו"ה, מכאן שברשות גילה יחזקאל, וניתנה לו רשות עליונה לגלות כל מה שגילה {היה היה}, שקיום על קיום היה, בקיום ההוא דבר ובאותה הנבואה שמו של הקב"ה שנמסר {למשה}, שם קדוש העליון, ושם זה הוא להגן על בגלות, ואלמלי היה שלם בסוד השלימות, לא היו מתעכבים בגלות כלל, אבל נסתלקה משם זה אות הא', ונשארו ה"ה, ולפי שנסתלקה הא' נכפל היה שתי פעמים, להגן עליהם, והוא סוד אחד, כי בשם זה ירדה השכינה לגלות, אבל בהסתלקות אור אות הא', ונגלה נבואה זו ליחזקאל בארץ כשדים, בחסרון אות א' מסוד שם הקודש, [כדי] להראות שלא היה אלא על נהר כבר, על נהר דכבר היה, שנסתלק משם הזה ולכן ותהי עליו שם יד יהו"ה, בתחילה "דבר ה'", ואחר כך "יד יהו"ה", והכל הוא אחד וסוד אחד, אלא בתחילה בלא דין, כי אותו המקום לא היה להתגלות עליו השכינה, ופסוק זה רוח הקודש אמרה, שהעידה על יחזקאל, שניתנה לו רשות, וברוח הנבואה עי' לעיל הערה 525.⁵³³

דעאל לחלל דילה כו⁵³⁴, והיא הנקודה בהיכליה בק"ק, כמ"ש והזר הקרב יומת (&), דשם
דרגא דיראה דענשיה מיתה.

אבל בעת החורבן אתכסיאת לגמרי, וכתוב כי ראתה גוים באו מקדשה כו' (&),
ונכנסו בק"ק כי היא נסגרת ומסוגרת ג"ן נעו"ל וג"ל נעו"ל (&), בדרגין דלתתא ולא אתחזון
אלא בלבושי קדרות בהנהגת הטבע ונסים נסתרים, שהם בסוד אלהי"ם ג"ן וג"ל.

ווי"ש ואראה מראות אלהי"ם כו' (&) שהאור מכוסה בסוד מ"ת בסמ"א בסמ"ד דנחש,
וחורבן בהמ"ק הוא ממש דוגמת המיתה, והרוח תשוב כו' (&), ונשאר רק הבלא דגרמי על
העצמות בלא שום הרגש כלל, שהם התגין שעל האותיות (&). כידוע שנקודות הם רוח (&),
והוא סלוק בחי נקודת אנ"י שהוא בסוד נקודין דחכמה, רוח החיה אשר באופנים (&), שהם
האותיות. ובסילוק חד כרוב לא⁵³⁵ נסתלק רוח החיות מהאופנים שהם הנקודות, ונשאר בסוד
תגין כתר על האותיות, שהוא סוד הניגוד דילה, שאין מתגלית כלל, כמו שהבלא דגרמי אין
נרגש בעצמות רק חופה עליו, לקום אח"כ בתחיה. וכן השכינה מתלבשת בלבוש קדרות
בגלותא בהעלם גדול, כמ"ש איה אלהיכם כו' (&), ורק לשמור אותם שלא יכלו ויקומו אח"כ
בעת הגאולה בסוד התחיה:

[ושם במאזנים התחלת המתקלא כו'] כבר כתבתי שהתחלת המתקלא הוא בחכמה,
ששם התחלת ד"ו פרצופים שהם המתקלא, וכמ"ש בזוהר פרשת פקודי (דף רנה ע"א) דאינון
דאתנסיבו דשקלי במתקלא דכורין ונוקבין דא עם דא ואלין אקרונ מאזנים כו' ואינון חבורא
דדו"ג כחדא וע"ד במאזנים לעלות כו⁵³⁶, ע"ש וכמ"ש רבינו בפ"י לס"ד (פ"א &) שהענין הוא
שמאזנים הוא ג' קוין חד"ר, וזו"ג הם דכורא (פ"ו ע"א) חסד ונוקבא דין, שהם יום ולילה, אור
וחשך, וצריך למכריע ביניהם כלול משניהם, והוא צדיק יסוד עולם, שהוא מבסס לנוקבא
יעו"ש שהאריך. וכבר נת' שבחכמה הוא סוד הנסירה⁵³⁷, כדי לאזדווגא דו"ג כחדא, ונמצא
ששם בחכמה התחלת המתקלא. וז"ש במאזנים לעלות, שהוא סוד יו"ד דסליק ליו"ד, שע"י
שעולין מוחין דאבא למעלה לשרשם, נעשה הנסירה כמ"ש ל (ג ע"ב) בשם רבינו, וכן בשורש
חכמה העליונה מו"ס, אמון מופלא חכמה קדומה, שם שורש המתקלא כמ"ש כמ"פ.
והן כפות המאזנים כו', ר"ל שלכן כ"ף מורה על חכמה שהוא סוד ב' כפות המאזנים,
כף זכות וכף חובה, שהם בדו"ג, זה חסד וזה דין.

וידוע כי ב' כפות המאזנים כשא' עולה אז חבירו יורד כנגדו יותר למטה, והוא כמ"ש
בס"ד שם בסוד הנסירה (&) דכד סליק יו"ד לעילא אז אתחשכת נוקבא, שכשעלה ז"א
למעלה, מוחין דאבא שבו לשרשא, אז אתחשכת נוקבא שהיא משם, ועי"ז יורדת למטה
ואתחשכת יותר, ועי"ז נעשה הנסירה ומקבלת מוחין חו"ג יותר מועילים, ואז סלקת גם היא
לעילא ע"י טפה דדכורא דנחית לתתא, ולכן אמר במאזנים לעלות. וז"ס מ"ש שעולה עמו
ואינה יורדת (&) שירידה זו הוא צורך לעלי' וכמ"ש:

- מאיר הבאר -

⁵³⁴ עי' תיקו"ז כה ע"א: בראשית יר"א שבת דאיהי שכינתא⁵³⁴ דעלה אתמר מחלליה מות יומת
דעאלו אויבים בחלל דילה דאיהו קדש קדשים ואתמר בהון את מקדש ה' טמא
תרגום: בראשית יר"א שבת שהיא שכינה, שעליה נאמר "מחלליה מות יומת" (שמות לא יד),
שנכנסו אויבים בחלל שלה, שהוא קדש קדשים, ונאמר בהם "את מקדש יהוה טמא" (&),

⁵³⁵ טעות?

⁵³⁶ ז"ל בשלימות:

תרגום:

⁵³⁷ עי' בהגר"א בספד"צ טז ע"ג.

ומ"ש רבינו [שאות כ"ף בהיפוכו פ"ך השמן כו'] כבר נת' ששמן הוא בנוקבא, והוא סוד גדול מ"ש רז"ל (כריתות ו ע"א) שאול ויהוא שנמשחו בפ"ך לא נמשכה מלכותם, דוד ושלמה שנמשחו בקרן נמשכה מלכותם. וכמ"ש (&) רמה קרני ולא רמה פכי כו', והוא כי פ"ך מורה על נקודת חכמה דילה לבר, שאינו במילוי ושלימות, רק התחלת זריחה לבר, והוא סוד כ"ף הנ"ל. והוא מ"ש (&) שאול באחת ולא עלתה לו דוד בשתים כו', כי שם בנקודת חכמה היראה, וענשיה מיתה, לכן דקדקו עמו ביותר, מחללי' כו'⁵³⁸. אבל דוד ושלמה נמשחו בקרן, והוא בסוד מילוי הלבנה, בסוד ב' שבתות⁵³⁹, שהוא קרן היובל בבינה כמ"ש"ל, וכמ"ש בסוף ס"ד (&) קרן ביובל אתעטר שם, ושם סוד הנצחיות בבינה, שלכן מלכת לנצח נצחים. והוא בסוד ש"ן⁵⁴⁰ של קר"ן ש"ש⁵⁴¹ הוא שבת בינה כמ"ש רבינו למעלה, ונ' הוא נ' שערי בינה דילה, שזה בסוד נקודה י' סתומה שלא נמשכה. ודוד ושלמה בסוד עיגולא בהיקף, ולכן נמשכה מלכותם.

והוא מ"ש, ביום ההוא אצמיח קר"ן לדוד כו' (&) וכתוב וירם קר"ן משיחו (&), ובגלותא כתיב, גדע בחרי אף כל קרן ישראל כו' (&). אבל לע"ל, אז וכל קרני רשעים אנדע תרוממנה קרנות צדיק (&). והוא מ"ש (&) מישראל דסכינא במאי חבטו לה בקרנא דחמרא, כי כתיב וישאיה יוכת ש'ער, ואמרו לדידי חזי ליה דמנגה כי תורא. והוא אחיזתו בקרני השור דיצחק, ושבירתו ע"י קר"ן משיח ב"ד, עני ורוכב על חמ"ר (&), שהוא קר"ן היובל מאיל"ו של יצחק. סוד א"ס⁵⁴², דשם הוא רחובות⁵⁴³, ולא רבו עליה⁵⁴⁴ כידוע.

ושא"ה הוא ידוע, והוא בר"ת של ג' התיבות הנ"ל, בסוד ונוקב שם ה' כו' (&), שהוא נכנס אל החלל וגרם חרבן בית המקדש. והוא מ"ש ומי איכא קרנא לחמרא (במורות ח ע"ב), שהרי כתיב גדע בחרי אף כו' (&), והשיב להם, ומי איכא מישראל דסכינא, שאז אצמיח קרן לדוד מה שכבר ניטל הקרן כו', ואז וכל קרני רשעים אנדע (&), ולא יהיה מישראל דסכינא, והבן.

[והוא ג"י קוף ברכות], כבר נת' שהברכות הם בסט' דחכמה, מקורא דכל ברכאן, וכ"ף דבכ"ר הוא כף השמן, הם מאה ברכאן, שבה מתקיים העולם, שהוא בנוקבא, והם ג' אתון בכ"ר הנ"ל.

[וריי"ש הוא ירושה כו'] ר"ל שרי"ש יש בה ב' משמעות: א', לשון ירושה, כמ"ש עלה רש כו' (&), והב' לשון השמדה ונעקר ממקום ירושתו, וכמ"ש החל רש כו' (&), לרשת את ארצו (&), ויורש את האמורי כו' (&), שהוא לשון גירושין, והוא כי הר' הוא נקודת חכמה דבה י' דאדנ"י, וידוע כי לעולם חכמה כולל כל הע"ם שבאותו פרצוף, כמ"ש כולם בחכמה עשית (תהלים קד כד), שהוא המחשבה הכולל הכל. וכן כאן חכמה דידה (טז ע"ב) כולל כל שם אדנ"י. [ועיין מ"ש רבינו בפ"י לס"י (פ"א משנה א' באופן ד' &) דס"ה אדנ"י הם הנקודין של ע"ב אתון דמילוי כ"ב אתון עם מנצפ"ך, ומספרם כמנין ות"ר"ב חכמת שלמה (&) ששם הנקודים

- מאיר הבאר -

538 מות יומת עי'לעיל הערה 534.

539 עי' לעיל הערה 433.

540 אות ש' שמתבטא כשן שהוא גי'מ קרן.

541 נדצ"ל שאות ש'

542 א"ס?

543 בינה היא רחובות הנהר עי' &.

544 עי'